הארץ

1 ש"ח יום א' ד' בתשרי תשמ"ח, 27 בספטמבר 1987 VOL.68/20795 SEPTEMBER 27 1987
כולל מע"מ (באילת 85 אג')

גורבאצ'וב נעלם; שמועות: חולה; רשמית: הוא בחופש

לפי גירסה אחת הוא שוהה ליד מיטת אשתו לאחר סיבוך בניתוח

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל"הארץ"). עם שובו ממוסקווה של מזכיר המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית, ליונל ז'וספין, נפוצו אמש בפאריס "ש מועות רציניות" בדבר הולהה־על מת של מנהיג ברית־המועצות מי כאיל גורבאצ'וב. ז'וספין עצמו אמר כי "במוסקווה פכוס לא יודעים". גורבאצ'וב נראה בפעם האחרונה בפומבי בשבוע הראשון של אוגוסט. כשקיבל לשיחה בקרמלין משלחת מפאקיסטאן. בשבועיים האחרונים פורסמו בבלתי־תקשורת במערב דיווחים שהתיימרו להסביר את ה היעדרות הממושכת: הרעלת־קיבה.

(סוף בעמוד 2)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: מיכה גולדמן, ראש המועצה המקומית כפר תבור
על: רצח חייל המילואים בצומת מגידו (עמ' 2)

★

מת המשורר אבא קובנר (עמ' 3)

★

יו"ר הפדרציה הציונית בדרא"פ נבחר לשופט בבופוטוצואנה (עמ' 3)

★

מראש השנה פועל רב במזרח ברלין (עמ' 6)

★

6 הרוגים בתאונות בחג (עמ' 7)

★

סגן נציב שירות בתי הסוהר פורש (עמ' 7)

★

האשראי לציבור יגיע ל־10 מיליארד ש"ח (עמ' 8)

וורדמיל
המלה האחרונה בעיבוד המלילים
י־ם 639015, 227248, 699311
ת"א 615270, 285282, 499389
צפון 04־333950, 335233, 04־571343

שרות הארץ

מזג האוויר

מעונן חלקית.
● ירושלים: 25–15.
● תל־אביב: 29–20.
● חיפה: 30–21.
● באר־שבע: 30–16.
רמת הגולן 27–15, נהריה 28–21, צפת 24–14, טבריה 32–21, נצרת 28–18, עפולה 30–18, שומרון 27–18, יריחו 34–21, אילת 35–22.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6030	+0.0051
נוסעים	1.9053	+0.0061
שחור	1.6900	—

שער הסל

יציג 1.6793

בגליון זה 14 עמודים

כוחות הביטחון הורסים את ביתו של המחבל שרצח את חייל המילואים בצומת מגידו. (צילום: דובר צה"ל)

"באתי להרוג יהודים", אמר המחבל בהגיעו לצומת מגידו

דקר את חייל המילואים אלכסנדר ארד בחזהו לעיני נער רוכב־אופניים מנצרת עלית ● נלכד לאחר שאיים ב"עוזי" של הנרצח על אנשי מג"ב שאיתרו אותו

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל
ומוכנות עתי"ם

המועצה האזורית מגידו תגביר את הסעות הבטיחות לתוך ישובי המועצה, כדי למנוע מתושבי האזור להמתין לטרמפים ולהיחשף לפגיעים על רקע חבלני — הודיע אמש יוחנן מעוז, ראש המועצה האזורית מגידו, בעקבות רצח חייל המילואים, אלכסנדר ארד, מקיבוץ רמות מנשה.

באזור זה היו מקרים אחרים של נסיונות חטיפה של חייל ושל חיילת באזור, וכן מקרה זמנו של יידוי אבנים על אוטובוס ומכוניות פרטיות בוואדי עדה.

(סוף בעמוד 2)

למרות מחלתו התנדב אלכס לשירות מילואים

השאיר אשה, בת (5) ובן (4) ● הלווייתו בטקס אזרחי היום ב־3

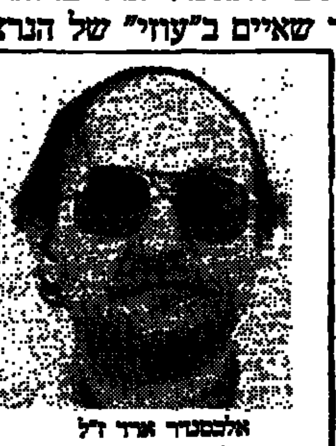

אלכסנדר ארד ז"ל (צילום: דניאל ומרלאון)

מאת ירדן טל
סופר "הארץ" בחיפה

"אלכסנדר, חדור אידיאולוגיה של השומר הצעיר וקנאי לשלום ולפיתרון צודק לבעיה הערבית, הוא האדם האחרון שהגיע לו להיות קורבן לרצח נתעב שכזה", אמרו חברים בקיבוץ רמות מנשה על רצח חברם, אלכסנדר (אלכס) ארד, בידי מחבל תושב אזור ג'נין, ביום ה' בבוקר, בצומת מגידו.

(סוף בעמוד 2)

שווארדנדזה לפרס: בריה"מ מוכנה לוועידה בלי אש"ף

אם אש"ף ייאות להופיע במסגרת משלחת ירדנית־פלשתינית ● שר־החוץ הסובייטי הבטיח לפרס כי בתוך ימים אחדים יקבל ממנו תשובה על הנושאים שביקש עליהם הבהרה סובייטית ● פרס נפגש גם עם שרי־החוץ של הונגריה, פולין, יפאן, פינלאנד וקנדה ● ינאם ביום ג' באו"ם

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). ברית־המועצות מוכנה לרכך את עמדתה לגבי הייצוג הפלשתיני בוועידה בינלאומית לשלום, ולהסכים לי משלחת ירדנית־פלשתינית משותפת, במקום השתתפות נציגי אש"ף עליה עמדה עד כה. זאת הבהיר שר־החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנדזה, בשיחתו עם שר־החוץ שמעון פרס, שהתקיימה ביום רביעי בבוקר במנהטן. מקורות דיפלומטיים הקרובים למשלחת הישראלית מסרו כי צפויה פגישה נוספת בין פרס לבין שווארדנדזה, קרוב לוודאי בימים הקרובים.

נושא הייצוג הפלשתיני הוא היחיד שלגביו הביע שווארדנדזה נכונות ללכת לקראת עמדתו של פרס. בשאר הנושאים הקשורים לוועידה הבינלאומית, לא חל שום שינוי בעמדה הסובייטית כפי שהיא ידועה עד כה.

בשיחה עם כתבים ישראליים לאחר פגישתו עם שר־החוץ הסובייטי, אמר שמעון פרס כי שמע ניסוחים חדשים ומעניינים. "היו ניסוחים שאני מתקשה לקבל, אך יש פתיחות מעניינת למדי".

חזר על העמדה

בירושלים נודע אמש, כי בשיחה עם פרס חזר שווארדנדזה על העמדה הסובייטית בעניין הייצוג הפלשתיני, כפי שהוצגה בכל המגעים...

(סוף בעמוד 2)

עיתון כוויתי:

פרס נפגש עם נשיא איראן

דובר משרד החוץ: קשקוש

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

העיתון הכוויתי "אל־ראי אל־עאם" מסר אתמול כי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס נועד בסוף השבוע בחשאי בניו־יורק עם נשיא איראן, עלי ח'מינאי. לדברי המקורות, נמשכה הפגישה בין השניים שלוש שעות והם דנו במלחמת המפרץ והמצב במזרח־התיכון, וכן באפשרות של קיום מפגשים אמריקאים־איראנים בסיועה של ישראל.

לשבת רוה"מ מבחישה עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ", מוסר כי לשכת רוה"מ הכחישה מכל וכל את הידיעה בדבר ריווח שנמסר כביכול מפי שר־החוץ שמעון פרס לראש הממשלה יצחק שמיר על פגישה שקיים פרס עם נשיא איראן. בתגובה לאותה ידיעה נאמר כי היא אינה ראויה אפילו להתייחסות.

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק, מוסיף: דובר משרד החוץ, אבנר גול, הכחיש את הידיעה שפורסמה בעיתון כוויתי על פגישה כביכול בין שר־החוץ שמעון פרס לבין נשיא איראן. גול הגדיר ידיעה זאת כ"קשקוש".

המעצמות הגדולות החליטו לעכב סנקציות על איראן

עיראק הגבירה התקפותיה ● חשש מגמול של איראן ● ארה"ב טיבעו את זורעת־המוקשים והעבירו לאיראן הגופות והניצולים

ניו־יורק (ע"צ וע"ד). חמש המעצמות הגדולות החליטו לדחות למועד שטרם נקבע הטלת סאנקציות על איראן. עם זאת הן הודיעו על החלטתן הנחושה להמשיך ולשתף פעולה כדי לממש "במהירות ובמלואה" את החלטת מועצת הביטחון שקראה להפסקת אש במלחמה בין איראן לעיראק.

שר־החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, אינו סבור שטובים הסיכויים שאיראן תסכים להפסקת אש. שולץ אמר כי דרושה תגובה של החלטה נחושה ומבלגנת, אך הוסיף כי מידת הסבלנות מוגבלת ביותר.

וואשינגטון, שנתמכת על־ידי בריטניה, תבעה להטיל ללא דיחוי אמברגו על משלוחי נשק לאיראן. אך לאחר העברה שברית־המועצות הודעה שיפעלו צעדים דיפלומטיים נוספים לפני שיוטלו סאנקציות, הסכימה ארה"ב שיש צורך לשמור על אחדות המועצה ולעשות לפתות מאמץ נוסף כדי לשכנע את איראן שתפסיק את הלחימה.

הוטבעה האוניה האיראנית

האוניה איראנית שהניחה מוקשים במפרץ הפרסי הוטבעה על ידי הצי של ארה"ב במים הבינלאומיים שבמפרץ ביום ו' — נאמר בהודעה שפורסמה על ידי משרד ההגנה. שני מסוקים של צי ארה"ב שהו טיסו את 26 הניצולים ו־4 פצועים, ואת גופותיהם של 3 מלחים שנהרגו בתקיפה, הגיעו אתמול לשדה התעופה הבינלאומי של בירת עומאן. 26 אנשי הצוות וגופות ההרוגים הועברו לידי הצוות האדום של עומאן, שיעביר אותם לשלטונות איראן.

אזהרה ממעולת־גמול

בוואשינגטון פירסמה הרשות הפדראלית לתעופה אזהרה אזהרה לחברות התעופה האמריקאיות מפני פעולות נקם טרוריסטית של איראן.

ביום ו' הודיעה ממשלת ארה"ב כי היא אוסרת על יצוא ציוד צלילה תת־ימי וציוד דומה לאיראן, מאחר שהוא עלול להוות סכנה לשיט במפרץ ולמתקני נפט.

וחיל־האוויר העיראקי תקף

מטוסים עיראקיים תקפו אתמול שתי מטרות ימיות, העלו באש מכלית איראנית ופגעו בשדה נפט ובתחנת רדיו — נאמר בהודעה שפירסמה המפקדה הצבאית בבגדאד.

רייגן: אין להגביל פעולות ארה"ב במפרץ

נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, קרא לקונגרס האמריקאי שלא להטיל הגבלות על פעולות ארה"ב במפרץ הפרסי, המכוונות להגן על מיכליות נפט כוויתיות המניפות את דגל ארה"ב. רייגן הגיב בכך על הצעת חוק שהועלתה ביום ה' והקובעת כי הצי האמריקאי לא יוכל להמשיך בפעולות אלה במפרץ הפרסי מעבר לתקופת 90 יום.

תאצ'ר דוחה הצעה סובייטית להקמת כוח או"ם במפרץ

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, דחתה ביום ו' הצעה סובייטית בדבר הקמת כוח ימי של האו"ם לשמירת השלום במפרץ הפרסי.

שגריר ארה"ב ברומא נועד עם נציג רשמי של אש"ף

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

פגישה ראשונה במינה מזה זמן בין דיפלומט אמריקאי בכיר לבין נציג רשמי של אש"ף, נערכה ערב ראש השנה ברומא. מקורות ערביים גילו כי נציגו הבכיר של אש"ף ברומא, נמר חמאד, נועד בביתו של אחד השגרירים הערביים ברומא עם השגריר האמריקאי, מקסוול ראבּ, המקורב לבית הלבן, ודן עימו במשך שעה בארבע עיניים "בנושאים ספציפיים המעניינים את שני הצדדים". בבית השגריר הערבי נכח גם מנהיג המפלגה הרפובליקאית האיטלקית, ג'ואני ספאדוליני, שנועד לאחר מכן עם חמאד.

הסכם השכר כבר סוכם כולו בערב החג ונחתם בראשי תיבות על־ידי נציגים של שני הצדדים

ההסתדרות העלתה ברגע האחרון עוד תביעות והמו"מ על השכר — נתקע

האוצר: "אין להעלות על הדעת לדון בהצעות החדשות" ● בהסתדרות חוששים מהידרדרות ביחסי העבודה וממאבקים של איגודים מקצועיים שיזועזו מגזרים נוספים

מאת יהודית וינקלר ודן סגיר סופרי "הארץ"

למרות ההודעות האופטימיות משני הצדדים על סיום המו"מ על השכר במגזר הציבורי, החתימה על ההסכם בערב החג, טרם נחתם ההסכם, ואין כל וראות מתי יתקיים טקס החתימה.

שר האוצר משה נסים וראשי ההסתדרות קיימו אמש, עד צאתו של השר לארה"ב, דיונים במטרה לסיים את עיבוד הסעיפים שעוד נותרו במחלוקת בטיוטת הסכם השכר במגזר הציבורי.

הבוקר אמורים הצדדים לסכם את עמדותיהם, שיובאו לוועדה המרכזת של ההסתדרות. עם זאת, חלק ניכר מהאיגודים המקצועיים כבר הודיע שלא יוותרו על ההסכם, והאיגוד המקצועי רווח חשש מפני הידרדרות ביחסי העבודה, בעיקר משום שאי־הכללת התוכנות ה ממשלתיות העסקיות בהסכם, פתחה פתח למאבקים מקצועיים, העלולים לגרום לזעזועי שרשרת גם במגזרים נוספים.

תוספות ברגע האחרון

ערב החג ואמש המשיכו ראשי האוצר וההסתדרות בשיחות, כדי לבנות ולסיים את עיבוד הסעיפים, שלגביהם לא הושגה הסכמה. במשרד האוצר תולים את האשם בתביעות חדשות שהועלתה בהסתדרות לפני החתימה — בנושאים שבהם האוצר אינו מוכן לדון כלל, משום שלדבריו לא יתכן להוסיף עניינים חדשים לאחר סגירת ההסכם.

לדברי אנשי האוצר, היה הסכם השכר מסוכם כולו בערב החג, מנוסח משפטית ונחתם בראשי תיבות על־ידי הנציגים המשפטיים של שני הצדדים. ואז העלתה

(סוף בעמוד 5)

נסים שוב יצא לארה"ב — לוועידת קרן המטבע

מאת דן סגיר

שר האוצר, משה נסים, ונגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, יצאו אמש לארה"ב, להשתתף בוועידה השנתית של קרן המטבע הבינ"ל שתתקיים השבוע בוואשינגטון.

בהרצאה שישא בוועידה שר האוצר, ובדו"ח שנתי שהוכן ע"י אנשי הקרן ויוגש לוועידה, יועלה על גם השיפור המשמעותי במצבה הכלכלי של ישראל בעקבות הצעדים שננקטו בשנתיים האחרונות.

לאור התייצבות הכלכלית במשק הישראלי, החליט בצמרת הקרן שהדו"ח על ישראל ייערך מעתה בכל שנתיים ולא כל שנה כפי שהיה בשנים האחרונות. בהחלטה זו יש משום מתן אמון בכיוונים החיוביים אליהם צועד המשק הישראלי. אך בדו"ח מצויינים הנושאים שעדיין יש לתקנם במשק הישראלי, והם כוללים: הקטנת המעורבות הממשלתית, הורדה נוספת של האינפלציה, צמצום הצמדות במשק ותשלום תוספות יוקר, והנהגת שורה של שינויים מבניים בסיסיים.

תושבת מצפה־רמון ובדואי זיהו את שלושת המחבלים שברחו מכלא נפחא

צומצמו החיפושים אחריהם בשל ההערכה שהמחבלים נמצאים בעזה ● דובר שירות בתי־הסוהר: אנו מתביישים ● מפקד כלא נפחא יפרוש ● 5 המחבלים שנמלטו מכלא עזה — כנראה בחו"ל

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

החיפושים אחר שלושת המחבלים שנמלטו מכלא נפחא, נמשכים במתכונת מצומצמת לאחר שכמעט ודאי שהם אינם נמצאים עוד בנגב המערבי — על־סמך עדות של בדואי מהאזור, שלטענתו ראה את השלושה עולים על האוטובוס הישיר ממצפה־רמון לבאר־שבע.

עדות זו קיבלה חיזוק לאחר שתושבת מצפה־רמון סיפרה לחוקרים כי שלושת הבורחים ביקשו ממנה באריכות להמיר דינרים שהיו ברשותם, לדולרים. האשה סיפרה כי סירבה לטלא את בקשתם, מאחר שהם נראו חשודים בעיניה. האשה סיפרה, שבבוקר יום ב', יום גילוי הבריחה, היא הבחינה בשלושה, אך רק עם פרסום תצלומים בעיתוני יום ג', הבהיר לה כי שלושת הגברים שראתה באוטובוס, הם המחבלים הנמלטים.

מאותו רגע עבר העיקוב אחר האסירים הנמלטים לתחום של חקירה מודיעינית, במקום מצוד נרחב של כוחות הביטחון. גורמי ביטחון העריכו כי השלושה שמו פעמיהם לרצועת עזה, על־מנת להחבא במקומות מסתור ברצועה. גורם ביטחוני בכיר אמר ל"הארץ": "אם השלושה ברצועת עזה, אפסו סיכויינו למצוא אותם".

משהחיפושים הופסקו, קיבלו החיילים ומסוקי חיל־האוויר

(סוף בעמוד 2)

גילויים בספר בארה"ב: סאדאת צרך סמים; באשיר שירת את סי־איי־אי

חושף פרשת ווטרגייט בוב וודוורד' המשמש היום סגן עורך "וואשינגטון פוסט" מגלה כי קדאפי לובש בגדי נשים ● סי־איי־אי נכשל בניסיון להתנקש בחיי מנהיג חיזבאללה

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). גילויים חדשים ומפתיעים מופיעים בספרו החדש של בוב וודוורד על הסי־איי־אי ועל קורות חייו של ויליאם קייסי, מנהל סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב.

בין השאר כותב המחבר, עיתונאי בכיר וסגן עורך "וואשינגטון פוסט", שזכה לפרסום עולמי בראשותה כאשר חשף את פרשת ווטרגייט (והביא להדחתו של הנשיא ניקסון מהבית הלבן), כי הנשיא סאדאת הגג להשתמש בסמים, מועמר קדאפי לבש בגדי אשה והמלך חסין של סעודיה היה נוהג לשלוח משקאות אלכוהוליים לשוחה. דברים אלה עולים, לדבריו, מדיווחים של סי־איי־אי. ב־1983, אחרי שאנשי החיזבאללה פוצצו את מפקדת הנחתים האמריקאים בבירות, הרגו חוקרי סי־איי־איי בטעות את אחד החשודים באמצעות מוס השלכי. סי־איי־איי התקשה למצוא בלבנון אמצעים להחזיר אל שורות החיזבאללה. אך לפעות במקרה אחר הוא ניסה להתנקש בחייו של ראש חיזבאללה, השייך מוחמד חוסיין פדאללה. ניסיון זה מומן על־ידי הסעודים, אך נכשל. בעקבות כשלון זה ניסה סי־איי־אי פתרון אחר — "לרכוש" את פדאללה בשני מיליון דולר. כסף זה שימש למילגות להסדרי הארגון ולרכישת מזון בעבור חסידיו של פדאללה. לדברי וודוורד, היה קייסי שבע־רצון ביותר שהפתרון הזה עלה כל־כך בזול.

בקטעים מתוך הספר בפורסמו

(סוף בעמוד 5)

מושתל־הלב עובדיה מצרי עוזב היום את ביה"ח

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

מושתל הלב עובדיה מצרי, יעזוב ככל הנראה היום את בית־החולים הדסה עין־כרם בירושלים.

מבית־החולים נמסר כי נעשים מאמצים לשכנו למשך כשבוע באחד מבתי־המלון בירושלים, לצרכי בדיקות נוספות ומעקב. מאחר שמצרי הוא תושב באר־שבע, מבקשת הנהלת בית־החולים למנוע את טלטולו בנסיעות לפחות בתקופה הראשונה לי החלמתו.

הצעה להשבתת מחאה של כל העיתונים עקב דקירת כתב ספורט

מאת רוני דיאמן
סופר ספורט "הארץ" בירושלים

הצעה להשבתת מחאה של כל העיתונות בארץ תועלה לדיון בישיבה מיוחדת של הנהלת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, שתתכנס בעקבות גל ההתנכלויות לעיתונאים, שהגיע אתמול לשיא, בתקיפת כתב "ידיעות אחרונות" צדוק יחזקאל, שנדקר על־ידי אלמוני בבאותו מאצטדיון "בלומפילד" ביפו. הוא אושפז בבית־החולים "וולפסון" בחולון, שם נותח בשל דקירה בבטנו, בזרוע וביד.

דיווח מלא בעמוד 7, במדור "ביזמני המדינה".

ערך את העמוד: אריה חשבייה

صكنا من الاجل

ראיתי שמעתי

פוסי — [illegible] | גוטרמן — מזכ"ל העיתונאים | ארצ'ר — עכשיו מחזה

הצהרת בלפור המקורית תוצג בישראל

המכתב ההיסטורי מ–1917, שבו הצהירה בריטניה הגדולה על תמיכתה בהקמת בית לאומי ליהודים בארץ־ישראל, יוצג בארץ במסגרת החגיגות לציון השנה ה–40 לעצמאות המדינה. יצויין שהצהרת בלפור, שצוטטה בעיתונים, ספרים וקונגרסים אין ספור, טרם הוצגה בפומבי.

ארתור בלפור, מי שהיה שר החוץ של בריטניה, שלח את האיגרת, הנושאת את התאריך 2 בנובמבר 1917, ללורד רוטשילד, אחד מראשי הקהילה היהודית בבריטניה, וביקש אותו להעביר את תוכנה לפדרציה הציונית בבריטניה, שבראשה עמד ד"ר חיים וייצמן.

המכתב המקורי הופקד על־ידי משפחת רוטשילד בספריה הבריטית, שהסכימה עתה לתת אותו בהשאלה לישראל.

עיתנא

מת בוב פוסי יוצר "קברט"

הבימאי והכוריאוגרף בוב פוסי מת ביום רביעי בוואשינגטון מהתקף לב והוא בן 60 בטה.

פוסי קנה את פרסומו בסרטים כמו "לני" (על חייו של לני ברוס), עם דסטין הופמן בתפקיד ראשי, "קברט" עם ליזה מינלי ו"כל הג'ז הזה". "כל הג'ז הזה", שנעשה ב–1980, מספר על כוריאוגרף ובימאי קולנוע החייב להעמיד מופע בברודווי ובעת ובעונה אחת גם לסיים עבודת עריכה של סרט. עייף, סחוט ומתוח, הוא מתמוטט לאחר השלמת הסרט, ובעיצומה של יצירה כוריאוגרפית, ולוקה בהתקף לב.

פרק דומה התרחש בחייו של פוסי ב–1975 לאחר שהשלים את עבודתו על "לני", ובעיצומה של העבודה על המחזמר "שיקאגו". אז החלים מהתקף. הפעם לא.

"אודיסיאה ים תיכונית" בניו יורק

לישראלים המזדמנים בימים אלה לקניות בבית הכלבו היוקרתי "בלומינגדייל", בשדרה השלישית בניו יורק, מזדמנת הפתעה ים תיכונית: תערוכה בשם "אודיסיאה של הים התיכון", עם ייצוג של טורקיה, יוון, מרוקו, ספרד, איטליה וגם ישראל.

שלוש מאות פעמים נסעו מארגני "האודיסיאה" לאורך הים התיכון לצורך ארגון התערוכה. אפילו חמורים "נויישר" ממרוקו להובלת סריגים אותנטיים מכפרים נידחים בדרום המדינה.

החלק הישראלי מהווה אטרקציה בזכות היצירה המוצגת בו, שטיח של יעקב אגם ב–18 גוונים, וכן ארוגה יצירתו "בוקר מזרחי", תוצרת מפעל שטיחי כרמל.

מזכ"ל חדש לאגודת העיתונאים

העיתונאי רפי גוטרמן (38) נבחר למזכ"ל החדש של אגודת העיתונאים ומנהל בית סוקולוב בתל אביב.

גוטרמן, יליד תל אביב, היה במשך יותר מ–17 שנים עיתונאי ב"מעריב", ושימש, בין השאר, ככתב כלכלי בכיר וכעורך השבועון הכלכלי. ארבע שנים כיהן כשליח עיתונו בארה"ב. הוא בוגר אוניברסיטת תל אביב בכלכלה, מדעי המדינה ולימודי העתודה, ובוגר מכון העיתונות העולמי במינסוטה, ארה"ב.

במסגרת תפקידו ישמש גוטרמן גם כמזכ"ל האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל. המזכ"ל היוצא של האגודה, יונה שמשי, עומד לשוב לעבודה עיתונאית ב"דבר".

לפיד יפעל למען אולסי פרי

הודות לפיד, חבר קיבוץ איילת השחר שהתפרסם בשחרור אסירים מבתי כלא בעולם, החל פועל לשחרורו של שחקן הכדורסל של מכבי תל־אביב לשעבר, אולסי פרי.

פרי יושב בבית סוהר בארה"ב כמורשע באשמת הברחת ק"ג וחצי הרואין. לפיד ביקר את אולסי פרי בכלאו, ואמר כי יהיה מוכן לפעול לשחרורו בתנאי שממשלת ישראל תפנה אליו רשמית.

לפיד אמר כי אינו מצדד בדרכיו של פרי, אך בגלל תרומתו הרבה לספורט הישראלי, ישנה לשחרר, בתקווה שיעלה ארצה.

מנחם הורוביץ

ג'פרי ארצ'ר רוכב שוב

ג'פרי ארצ'ר, שנאלץ להתפטר מכהונתו כסגן יו"ר המפלגה השמרנית בבריטניה בשל קשריו המיניים, לכאורה, עם פרוצה לתגרונית, לא יושב בחיבוק ידיים. מכיוון שספריו "קין והבל" ו"ראשון בין שווים" הכניסו לחשבונו כ–5 מיליון לישט"ש, שלא להזכיר את חצי מיליון הלישט"ש שקיבל מהעיתון "סטאר" בעקבות פרשת הפרוצה, יש להניח שהוא מבוסס מבחינה כלכלית — אך מעיין יצירתו לא הדלדל.

לאחרונה מצא בלונדון מחזה פרי עטו בשם "מעל לחשד סביר". הנסיכה שרה, נסיכת יורק, אשתו של הנסיך אנדרו, לא הססה לבוא מאחורי הקלעים ולספר לשחקנים שהיא התייפחה במהלך 15 דקות רצופות. המחזה דן בעורך־דין המגן על עצמו כשהוא עומד למשפט על רצח אשתו.

שירות "ניו יורק טיימס"

בוב דילן: מכישלון לכישלון

הופעתו של בוב דילן בקופנהאגן, שבה צפו שלושת אלפי איש, זכתה לביקורת קטלנית. "קול הזדק של מומיה הנובע מתוך קבר", "בקופנהאגן התגלה כי המלך עירום", "לא היה זה מסע פרידה כי אם מסע הלוויה לאליל שמת", כתבו עיתוני קופנהאגן.

בוב דילן גילה אדישות מופגנת כלפי הקהל, והקהל החזיר לו במטבע דומה: לא מחיאות כפיים, לא רקיעות רגלים ולא בקשות להדרן.

גם בהלסינקי לא היה המצב טוב יותר: "קשה להבין מדוע בכלל החליט בוב דילן לערוך את המסע באירופה", כתב עיתון שם. רק במזרח ברלין (הופעה מאולתרת לאחר ביטול קונצרט במערב ברלין) באסו 70 אלף איש להאזין לקונצרט שנערך בפארק ציבורי.

אליהו זהבי
קופנהאגן

בעריכת עירית רוזנבלום

מסמכים שנחשפו לצורך מחקר היסטורי מגלים שוב:

מסמכים חדשים שנחשפו באיטליה: ולדהיים היה מעורב בפשעי מלחמה

חקר שבויים בניגוד לאמנת ז'נווה, לפני שנמסרו ל"שירותי הביטחון" שחיסלו אותם, ובוודאי היה מודע לפשעי־מלחמה אחרים שבוצעו ביוון וביוגוסלאוויה, לרבות משלוח יהודים למחנות המוות

זוהי כותרת הכתבה על נשיא אוסטריה קורט ולדהיים, המופיעה בגיליון האחרון של כתב העת האיטלקי "אפוקה". (תצלום: איי־פי)

מאת [illegible]
כתבת "הארץ" באיטליה

השבועון הפוליטי האיטלקי "אפוקה" פרסם 3 מסמכים המוכיחים, לדעתו, את מעורבותו של נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, בפשעי מלחמה. מדובר בשלושה מכתבים שכתב, לפי הטענה, ואלדהיים בשנת 1944. הם התגלו אשתקד בארכיון הלאומי בוואשינגטון על־ידי ההיסטוריון הבריטי ג'רלד פלמינג, תוך כדי מחקר לספרו "היטלר והפתרון הסופי".

המסמכים מעידים, שוולדהיים, בניגוד להכחשותיו, עסק בחקירת שבויי מלחמה בניגוד לאמנת ז'נווה, לפני שנמסרו ל"שירותי הביטחון" שחיסלו אותם. מכתב אחד מעיד שוולדהיים אחראי בעקיפין לחיסולם של שני שבויי מלחמה בריטיים ולמשלוח השלישי בקבוצה למחנה־עבודה. הוא היה מודע, אפוא, לגורלם וחקירותיו תרמו למעשה למותם.

שלושת המכתבים שלח ולדהיים למיפקדה העליונה הדרום־מזרחית, והחתומים בראשי תיבות שייחס לו ההיסטוריון הבריטי, קשורים בתקופת שהותו של ולדהיים בארסקלי שליד אתונה בקיץ 1944, תקופה בה נשלחו יהודי סלוניקי למחנות המוות.

עותק מהמסמכים נשלח למכון המחקר של שמעון ויזנטל בבאד אשתקד ופלמינג ביקש ממנו לא לפרסם אותם. באקראי נתקלה בהם סילבנה קנציינו־אוריליה, העובדת כחוקרת במכון. היא החליטה באחרונה להעביר עותק מהם לשבועון האיטלקי עקב חילוקי־דעות בינה לבין ויזנטל, שתמך למעשה בוולדהיים בפולמוס שהתעורר על עברו בזמן המלחמה.

למעלה מכל ספק

ביודעה שההיסטוריון הבריטי חבר בוועדה הבין־לאומית שנועדה בראשונה בוינה בראשית ספטמבר כדי לקבוע את מידת מעורבותו של ולדהיים בפשעי־מלחמה, רצתה החוקרת להעמיד דברים על אמיתותם מחשש פן יעדיפו המוזמן הבריטי וגם ויזנטל עצמו להעלים את המסמכים. לדעת העיתונאית היהודיה־האיטלקית פיאמה מירנשטיין, שראיינה את החוקרת וראתה עותקים מהמסמכים, הם מוכיחים למעלה מכל ספק את צדקת עמדת הקונגרס היהודי העולמי.

נשאלת השאלה מפני מה הם הועלמו תחילה ע"י האמריקאים שחשפו אותם בארכיון הלאומי שלהם, ומדוע העדיף ויזנטל שלא להתייחס אליהם. אולי מחשש מפני התעוררות אנטישמית באוסטריה, וכן כדי לכבד את רצונו של המדען הבריטי, המעדיף כנראה להימנע מלפגוע בנשיא מדינה ידידה.

המסמכים מעידים שוולדהיים אמנם לא חיסל שבויי־מלחמה, אבל [illegible] סולם, וכי בוודאי היה מודע לפשעי־מלחמה אחרים שבוצעו ביוון ויוגוסלוויה, לרבות משלוח יהודים למחנות המוות. המסמכים עשויים להביך את ואלדהיים ותומכיו אף שאין בטוחן מהו המשקל שתעניק להם הוועדה הבין־לאומית שאף כמה מחבריה שבוועדה העדיפו עד כה לשתוק.

פגישת פרס־שווארדנדזה

(סוף מעמוד 1)

געים בדרג נמוך יותר עם ברה"מ בנושא זה. שר החוץ הסובייטי הדגיש, כי מוסקווה גורסת, שהעם הפלשתיני הוא זה שצריך לבחור את נציגיו לוועידה הבין־לאומית. על־פי הידוע שהגיע לירושלים ניתן היה להבין מדברי שר החוץ הסובייטי כי אם אש"ף לא יעמוד על כך שהוא ייוצג בוועידה במוצהר כאש"ף, אלא במסגרת משלחת ירדנית־פלשתינית יהיה הדבר יפה גם בעיני ברה"מ. כל עוד לא ויתר אש"ף על מקומו ליד שולחן הוועידה, מוסיפה ברה"מ לראות בו הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני, ובתוקף זה עליו להיות מיוצג בוועידה הבינ"ל, אלא אם כן ויתר על זכותו.

במשרד החוץ בירושלים אמרו אמש כי לא ידוע דבר על פגישה נוספת המתוכננת לימים הקרובים בין פרס לשווארדנדזה.

הסכמה להמשך המגעים

לדברי פרס, ההישג החשוב ביותר בפגישתו עם שווארדנדזה הוא ההסכמה שהושגה על המשך המגעים והקשר בין שתי המדינות [illegible] היו בדרגים גבוהים.

פרס סיפר, כי שווארדנדזה הסכים עמו, שהזמן אוזל והולך וכי מה שאפשר לעשות עכשיו, אסור לדחות. אך כאשר פרס ביקש משווארדנדזה תשובות על כל אחד מהנושאים שהעלה, השיב לו הסובייטי: "אני משוכנע כי גם אתה לא מוכן להחליט מהר ותחת לחץ".

שווארדנדזה הבטיח לפרס כי בתוך ימים אחדים יקבל תשובה על הנושאים שביקש עליהם הבהרה סובייטית.

לאחר ששב למלונו מהפגישה עם שווארדנדזה, מיהר שר־החוץ לטלפן אל ראש־הממשלה יצחק שמיר ולדווח לו על השיחה שקיים עם שר החוץ הסובייטי.

שלוש וחצי שעות נמשכה שיחה בין שר־החוץ פרס לבין שר־החוץ ההונגרי, פטר וארקוני.

בשיחה עם שר החוץ היפאני, העלה שר החוץ שמעון פרס את כניעת יפאן לחרם הערבי.

באתי לרצוח יהודים

(סוף מעמוד 1)

מעט מסר כי הוא עומד להיפגש עם אלוף פיקוד צפון, יוסי פלד, ויבקש ממנו למצוא פתרון ביטחוני לצומת מגידו, שהפך באחרונה למוקד לפעילות מחבלים.

אלכסנדר אורד (43) חייל מילואים וחבר קיבוץ רמות מנשה, נדקר בבוקר יום ה' שעבר למוות על־ידי מחבל צעיר, כשחיכה בתחנת האוטובוס בצומת מגידו. הוא חזר לאחר ליל שמירה בכפר הילדים ליד עפולה, וחיכה בשעה 6.45 בבוקר לרכב שיסיעו לקיבוצו.

"באתי להרוג יהודים"

באותה שעה הגיע לצומת מגידו נער בן 14, תושב נצרת עילית, כשהוא רוכב על אופניי־המירוץ שלו. הוא הקדים בקילומטרים אחדים קבוצת רוכבים, חבריו מנצרת עילית שעסקו באימונים ברכיבה על אופניים, והמתין להם מול תחנת הטרמפיאדה שעל כביש מגידו־יקנעם, שם עמד אותה שעה אדם בעל חזות ערבית. לדברי הנער, המחבל דרש ממנו את האופניים. "באתי להרוג יהודים", אמר לו המחבל. באותו רגע הגיע לטרמפיאדה שבתחילת הכביש בצומת מגידו, לכיוון יקנעם, חייל המילואים אלכסנדר אורד, שהיה חמוש בתת־מקלע עוזי. המחבל הדביק אותו ודקר אותו בחוזקה בסכין ששלף מבגדיו. החייל הפצוע נפל לזרועות הנער, המחבל ברח עם נשקו של החייל.

חבריו של הנער, רוכבי האופניים האחרים, שהגיעו דקות ספורות אחר־כך אל הצומת, רצו להודיע על המקרה לשוטרים הצבאיים שבכלא מגידו הסמוך. שוטרים אחדים יצאו בעקבות המחבל ויצרו עימו קשר כשהמחבל מאיים עליהם בנשקו וברח לאזור מכן.

הידיעה נמסרה לאנשי משמר הגבול שהיו בפעולה אחרת באזור. אלה פתחו מיד במרדף, ומשטרת מחוז העמקים הביאה למקום כוחות מתגברים. חוליה של משמר הגבול הצליחה לאתר את המחבל, הילאל מחמוד חאג' איברהים תושב הכפר יעבד שליד ג'נין, כשהוא מסתתר לא הרחק מהצומת בתוך הצמחיה שליד תל מגידו.

אנשי משמר הגבול, בדואי מגיד אל־מקסור וצלקסי מכפר קמא, לכדו את הרוצח, שבידו היה תת־מקלע העוזי שנגנב מחייל המילואים.

אנשי משמר הגבול כבלו אותו והוא הובילם אל מקום לא רחוק, שם קבר את הסכין בו ביצע את הרצח. האיש הובל למשטרת עפולה.

אורי ניר, סופר "הארץ", מוסר: גורמי ביטחון סבורים כי רוצחו של אלכסנדר אורד פעל על דעת עצמו, בלי שהשתייך או קיבל הנחיות מארגון חבלה כלשהו. הצעיר, שכבר הודה ברצח איש המילואים ושיחזר את המעשה, פעל כנראה ביחד עם צעיר נוסף, גם הוא תושב אזור ג'נין. שני החשודים נתונים במעצר. מקורות ביטחוניים מסרו כי למרות שהחשוד כבר הודה במעשה ושיחזר אותו, חקירת הרצח עדיין נמשכת.

נודע כי המחבל היה כלוא בעבר על עבירות ביטחוניות.

פוצץ בית המחבל

כוחות הביטחון הרסו שלשום באמצעות בולדוזר את ביתו של הרוצח, הילאל מחמוד חג'־איברהים (23) מהכפר אל־יאמון שליד ג'נין. אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, שהוציא את צו ההריסה, נכח במקום בעת הריסת ביתו של החשוד. הוא ערב לצורת ההריסה שלא לפגוע בבית הוריו של החשוד, השוכן בסמיכות לבית שנהרס. החשוד היה רווק, התגורר בבית בגפו.

אל על

	ממוצע מינימום	ממוצע מכסי'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	8	17	גשום	12	16
אתונה	20	29	בהיר	21	32
בוקרשט	16	25	בהיר		
בזיל	7	16	גשום	12	20
וינה	15	29	גשום	18	20
ז'נבה	13	19	מע"ח	15	23
לונדון	5	15	מע"ח	11	17
ליסבון	17	23	גשם	20	25
מדריד	16	22	מע"ח	14	26
ניו־יורק	10	19	נאה	14	21
פאריס	11	18	מע"ח	12	20
פרנקפורט	8	17	מע"ח	13	21
ציריך	12	16	מע"ח	—	—
קהיר	20	31	מע"ח	21	33
קופנהאגן	8	15	גשום	10	15
רומא	21	29	מע"ח	17	32
שטוקהולם	7	13	מע"ח	12	15

EL AL אל על

גורבאצ'וב

ניסיון התנקשות בחייו, מחלה קשה של רעייתו, ראיסה.

(ע"ר וע"צ). גורבאצ'וב ישוב בקרוב מחופשתו בדרום ברה"מ — אמר ביום ו' דובר משרד־החוץ הסובייטי. הדובר, בוריס פיאדישב, הכחיש שמועות לפיהן חלה גורבאצ'וב.

העיתון "אקספרסן" בשוודיה כתב אתמול כי גורבאצ'וב נעדר בשבועות האחרונים מעבודתו מאחר שהוא שהה ליד מיטת רעייתו ראיסה, שעברה ניתוח המעי העיוור. העיתון מסתמך על דברים שגילה מנתח סובייטי, הפרופ' סביאטוסלאב פיודורוב, לעמית שוודי ששהה במוסקווה ד"ר מיכאל לן.

המנתח הסובייטי סיפר לחברו כי במהלך הניתוח של ראיסה היו סיבוכים והיא נשארה בבית־חולים שבועיים במקום 3 ימים של אישפוז המקובל בניתוחים אלה.

התנדב

(סוף מעמוד 1)

על־פי בקשת משפחת הנרצח, ייקבר היום אחה"צ אלכסנדר אורד ז"ל בטכס אזרחי ולא צבאי, בקיבוצו רמות מנשה.

קיבוץ רמות מנשה, המשתייך לקיבוץ הארצי, מאוכלס ברובו על ידי יוצאי דרום־אמריקה. אלכסנדר אורד עצמו הוא יליד קובה, ב–1946. בילדותו הצטרף לתנועת הנוער של השומר הצעיר, ועם עליית קסטרו לשלטון ב–1961, עלה לארץ ביחד עם הגרעין אליו השתייך. עם הגיעו, התיישב בקיבוץ יזרעאל, שם היה חבר במשך 20 שנה. עבד בענף הבננות ובמפעל הבשר שבקיבוץ.

ב–1981 עבר לרמות מנשה, לאחר שנשא לאשה את חברת הקיבוץ מבל, יוצאת אורוגוואי. לשניים נולדו שני ילדים: לימור, כיום בת חמש, ואופיר (4).

אלכס למד מדעי־הרוח באוניברסיטה. בקיבוץ רמות מנשה עבד בהנהלת החשבונות וערך את עלון המשק, בעקבות קורס לעיתונאות שעבר.

מחלת שיתוק־ילדים ממנה סבל בילדותו, ליוותה אותו כל ימיו. הוא עשה מאמצים גדולים לתפקד כרגיל, על אף המגבלות שהסבה לו המחלה מילדותו. הוא התנדב לצה"ל ושירת בהתנדבות במילואים.

פורצים חדרו לבית־כנסת ביפו וגנבו שופר וכסף

פרצו את ארון־הקודש והשליכו ספרים וטליתות על הרצפה

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

פורצים שחדרו שלשום לפנות־בוקר לבית־כנסת ביפו, פתחו את ארון־הקודש, גנבו שופר, שלש קופות צדקה ושני שעוני קיר. השליכו ספרים וטליתות על הרצפה.

"שדבר כזה יקרה במדינת ישראל ודווקא בראש השנה — זה מזעזע. אם זה היה קורה במדינה אחרת, היו אומרים שזאת אנטישמיות וכל העולם היה עומד על הרגליים", אמר אלי בטיטו, גבאי בית־הכנסת "שלמה" ביפו, בעת שסקר את האנדרלמוסיה והנזקים שהשאירו אחריהם הפורצים האלמונים, שחדרו לבית־הכנסת הנמצא ברחוב שריד פינת רחוב תרשיש ביפו, אור ליום שישי.

הפריצה לבית־הכנסת התגלתה שלשום ב–6.30 בבקר, כאשר הגבאי הגיע לפתוח את בית־הכנסת, המשמש תושבים מיפו ובת־ים. לדברי הגבאי, בעבר התנכלו אלמונים לבית־הכנסת וניסו להציתו.

תושבת מצפה־רמון ובדואי זיהו

(סוף מעמוד 1)

שהשתתפו בבצור ובסריקות בין הבתים במצפה רמון, הוראה לחזור לבסיסים. גם כוחות של המשטרה ושירות בתי־הסוהר הפסיקו את החיפושים. עם זאת, מחסומים משטרתיים הושארו בכבישים, במטרה לתפוס את הנמלטים.

דובר שירות בתי־הסוהר הגיב בערב החג בצורה חסרת־תקדים באומרו: "שירות בתי־הסוהר מתבייש מבריחת שלושת המחבלים מכלא נפחא". הדובר אמר: "אין ספק שיוסקו כל המסקנות, הנציב מינה ועדה לבדיקת הנסיבות, וכשנתפוס את המחבלים, נגיב".

מפקד כלא נפחא יפרוש

מפקד כלא נפחא, רב־כלאי חיים זוהר, יפרוש מתפקידו, לאחר שהביע את רצונו לעשות זאת.

כל מערך הביטחון בשירות בתי־הסוהר, ובמיוחד בבתי־הכלא הביטחוניים ישונה בעקבות הבריחה. נודע כי מאז הבריחה אין ביקורים של משפחות בכלא נפחא והשמירה במקום הוגברה עד למאוד.

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, מעריך כי חמשת המחבלים שברחו לפני חצי שנה מכלא עזה, יצאו כבר אל מחוץ לגבולות המדינה.

בשיחה לעיתון "במחנה" בגליון ראש השנה, אמר האלוף מרדכי: "להערכתי, המחבלים שברחו מכלא עזה, עזבו את הארץ. אם לא, הם נמצאים ברצועה, שהיא שטח צפוף, מאוכלס מאוד, ועשיר במקומות מסתור ומחבוא. זה מקרה מצער, ועל שירות בתי־הסוהר, המופקד על המקום, להפיק את הלקחים ולנקוט צעדים כדי למנוע הישנות מקרים כאלה בעתיד".

שליטא: לדון בבריחות

(ע). ח"כ בני שליטא פנה ליו"ר ועדת הפנים, ח"כ דב שילנסקי, לכנס ישיבה מיוחדת של ועדת הפנים לדיון בבריחות האסירים. לדבריו, בריחת ששת המחבלים לפני 4 חודשים מכלא עזה ושלושת המחבלים מכלא נפחא בשבוע שעבר מסכנת את ביטחון הציבור, ולטענתו שירות בתי־הסוהר אינו ממלא את תפקידו כראוי.

דובר שירות בתי־הסוהר, שמעון מלכה, ביקש אתמול להגיב על דבריו של מנהל כלא רמלה לשעבר, דוד פרי, שהתראיין בשיחת היום ב"הארץ". הדובר דוחה בשאט־נפש כל ביקורת, שלדבריו תכליתה "פריקת תסכולים ומרירות, כדוגמת הביקורת הזולה של דוד פרי".

ערך את העמוד: אריה חשביה

שיחת היום / ירח טל

עם: מיכה גולדמן, ראש המועצה המקומית כפר תבור
על: רצח חייל המילואים בצומת מגידו

מחבלים עלולים לפגוע בישראלים גם בלב המדינה

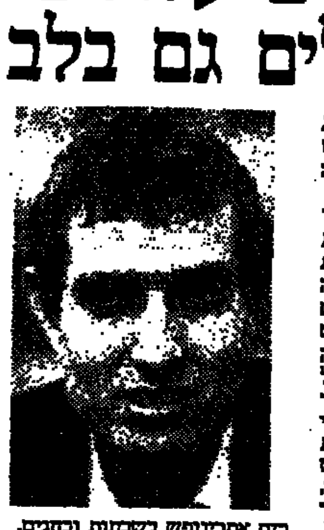

ראשי הרשויות המקומיות באזור מגידו עומדים להיפגש היום עם אלוף פיקוד מרכז. מה אתם עומדים לדרוש ממנו?

כביש ואדי ערה וצומת מגידו נמצאים אמנם בתחום האחריות של פיקוד צפון. אבל הפעילות החבלנית, לרבות זו האחרונה בצומת, מבוצעת על־ידי תושבים מאזור ג'נין, אזור שהוא בתחום האחריות של פיקוד מרכז. מה שנדרש הוא הידוק הפיקוח על תנועת התושבים הערבים מאזור ג'נין לתחומי הקו הירוק, על־ידי תיגבור מחסומים בכניסה לצומת מגידו. בגישה דומה יש לנקוט לדעתי גם בצומת בית־ליד, שהפך אף הוא לצומת מועד לפעילות מחבלים.

העובדה שהמחבל אשר רצח את חייל המילואים נתפס מיד בידי אנשי כוחות הביטחון אינה מוכיחה שרמת ההכנות הביטחונית באזור היתה טובה?

אין לנו טענות על רמת הכוננות והנוכחות של הצבא, בעיקר של מג"ב. ההיפך הוא הנכון. הנוכחות בימי החג היתה מורגשת היטב והשרתה ביטחון על תושבי האזור.

אם כן, אירועים מהסוג שקרה בחג, הם אולי פעולות שקשה למנוע אותן?

בניגוד לפעולות החבלה המבוצעות בגבול הצפון, שבהן אני רואה פעולות שיטתיות ומתוכננות היטב, הרי שניסיונות החטיפה והרצח שבוצעו באזורנו הן פעולות מקריות, לא מתוך כוונות ויוזמות של יחידים. באותה מידה יכלו לבצע אותם במקומות אחרים במרכז ובדרום הארץ. יחד עם זאת, אין להשלים איתן וניתן להקשות מאוד על המבקשים לבצען.

כיצד ניתן לעשות זאת?

ראשית, התייחסות לכביש ואדי ערה ולצומת מגידו מבחינת ביטחון שוטף לא צריכה להיות שונה מאשר ההתייחסות לה בדרכים אחרות בשבתות ובחגים. גם כאן צריכה להיות נוכחות מתוגברת ובולטת של כוחות ביטחון, בעיקר בשבתות ובחגים. אולם בכך לא די. יש להחזיר את כביש ואדי ערה לעורק תחבורה מרכזי ממרכז הארץ לצפונה. מאז שנפתח כביש ואדי מילק פחתה התנועה בכביש ואדי ערה בכ–60%. כתוצאה מכך, התנועה בכביש הדלדלה מאוד ובחלק משעות היממה הכביש ממש שומם. זו קרקע פוריה לפעילות של מחבלים. מכרים שלי ממרכז הארץ המבקשים לבקר אצלי, מעדיפים להאריך את הדרך ולנסוע בדרכים חלופיות, ונאלצים להקדים ולחזור בשעות היום.

לכן, בעדיפות ראשונה יש להשקיע משאבים בפיתוח כביש ואדי ערה, כדי להפכו לכביש רב־מסלולי, אשר יחזיר אליו את התנועה מישובי מרכז הארץ לגליל, ולהיפך. הגדלת התנועה בכביש תרתיע מחבלים ותקשה עליהם מלבצע את זממם. זו התשובה האמיתית לבעיית הביטחון לאורך כביש ואדי ערה וצומת מגידו.

ואדי ערה אינו משופע בישובים יהודים. אולי התשובה היא הגברת ההתיישבות היהודית באזור?

נכון שלאורך הכביש יש, כמדומני, רק שלושה יישובים יהודיים, וגם הם מצומצמים בהיקפם, אבל מאחר שהאידיאולוגיה היא לא להתיישב באזור המיושב בצפיפות על־ידי ערבים, אני לא רואה כרעיון מעשי הקמת יישובים יהודיים נוספים באזור. זה היה צריך להיעשות לפני 30 שנה. מה שאפשר לעשות, זה לחזק את היישובים היהודיים הקיימים וכמו שאמרתי, להרחיב ולשפר את כביש ואדי ערה.

בעקבות רצח חייל המילואים והתרחשות חטיפה ופיגוע קודמים שהיו בצומת מגידו, היו שדרשו לסגור את הכביש לג'נין. זה פתרון שנראה לך?

בשום פנים ואופן לא. אני חושב שהעונש שהעניש צה"ל את מבצע הפיגוע — הריסת ביתו — היא הענישה הנכונה. אנחנו לא צריכים לשנות בחיי השיגרה שלנו. מי שצריך להיות בפחד ובאימה זה לא אנחנו אלא הערבים שמתכננים לפגוע בנו.

כיצד אירוע כזה משפיע על יחסי השכנות בין יהודים וערבים באזור?

לגבי התושבים הערבים בתוך הקו הירוק, שכנינו, הרי שהם מגנים כמונו את המקרה ורואים בו תופעה יוצאת־דופן. שוחחתי עם ראש מועצת כפר שיבלי. הוא התלונן באוזני על כך שלא נוקטים בצעדים חריפים מספיק כלפי המחבלים. באשר לפועלים הערבים מהשטחים, המגיעים מדי יום לעבוד אצלנו, הרי שהניסיון מלמד כי בימים הראשונים לאחר רצח כזה מורגשת ירידה בנוכחותם, אבל אחרי כמה ימים הם חוזרים ושבים לעבוד כאשר הם מצליחים להתגבר על הפחד הראשוני ואי־הנעימות שהם חשים עקב מקרים כאלה.

אנו מודיעים בצער ובכאב על פטירת
יקירתנו

פניה פורר

ההלוויה תצא מביתה ברחובות רח' מאפו 6 היום יום ראשון ד' תשרי תשמ"ח 27.9.87 בשעה 14.00 לבית העלמין הישן ברחובות

בעלה: מרדכי פורר
בתה וחתנה: בתיה ויוסף כפיר
בניה: יהושע ורוני פורר
נכדיה: יהודה אבנר צביקה יואב עודד
אחותה: פאולה ברנשטיין
אחיה: שמעון ליפשיץ

למרדכי לבתיה וליהושע פורר
משתתפים באבלכם במות הרעיה והאם

פ נ י ה

נחמן הלינה וגיל קפלן — רחובות
מאיר מיניה צביקה ועדנה נדש — סידני אוסטרליה

המפלגה הליברלית

אבלה על פטירתו של

אברהם בן־שושן
ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ליו"ר החברה
יהושע (שוקי) פורר

ישרס־ישראל־דסקו
חברה להשקעות בע"מ

תנחומינו הכנים על מות

א מ ך

והשתתפותנו בצערך

מועצת המנהלים ההנהלה,
צוות העובדים והחברות הבנות

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירתו של בעלי אבינו וסבנו היקר

יעקב הוז

המתאבלים: אשתו: שרה הוז
בתו וחתנה: אורה ושניאור אלגר
בנו וכלתו: שמריהו וטובה הוז
נכדיו וכל בני המשפחה

על מועד ההלוויה תתפרסם הודעה

למשפחות לב ובצר

משתתפים באבלכם על מות

ה א ב ז"ל

דיירי רחוב סוטין 14 ת"א

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

מקס שפיץ ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום ב' ה' בתשרי תשמ"ח (28.9.1987) בשעה 16.00
מוקירי זכרו נפגשים בשעה הנ"ל
ליד הכניסה הראשית לבית העלמין בחולון

המשפחה

למשפחת לב

משתתפים באבלכם הכבד במות

ישראל לב ז"ל

מפעלי פרג מאוחדים בע"מ
ההנהלה והעובדים

בני הזוג ברייליבסקי בלוד: קשה להאמין שזו מציאות ושאנחנו פה

"חל שינוי באווירה בבריה"מ אך אין זה שינוי במדיניות; מה שמתרחש הוא חשוב במיוחד בשביל כמה עשרות משפחות אבל הצורך בשינוי המדיניות הוא הדבר החשוב באמת, יותר חשוב מאשר עלייתן של כמה משפחות"

מאת סופרת "הארץ" ועת"ם

כשהגיע ויקטור ברייליבסקי לנמל התעופה בן גוריון, ביום חמישי, קיבלו את פניו חיים אהרון מנהל מחלקת העליה בסוכנות היהודית וחברי המועצה למען יהודי בסכנות כתובת, על "יהודים בברית המועצות". הוא נידון לחמש שנות גלות בסיביר.

"קשה להאמין שזו מציאות, שזה ריאלי שאנחנו פה", אמר ברייליבסקי.

אביב. בנמל לא נערך טקס רשמי מחמת החג, רק חיים אהרון ראש מחלקת העליה של הסוכנות היה שם. אך עשרות העתונאים והצלמים שהמתינו למשפחת ברייליבסקי הפכו את בואם למאורע.

באותו יום לישראל. מעבר לכך, אין לעובדה שבאו דרך רומניה כל משמעות, אמרו בתשובה לשאלה, מאחר שישראל התעניינה לאחרונה באפשרות שהעולים יגיעו ישירות לישראל בלי לעבור את וינה דרך רומניה. "יכול להיות שיחול שינוי בפיסגה בין גורבצ'וב לבין רייגן", הדהדה אירנה ברייליבסקי.

מצפים מ־1972

בני משפחת ברייליבסקי ביקשו לראשונה לעלות לישראל ב־1972. ויקטור הוא בן 52, מומחה מחשבים, ואשתו ד"ר אירנה ברייליבסקי מתמטיקאית שלימדה באוניברסיטה. מייד עם הגשת בקשות העליה פוטרו מעבודתם, אך אירנה נתקלה בסירוב לעלות, מאחר שהיה לה כביכול מידע סודי.

הזוג ברייליבסקי ניהל הארגן את הסמינרים למדענים מסורבי עליה, כדי לאפשר להם להתעדכן במקצועותיהם. במסגרות אלה הם נפגשו עם מדענים מערביים, ביניהם זוכי פרס נובל.

ב־76 הודיעו לברייליבסקי שהוא (בלי אשתו) יכול לעלות, אם יעיד נגד אנטולי שצ'רנסקי. את זה סירב לעשות.

הוא נידון ל־5 שנות גלות בעוון "השמצה אנטי־סובייטית", למרות העובדה שכתב העת שפירסם, עסק רק בתרבות יהודית, היסטוריה ודת ולא היה בטאון פוליטי כלל.

ויקטור הוחזק 7 חודשים בכלא עוד לפני המשפט, ולאחר שנידון נותרו לו 39 חודשים בגלות בסיביריה. ב־1984 חזר למוסקווה, ועוד לפני שנה, כשפנו פעם נוספת לקבל היתר יציאה, נענו שאין להם אפילו זכות לבקשה נוספת עד שנת 1995. עכשיו הם פה.

ויקטור ברייליבסקי, רעייתו אירנה ואחיו מיכאל (שעלה לישראל לפני שנים אחדות), בפגישתם הנרגשת בנמל בן־גוריון (צילום: עוזי קרן)

ברית המועצות. בן המתינו לו הוריו, אחיו מיכאל, וחברים.

ברייליבסקי בן ה־52, איש מחשבים במקצועו, הגיע לישראל מבודאפשט שברומניה. עימו הגיעו אישתו אירנה בת 51, ד"ר למתמטיקה שימושית ושני ילדיהם: לאוניד בן 25 נשוי ואב לבת חודשיים ודליה בת 13. הזוג ברייליבסקי מדברים עברית רהוטה ואנגלית מצויינת.

בנמל התעופה בן גוריון, סיפר ברייליבסקי על תלאותיו מאז ביקש לעלות, ב־1972. לאחר סירובים רבים לבקשותיו לעלות, נעצר בשנת 1980, לאחר שפרסם ירחון, שנכתב

על מדיניות ברית המועצות אמר: אין שינוי במדיניות הסובייטית בכל הנוגע לעליה. מה שקרה לנו אינו מעיד על שינוי במדיניות ברית המועצות.

פגישה נרגשת

פגישה נרגשת היתה בנמל בן גוריון בין ויקטור לבין אחיו, מיכאל אותו לא ראה יותר מ־10 שנים, וכן גם את אמו בת ה־70 ואת אביו בן 81, שעלו לפני שבע שנים.

במסיבת עתונאים שנערכה בנמל בן גוריון אמר ברייליבסקי, כי כל הזמן המשמש שבילה בכלא במצב הקשה ביותר. האמין שאמנם יגיע לרגע זה ויזכה לקבלת הפנים בתל־

ד"ר ברייליבסקי אמר, שחל שינוי באווירה בבריה"מ, אך אין זה שינוי במדיניות. מה שמתרחש הוא חשוב במיוחד בשביל כמה עשרות משפחות ולאנשים רבים, ואילו הצורך בשינוי המדיניות הוא הדבר החשוב באמת, יותר חשוב מאשר עלייתן של כמה משפחות.

ברייליבסקי ואשתו, ציינו שהיתר העליה בא להם כהפתעה. הם לא ציפו לזה, וכאשר נודע להם שהם חייבים לעזוב עד ה־25 בספטמבר, החליטה: "זאת פקודה שלא נרצה להפר אותה".

כל הטיסות לוינה היו תפוסות, ואז יצאו דרך רומניה. כדי להגיע

אלוני: להתמיד באיסור על ב"ה ובס"ד בצה"ל

(עש"ת). ח"כ שולמית אלוני, יו"ר סיעת רצ קוראת לממשלה לדחות על הסף את דרישתו של השר המר לדון מחר בישיבת הממשלה באיסור הרמטכ"ל לפתוח מכתבים צה"ליים ב־ב"ה ובס"ד. דרישתו של המר, אומרת אלוני, היא למעשה התנכלות נוספת של הכפייה הדתית בארץ.

שר הדתות זבולון המר מחה בחריפות על דבריה של ח"כ שולמית אלוני שפירסמה הודעה המכוונת להכשיל את יוזמתו לדון בממשלה באיסור הרמטכ"ל לאזכור בעזרת השם בראש מכתבים צבאיים.

השר המר אומר: כדרכה משבשת הגב' אלוני ומסלפת את העובדות כאשר שנאת הדת מעבירה אותה על האמת.

"טאס": אחיין של גיבור סובייטי מקבל היתר יציאה

מוסקווה (ע"ד). אחיינו של גיבור סובייטי מימי מלחמת האזרחים, שהוצא להורג בתקופת סטאלין, נמנה עם קבוצה של מסורבי העליה, המקבלים עתה היתרי יציאה — על כך מסרה סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס" ביום ה'. "טאס" מציינת, כי בין הבקשות להיתרי יציאה שאושרו גם בקשתם של יבגני יקיר ובני משפחתו.

אך יקיר, אחיינו של איש הצבא הבכיר יונה יקיר, שהוצא להורג ב־1937 כאשר הטיהורים של הרודן יוסף סטאלין הגיעו לשיאם, אמר, כי טרם קיבל הודעה רשמית. על החלטת הודעה, יקיר, מתורגם, הגיש בקשה לעלות לישראל לפני 14 שנים, אך זו נדחתה בטענה שרעייתו רימה יודעת סודות מדינה.

"מרבית הישראלים במשלחת השמאל לפגישה עם יאסר ערפאת בז'נווה קיבלו סכומי כסף גדולים מאש"ף"

הרשימה המתקדמת לשלום מכחישה בתוקף

מאת סופר "הארץ"

השבועון הנצרתי בשפה הערבית "אל־סינארה" דיווח בגליונו משלשום, כי מרבית הישראלים שיצאו במשלחת השמאל לפגישה עם יאסר ערפאת בז'נווה קיבלו סכומי כסף גדולים מאש"ף. העיתון מוסר כי המשתתפים קיבלו בין 5,000 ל־12,000 דולרים.

לדברי "אל־סינארה", "אישיות מפורסמת בגליל" קיבלה את סכום הכסף הגדול ביותר, בסך 12 אלף דולר, ואילו היתר קיבלו סכומים פחותים. לדברי העיתון, סכומי הכסף שולמו בהיחבא, באמצעות המחאה שנמסרה לידי המשתתפים הישראלים בבית המלון שלהם. על גבי ההמחאות לא צויינה הזהות של המשלם.

עוד מוסר העיתון כי אחד האישים מישראל סירב לקבל את סכום הכסף שנמסר לו.

(עש"ת). ח"כ יוסי שריד מסיעת רצ אמר כי אם אמנם קיבלו כמה מחברי המשלחת לז'נווה סכומי כסף ממקור כל שהוא יש לגנות את התנהגותם ולתבוע החזרת האתנן לבעליו. כסף כיס של אלפי דולרים מעיד על כיסים גדולים מדי שאינם הולמים שליחי בצווה. גם לשולחן השלום צריך לגשת בידיים נקיות, אמר ח"כ שריד.

דובר הרשימה המתקדמת לשלום הכחיש בתוקף את הטענות כאילו אש"ף מימן את נסיעתם ושהייתם בז'נווה של המשלחות הישראליות.

חבר הנהלת הרשימה המתקדמת, חיים הנגבי, תובע מן השבועון לפרסם את מקורות המידע שלו לידיעה זאת, ואם אין כאלה — לפרסם התנצלות.

גאולה כהן: לחקור התשלומים מערפאת

(עש"ת). ח"כ גאולה כהן פנתה ליועץ המשפטי לממשלה וביקשה לבדוק האם אכן חברי הכנסת שנפגשו עם ערפאת לאחרונה קיבלו ממנו כספי שלמונים הנראלים בדם יהודים ואם אכן קיבלו יש להעמידם על כך לדין וכן לחקור אם חברי כנסת אלה ותנועותיהם לא קיבלו גם בעבר כספים מאש"ף לצורך מי מן פעולותיהם.

על רקע המאבק הפוליטי וההסברתי בנחיצות הוועידה הבינלאומית

ראשי הליכוד זועמים על כוונת פרס לשלוח מסבירים מטעם משרד החוץ אל יהדות ארה"ב

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

החלטתו של שר החוץ שמעון פרס, לשלוח משלחת מסבירים ליהדות ארצות הברית מטעם משרד החוץ, שתשכנעם בנחיצותה של הוועידה הבינלאומית, מעוררת זעם רב בקרב ראשי הליכוד, הטוענים כי מ"מ ראש הממשלה עובר בכך את גבול הטעם הטוב. ועל ראש הממשלה יצחק שמיר, לפעול מיד לבטל את יציאת המשלחת.

אחרים משרי הליכוד יעלו בישיבת הממשלה הבוקר, את נושא יציאתה של המשלחות וידרשו משמיד להורות על דחיית צאתה. יו"ר סיעת הליכוד בכנסת ח"כ חיים קופמן, פנה גם הוא ערב החג אל שמיר, וביקשו להפעיל סמכותו, ולהורות לשר החוץ פרס שלא לשגר את המשלחת מטעם משרדו שנוטלים בה חלק, גם חברי מפלגת העבודה.

בליכוד הרגישו אתמול, כי שיגור משלחת במסווה של משלחת ממלכתית, עושה פלסתר את החלטת הקבינט המדיני בנושא זה, שקבע כי לא תהיה ועידה בינלאומית, והיא עומדת בניגוד לסדרי בכלל תקינים.

"תשתוק, זה ייגמר מהר" — היסה המתנקש את רועי כשסכין שלופה מעל צווארו

מאת נורית אבתרי סופרת "הארץ"

הוא החזיק אותי ביד אחת בצוואר, כמו תרנגולת, ובשנייה החזיק בסכין.

הרגשתי שאני הולך למות. התוקף אמר לי: "תשתוק, זה ייגמר מהר". קיוויתי שזה ייגמר מהר, שגם אם אמות שזה יהיה מהר", סיפר רועי הורביץ, שהותקף על ידי אלמונים, ככל הנראה ערבים, כשטייל עם חברו יניב לוי, בשדות המושבה רמת השרון.

יניב לוי עדיין מאושפז במחלקת אף אוזן וגרון בבית החולים איכילוב. מולים מהעיתונות האוזן. חברו, שהציל אותו, רועי הורביץ, שוחרר בערב החג לביתו.

השניים, חובבי טבע הלומדים במגמה ביולוגית בתיכון הביניים "אלומים". יצאו ביום שלישי שעבר לפנות ערב לחפש עקבות בעלי חיים. הם הותקפו על ידי שניים שניסו לרצחם. כשעה 4 וחצי הם עשו דרכם מביתו של רועי שבקצה המושבה רמת השרון, לכיוון פסי הרכבת ל"דב מבר" של תנובה.

"לפתע הבחנו בשתי דמויות. חשבנו שאלו ילדים. לא חשדנו. כשהתקרבו הבחנו שהם ערבים. יניב הרים אבן קטנה ואמר שטוב שיהיה משהו ביד, להגנה עצמית.

"פתאום הם התקרבו. הראשון תפס את יניב בצוואר והשני ניגש אליו וביקש אש לסיגריה", סיפר רועי המולים מהחתכים שחתכו התוקף בסכין שברייה שאחז בידו. הבטחתי שאתן לו הכל. מספר הנער הנבול בפגיד וחבוש בחלקים שונים בגופו וביזו.

"התוקף הביט בי, ולא הגיב. לאחר מכן תפס בגרוני, השכיב אותי בכוח על האדמה והחל לחנוק אותי. הכל הסתובב מסביב. הרגשתי שאני הולך למות.

"ידעתי שרוצים לרצוח אותי"

"ידעתי שרוצים לרצוח אותי והצלחתי להפעיל את מה שלמדתי בשיטת "ההישרדות" במסגרת הקורס להתגוננות עצמית. בעטתי באשכיו של התוקף ואז, ברוב כאב, הוא הרפה מעט את החניקה ויכולתי לנשום ולצבור מעט כוח כדי להמשיך. ברקע יניב צעק 'הצילו'. אבל מי שומע שם כשזה. זה רחוק מהישוב", מספר רועי ובבכיתך במאמר אחרי אחר הצהריים, שהתאשפז בבית החולים איכילוב בתל אביב.

מת יוסף טבנקין שהיה מפקד חטיבת הראל של הפלמ"ח — בנו של יצחק טבנקין

נחשב לאחד המקוריים ובעלי המעוף מבין מפקדי תש"ח

(עט). יוסף (יוספל'ה) טבנקין, חבר עין־חרוד מאוחד, שהיה מפקד חטיבת הראל של הפלמ"ח, בנו של יצחק טבנקין ז"ל מנהיג אחדות העבודה והקיבוץ המאוחד, נפטר ערב החג, בעקבות מחלה. כבן 66 היה במותו.

יוסף טבנקין

יוספל'ה טבנקין נולד בתל אביב, גוייס לפלמ"ח ב־1941 על ידי יגאל אלון, הוטל עליו אז להכין את הקורסים של מפקדי הכיתות של הפלמ"ח. הוא חזר לעין חרוד ב־1945 לשנה, ונשא לאשה את יעל, ונולדו להם ארבעה ילדים. הוא חזר לגדוד המטה של הפלמ"ח והיה פעיל בפלי"ם בהעפלה ובמחנות קפריסין.

ב־1948 השתתף בפריצת הדרך לירושלים ושחרורה במבצע נחשון ובמבצע הראל שאחריו בו נפרצה הדרך בדומה הנבכש הקסטל. אחרי ההפוגה הראשונה קיבל יוסף טבנקין מידי יצחק רבין את הפיקוד על חטיבת הראל, שנטלה גם חלק במבצע חירם, מבצע הכיתור על המצרים מדרום לרפיח דבר שאיפשר לאחר מכן את שיחות שביתת הנשק.

יוספל'ה טבנקין נחשב לאחד המקוריים ובעלי המעוף מבין מפקדי תש"ח, חידש תפיסות רבות ובנה קדים.

הוא שב לביתו בעין חרוד ב־1950, שם שימש תקופה מסויימת כמזכיר המשק וב־1956 גוייס לועדת הבטחון של הקיבוץ המאוחד. לפני כטבנקין תיהל לאחר מכן את מפעל "פלדות" בעין חרוד מאוחד, ושנים אחר כך ניהל מפעלי תעשיה שונים. ב־1981 החל להרצות בסמינרים שונים באפעל והקדיש מזכית מזמנו למחקר היסטורי על מלחמת השחרור. עסק שנים בכתיבת ספר על חטיבת הראל וכמעט הגיע לסיומו.

כתב מאמרים ורשימות רבות על המתחולל במדינה כשהוא מגלה רגישות מיוחדת בנושאי כלכלה. הביא לאחר בספר את משנתו של אביו יצחק טבנקין ז"ל. הוא חי את בעיות עין חרוד והשסיעה וחיפש בהתמדה פתרונות אפשריים להיזקם של עין חרוד, התק"ם ותנועת העבודה.

היה איש הציונות הסוציאליסטית, דגל בהתיישבות בארץ ישראל השלמה ואף התנגד בזמנו לנסיגה מסיני אך כל פעולותיו היו במסגרת מפלגת העבודה.

טבנקין יובא למנוחות בקיבוצו היום אחר הצהריים.

הבהרה

משרד הבריאות מבקש להבהיר, כי רשימת 2215 הרופאים להחזר הוצאות רפואיות, שהוגשה לחבר הכנסת אוריאל לין ואשר פורסמה ב"הארץ" ב־22.9, כוללת רק גימלאים — שרים, סגני שרים, מנכ"לים, ח"כים, נגידי בנק ישראל ונושאי תפקידים בכירים אחרים בדרגות זהות — שפרשו לגמלאות עד 1.4.86.

בעלי התפקידים שפרשו לאחר תאריך זה, אינם כלולים ברשימה.

עורך את העמוד: חיים טל

מת אבא קובנר, חתן פרס ישראל ומממפקדי הפרטיזנים באירופה

(עט). המשורר אבא קובנר, חתן פרס ישראל, ממפקדי הפרטיזנים במזרח אירופה וממארגני העליה הבלתי לגלית לארץ ישראל, מת בראש השנה בקיבוצו עין החורש לאחר מחלה ממושכת.

אבא קובנר נולד בסבסטפול, למד בוילנה ונשאר שם במלחמת העולם השניה. תחילה במינזר ולאחר מכן בגטו. היה ממפקדי המחתרת בגטו וילנה וממארגני המרד נגד הנאצים. אחר כך היה ממפקדי הפרטיזנים היהודים ביערות ליטא.

אחרי המלחמה היה קובנר ממארגני העליה הבלתי ליגאלית לארץ ישראל. הוא עצמו עלה ב־1945 נעצר והועבר לבית כלא במצרים. בתקופת מאסרו כתב את הנאצי. לאחר שחרורו הצטרף לקיבוץ עין החורש.

אבא קובנר

שיריו הראשונים בעברית ובאידיש התפרסמו בביטאוני "השומר הצעיר" בוילנה. שירים בעברית הועברו ארצה בדואר הפרטיזני בתקופת המלחמה. חיבר שורה של ספרי שירה על תקופת השואה, המאבק בתקופת הגבורה, ומלחמת השחרור. השבוע יצא לאור סיפורו "רסלון קטורינג".

במלחמת השחרור, שירת קובנר כקצין תרבות של חטיבת גבעתי בדרום. "דפי הקרבות" של החטיבה שחיבר המנוח היו לשם דבר וסייעו רבות למורל היהודי.

היה בין יוזמי הקמתו של בית התפוצות בתל אביב ועיצב את רעיונות היסוד של הבית.

הלווייתו תתקיים בעין החורש היום בשעה שלוש אחר הצהריים. לפני כן יוצב הארון בחדר התרבות בקיבוץ והציבור יוכל לעבור על פניו ולחלוק לו כבוד אחרון.

סגולה

סגולה קרן נאמנות לתשלומים שוטפים

הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף ובו הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע"נ, אך לא פחות מ־50 יחידות ברכישה אחת (כפוף לאמור להלן), בתעודות השתתפות רשומות על שם של יחידה אחת או יותר במחירי יחידה משתנים הכוללים שעור תוספה של 1.5% או פחות כמפורט בפרק א'.

כל רכישת יחידות על פי תשקיף זה מותנית ברכישת מספר כזה של יחידות, כך שלאחר הרכישה יחזיק הרוכש לפחות 3000 יחידות בקרן.

היחידות מוצעות החל מ־28 בספטמבר 1987 ועד 22 בספטמבר 1988.

חלוקת רווחים חדשית (ראה פרק יד')

במידה שרווחי הקרן מאפשרים זאת מחלק מנהל הקרן, בכל 10 לחודש (ואם אינו יום עסקים ביום העסקים הראשון שלאחריו) בעד כל יחידה שתהיה מוצאת בקרן ב־5 לאותו חדש (להלן: "היום הקובע").

דיבידנד במזומנים בשעור שלא יפחת מ־0.75% (שלשת רבעי האחוז) של הערך הנקוב של היחידה, כשהוא מוגדל באופן יחסי למידת העליה של השער היציג של הדולר, כפי שיקבע על־ידי בנק ישראל ליום הקודם בשני ימי עסקים (בהם נקבע שער כאמור) ליום הקובע, לעומת השער היציג של הדולר כפי שנקבע כאמור ליום 15.10.85 (יום הפעלת הקרן) דהיינו 1.4704 שקל חדש לדולר. עם זאת רשאי מנהל הקרן להקטין את השעור של כל תשלום חודשי או לפסוח על תשלום אחד או יותר, אם לדעתו מן הנכון לעשות זאת בהתחשב ברווחיות הקרן. מועצת המנהלים של מנהל הקרן רשאית לשנות את מדיניותה על פי סעיף זה, אם הנסיבות תצדקנה זאת לדעתה. הרווחים המחולקים כאמור עשויים לכלול גם רווחים מהפרשי שער, מהפרשי הצמדה וממימוש ניירות ערך.

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ו'):

א. הסכם הנאמנות קובע כי נכסי הקרן יהיו כמפורט בזה:

1. אגרות חוב או מניות, אשר לפחות הקרן שלהם צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן, או למטבע חוץ, או נסחרות במטבע חוץ.
2. אגרות חוב מכל סוג שהוא לרבות מלוות מדינה.
3. ניירות ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר.
4. מניות שאינן כלולות בפסקאות (1) ו־(3) לעיל, בשעור שלא יעלה על 10% משווי נכסי הקרן.
5. מזומנים, לרבות תעודות פקדון סחירות בבנקים מסחריים (תפ"ס המכונה כיום פח"ק).

(הקרן חייבת במס על הכנסות מפח"ק ראה סעיף 1 בפרק טז').

השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן (ראה פרק י').

מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי השווה ל־2% (שני אחוזים) מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות. כל עוד לא יקבע אחרת על־ידי מנהל הקרן יגבה מנהל הקרן שכר שנתי כאמור של 0.8% בלבד. השכר השנתי של הנאמן הוא 0.2% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות.

תשואות הקרן היתה 19%. באותה שנה מדד יוקר המחיה עלה ב־20% ואילו שער ה־$ עלה ב־7% בלבד.

הבקשות להזמנת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל הקרן באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, יחידת ביצוע מרכזית, מגדל שלום, רח' אחד העם 9 תל־אביב, באמצעות חבר הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתקים מההיתרים לפרסומו הוגשו לרשם החברות. את עותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל בע"מ ואצל כל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מנהל הקרן: לאומי־פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

27 בספטמבר 1987

לאומי פיא

פלא־פון 007 מְשָׁרְתָם של מספר אדונים

הפלא־פון החדש עובר בלי בעיות מאדם לאדם, ממכונית למכונית, מהמכונית לבית או למשרד. בקיצור קל ונייד!

ההמצאה הגדולה ביותר מאז הפלא־פון היא הפלא־פון 007. הוא זהה בתכונותיו לפלא־פון הרגיל אך יש לו יתרון נוסף: הוא ניתן להעברה ממקום למקום. תוכל לחבר אותו לשקע המצית במכונית, ובשעת דחק גם לשקע החשמלי במשרד או בבית וכך הוא יכול לשרת אותך בכל מקום.

ומה שחשוב עוד יותר: בגלל תכונותיו הבלעדיות פלא־פון 007 יכול לשרת מספר אנשים בזה אחר זה. למשל, כאשר אחד מעובדיך יוצא אתה יכול לתת לו פלא־פון 007 כדי לאפשר לו קשר טלפוני בעת הנסיעה. ובהמשך, תוכל למסור את הפלא־פון לעובד אחר הזקוק לו.

בעצם עם פלא־פון 007 אתה יכול – הכל!

עובדה מדהימה! שיחה בינעירונית בפלא־פון בשעת עומס עולה כמעט כמו בטלפון ציבורי. דקת שיחה בינעירונית בטלפון ציבורי עולה —.1 ש"ח (4 אסימונים) ובפלא־פון 1.10 ש"ח בלבד.

פלא־פון

אין פלא שאתה מקדים את כולם.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוטורולה תדיראן תקשורת סלולרית בע"מ

קרמניצקי 16 ת"א. טל. 03-388307 משרד חיפה טל. 04-740302 3 משרד ירושלים טל. 02-716346

صورة عن الاصل

صكنا من الأهل

ספורט

בעריכת יחזיאל ארזי

פרשת שטבהוליץ: קצה הקרחון

מאת מיכאל קרנון

הודעתו של קפטן נבחרת הטניס של ישראל יוסי סטבהולץ על התפטרותו מהתפקיד, אותו מילא ב־11 השנים האחרונות, לא הפתיעה איש. כבר אחרי הניצחון הגדול על צ'כוסלובקיה רמז שטבהולץ על כוונותיו ובניודלהי, אחרי ההפסד הצורב להודו, חזר עליהן שוב.

החידוש הוא בהמלצתו להוליך את כל הצוות המקצועי של הנבחרות ובביקורת הקשה שמתח על מרכז הטניס. שטבהולץ המליץ למאמן שלמה צורף, למאמן הכושר פיני סכר־עון ולפיזיותראפיסט מיכל פורטל להסיק את המסקנות ולהתפטר. בדבריו שלו לאיגוד הטניס רמז בבירור על כך שהצוות המקצועי, הכולל אותו, נכשל בהכנת הנבחרת שלא מיצתה את היכולת האמיתית שלה בניודלהי.

אני מספק אם השלושה אכן יתייחסו להמלצתו של הקפטן הפורש. אבל ברור כי מי שיבחר לתפקיד במקומו של שטבהולץ, רשאי לדרוש לעבוד עם אנשים אחרים. אם אכנס יבוא לנכון לנהוג כך.

לי נראה כרגע רק מועמד אחד לתפקיד הקפטן — שלמה גליקשטיין. אבל מאחר שהוא מתכוון להמשיך לשחק, ובכל מקרה לא ירצה להיות גם המאמן, זה הזמן להחזיר על מאמן פודאלי לאיגוד הטניס, שיהיה אחראי לא רק לנבחרות גביע דייוויס אלא יפקח גם על הנבחרות הצעירות. הנבחרת הלאומית מורכבת כיום במקצועים בהקו הראשון וברור, שדרוש להם מאמן מקצועי. עמוס מנסדורף הגיע למסקנה זו כבר לפני שנה ושכר את שרותיו של האמריקאי מייק פיבאוק.

יתר על כן: הביקורת של שטבהולץ על העשיה בנבחרות הצעירות, הנמצאות בפיקוח מרכז הטניס, לא יכולה לעבור ללא התייחסות. התוצאות שהשיגו נבחרות אלה בשנים האחרונות אינן מתאימות למדינה שיש לה נבחרת שהגיעה לצמרת הטניס העולמי. ברור שמשהו לקוי בכל שיטת העבודה, ומאמן בעל עבר של טניסאי־מקצוען הוא הכרח כדי לוודא שלמנסדורף ולגלוס תהיה המשכיות. השילוב בין מאמן כזה ושלמה גליקשטיין נראה הפתרון האידיאלי בשלב זה.

אבל כדי לאפשר עבודה שקטה ויסודית צריך, אחת ולתמיד, ליישר את ההדורים בין האיגוד למרכז הטניס. להוליך מי אחראי למה — ולוודא ששני הגופים האלה יפעלו בהרמוניה.

במחזור הבא

הליגה הלאומית יוצאת לפגרה בת שבועיים. בגלל יום הכיפורים יתחדשו משחקי הליגה הלאומית בשבת 10 באוקטובר.

- ● ב. ת"א — מכבי חיפה
- ● מכ. ת"א — מכבי פ"ת
- ● ה. ת"א — צפ. חולון
- ● כפר־סבא — הפו. לוד
- ● מכ. נתניה — ב. י־ם
- ● בני־יהודה — שמשון
- ● הפו. פ"ת — באר־שבע

אין מנחש 14 בטוטו

מאת סופר "ספורט הארץ"

בדיקת ראשונית של 80 אחוז מטפסי הטוטו שנעשתה במוצאי שבת העלתה, שאיש לא ניחש את כל 14 המשחקים. 17 משתתפים ניחשו 13 תוצאות, 253 ניחשו 12, 2500 ניחשו 11 תוצאות ו־17,000 ניחשו 10 תוצאות. היום תימשך בדיקת הטפסים.

הניחוש הנכון בטוטו

1. מכ. חיפה — הפועל פ"ת 2
2. הפו. ב"ש — בני־יהודה x
3. שמשון — מ. נתניה 2
4. בית"ר י־ם — כפר־סבא 1
5. הפועל לוד — הפו. ת"א x
6. צפ. חולון — מכבי ת"א x
7. מכבי פ"ת — בית"ר ת"א x
8. ב. נתניה — הפו. יהוד 1
9. הפועל ר"ג — ה. בת־ים 1
10. כ. שעריים — הפ. חיפה 1
11. מכבי יפו — רמת־עמידר x
12. הפועל עכו — הפו. י־ם 2
13. הפו. חדרה — מכ. יבנה x
14. הפו. טבריה — הכח ר"ג 2

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיק'	הפ'	שערים	נק'
1. מכבי נתניה (1)	4	4	—	—	2—7	12
2. מכבי תל אביב (2)	4	2	2	—	5—10	8
3. בית"ר תל אביב (3)	4	2	2	—	3—8	8
4. מכבי פתח תקוה (4)	4	1	3	—	3—4	6
5. הפועל תל אביב (5)	4	1	3	—	1—2	6
6. הפועל באר שבע (6)	4	1	2	1	3—3	5
7. צפרירים חולון (7)	4	1	2	1	2—2	5
8. בית"ר ירושלים (12)	4	1	1	2	8—7	4
9. הפ. פתח תקוה (13)	4	1	1	2	5—4	4
10. הפועל כפר סבא (8)	4	1	1	2	4—2	4
11. בני־יהודה (10)	4	—	3	1	3—2	3
12. שמשון תל־אביב (9)	4	—	2	2	4—2	2
—. מכבי חיפה (11)	4	—	2	2	4—2	2
14. הפועל לוד (14)	4	—	2	2	10—2	2

(בסוגריים — מיקום הקבוצה במחזור הקודם)

המאמן נמני: זה היה משחק יוצא מן הכלל

מה הם אומרים

שמשון תל־אביב — מכבי נתניה

● יעקב גרונדמן, מאמן שמשון: אני חושב ששיחקנו לא פחות טוב מנתניה, אך להם הלך טוב יותר בכל מה שקשור בהבקעת שערים.

● אוהד נתנייתי: כשאני רואה היום את מכבי נתניה ואחר כך את מוטל'ה שפיגלר (במישחק השני) אני נזכר בתקופה בה היו אומרים "נתניה ועוד 15".

בית"ר ירושלים — הפועל כפר־סבא

● יעקב שוורץ, בית"ר ירושלים: הסיפוק משער הניצחון כפול ומכופל, בעיקר בשל החשיבות העצומה לקבוצה הזקוקה לניצחון זה כמו אויר לנשימה אחרי מחזורי הפתיחה.

● אלי יאני, כפרסבא: במצב של יתרון לזכותנו, כאשר היינו קרובים מאד להגדלתו ולהשגת הכרעה, חל מהפך רק בגלל הנאיביות הגדולה של רבים משחקנינו.

מכבי חיפה — הפועל פתח־תקוה

● אברהם אבריקרט, מכבי חיפה: אני מקווה שבמישחקים הבאים יהיה טוב יותר ונחזור לעצמנו.

● גיל סבר, הפועל פ"ת: כל הכבוד לשחקנים. השקיעו מאמצים רבים, כדי לזכות בכל הקופה — נקודה שמגיע כך.

מכבי פתח־תקוה — בית"ר תל־אביב

● ג'ק מנסל, מאמן מכבי פ"ת: אני מרוצה מהתוצאה. היינו כרימול. לבית"ר כמה שחקנים עם הרבה נסיון, לעומת שחקני חסרי הניסיון. היו להם הזדמנויות רבות להבקיע.

● יצחק שום, מאמן בית"ר ת"א: היינו חייבים לנצח. אני מאוכזב מאד מהתוצאה. היו לנו הזדמנויות רבות שלא נוצלו וכאשר לא מבקיעים, אין נצחונות.

הפועל באר־שבע — בני־יהודה

● נסים בכר, מאמן באר שבע: הבעיה שלנו כבר אינה לתקוף אלא ליצור מצבי הבקעה. היו מספיק התקפות, אך לא היו מצבי הבקעה.

● דוד שוייצר, מאמן בני־יהודה: הקבוצה עדיין בשלבי התארגנות וממישחק למישחק אנחנו משתפרים. עוד מעט יבואו גם הניצחונות.

הפועל לוד — הפועל תל־אביב

● יעקב אסקטל, מאמן לוד: קבוצת לוד חסרת נסיון, אך הפגינה לחימה יוצאת מן הכלל. התוצאה איננה מעידה על שיפור. זה לא מספיק. יש צורך בשידוד מערכות ושינוי מיידי.

● אריה אלתר, שוער ת"א: חסר לנו מהץ. לא ניצלנו את השליטה במרכז השדה ולא בעטנו מספיק. פשוט. אין הרבה מה להוסיף על משחק כזה.

צפרירים חולון — מכבי תל־אביב

● מאיר נמני, מאמן חולון: מישחק יוצא מן הכלל שחסרו בו שערים. מחצית אחת של חולון. שניה של מכבי. אני בהחלט מרוצה מהתוצאה.

● ירון עוז, מנהל מכבי: היתה לנו עדיפות במחצית השניה בה תקפנו באופן רצוף ועקבי אך החמצנו שערים. ראוי לציין שצפרירים הוציאו פנדל.

להפועל תל אביב מנהג קבוע — 0—0 בכל שבוע

מאת אילן פיש

בסיום אמרו פני שחקני הפועל תל אביב את הכל. פנים נפולות, עצובות. אבל גם בלוד לא חגגו. התיקו אמנם הוציא ללודאים כמורם את התבוסות הגדולות של השבועיים האחרונים. אך דרך המלך רחוקה וההווה קודר.

שני שותפים היו למשחק הנפל — הפועל לוד והפועל ת"א. האחרון היה שותף בכיר. מדוע?

הפועל לוד התייצב עם חוליה עורפית מדאיגה, ממנה נעדרו שלושה שחקנים ותיקים: השוער יעקב בנודיס (מגבכ), אחיו בנודיס יצחק (פצוע) ויצחק נעמן (סיכסוך). נוסף לכל ה"צרות" של לוד, נפצע בדקה ה־25 הבלם אודי בנודיס שהוחלף. כך ששיחקה לוד, עם הגנה צעירה וחסרת נסיון, גיל שחקניה נע בין 18 ל־21 שנה.

להפועל ת"א זה לא הספיק. שחקניו אמנם יזמו ותקפו יותר, אך בצורה עקרה שהסבירה מדוע סיים שלושה מארבעה משחקים בתיקו 0—0. לא "יד נעלמה" כיוונה וסידרה את התוצאה. צורת המשחק היא שמכבלת את הזדמנויות הכיבוש.

מרכז השדה של ת"א היה מפותר. חוסר התיאום בין שחקניו היה בולט ומי שנפגע יותר מכל היו החלוצים, שנאלצו לסגת למרכז המגרש ולייזום משם. אך מקומם בחוד נותר יתום, במקום שיאויש על ידי חבריהם. בעיה נוספת היתה במגינים, שחסרו דיוק במשימות התקיפה והרמו למחוץ הקווה.

עם נתוני פתיחה נחותים, קשה היה לדרוש מלוד הרבה. האמבם הציפית התגשמו במלואן. לחימה עיקשת על כל כדור ומיגננה על השער. ההגנה הצעירה וחסרת הנסיון לא נתקפה בלבול וחסמה את דרכם של האורחים, כשמאחור סוכך על שערו בהצלחה השוער מקסים טריקי, שהיה בשבועות האחרונים אומלל מאוד.

זהו. שום ארוע אינו ראוי לציון, מלבד בעיטה למשקוף של ישראל מאיה מלוד בדקה ה־87.

הפועל לוד — הפועל תל־אביב 0—0

* המצטיין: מקסים טריקי.

● הפועל לוד: טריקי, בר דוגו, א. בנודיס (שטרית), דרעי, סמילה, ברמסס, מאיה, הילל, סמרג'ה, זיתון, שרביט (סטבון). המאמן: יעקב אסקטל.

● הפועל תל־אביב: אלתר, עמר, זאנה, סגל, הרשליקוביץ', ארמה, אקהוזי, דאנו (ברעוזא), א. כהן, רוזין (ש. לוי), כך שטרית. המאמן: יצחק שניאור.

שפט עובדיה ברצחק, 1,000 צופים, בלוד.

השוער בלדב לסגל העתודה

מאת סופר "ספורט הארץ"

יעקב בלדב, שוער מכבי נתניה, צורף על־ידי המאמן הלאומי מילינגר מיהיך לסגל העתודה.

הסגל הלאומי וסגל העתודה יחדשו מחדש את פעילותם לאחר פגרת הקיץ, כאשר יתכנסו לאימון משותף באיצטדיון רמת־גן.

מלך השערים

1. שלום תקוה (נתניה) 4
—. בני כבך (מכ. ת"א) 4
3. רפי כהן (מכב. פ"ת) 3
—. שחר בראל (מכ. ת"א) 3

0—0 אבל הרבה עניין

מאת יגאל פלג

התוצאה המאופסת מטעה. זה לא היה מישחק משעמם ותרפה. הדיפר נכון. אם כן, מדוע היתה התוצאה מאופסת? את התשובה ניתן למצוא בשתי מילים: אין אוהדים.

שתי הקבוצות תקפו זו את רעותה בקצב מהיר. הכדור עבר מצד לצד ללא שהות, אך בהגיע השחקנים לקו ה־16, העדיפו למסור זה לזה במקום ליצור מצבי בעיטה.

בבאר שבע בלטו התקיפות מן האגפים והליכת כדורים עיוורים, ללא כתובת, במרכז הרחבה. שם, ברוב המקרים, ניצב שחקן באר שבעי בודד בין שלושה־ארבעה מגיני יריב. הבדידות לא איפשרה התמודדות יעילה. באר שבע תקפה יותר, כאשר מאמנה נסים בכר היטר על היעדר התקפי ולכן נראו במקרים רבים 5־3 חלוצים תוקפים וכבספר זה מגינים.

מנגד הציב מאמן בני יהודה מערך קישור מוגבר שגונן על השער עם 5־8 שחקנים במטרה להליך נקודה. מאמן בני יהודה דוד שוייצר היכר על פריצות בודדות של גודרנה ואייזנברג. אך אלה נבלמו היטב על ידי מגיני באר שבע.

יש לציין עובדה חשובה נוספת: בשתי הקבוצות שחקנים צעירים רבים, דבר שמנע משחק מתוחכם שנרכש מנסיון. לבני יהודה היה משחק בכורה לאומילי ולבאר שבע שחקן הנוער ספפורטס.

הפועל באר שבע — בני יהודה 0—0

* המצטיין: אפרים דוידי.

● הפועל באר שבע: אנטמן, בן חמו, אילת, דוידי, גונן, חיון, צרפתי, רהן, עוזר (ספפורטס), ביטון, אוחנה (וייצמן). המאמן נסים בכר.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אלקבץ, פרי, עלו, מליחי, חיים (לוי), אומרילי (שירזי), שרעבי, גודרנה, אייזנברג. המאמן דוד שוויצר.

שפט יהושע לויה, 4,500 צופים, בבאר שבע.

גם בשנה החדשה: ניצחון רביעי למכבי נתניה, 2—1 על שמשון

ב־3 דקות — 3 נקודות בכורה לאלוף

אזולאי (73) ושוורץ (76) חילצו את בית"ר ירושלים מהפסד לכפ"ס

מאת דרור מנר

במחזור שנית. אולי טוב שאורי מלמיליאן החמיץ כדור עונשין מ־11 מטר כבר בדקה ה־12, כי אחרת היה בית"ר ירושלים מוביל — ומניסיון שלושת המישחקים הקודמים הוכח, כי כשבית"ר הוביל הוא גם הפסיד. הפעם, לשם שינוי, התעורר האלוף במחצית השניה רק כאשר יריבו צעד בראש, וככלות הכל פתח את השנה החדשה בניצחון בכורה לאומי. בטוחני, שלמרות דפיקות הלב המאוצות, העדיפו אוהדי בית"ר את מישחק קבוצתם ב־20 הדקות האחרונות. בית"ר היה טוב מיריבו בהמלך כל המישחק, אך למרות יתרונו התנהל בבלומפילד מישחק משעמם, כשכפר סבא מתבצר במישחק הגנה מתוגבר ומבליטה את הותיק נוח איינשטיין. אורי מלמיליאן נשמר אישית־לוחצת על ידי איתן רביבו (ואגב כך ביזבזה כפר סבא שחקן טוב), כאשר יתר קשרי בית"ר חלשים מדי ולא סיפקו כדורים לחלוצים, שגם הם איכזבו מאד. אמנם הבית"רים היו ראשונים לכדור, אך מלבד שלמה שירזי שתקף ללא הרף לא היה שער כפר סבא נתון בסכנה ממשית, מלבד כאמור בדקה ה־12, כאשר רונן רוקמן הוכשל ברחבה על ידי גד פרלבה; מלמיליאן בעט מ־11 מטר שטוח לפינה הימנית, אך השוער אריך שמיר דינק לכיוון הנכון, הדף וקלט בניתוק שני.

כפר סבא, שלא סיכנה את שער בית"ר, הדהימה בדקה ה־47: מייקל יפה הוכשל על קו 16 המטר, וירון פרסלני הפגין כוח בבעיטה־נוסח מלמיליאן, כאשר שלח כדור קשתי נהדר מעל חומת השחקנים אל הפינה העליונה. אך גם ביתרון 1—0, ואולי דווקא משום כך, המשיכה כפר סבא להסתגר ברחבת שערה בתקווה שיכולת מגיניה תמשיך לעמוד לה מול חולשת חלוצי בית"ר. אמנם בית"ר תקף, אך דווקא כפר סבא החמיצה פעמיים מקרוב ברגלי בר־עין סימון (דקות 62, 63). בדקה ה־64 העלה המאמן שפיגלר להרכב הבית"רי את דידו, שהוביל את המיפנה כשהצליח לרכז את מישחק הקישור. מעתה היו התקפות בית"ר יעילות יותר. בדקה ה־73 הגביה מלמיליאן כדור עונשין מימין לשמאל, רוקמן החזיר את הכדור למרכז, סמי מלכה בעט וחנן אזולאי שנחלץ לסיוע ההתקפה המשיך את הכדור בקרוב והישווה ל־1—1. בשלב זה נרגעו במקצת הבית"רים ויכלו להפגין שמץ מהכדורגל הטוב שלהם, בניצוחם של דידו ושירזי. בדקה 76 ניהל בית"ר התקפה מתואמת בסיומה הגיע הכדור אל יעקב שוורץ, שבלי לעצור בעט מ־16 מטרים כדור שטוח חזק שהכניע שוב את שמיר, וקבע 2—1 לבית"ר.

בית"ר המשיך לתקוף ובדקה ה־90 ניתנה לו הזדמנות נוספת כאשר והנדמולן, רוקמן וגם מלמיליאן בעטו בזה אחר זה אך החטיאו; אלא שכבר לא היה בכך, כמובן, לשנות את העובדה שהאלוף אכן ניצח סוף סוף לראשונה העונה.

בית"ר ירושלים — הפועל כפר סבא 2—1 (0—0)

השערים לבית"ר ירושלים: חנן אזולאי (73), יעקב שוורץ (76). השער לכפר סבא: ירון פרסלני (47).

* המצטיין: שלמה שירזי.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אזולאי, קרדש, שירזי, סמואלי (דידו), מלכה, שוורץ, מלמיליאן, שווינג (והנדמולן), רוקמן. המאמן: מרדכי שפיגלר.

● הפועל כפר סבא: שמיר, א. ברזויס (מללי), פרסלני, רבינוביץ, איינשטיין, פולבר, סימון, רביבו, יפה, ניזהר (מוני), יאני. המאמן: שמעון שנהר.

שפט יעקב שיינר, 9000 צופים, בבלומפילד.

בריצת־אמוק ובשני אגרופים קמוצים מבשר חנן אזולאי לאוהדי בית"ר ירושלים: יש שער שיוויון נגד הפועל כפר־סבא. האלוף ניצח בסיום 2—1. (צילום: עודי קרן).

שמשון כמעט הישווה — אבל...

מאת פנחס ויטל

"הלואי כל משחק נראה רמה כזאת", ציטוט מדברי צופה בתום המשחק. המילים מדברות בעד עצמן. זה היה משחק טוב שהיה "שווה" עוד שערים!

גם במחצית הראשונה — על אף שלא הובקעו בה שערים — התנהל מאבק נאה לעין. היכולת הטכנית בלטה בשתי הקבוצות כשבעל המלאכה ניצחו שלום תקווה ואבינועם עובדיה. ברם, בעוד שקני הקישור ניגנו כינור ראשון, חרקה ההתקפה בשתי הקבוצות, לכן היתה המחצית הראשונה מאופסת.

השערים לא איחרו לבוא במחצית השניה, כאשר נתניה פתחה בסערה. בדקה ה־47 מסר לם לגבאי שחלף על פני שני שמשונים ומ־13 מטר הכניע את הוד בבעיטה חזקה.

נתניה לא הסתפקה ב־1—0 ובדקות אלו היה משחקה מלהיב ויעיל והניב פרי נוסף בדקה ה־54, כאשר יגאל מנחם פרץ מימין, חלף על פני שמעונוב, בעט לשער מ־15 מטר אלכסונית. הכדור פגע בקורה הצדית וניתז לרגלו של שלום תקוה שלא התקשה לקבוע יתרון בן שני שערים.

נתניה המשיכה לשחק היטב וכמעט כבשה שער שלישי, אלא ששמשון בדקות שלאחר ספיגת השער השני שיפר את יכולתו והוכיח שאינו קוטל קנים. וכך, בדקה ה־59, שלח הילל את שוקרון לתוך הרחבה, קורן הכשילו, השופט פסק עונשין מ־11 מטר אותו ניצל מזרחי לשער מצמק. עם כיבוש השער השמשוני שיפרו השמשונים את משחקם והיה קרוב מאוד לשיוויון. אך שריקת הסיום תבאה את נתניה עולה על "בצלחותה" הרצוף. בעוד השמשונים טרם הרגישו טעם נצחון השנה.

מכבי נתניה — שמשון תל אביב 2—1 (0—0)

השערים לנתניה: רונן גבאי (47), שלום תקוה (54). השער לשמשון: שלמה מזרחי (59 בעיטת 11 מטר).

* המצטיין: רונן גבאי.

● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, חסן, קורן, בר, הלפון, לם (רוני לוי), עציוני, גבאי, יגאל מנחם, שלום תקוה (עודד מכנס). המאמן: זאב זלצר.

● שמשון תל אביב: הוד, זהרי, אורי כהן, ברדה, שמעונוב, עובדיה, מזרחי, הלל, הלוי (יוסי כהן), שוקרון, שלמה אדרי. המאמן: יעקב גרונדמן.

שפט עובדיה צבי, 6,500 צופים, בבלומפילד.

חיפה נותרה המומה מהתגובה המוחצת

מאת אברהם ציבין

צעירי הפועל פתח תקוה הצליחו אמש, תוך חמש דקות סוערות, להפוך פיגור לנצחון בזכות שני שערים של יוסי שושני ומני בסון שהקנו לאורחים מפתח תקוה ניצחון קטן מפתיע על מכבי חיפה 2—1.

במחצית הראשונה, בעיקר ב־35 דקות הפתיחה, נראתה חיפה נותנת הטון. שחקניה הגיעו למצבי הבקעה, בעיקר החלוץ הותיק זהאי ארמלי, אשר חזר לכושר טוב, הטריד את הגנת פתח תקוה.

בדקה ה־5 בעט ארמלי מ־16 מטר שטוח לקורה ובדקה ה־33 חלף ארמלי, אמש שוב בשיא יכולתו, על פני שלושה שחקנים בזה אחר זה ומ־14 מטר בעט שטוח לפינה הרחוקה והעלה את מכבי חיפה ליתרון 1—0.

ואז באו גיל סאבו, יוסי שושני ומני בסון והוכיחו לחיפאים, כי בהבקעת שער עדיין אין ערובה לנצחון. תוך חמש דקות הצליחו הפתח תקואים להבקיע שני שערים ולשנות את התמונה: דקה 36 — יוסי שושני פרץ משמאל ומ־20 מטר בעט כדור חזק לבין חיבורי הקורות 1—1. דקה 41 — ניר קלינגר החיפאי ניסה להחזיר כדור לשוער ובמקום זאת מסר למני בסון שבעט מקרוב לרשת והבקיע את בני גינצבורג. 2—1 לפתח תקוה.

החיפאים ניסו להשיג שיוון במחצית השניה, אבל יכולת גרועה של מרבית השחקנים, ובעיקר מרילי, אוסמו הגדול וברייליובסקי, לא איפשרה להם להפוך יתרון לשערים.

הפועל פתח תקוה — מכבי חיפה 2—1 (1—2)

השערים להפועל פתח תקוה: יוסי שושני (36), מני בסון (41); למכבי חיפה: זהאי ארמלי (33).

* המצטיין: [illegible]

● הפועל פתח תקוה: [illegible], לוי, בורדיק, אלון, קרשווילי, סאבו, שושני, מוסרי (חזן), איליה, בסון, לוין. המאמן אברהם גרנט.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, אוסמו (מרדכי), קלינגר, מרילי, רוזנטל, אבו קרט (גבעולי), ארמלי, אוסמו (הקטן), מזרחי, ברייליובסקי. המאמן דרור קשטן.

שפט רחמים דינצ'י, 5,000 צופים, בקרית אליעזר.

שני המבקיעים התורנים של מכבי נתניה. שלום תקוה (מימין) ורונן גבאי, לאחר הניצחון 2—1 על שמשון ת"א. (צילום: עוזי קרן).

המחמאות לבית"ר ת"א

מאת אהרון שמולוביץ

בית"ר תל־אביב הצדיק את מיקומו בחלק העליון של הטבלה והוא ראוי למחמאות. למרות שהיה אורח במגרש בפתח־תקוה הציג בית"ר משחק פתוח שכלל העברות כדורים מהירה מההגנה להתקפה, וכך יצר לעצמו הזדמנויות רבות שקשה להסביר כיצד הסתיימו רק בהבקעה אחת.

מכבי פתח־תקוה עלה שוב בהרכב צעיר, עדיין ניכר במשחקו חוסר ניסיון, אך רוח לחימה והשאפתנות להכריע, העפילו על חוסר הניסיון, אם כי לא היה בהם כדי להביא את הניצחון. בהגנת פתח־תקוה ראוי לציין הבלם אלי כהן שהושאל מהפועל אזור לשנה. במשחק בוטח ואחראי ידע כהן לסגור היטב את רחבת ה־16 של פתח־תקוה והיה אחד הגורמים לתיקו שהצליחה קבוצתו להליך.

הפתיחה היתה מאוזנת, אך אט אט החל בית"ר ללחוץ יותר ויצר לעצמו הזדמנויות רבות שאך בנס לא הסתיימו בשער. שתי החמצות משוועות של ירון כהן: אחת בדקה ה־11 כאשר נגח כדור חזק שהורם מצד שמאל, הכדור פגע בקורת השער, נהדף והתגלגל על קו השער ולבסוף הורחק; השניה בדקה ה־35, כאשר כהן לא ניצל הרמת כדור של לביא משמאל, בעט בשלומיאליות מארבעה מטר מעל למשקוף.

אחרי ההפסקה ניכר יתרון ברור של בית"ר שיצר לעצמו מצבי הבקעה רבים. משחק טוב של תגר במרכז ההתקפה, כשהוא נעזר בדוד לביא וירון כהן, הגבירו את הלחץ על שערו של פביאן, שנאלץ מדי פעם להתאמץ כדי להדוף כדורים שנראו עושים דרכם לרשת.

שער היתרון של פתח־תקוה הובקע בדקה ה־71. באחת הפריצות הבודדות לעבר שערו של ליברמן, בן שמעון התקדם עם הכדור, העביר שטוח לרחבת בית"ר. הכדור חמק בין רגלי הבית"רים והגיע לרפי כהן שלא התבלבל ומשמונה מטר בעט חזק לפינה השמאלית וקבע 1—0.

בית"ר ההמום משער היתרון החל לתקוף את שערו של פביאן ובעבור 7 הצליח להשיג בעיטת עונשין מ־11 מטר, לאחר שתגר הוכשל על־ידי צופין בתוך רחבת ה־16. דוד לביא בעט היטב את השוויון 1—1.

מכבי פתח תקוה — בית"ר ת"א 1—1 (0—0)

השער לפתח תקוה: רפי כהן (71). השער לתל אביב: דוד לביא (78 — מ־11 מטר).

* המצטיין: אלי תגר.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, מאיר כהן, אלי כהן, צרפין, דאן, אביטל, לוי, בן־שמעון, בלחסן (שעשוע), רפי כהן, מוטלי. המאמן: ג'ק מנסל.

● בית"ר תל אביב: ליברמן, קצב (טורס), יעקב כהן, עמר, ניסן כהן, צמח, נסים כהן, אודי (עמרם), ירון כהן, לביא, תגר. המאמן: יצחק שום.

שפט צבי שריד, 1,000 צופים, בפתח תקוה.

שער ניצחון של אלי אוחנה בליגה הבלגית

בריסל (שרות "ספורט הארץ"). אלי אוחנה, כדורגלן בית"ר ירושלים לשעבר, הבקיע אתמול את שער הבכורה שלו בליגה הבלגית. הוא היקנה ניצחון לקבוצתו מאלין במישחק החוץ נגד לוקרן. השער הובקע בדקה ה־73. אוחנה, למרות שהבקיע, הוחלף לפני הסיום.

קבוצת בחוץ, בה מופיע משה סיני, נוצחה בחוץ 2—0 ע"י גנט, האחרונה בטבלה. רוני רוזנטל, כדורגלן פ.ק. בריז', לא שיחק בניצחון הביתי של קבוצתו 3—1 על רסינג ג'ט.

● טניסאי הפועל צהלה והפועל תל־אביב נפרדו בתיקו 3—3 במישחק השלמה בליגה הלאומית. במשחק המרכזי גבר עמית נאור (צהלה) על רביב ויינפלד 6—3, 7—6.

השוער ביטרן צחק אחרון

מאת צחי ברזילי

רונן הלל יכול היה, אמש, להיות יקיר־חולון. הוא החמיץ בפירות שתי הזדמנויות להבקעת שער מכבי תל־אביב: הזדמנויות שוודאי חלם על שכמותן ערב מישחק הבכורה שלו במדי צפרירים חולון. פעמיים במחצית הראשונה ניצב הלל מול השוער מרכוס הרשת, עם כל הזמן שבעולם לבעיטה מדוייקת, אך כשל.

מישחק טוב ושקול בין קבוצות בעלות מגמות שונות. העולה החדשה מחולון, המנסה לתקוע יתד בלאומית, שלטה במגרשה הביתי במחצית הראשונה. עם נחישות כמו שהפגינה אתמול ושוער מעולה ברמתו של יעקב ביטרן, הסיכויים כי היא בדרך הנכונה. מכבי תל־אביב שואף להחזיר את קהל אוהדיו ליציעים, תוך מישחק התקפי שאולי־אולי יביא גם את כתר האליפות. עם הסתגלות המכבים למגרש צר המידות (במחצית השניה), החלו לטווח את שער חולון. אך ללא הועיל.

בדקה ה־45 החמיצו שחקני חולון (זו השבת השניה ברציפות) מן הנקודה הלבנה. הפעם היה זה אלי כהן שבעט בחזקה למשקוף, לאחר שריקה תמוהה לדעתי של השופט ליפקוביץ לעונשין מ־11 מטרים, בעקבות הכשלה מסופקת של כך ברוך מחולון ע"י ארז לולו.

במחצית השניה (ביחוד לאחר כניסתו של אלי דריקס בדקה ה־66) הסתמן, כאמור, שינוי ביחסי הכוחות. היו אלה המכבים שתקפו ללא הרף את שער צפרירים. דקה 68: טבק נשלח לרחבה ובעט היטב תוך ריצה. ביטרן הדף והכדור הגיע לדריקס, שבעקבו הכין לטבק מצב בעיטה נוסף, אך שוער חולון קלט שנית.

ובדקה ה־90 בעיטה חזקה של אלון נתן מ־16 מטרים, כוסתה על ידי מגן חולוני אל פינת שער הוא. אך ביטרן הדף בזינוק מרהיב בקצות אצבעותיו לקרן.

צפרירים חולון — מכבי תל אביב 0—0

* המצטיין: יעקב ביטרן.

● צפרירים חולון: ביטרן, ג. זיתוני, יעקובי, אלי כהן, מכלוף, מאיר, פרחן, ב. דימתי, בדברוך (פס), הלל (עמרני), שקרוקה. המאמן: מאיר נימני.

● מכבי תל אביב: מרכוס, קרייס (דריקס), גולדברג, טבקעזוב, לוי, לולו, צרפתי, גריאני, נתן, בראל, טבק (גורדון). המאמן: דרור ברנור.

שפט חיים ליפקוביץ', 4,000 צופים, בחולון.

סלע ואמיר בראש לאחר 5 שיוטים בדרום קוריאה

השייטים יואל סלע ואלדד אמיר מדורגים ראשונים בתום 5 זינוקים במפרשיות הולנדי המעופף, בתחרות הקדם־אולימפיות המתקיימות בפוסאן, דרום קוריאה. משתתפות 238 מפרשיות מ־17 מדינות. לסיום התחרות נותרו שני זינוקים.

● ארצות הברית מבקשת לארגן את מישחקי הגביע העולמי בכדורגל ב־1994. היא מצטרפת לברזיל, צ'ילי ומארוקו, שכבר הגישו מועמדותן.

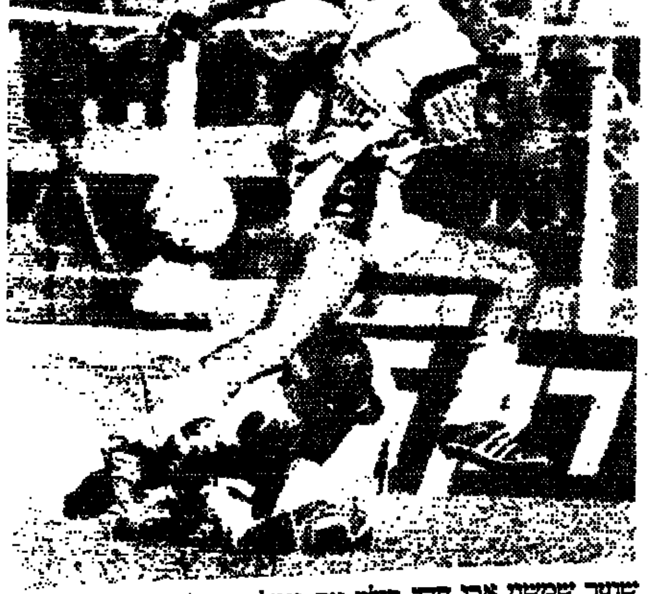

שוער שמשון אבי הוד בולם את יגאל מנחם; אך נתניה ניצחה בסיום 2—1. (צילום: עוזי קרן).

לאלוף זו כבר שנת תשמ"ח

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

אחרי ארבעה מחזורים יוצאת הליגה הלאומית לפגרה בת שבוע לחשבון נפש, כאשר המיקום בטבלה מבטא היטב את ההתפתחויות: מוליך את הטבלה מכבי נתניה, היחיד שעדיין לא איבד נקודה, ואחריו חמש הקבוצות שעדיין לא נוצחו. בסדר שונה מתארגנת גם תחתית הטבלה, בה משתרכות ארבע הקבוצות שטרם ניצחו.

מכבי נתניה, עם מאזן נרשים של ארבעה ניצחונות רצופים והפרש שערים טוב, הוסיף אתמול למאזנו ניצחון על שמשון שפתח את העונה בעצלתיים, למרות שהוא מפגין יכולת טובה. הנתנייתים ניצחו 2—1.

שני מדורג מכבי תל אביב אחרי 0—0 עם העולה החדשה, הפועל צפרירים חולון, ושלישי בית"ר תל אביב שהרשים ביכולת טובה בפתח תקוה למרות שסיים 1—1 עם המכבי המקומי המדורג רביעי. חמישי הפועל תל אביב עם מאזן של ניצחון ושלושה 0—0, אתמול כך גם אצל סוגר הטבלה בלוד.

ארבעה משבעת מישחקי המחזור הרביעי לא הוכרעו, שלושה מהם 0—0 מאכזב. מאזן ההבקעה של המחזור דל מקודמיו — 11 שערים, בממוצע של פחות מ־2 שערים למישחק. גם מספר הצופים היה אתמול בירידה מדאיגה: פחות מ־25 אלף בשישה איצטדיונים.

הפועל לוד נותר שבוע נוסף סוגר הטבלה, למרות שסחט נקודה מהקבוצה המצועה של הפועל תל אביב: מכבי חיפה הוביל 1—0 משער של ארמלי על הפועל פתח תקוה, שהתאושש והפך פיגור לניצחון 2—1 תוך חמש דקות מהממות בקרית אליעזר. החיפאים מדורגים לפני האחרונים, כמו שמשון, שכיש מזל רודף אותו מאז תחילת העונה. בני יהודה סיימו 0—0 בבאר שבע והם עדיין בלי נצחון, נסוגו למקום ה־11 בדירוג, מקום אחד לפני הפועל כפר סבא שהוביל 1—0 מול האלוף בית"ר ירושלים, שהתאושש ותוך 3 דקות השיג את ניצחונו הראשון, כדי לפתוח בתנופה את שנת תשמ"ח ולזנק מן המקום ה־12 בדירוג לשמיני.

שלוש בעיטות 11 נפסקו השבוע, שתיים הוחמצו. רק אחת נוצלה.

ליגה סקוטית

סונס בחוץ, אבל ריינג'רס 7—0

מנהל־אלופת סקוטלנד הורחק ל־5 מישחקים

גלאזגו (שרות "ספורט הארץ"). סוף שבוע עמוס היה לגלאזגו ריינג'רס. ביום רביעי בערב הבטיחה את מקומה בגמר גביע הליגה בניצחון חוץ 3—1 על מאתרוול. יריבתה ב־25 באוקטובר באיצטדיון האמפדן תהיה אברדין, שניצחה את דאנדי 2—1.

למרות התברר שהמנהל־שחקן של ריינג'רס, גרהאם סונס, לא יוכל ליטול חלק במישחק זה. הוא הורחק לחמישה מישחקים ע"י ועדת המשמעת אחרי שקילל את השופט במישחק הליגה נגד סלטיק. סונס יוכל, לעומת זאת, לשחק ביום רביעי בגביע אירופה נגד דינאמו קייב.

אתמול ראה סונס את שחקניו בכושר מוחץ, מביסים את מורטון 7—0. מארק פאלקו הבקיע שלושער ואלי מקויסט שניים. אבי כהן שותף במחצית השניה.

ריינג'רס מדורגת רביעית עם 11 נקודות. הארטס מובילה עם 15 נקודות אחרי ניצחון 1—0 בדאנפרמלין. לסלטיק, שניצחה 1—0 בסנט־מירן, 14 נקודות ולאברדין, שניצחה 2—0 את היברניאן, 14 נקודות.

בראזיל עדיין לא נענתה להזמנה אוסטרלית לסידני

סידני (א־פי). אוסטרליה נתנה לברזיל ארכה של 30 יום לאישור השתתפותה בטורניר בין־לאומי לרגל 50 שנה להתאחדות הכדורגל האוסטרלית, שיתקיים ביוני 1988. האוסטרלים אומרים שאם לא יקבלו תשובה בפרק זמן זה, יאלצו להזמין נבחרת אחרת שזכתה בעבר בגביע העולמי, כדי להצטרף לארגנטינה ולסטרליה שכבר אישרו השתתפותן.

עוזר מאמן מכבי ת"א ריגל בחג בליסבון

ספורטינג ניצחה את אלופת לוקסמבורג 122—77

כדורסל

מאת יוסי לוין
כתב "ספורט הארץ"

בוזס ויקטור, עוזר המאמן של מכבי ת"א, חזר אתמול מפורטוגל שם חזה במישחק בו גברה אלופת פורטוגל ספורטינג ליסבון על אלופת לוקסמבורג, ספרטה ברטראנז' 122—77. מישחק הגומלין יהיה בשבוע הבא בלוקסמבורג, אך כבר עכשיו ברור, שליסבון תהיה היריבה של מכבי ת"א בסיבוב השני ב־15 וב־22 באוקטובר.

"מבחינת היכולת הם דומים לגליל עליון או למכבי חיפה. המישחק שראיתי ביום חמישי היה קל מאד מבחינת הפורטוגלים. הקבוצה מלוקסמבורג חלשה מאוד. אם נשחק נגדם טוב אין ספק שאפשר להכיס אותם. אם לא נהיה טובים, בהחלט יכול להיות קשה", אמר ויקטור. בקבוצה הפורטוגלית משחקים שני כדורסלנים אמריקאים: ג'יימס גריפין (2.05 מטר) ומייק פולין (1.98).

כשהגיע ויקטור לאולם המישחק הוא זוהה על ידי מספר צופים, שראו אותו בשידורי הטלוויזיה של מישחקי הגביע הבין־יבשתי, שהוקרנו בפורטוגל.

מכבי ת"א יוצאת הבוקר למחנה אימון מרוכז בירושלים. הקבוצה תערוך מידי יום שני אימונים. מחר תגיע למישחק הליגה נגד הפועל חיפה, הישר מירושלים. עדיין לא ברור סופית מתי יגיע קן בארלו ואם ישחק נגד החיפאים.

● איגוד הכדורסל ערך בערב החג מסיבת עיתונאים לקראת פתיחת העונה. ראשי האיגוד סיכמו את שנת הפעילות האחרונה. הנושא המרכזי היה כמובן נבחרת הכדורסל וההשלכות של הכשלון במישחקי דרג ב' בבולגריה. בנושא המאמן הבא של הנבחרת, סיפר היו"ר יורם אוברקוביץ' שעדיין אין בחירה

חדשה זאת היות וחוזהו של ויינקרנץ מסתיים רק בפברואר 1988. לגבי העתיד אמר אוברקוביץ': "אני מקווה שהמאמן יהיה ישראלי. אני לא חושב שמאמן זר, הוא הפתרון לבעיות שלנו".

● הפועל גליל־עליון גבר במישחק רעים שנערך בחג על קבוצת פאנאתינאיקוס אתונה 59—83 (30—45). היוונים נשארו בארץ לאחר המישחק שערכו ביום שלישי בגביע קוראץ' נגד הפועל חיפה. המעשחק התנהל ביתרון ברור של גליל עליון. הירבו לקלוע לגליל: פרימן 20, תפלר 19, ליף 19. לפאנאתינאיקוס: פיין 14, אנדריצוס 12.

מאמן הנוער של הקבוצה, בוב גונן, יצא ביום ראשון לשטוקהולם לרגל אחרי היריבה שתתמודד מול הקבוצה בסיבוב השני של מישחקי גביע אירופה למחזיקות גביע. במישחק הראשון בשבוע שעבר גברה אלוויק שטוקהולם בבודאפשט על באהה 91—90

יצחק ברתנא

● ברטיסלווה הצ'כית, שהיתה יריבתה של הפועל ת"א בסיבוב השני של גביע קוראץ', הזמינה נציג של הפועל ת"א לחזות בשני מישחקיה נגד ניקוסיה בסיבוב הראשון. הפועל ת"א באליף לסרב להצעה לאחר שהתברר שהשגת ויזה לצ'כיה נמשכת זמן רב ואין זמן לארגן אותה.

● אליצור תל אביב ניצחה במשחק פתיחה של הליגה הלאומית לנשים את אליצור ת"א/פ"ת 95—25 (35—13). הירבו לקלוע לאליצור ת"א: גרוסמן 26, דריינר 16, ביטון 14; רזן 11. מחר תגיע לארץ אלופת רומניה קלוז', שתתמודד פעמיים נגד אליצור בגביע אירופה לאלופות לנשים. המשחקים יערכו ביום שלישי וביום חמישי באולם האוניברסיטה בתל־אביב.

דיקי לוי

הערב בפתיחת הליגה הלאומית בכדורסל

אליצור נתניה ובית"ר ת"א ללא קהל ביד־אליהו

מאת יוסי לוין
כתב "ספורט הארץ"

חבל שהפתיחה של הליגה הלאומית בכדורסל תהיה כזו. הערב (20:00), תארח אליצור נתניה את בית"ר ת"א, ביד־אליהו במישחק רדיוס ללא קהל. אליצור נתניה נענשה עקב התפרעות של אוהדיה במישחקי הפלייאוף בעונה שעברה.

אליצור נתניה נראית במצב טוב לפני פתיחת העונה. המאמן צבי שרף בנה קבוצה טובה שאפשר לראות אותה מתמודדת בצמרת הטבלה. שני הזרים, הווה וייסמן ופיל לוקס, עשו רושם טוב מבין במישחקי ההכנה. אליצור לא נוצחה באף אחד ממישחקי ההכנה. בשבוע שעבר זכתה בטורניר בינלאומי שנערך בקרית־אליהו. "הלהב" במאמן שרף מנסה לשמור על טון נמוך לפני פתיחת העונה: "אנחנו שואפים להתברג בצמרת ולהגיע לרבע גמר גביע קוראץ'. המטרה השנייה היא המרכזית כעת. מוקדם מדי לדבר על העתיד בליגה. עדיין לא ראיתי כמה קבוצות כדי שאתייחס לגבי מה שיקרה במשך העונה".

במהלך החג שבתה אליצור מפעילות אימונית. רק אמש קיימה הקבוצה אימון אחרון לקראת המישחק. שרף: "אנחנו מוכנים די בסדר למישחק הערב. אנו בהחלט לא מולולים בבית"ר. אני מקווה שחוסר האימונים לא יפגע בנו".

בבית"ר ת"א לא מתכוננים לתרום יהיים. לפתוח היתרון של אליצור. מקווים בבית"ר לשחק טוב ואולי להפתיע. בקבוצה תולים תקווה בשני הזרים החדשים מארק סימפסון וג'ף מוורי. ונברכש הישראלי עופר יעקובי. בבית"ר נמשכו האימונים גם בחג.

גלדבאך פיגרה 1—0 נגד האמבורג והגיבה ב־8—2

ברמן וקלן ניצחו ושומרות על הפיסגה

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

מנשנגלאדבך (מיוחד ל"ספורט הארץ"). ארבעה ימים לפני מישחק הגומלין בספרד עם אספניול, בגביע אופ"א, הוכיחה כאן בורוסיה מנשנגלאדבך שהיא מצויה בכושר מצויין. הניצחון 8—2 על האמבורג בא בדיוק בזמן, כדי להחזיר למקדמיים את הבטחון אחרי שני הפסדים.

האמבורג הובילה בדקה השמינית משער של לאבוריה אבל בתוך ארבע דקות (24—20) הבקיעו המארחים שלוש פעמים ע"י ראהן, הכשסטר ושער עצמי של באיירסדורפר. כאן החלו פראליה, השוער היוגוסלבי של האמבורג, שנפגע עוד בדקה השנייה בהתנגשות עם קריינס, בצעיר גוליץ. שתי דקות אחרי פתיחת המחצית השניה הקטין קאליץ בבעיטת 11 מ'. אבל בדקה ה־61 החלה המיתקפה הגדולה ובתוך 27 דקות הבקיעו ראהן, קריינס (2)

פרונצק תילה עוד חמישה שערים.

ארבע הראשונות בטבלה ניצחו והגדילו את הפער בין לדולקות אחריהן. באיירן יצאה לגלנזקירכן ללא ארבעה מכוכביה (פפאף, וולפארת, ברמה ומאתאוס) אבל ניצחה לעיני 70 אלף צופים את שאלקה 1—4 משערים של רומניגה (2), פפליצלר והגל. קלן ניצחה את הומבורג 3—0 והמובילה ורדר ברמן את מאנהיים 3—1.

תוצאות אחרות: פרנקפורט — נירנברג 2—1, דורטמונד — האנובר 3—2, קייזרסלאוטרן — שטוטגארט 2—1, קארלסרוהה — לוורקוזן 1—1. המישחק בין בוכום ואורדינגן יתקיים מחר.

צמרת הטבלה

.1	ברמן	10	21—6	16
.2	קלן	10	15—4	16
.3	גלאדבך	10	22—15	15
.4	באיירן	10	24—14	14

בריטמאן הגשטאוור (בלבן במרכז) מעלה את בורוסיה מנשנגלאדבך ליתרון 2—1 על האמבורג בבונדסליגה, בדרך לניצחון מוחץ של 8—2. (צילום איי־פי).

בעיטה חפשית

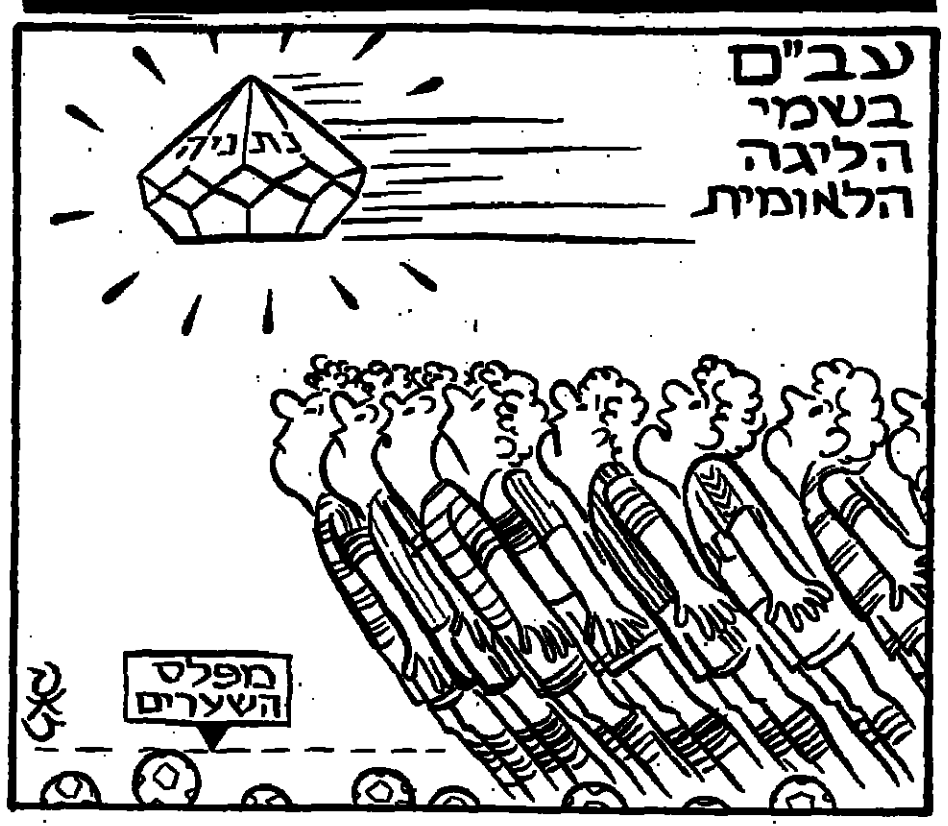

אוורטון נכנעה בבית 1—2 לקובנטרי ריינג'רס שוב מובילה ב־4 נקודות

ניקו קלאסן (מימין), הכוכב ההולנדי של סוטנהאם, מנסה לחמוק מתיקול השחקן הדני של מנצ'סטר יונייטד יספר אולסן. משמאל דרוך פול מקגראת. בלם יונייטד, שניצחה 1—0. (צילום איי־פי).

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). קווינס־פארק ריינג'רס, שגברה על לוטון טאון 2—0, פתחה שוב פער של ארבע נקודות בראש הטבלה האנגלית. זאת אחרי שטוטנהאם נוצחה 1—0 במנצ'סטר על־ידי יונייטד ונסוגה למקום הרביעי.

ריינג'רס נאלצה להמתין 70 דקות לפני שהבקיעה את השער הראשון בנגיחה של דין קוני. חמש דקות לסיום הבקיע טרי פניק בבעיטת 11 מ'. ב"אולד טרפורד" ראו 47 אלף צופים את בריאן מקלייר מבקיע את שערו השישי העונה, בבעיטת 11 מ' דקה לפני ההפסקה. אחרי שאוסי ארדילס הכשיל את יספר אולסן בתוך הרחבה. יונייטד היתה קרובה כמה פעמים להגדיל את יתרונה אבל בשלבי הסיום היתה חייבת תודה לשוערה הצעיר גארי וולש, שבכמה עצירות מרהיבות, בעיקר מבעיטות של ניקו קלאסן, מנע שוויון.

צ'לסי העפילה למקום השני בניצחון חוץ 3—0 על וטפורד. גורדון דורלי (2) וקרי דיקסון הבקיעו. גם נוטינגהאם זכתה בניצחון חוץ, 2—0 על נוריץ' מצמד של ניל וֶוב, ועלתה למקום השלישי.

את הפתעת המחזור סיפקה מחזיקת הגביע קובנטרי, שניצחה ב"גודיסון פארק" את האלופה אוורטון 2—1. האלופים לחצו אבל בדקה ה־38 מצאו עצמם בפיגור מבעיטת מצויינת של סיריל ריג'יס. דקה לפני ההפסקה כבר הובילה קובנטרי 2—0 אחרי מיכצע מוזהר של דייב בנט. אורחים גילמופ הבקיע בבעיטה מ־20 מ'. ווין קלארק הבקיע שניות לפני ההפסקה ונתן תקווה לאוורטון, אבל קובנטרי החזיקה מעמד עד לסיום.

מידלטון הבקיע את השער הראשון בניצחון ניוקאסל על סאותהמפטון 2—1. קולין קלארק השווה אבל פול גודארד הבטיח את

שלוש הנקודות לניוקאסל. קני סאנסום חגג את יום הולדתו ה־29 כשהבקיע את השער בניצחון ארסנל 1—0 על ווסטהאם, עשר דקות לסיום. לי צ'פמן הבקיע את שני השערים בניצחון הבכורה של שפילד ונסדיי העונה, 2—0 על צ'רלטון אתלטיק, שירדה למקום האחרון בטבלה. ניל סלאטר נגח את השער בניצחון 1—0 של אוכספורד במגרשה של דרבי קאונטי.

בארשורד: סיטי סיימה בתיקו 2—2 בשרוסברי ומובילה בליגה השניה עם 20 נקודות לפני קריסטל־פאלאס 18 (הפסידה 2—1 לאיפסוויץ') והאל סיטי 17.

צמרת הטבלה

.1	ק.פ. ריינג'רס	9	14—4	22
.2	צ'לסי	9	18—11	18
.3	נוטינגהאם	9	15—9	17
.4	טוטנהאם	9	12—6	17
.5	ליוורפול	6	16—6	16
.6	מנצ'סטר יונ.	9	14—6	16

● נבחרת הבוגרים של ישראל ...ניצחונות בפתיחות טורניר שש האומות. ישראל גברה על בלגיה 9—8, על צפון אירלנד 6—6 ועל פורטוגל 18—6.

גביע הליגה

הפתעות באנגליה

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). סדרת הפתעות היתה באמצע השבוע במישחקים הראשונים בסיבוב השני של גביע הליגה האנגלי. הגדולה בהן היתה ניצחונה של טורקי יונייטד מהליגה הרביעית על טוטנהאם 1—0. לטוטנהאם, כמו לקבוצות האחרות, תהיה הזדמנות למחוק את הפיגור במישחקי הגומלין.

שתי קבוצות מהליגה השלישית ניצחו יריבות מהליגה הראשונה: בלקפול את ניוקאסל 1—0 וסאר תאגר את דרבי 1—0. שלוש קבוצות מהליגה השניה ניצחו יריבות מהליגה הראשונה: רדינג את צ'לסי 3—1, סווינדון את פורטסמות' 3—1 ובורנמות את סאותהמפטון 1—0.

שש קבוצות מהליגה הראשונה סיימו מישחקיהן בתיקו: ליוורפול 1—1 עם בלקבורן (ב'), אוכספורד 1—1 עם מאנספילד (ג'), ווסטהאם 0—0 עם בארנסלי (ב'), נוריץ' 1—1 עם ברנלי (ה'), ווימבלדון 1—1 עם ורקסהאם (ד'), ושפילד ונסדיי 1—1 עם שרוסברי (ב').

שוער הסמפדוריה טום מקאליסטר "גונב" כדור מראשו של אלן סמית מארסנל, שניצחה 2—1 בדרבי הלונדוני. (צילום איי־פי).

בולגריה בדרך לשלב הגמר אחרי נצחון 2—0 על בלגיה

הפסד שוודי לפורטוגל שיפר סיכויי איטליה

אליפות אירופה

סופיה (ספורט הארץ). בולגריה עשתה כאן צעד משמעותי בדרך לשלבי הגמר של אליפות אירופה בכדורגל, כשניצחה את בלגיה 2—0 (1—0). סיראקוב נגח את השער הראשון בדקה ה־19 אחרי קרן, ופאנב הוסיף שער בדקה ה־70.

ההפסד הזה חיסל כמעט סופית את סיכויי בלגיה בבית 7. לבולגריה 10 נקודות ונותרו לה עוד שני מישחקים. לאייר 9 נק' ומישחק אחד, לבלגיה 7 נק' ושני מישחקים. לסקוטלנד 4 נק' ושלושה מישחקים, וללוכסמבורג 0 נקודות.

הפסדה הביתי המפתיע 0—1 של שוודיה לפורטוגל (משער של גומש בדקה ה־35), משפר את סיכויי איטליה להעפיל מבית 2. שוודיה מובילה עם 10 נקודות ומישחק השלמה אחד. היא מקדימה את איטליה, 8 נקודות ושלושה מישחקים. פורטוגל 5, שוייץ 4 ומאלטה 1.

בניצחון חוץ 1—0 זכתה גם איסלנד על נורווגיה (שער של ארנואלדסון) בבית 3. בבית זה מובילה בריה"מ עם 10 נק' ושני מישחקי השלמה. לפני מזרח־גרמניה ואיסלנד 6 כ"א, צרפת 5 ונורווגיה 3.

פולין גברה במוארשה על הונגריה 3—2. השערים לפולין: דז'יקנובסקי, טראסייביץ' ולשניאק. להונגריה: בתנאר ומואוש. בבית 5 מובילה יוון עם 9 נק' ושני מישחקי השלמה לפני הולנד 8 נק' ו־3 מישחקים, פולין 6 נק' ושני מישחקים, הונגריה 4 וקפריסין 1 נק'.

● במישחקי רעים: ברית המועצות — יוון 3—0 במוסקווה, מערב־גרמניה — דנמארק 1—0 (שער של פלר) בהאמבורג, איטליה — יוגוסלוויה 1—0 בפיזה, ספרד — לוכסמבורג 2—0 בקסטיון.

● במישחקים קדם־אולימפיים: מערב־גרמניה — יוון 3—0 באופנבך (שערים של מיל 2 ווסקה), מזרח־גרמניה — הולנד 4—2, פורטוגל — ספרד 2—0.

המוליך התורן: הכח ר"ג

מדורג ראשון בצוותא עם הפועל ירושלים, שניהם ללא הפסד, אחרי נצחונות חוץ: הכח 4—0 בטבריה, ירושלים 3—1 בעכו

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

בצמרת הליגה הארצית חלה התבהרות חלקית לאחר מישחקי המחזור הרביעי. בראש צועדים הכח רמת־גן והפועל ירושלים, שניצחו בחוץ ומקדימים את מכבי יבנה והר פועל חיפה שאיבדו נקודות. לפיסגה טיפס הכח רמת־גן אחרי שהביס בטבריה 4—0 את הפועל המקומי. הוא מקדים בהפרש שערים את הפועל ירושלים שהכניע 3—1 את הפועל עכו. שתי קבוצות זכו בניצחון ראשון: מכבי שעריים 2—1 על הפועל חיפה ובית"ר נתניה 1—0 על הפועל יהוד.

18 שערים הבקעו אתמול, 8 קבוצות ניצחו בבית, שתיים בחוץ, שני מישחקים הסתיימו בתיקו, חמש קבוצות לא הבקיעו, שלושה שחקנים הורחקו. בראש רשימת המבקיעים צועד ציון יעקב ממכבי יבנה עם שלושה שערים. הוא מקדים עשרה שחקנים שהבקיעו כל אחד שני שערים.

הכח רמת־גן — הפועל טבריה 4—0 (2—0)

השערים: יצחק מוסרי (24, 35), אברהם לוי (75, מ־11 מ'), חיים יחיאל (84).

★ המצטיין: יצחק מוסרי.

שחקני הכח הוכיחו שוב, כי מיקומם בצמרת אינו מקרי. הם שלטו במשחק ללא עוררין, הפגינו רמה גבוהה וניצלו חולשה גדולה של הטבריינים שהיו חסרי אונים. בדקה ה־54 הורחק דוד אבוטבול מטבריה, לאחר פגיעה בשחקן יריב.

שפט ראובן זינו, 1,000 צופים בטבריה.

הפועל ירושלים — הפועל עכו 3—1 (0—0)

השערים לירושלים: מאיר נד מיאס (49, מ־11 מ'), שוקי נומדר (67), אשר ששון (68) לעכו: ניסים לומי (75).

★ המצטיין: שלומי מלכה.

פתיחת המישחק לא האירה פניה לירושלמים. בדקה ה־39 הורחק מכשל דיין לאחר שנגח בפני עופר רווה בתגובה להכשלתו. במחצית השניה השתנה הפועל ירושלים ללא הכר. הפגין כדורגל מרהיב בראשות שלומי מלכה ומאיר נחמיאס. לסוגרי הטבלה מעכו לא היה מענה.

שפט שלמה שחר, 1,500 צופים בעכו.

מיכאל ויטקוד

מכבי שעריים — הפועל חיפה 2—0 (1—0)

השערים: אלי כהן (35), אהוד עידן (78).

★ המצטיין: אלי כהן.

מכבי שעריים זכה בניצחון ראשון העונה דווקא על קבוצת הצמרת מחיפה. המארחים התפרסו מבכן יותר על המגרש והעיקר היו ראשונים לכדור. מאמן הפועל חיפה יצחק אנגלנדר היה רעשני ונקלע לתגרה עם אוהדים מקומיים. שני השערים הובקעו בבעיטות מרחוק.

שפט שלמה יוסף, 400 צופים, בשעריים.

משה בוקר

בית"ר נתניה — הפועל יהוד 1—0 (1—0)

השער: משה גביש (38, מ־11 מ').

טבלת הליגה הארצית

.1	הכח ר"ג	4	7—1	10
.2	הפועל ירו'	4	7—3	10
.3	מכבי יבנה	4	6—3	8
.4	הפועל חיפה	4	4—4	7
.5	הפועל ר"ג	4	4—4	6
.6	הפ. טבריה	4	5—10	6
.7	הפועל חדרה	4	8—5	5
.8	רמת־עמידר	4	4—4	5
.9	מכבי יפו	4	1—1	4
.10	הפו. בת"ים	4	3—4	4
.11	ב. נתניה	4	3—5	4
.12	מכ. שעריים	4	5—6	3
.13	הפועל יהוד	4	3—4	3
.14	הפועל עכו	4	2—8	0

★ המצטיין: מיכה מרוסי.

היורד מנתניה נזקק לבעיטת עונשין מהבקרה הלבנה, כדי להשיג ניצחון ראשון בעונה זו ולהכניע את הפועל יהוד. בעיטת ה־11 נקבעה לאחר הכשלה של טל בראל ברחבת יהוד.

שפט סימון דנן, 200 צופים, בנתניה.

הפועל רמת־גן — הפועל בת־ים 1—2 (1—1)

השערים לר"ג: ניסים רבי (36), אריק גילדוביץ (73). לבת־ים: אבי שלום (37).

★ המצטיין: אריק גילדוביץ.

המישחק היה נוקשה עם פגיעות רבות. השיא היה בדקה ה־55 כאשר הורחק יעקב חן מבת־ים לאחר פגיעה ללא כדור בצורי אוזן. רבי הבקיע ראשון בבעיטת יעף, בהתקפת נגד ראשונה השלה אבי שלום להובה והבקיע את גילדרי. גילדוביץ הבקיע את שער הניצחון בבעיטה מ־18 מ'.

שפט דוד יוסף, 500 צופים במכתש בגבעתיים. דיקי לוי

אתלטית שוויצית הושעתה לשנתיים

רומא (שרות "ספורט הארץ"). סאנדרה גאסר משוייץ, שזכתה במדליית ארד בריצת 1,500 מ' באליפות העולם באתלטיקה שהיתה כאן בראשית החודש, הושעה מפעילות לשנתיים. זאת לאחר שהתגלה בבדיקות כי השתמשה בתכשירים אסורים.

גאסר היתה המומה כאשר נמסר לה הדבר וטענה, כי לא נטלה דבר. התאחדות האתלטיקה של שוייץ תבעה בדיקת־סמים חוזרת ותוצאר תיה ימסרו מחר.

קטגורים נגד סנגורים בקט־רגל ובכדורסל — ביום הפרקליטים בסוכות

מאת כתב "ספורט הארץ"

התובעים, ... נגד ... צפוי מיפגש כזה — אבל במגרש הספורט.

ביום הפרקליטים, ב־13 באוקטובר, יתקיימו מישחקים בקטרגל ובכדורסל. בתחרויות אלה ישתתפו גם תובעים משטרתיים, כפי שנמסר על ידי נצ"מ יגאל לושי, הציני הזוקק יתמודדו עם הפרקליטים. בנבחרת עורכי הדין יופיע בן היתר גדעון פריינט, כדורסלן עבר של מכבי תל־אביב. על שער הפרקליטים בקט־רגל יגן בן־ציון באייער, שניצב בשעתו בשער בני־יהודה.

יום הפרקליטים, המתוכנן גם כהפגנה משפחתית, יהיה במיתקני הספורט של אוניברסיטת תל־אביב.

הפועל חדרה — מכבי יבנה 2—2 (2—0)

השערים לחדרה: אהוד האנה (58), נתן פתר (70, מ־11 מ'). ליבנה: דוד וענקין (10), ציון יעקב (45).

★ המצטיין: רונן שטייה.

חלוקת הנקודות היתה צודקת. המישחק לא התעלה לרמה גבוהה, אך היה מעניין, רב־אירועים ומרתק עד שריקת הסיום. הפתיחה היתה שייכת לאורחים שהוליכו במחצית 0—2 הסיום לחדרה.

שפט דני קורן, 600 צופים, בחדרה.

דוד רוזנבלום

מכבי יפו — מכבי רמת־עמידר 0—0

★ המצטיין: ישראל דניאל.

המשחק היה משעמם הול אירועים. לאורחים מעמידר היו שתי הזדמנויות להבקיע. בדקה ה־50 הגביה רחמים שלום כדור שנעשק מעל הגנת יפו ויוחן גוזלי לבדו מול השוער החמיץ. בדקה ה־86 הטף שמעון תמם כדור ושלח שוב את גר וליו שהוחמץ.

שפט יעקב ממן, 400 צופים, אצטדיון באון ג'פו.

יוסף חכם

במחזור הבא

בגלל יום הכיפורים יתחדשו מישחקי הליגה הארצית רק בעוד שבועיים. המחזור הבא יהיה ב־10 באוקטובר.

● הכח ר"ג — ב. נתניה
● מ. יבנה — ה. טבריה
● הפו. ים — ה. חדרה
● רמת־עמידר — ה. עכו
● ה. חיפה — מכבי יפו
● בת"ים — מכ. שעריים
● הפ. יהוד — הפ. ר"ג

● נבחרת המתעמלים של ישראל גברה על דנמרק 551.3 לעומת 520 נקודות. גם בכל המקומות הראשונים בתחרות האישית זכו מתעמלי ישראל. ראשון היה יעקב לוי עם 112 נק' לפני רון קפלן 111 נק' ואייל ויסליס 109 נק'. התחרות היתה ליד קופנהאגן.

טניס

מקנרו: עוד קנס והשעיה לחודשיים

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). ג'ון מקנרו השעה מפעילות לחודשיים ותקנס בסך 10,000 דולאר בגלל השמעת ביטויים גסים במישחקו נגד סלובודאן ז'יווינוביץ' באליפות הפתוחה של ארה"ב. הוא יוכל לרצות את עונשו מחר, ויחמיץ את כל התחרויות עד סיום העונה, כולל המאסטרס בניו־יורק בראשית דצמבר.

בראד גילברט, שישחק בעוד שלושה שבועות ברמת השרון, העפיל לחצי הגמר בטורניר לוס־אנג'לס על פרסים בכספים של 315 אלף דולאר. הוא ישחק נגד בראדוד דייויד פייט. בחצי הגמר השני יתמודדו השוודי שטפאן אדברג והאמריקאי טים וילקינסון.

מאטס וילאנדר ישחק היום בפעם הרביעית בתוך שש שנים בגמר אליפות ספרד בברצלונה. בחצי הגמר ניצח את גיירמו פרסוליאן מארגנטינה 6—3, 6—0. בגמר יפגוש ארגנטינאי אחר, מרטין חייטה, שניצח את בראזיל אנדרו גומז' 6—2, 6—4.

סוריה ניצחה את צרפת 1—2 בגמר הכדורגל בלאטאקיה

לאטאקיה, סוריה (אי־פי). מישחקי הים התיכון נבעלו כאן בהר לולה גדולה כאשר נבחרת סוריה ניצחה בגמר טורניר הכדורגל את צרפת 2—1. שער הניצחון הובקע חמש דקות לסיום בבעיטת 11 מ' מרגלי האליר אבו־סאל. סוריקה זכתה במדליית הזהב בניצחון 1—0 על יוון אחרי שני הארכות.

איטליה סיימה בראש הדירוג עם 163 מדליות מהן 77 מזהב — שיא חדש. אחריה בדירוג היו צרפת וספרד עם 18 מדליות זהב כ"א וידי גוסלוויה עם 17. המדינה המארחת צברה בסיכום 9 מדליות זהב.

האתלט המארוקאי הגדול סעיד אויטה נוצח לראשונה אחרי תקופה ארוכה. הוא השתתף לראשונה בחייו בריצת 3,000 מ' מכשולים ולמרות שקבע זמן טוב של 8:21.92 ד', הסתפק במדליית כסף אחרי האיטלקי אלסנדרו למברוסקיני שקבע 8:19.72 ד'. גם במירוץ המרתון ניצח איטלקי — אנריקו אוגליארדי ב־2:24.12 שעות. האיטלקי סטפאנו טילי השלים את הזהב בריצות הקצרות כשניצח ב־200 מ' ב־20.76 שניות. הוא זכה במדליית הזהב שלישית במירוץ השליחים 100x4 מ' ב־39.67 שניות.

המשכים מעמוד 1

גילויים בספר בארה"ב

(סוף מעמוד 1)

אתמול ב"וואשינגטון פוסט", מסר המחבר כי סי־איי־אי ביצע מבצעים נוספים בשותפות וכבראה במימון של הסעודים — בין השאר, שיתוף פעולה כצאר ללוחמה בלובים התערבות ב־1985 בבחירות באיט־ליה, כדי לפגוע בסיכויי המפלגה הקומוניסטית האיטלקית לבצח.

...המחבר מספר כי הסוכנות קיבלה מידע לפיו נשיא מצרים אנואר סאדאת היה מכור לסמים, ומדי פעם שקע בנמרה שחורה מסיבה זאת. וד־רוורד מוסיף כי בימי סאדאת היתה בקהיר התחנה הגדולה ביותר של סי־איי־אי, ולכל משרדי הממשל היו קשורים ברשת האזנה שאיפשרה לסוכנות הבינה לדעת כל מה שמתרחש. במימשל המצרי עצמו היו לסי־איי־אי עשרות סוכנים. המחבר רומז שגם סאדאת שיתף פעולה עם סוכנות הביון, והתייחס לחוליאם קייסי כאילו היה קצין מטה שלו. וודוורד רומז עוד כי מצב זה נמשך גם בתקופתו של מובארק.

לאחר חטיפת האוניה האיטלקית "אקילה לאורו", צותתו אנשי הסי־איי־אי לשיחות הטלפון של נשיא מצרים מובארק, בניסיון להתחקות אחרי עקבות האוניה.

גילוי אחר המעסיק את ארה"ב הוא שקייסי, בהיותו על מיטת חוליו לפני כמה חודשים, הודה באוזני המחבר כי הוא ידע מההתחלה על העברת הכספים מאיראן לקונטראס.

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק, מוסיף כי לדברי וד־רוורד, באשיר ג'מייל, נשיא לבנון שנרצח, היה מודיע של סוכנות הביון המרכזית. הוא גויס לתפקיד זה באחד מביקוריו בארה"ב, ושנים אחדות קיבל משכורת מסי־איי־אי.

בין השאר, העניקה הסוכנות 10 מיליון דולר לכוחות המיליציה הנוצרית בלבנון.

וודוורד מספר כי מלך סעודיה פאהד נהג לשתות לשכרה כאשר היה נוסע, וכי שליט לוב מועמר קדאפי נוהג ללבוש בגדי־נשים.

מו"מ השכר

(סוף מעמוד 1)

ההסתדרות תביעות חדשות ש"אין להעלות על הדעת אף לדון בהן".

לדבריהם, התביעות היו בתחומים שלהם השלכת כספיות מרחיקות לכת על מערכת השכר בכללותה — כגון שינויי דירוג של עובדים. משרד האוצר אינו מוכן כלל לדון בתביעות החדשות הללו, משום שלדבריו לא יתכן לפתוח הסכמים שכבר סוכמו, והדבר עלול להוות תקדים מסוכן בעתיד.

למרות העיכוב מרגישים במשרד האוצר כי עדיין מקווים לחתימה טובה בקרוב על הסכם השכר, כפי שסוכם בערב החג.

לרצות את האקדמאים

ההסתדרות עושה ניסיונות של הרגע האחרון לרצות את האיגודים המקצועיים האקדמאים, על־ידי הגמשת ההבנה ביחס לקיצור שבוע העבודה, באופן שעובדים, הנהנים כבר משבוע מקוצר, יהנו מחלופה מקיצור שעות העבודה. זה נושא מרכזי בתביעת האקדמאים — מהנדסים, הנדסאים, מכבאים ואקדמאים במשרדי החברה והרווחה.

כדי לרצות את האקדמאים תרבעת ההסתדרות ביגע האחרון גם לבטל את דרגות 4 ו־5—1 במסלולות השכר שלהם, אף־על־פי שלמעשה דרגות אלו כמעט ואינן מאוישות, אך במהויקות יש משום הבטחות נקודת־זינוק טובה יותר בהסכמים שייחתמו בעתיד.

עובדי המדינה עומדים על כך שתקרת הוותק תועלה מ־30 שנה לפחות ל־32 שנה. במקום תביעתם המקורית להעלותה ל־35 שנה, וקיימים עדיין חילוקי־דעות בין ההסתדרות לבין האוצר ביחס לסמכותה של ועדת המעקב העליונה, שליוותה עד כה את הסכמי השכר, והיותה מעין מוסד בוררות בתקופת תוקפו של הסכם.

לטענת ההסתדרות, הפעם האוצר הוא שמנסה לקצץ בסמכויותיה של הוועדה. מכשול נוסף בדרך הסר למתן של ההסכם התעורר כשמשרד האוצר תבע לכלול בגוף ההסכם את איכוד הצעתו המקורית לשלם 100 ש"ח לבעלי הדרגות הנמוכות, זאת העובדה שעל־פי הצעת ההסתדרות הוסכם לשלם 75 ש"ח לכל הדרגות. בוועד הפועל אומרים כי זו תביעה חסרת־תוקף, שנועדה ממנה להן פוליטי.

זילוני: מחיר גבוה

בהסתדרות רווח החשש כי אי הכללת החברות הממשלתיות והציבוריות בהסכם, יעורר זעזועים ביחסי העבודה, לכשעובדיהן יתארגנו למאבק מקצועי מיד לאחר שההסכם לכלל המגזר הציבורי ייחתם.

אמרים דילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מוחר מפני המחיר הגבוה שהממשלה תידרש לשלם בשל התנגדותה להחיל את ההסכם על החברות הממשלתיות העסקיות. לדעת זילוני, דווקא מקומות עבודה כחברת החשמל, בזק ודומיהם עלולים לפרוץ את גבולות ההסכם המסגרת ולזעזע את דירת יחסי העבודה, שכן מדובר בחברות הנר תנות שירותים מונופוליסטיים.

חופשה מאורגנת בסוכות

עובדי המדינה ייצאו בסוכות לחופשה מאורגנת, על־פי הסדר שהושג ערב ראש השנה בין ההסתדרות עובדי המדינה, בראשות ראובן בך עמי, לבין משרד האוצר. עובדי המדינה ישהו שישה ימים בחופשה בפועל, אך רק ארבעה ימים ינוכו מחופשתם השנתית. לעובדים החדשים, הזכאים ל־19 ימי חופשה, ינוכו שלושה וחצי ימי חופשה בפועל.

מזכיר חברת העובדים, רני רהר ליו, פירסם ערב החג הודעה לעיתונות, שבה מסר כי בשיחה עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ומנכ"ל "כור" ישעיהו גביש, הביע קיסר את אמונו המלא בגביש. כן מסר זיוליו כי קיסר הבטיח לסייע לראשי המשק ומנהלי המפעלים במאמציהם להביא להתאמת המשק ההסתדרותי לתנאים שנוצרו בכלכלה הלאומית, מאמצים המחייבים את העובדים על ועדים למתן את דרישותיהם.

השביתה תגובה מוכרזי ונמשכה

(עש"ת). "שביתת המזהה בת היר מים שהכריזה הסתדרות הפקידים הוכרה כחופשה, ולא יהיה ניכוי משכר העובדים" — מסר בשבוע שעבר משה ביתנרגן, מזכיר הסתדרות הפקידים. להערכתו, קיצור שבוע העבודה ל־40 שעות צפוי הרבה לפני 1992, וזה הישג נוסף שזקפה לעצמה הסתדרות הפקידים, במאבקה לשיפור תנאי העבודה של עובדי המיגזר הציבורי.

מזכיר מועצת פועלי תל־אביב־יפו, טרי קאופמן, אמר כי כל מי שנבצה לזולל באופן ציני בתוספת האחידה בשיעור 75 ש"ח, ודאי אינו נמנה עם בעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות. לדברי קאופמן, ישתפר שכרם של הכבירים ב־3%—5 בלבד, לעומת בעלי הדרגות הנמוכות, שיכרם יעלה ב־14%—17, וזה הישג לא מבוטל, שההסתדרות בהחלט יכולה להתברך בו.

ניצחון 28—20 לרוסים על רמת־גן — הערב הגומלין

במיפגש ראשון על גביע ההתאחדות האירופית

כדוריד

חרבן, מערב גרמניה (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת הכדוריד של הפועל רמת־גן נוצחה בליל שבת 28—20 ע"י הקבוצה הסובייטית מאי מוסקווה, במישחקן הראשון בגביע ההתאחדות האירופית. הוחלט על קיום שני המישחקים בגרמניה בשל סירוב הרוסים לארח את הישראלים במוסקווה.

הרוסים פתחו את המישחק בסערה ועלו ביתרון 5—0, 10—2 ו־17—9 במחצית. הרמת־גנים התאוששו במחצית השניה ובניצחום של אמיר גרא ובני גת, במישחק התקפה יעיל, צימצמו את פער.

לרמת־גן הבקיעו: אמיר גרא 10 (2 ממכות 7 מ'), גדעון פרוכטר 4, בני גת 3, רפי סופר 2, יורם זלינגר.

מישחק הגומלין יהיה הערב ב־7.00 (שעון ישראל), בוופרטאל.

שמואל זילברמן, ראש המשלחת הישראלית, סיפר ששחקני שתי הקבוצות החליפו לפני המישחק דגלונים ומזכרות. הסובייטים ביקשו לקיים מסיבה משותפת אחרי מישחק הגומלין, וראשי הפועל ורמת־גן נענו בשמחה.

במישחק נכח מאמן נבחרת הכדוריד של ברית המועצות, יבטושנקו.

ברצלונה הדיחה את טרי ואנבלס

ברצלונה (שרות "ספורט הארץ"). טרי ונאבלס, המנהל האנגלי בן ה־44 שהוביל את ברצלונה לאליפות ספרד לפני שנתיים, ובתום העונה שעברה למקום השני, הורדה מתפקידו. ההדחה באה אחרי פתיחה גרועה של העונה ושלושה הפסדי ליגה רצופים.

במקומו של ונאבלס מונה מאמן אתלטיקו מאדריד לשעבר, לואיס אראגונס. כאשר נשאל ונאבלס מה יעשה עכשיו, השיב: "כנראה שאל־גום שתי כוסות בירה".

לואיס אראגונס (מימין), שהחליף את טרי ונאבלס המודח, כבר הספיק לערוך סידרת אימונים לשחקני ברצלונה. משמאל (עם הכדור) הגרמני ברנד שוסטר. (צילום איי־פי).

صكنا من الاجل

בפעם הראשונה זה 22 שנים:

מראש השנה פועל רב יהודי במזרח ברלין — הרב יצחק נויימן מארה"ב

מעריכים שבמזרח גרמניה כמה אלפי אנשים ממוצא יהודי

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

ברלין (מיוחד ל"הארץ"). בפעם הראשונה מזה 22 שנים, מאז ערב ראש השנה, פועל רב יהודי במזרח ברלין. הרב יצחק נוימן ממדינת אילינויס שבארה"ב, הוא יליד פולין, שכוהה בעבודה מחנות ריכוז שנים בתקופת מלחמת העולם השנייה.

במהלך טקס השבעה הצביע נוימן על סיכוים לריכוך יחסה העוקבה של מזרח גרמניה כלפי היהדות, והביע תקווה שהמצאות הפוליטית בגרמניה הקומוניסטית תתחיל בתהליך של התקרבות לישראל.

ברוח דומה התבטאו, בשולי הטקס, גם אישים יהודיים אחרים — הן ממזרח ברלין והן ממערבה. הרב נכנס לתפקידו בטקס חגיגי בבית הכנסת המרכזי ברחוב ריקה שבמזרח ברלין. בית הכנסת הזה שופץ לאחרונה.

כאחת ממשימותיו העיקריות הגדיר נוימן סיוע לצעירים מזרח גרמניים המחפשים את שורשיהם היהודיים. הוא הבטיח לפעול לכך שקהילות יהודיות שוב יפרחו במזרח ברלין ובערים אחרות במזרח גרמניה.

בקהילות היהודיות במזרח גרמניה רשומים כיום כ־בע מאות בני אדם. על פי הערכות שונות חיים במזרח גרמניה עוד כמה אלפי אנשים ממוצא יהודי.

על פי דיווחים של פעילים בקהילות בולטת לאחרונה תופעה של צעירים מזרח גרמניים המתעניינים במוצאם היהודי.

בטקס השבעתו של הרב נכח סגן השר המזרח גרמני קלאוס גיזי, המטפל מטעם הממשלה בקהילות הדתיות. גיזי סיפר ביחס הוגן האוהד כלפי היהודים, ומפגין מתינות יחסית בהתבטאויות ביקורתיות כלפי ישראל.

פרופ' נולטה מתגונן: פרופ' טלמון, היה מסתייג מן ההתקפה עלי

בגרמניה המערבית פירסמה הקהילה היהודית גילוי דעת הכנה הסטוריונים הנכנסים לכתוב מחדש את תולדות הרייך השלישי ולהפחית מן הייחוד של פשעי הנאצים כלפי היהודים. ההצהרה מכוונת בעיקר כלפי פרופ' ארנסט נולטה, שיצא בימים אלה במיתקפה ציבורית כדי להגן על עמדותיו השנויות במחלוקת.

בראיון עיתונאי טען פרופ' נולטה, כי אילו ידידו, פרופ' יעקב טלמון, עדיין היה בחיים, הוא היה מסתייג מן הצורה שבו תוקפים אותו (את נולטה) בישראל. אבל, הוסיף נולטה, נראה שאין כיום בישראל דמות אקדמית בעלת שיעור קומה מוסרי דומה לזה של טלמון.

נולטה, שהיה מרצה אורח באוניברסיטה העברית בירושלים, ציין: "אני מודה שאלה הם דברים קשים". הוא הוסיף, שהמשך הקשרים שלו עם בני פלוגתא בקהילייה האקדמית בישראל תלוי בכך שבארץ יבינו, כי ניתנה פרשנות לא מוצדקת לכמה מן הדברים שאמר.

כדוגמה הביא נולטה את דבריו, כי לנאצים היתה הצדקה לראות ביהודים שבויי מלחמה, משום שחיים וייצמן כביכול הכריז מלחמה על גרמניה.

נולטה טוען, שלא נכון לומר, כפי שטוענים בני הפלוגתא שלו בישראל, שדברים אלה הם בבחינת נסיון מובלע להצדיק את יחסם של הנאצים כלפי היהודים.

הרב בודרש של קהילת מזרח ברלין, יצחק נוימן, ליד בית הכנסת המשוחזר "מקדש השלום", בערב ראש השנה (צילום: איפי)

מטוס הקרב השוודי "יאס" ימריא בקיץ 1988

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). התשלובת התעשייתית המייצרת את מטוס הקרב השוודי "יאס" גריפאן 39" מסרה על דחייה של תשעה חודשים בטיסה הראשונה של המטוס: קיץ 1988. דגם האב של המטוס אמור היה להמריא באוקטובר 1987.

הסיבה שנמסרה לדחייה — "קשיים טכניים ועיכובים בקבלת רכיבים שהוזמנו במפעלים אמריקאיים" (קרוב ל־40% מחלקי המטוס הוזמנו בחו"ל, ברובם אצל יצרנים אמריקאיים).

לצד ההודעה על דחייה בהמראת ה"יאס", נמסר כי מאז הוחל בייצורו, הושקעו בו מיליארד כתר (160 מיליון דולר) בשכר עבודה ל־1,200 עובדים חדשים, ומתכננים להשקיע סכום נוסף של חמישה מיליארד כתר (780 מיליון דולר) שיספקו עוד 1,200 מקומות עבודה חדשים למפעלים הקשורים בייצור המטוס: "סאאב", "וולבו", "ל.מ. אריקסון".

יו"ר הפדרציה הציונית בדרא"פ — שופט עליון בבופוטוצואנה

עקב זאת פרש בימים אלה מפעילות פוליטית ציונית

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"

יו"ר הפדרציה הציונית בדרום אפריקה בארבע השנים האחרונות, ומנהיג מפלגת "פועלי ציון" המקורבת למפלגת העבודה בישראל, עו"ד מוקי פרידמן, פרש בימים אלה מפעילות פוליטית ציונית, לאחר שנתמנה לשופט עליון במדינת החסות בופוטוצואנה הסמוכה ליוהנסבורג.

כיו"ר הפדרציה הציונית, הארגון היציג הגדול ביותר של יהודי דרא"פ, ובזכות אישיותו והשכלתו, היה מוקי פרידמן בשנים האחרונות לאחד ממנהיגי הקהילה הבולטים הדוברים העיקרי של כ־110,000 היהודים במגעים עם מקבלי ההחלטות הישראליים והדרום אפריקאים.

מערכות המשפט של דרום אפריקה ושל מדינות החסות שלה קשורות ביותר, ומבוססות על אותם עקרונות משפט, והתפקיד של שופט עליון במדינת חסות משמש קרש קפיצה למשרה שיפוטית בתוך דרום אפריקה עצמה.

פרידמן תומך בשינויים ורפורמות לכיוון של יותר זכויות לשחורים, תוך שמירה על קיומו של המשטר הנוכחי.

תרופות נגד הסרטן וטרשת העורקים פותחו באוסטרליה

טרם נוסו על בני־אדם ★ מנעו התפשטות גידולים משניים בחיות מעבדה

קנברה (ע"ר). מדענים אוסטרליים פיתחו סוג חדש של תרופות רב־סוכרים, העשויים לבלום התפשטות הסרטן וטרשת העורקים בגוף האדם. [illegible]

ד"ר כריסטופר פאריש מהאוניברסיטה הלאומית של אוסטרליה, אמר שלשום כי תרופות אלה עשויות למנוע דחייה לאחר השתלת איברים. בסכמו ניסויים שנערכו עד כה עם חולדות, הוא גילה, כי הסוג החדש של התרופות מנע התפשטות 90% מגידולים משניים בחזה, אצל חיות מעבדה.

בעזרת תרופות אלו הצליחו הדר פאים למנוע כליל התפתחות של טרשת העורקים אצל חולדות בשלבים הראשונים של המחלה. ה מדענים ממשיכים בניסויים, והם מקווים להתחיל בניסויים אצל בני אדם תוך שנתיים עד שלוש שנים.

[illegible] השיגו המדענים הישג חשוב ביותר — גילוי הצופן המולקולרי, ה מאפשר קשר בין התאים. "אנו מנסים להטעות תאים ולמנוע מהם ללכת למקומות שאליהם היו הולכים באורח נורמלי, על־ידי שימוש בתרופות אלה, המחקות את הצופן המולקולרי", אמר המדען.

יתכן שקיים כוח חמישי ביקום — מעין משקל שכנגד לכוח המשיכה

מדענים אמריקאיים: כוח זה משתנה כפונקציה של ההרכב האטומי של החומרים

לוס־אנג'לס (ע"צ). פיסיקאים אמריקאיים גילו סימנים חדשים המצביעים על קיומו של "כוח חמישי" ביקום — מעין משקל שכנגד לכוח המשיכה.

הגורסים שקיים כוח חמישי ביקום, סבורים כי כוח זה משתנה כפונקציה של ההרכב האטומי של החומרים.

בחקר שפורסם בכתב העת לעניני פיסיקה "ריוו לטרס", נאמר כי סימנים שהתגלו אינם מוכיחים קיום כוח זה. אך בהולם הפכים את קיומו לעניין סביר יותר. החוקר פול בוינטון ואנשי צוותו קובעים: "התוצאות שאליהן הגענו, מצביעות בבירור על קיום כוח חמישי". עם זאת, הבהיר שאין בידי הצוות עדיין הוכחה לקיום כוח זה.

המדען תיאר את הניסוי שעשה יחד עם אנשי הצוות שלו, באומרו כי הם בחנו את התנועה של שני חצאי טבעות, כל אחת בקוטר של 8 ס"מ בעלות מאסה זהה — האחת עשויה אלומיניום והשניה עשויה בריליום. הן נתלו במקביל. על צוק בגובה של יותר מ־100 מטר בהרי איידהו. בהשפעת כוח המשיכה, היה מקום לצפות ששני החצאים יפנו לעבר הצוק. אמנם כך קרה לחצי הטבעת העשויה אלומיניום. שעה שחצי הטבעת העשויה בריליום התרחקה במקצת מהצוק.

המכון האמריקאי לפיסיקה, הביע את דעתו כי הניסוי שנערך על־ידי המדען בוינטון ואנשי צוותו, הוא המרשים ביותר שנעשה עד כה במסגרת הניסיון להוכיח קיום כוח חמישי ביקום.

שעון החורף הגיע לאירופה

מאת אליהו זהבי

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). רוב רובן של מדינות מערב ומזרח אירופה שבו בלילה לשעון חורף. בשעה 3 לפנות בוקר ביום ראשון הוסט השעון אחורה לשעה 2. בכמה מדינות המתינו רכבות שעה ללא תנועה כדי לתאם את לוח השעות לשעון החורף. שעון הקיץ נמשך מ־29 במארס.

שום ללא ריח פותח ביפן וישווק בארה"ב

טוקיו (ע"ר). חברה יפנית מתכוונת לשווק שום ללא ריח, המיועד לאנשים רגישים.

החברה מתכוונת למכור שום מיוחד זה ביפן, במחיר 21 דולר לק"ג (שום עם ריח עולה כ־7 דולר הק"ג).

"שום של ד"ר סאקאי" ימכר תחילה ישירות למסעדות וזבני־מלח, ולאחר מכן למרכולים. סאקאי מכר את הידע שלו לחברה בניו ג'רסי, העומדת להתחיל למכור את השום ללא ריח בארה"ב בנובמבר, הוסיף ואמר דובר חברת מיטסוי.

ערך את העמוד: חיים גל

נער בן 14 ירה למוות בהוריו, 3 אחיו ודודתו

היה ידוע כשקט וידידותי

אלקלנר, מזורי (ע"ר). נער בן 14, שתואר כשקט וידידותי, הרג ביריות את הוריו, שלושה אחים ודודה ביום ו', לפני שנהרג, כפי הנראה במאבק עם דוד, נאמר בהודעה שפורסמה על־ידי המשטרה.

בהודעה של השריף המקומי במחוז ובסטר צויין, כי קודק באקנר הרג את אמו ואת אחיו הצעירים בביתם סמוך לעלות השחר, בעזרת אקדח זול. גופת אביו נתגלתה במשאית בקרבת המקום.

השריף יוג'ין פרייקר, ציין, כי מסע ההשתוללות של הנער הסתיים במרחק כ־8 ק"מ מביתו, בביתם של דודתו ודודו. כפי הנראה לאחר מאבק עם הדוד, שנפצע בבטנו.

באקנר היה הבכור בין ילדי ג'ולי וסטיבן באקנר, שהתגוררו בחווה בקרבת העיר ספרינגפילד. גיל אחיו נע בין 10 שנים ל־15 חודשים.

"הוא התחבב על התלמידים והמורים. תמיד היה ידידותי. אנחנו לא מבינים מה קרה", אמרה אודרי דה הארט, מנהלת בית הספר התיכון בארשפילד.

באקנר התפרסם מיכים באיזור הכפרי של דרום מיזורי בשנה שעברה, כאשר ידיד הציל אותו מטביעה. ידיד זה זכה בפרס גבורה.

סבינה פס ז"ל

נפטרה בשנתה התשעים

אהרון פס ובנ"ב
פ. נוה — לוינסון והרב
פ. לוינסון
הנכדים והנינים

נא להמנע מביקורי תנחומים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של יקירתנו האהובה

רשי ליפשיץ

אלמנת נחום ליפשיץ ז"ל (המדפיס ליפשיץ)

הלויה תצא ביום א', ד' בתשרי תשמ"ח 27.9.87 בשעה 3.00 אחה"צ מבית הלויות העירוני ברח' שמגר להר הזיתים.

אבלים:
בתה וחתנה: יהודית וגדעון האוזנר
בנה וכלתה: יצחק ואלישבע להד
נכדיה: תמר ויהודה רוה
עמוס האוזנר וטובה
גד ויהודית להד
יואב ונרי להד
רות להד
אמנון ואפרת להד
והנינים

יושבים שבעה בבית המנוחה רח' ברטנורא 6 ירושלים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותי וסבתנו היקרה

פורטונה כהן

אבלים:
בעלה: פיליפ
בנה: רוני ואשתו ליליאן
בנותיה: לואיז והדסה
אחיה: מוריס סיטון
נכדיה: גיא, גיל, גבריאלה, אלון, מישל, איתן ורותי

הלויה תתקיים היום ד' תשרי תשמ"ח 27.9.87 בבית הקברות סנהדריה ירושלים בשעה 2.30 אחה"צ.

יקירנו

דוד ברוצקוס

איננו

פרטים על מועד הלויה בטלפון 03—424843

בתו: דבורה ושמואל ארבל
בנו: נרי ומלכה ברוצקוס
נכדיו: אור ואלון

אנו מודיעים בצער רב על פטירת חברנו

עו"ד יקיר נשר ז"ל

יובא למנוחות היום יום ראשון 27.9.87 בבית העלמין סמיר חיפה
נפגשים ליד השער החדש בשעה 12.00 בצהרים

לשכת עורכי־הדין
חיפה והצפון

לחברנו עמי רוזנפלד

המומים וכואבים על פטירתו טרם עת של אחיך

דב

תנחומים מכל לב למשפחה

קבוצת טבע

משתתפים בצער המשפחה
על מותו ללא עת של

דב רוזנפלד

אבי ועקנין
והנהלת "טיפול שורש"

במלאת שלוש שנים לפטירתו של אבי, אחינו ודודנו האהוב מכל

שלום לוי ז"ל

בן לינדה ומשה ז"ל, ת.נ.צ.ב.ה.

נעלה כולנו לקברו, להוקיר ולכבד את זכרו, ביום שלישי, ו' בתשרי, תשמ"ח (20.9.87), בשעה 15.00 בבית העלמין "הדרום", בגבול חולון — בת־ים.
נפגשים ליד השער הראשי

המשפחה

הלך מאתנו ללא עת

יקירנו

דב רוזנפלד

ביום חמישי א' תשרי תשמ"ח 24.9.87

כואבים ואבלים:
אשתו: לאה
ילדיו: מרגלית ואביעד
אביו: יצחק
אחיו ובני משפחותיהם: עמי, תמי, גיל ויעל
יורם, ננה, מרגלית, ניר ומאיה
חיים, דרורה, מרגלית, הדס, ותומר
ומשפחות: ברנקביץ וליבוביץ

הלויה תתקיים היום יום ראשון ד' תשרי תשמ"ח 27.9.87 בשעה 14.00 בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער החדש

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אמנו וסבתנו האהובה

חוה הלנה (לנצ'י) מרץ

(לבית הורנונג)

אשת הגנו אליעזר מרץ ז"ל
מאוסטרבה, צ'כוסלובקיה

ההלויה תיערך מחר יום שני 28.9.87 בשעה 14.30
בבית העלמין הישן בקרית אתא
נפגשים ליד שער בית העלמין הישן

בנה וכלתה: אוריאל ונורית
נכדיה: דניאלה וגדעון—אליעזר
יהודית שטרן
וכל בני המשפחה

במלאת תשע שנים לפטירתו של ראש משפחתנו יקירנו

שלום קרמר ז"ל

הסופר והמחנך

נעלה לקברו לאזכרה, היום יום ראשון
ד' בתשרי תשמ"ח (27.9.87), בשעה 15.30
מתאספים על יד שער בית העלמין בהר הזיתים, ירושלים
הסעה תצא בשעה 15.00 אחה"צ מביתנו, ברחוב אלקלעי 12, ירושלים.

המשפחה

על ידיד ולוחם כי איננו

אבא קובנר

היקר באדם

אבל:
יוסף חרמץ
מנכ"ל אורט עולמי

המומים וכואבים את פטירתה הפתאומית של אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

צפורה ראובני

לבית אנטין

ההלויה תתקיים מחר יום שני ה' תשרי תשמ"ח 28.9.87 בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין בקרית שאול נפגשים ליד השער

המתאבלים:
בנה וכלתה: יוחר וסימה ראובני
בתה: רחל ראובני
אחיה: יגאל ובינה אנטין
בן־ציון אנטין
נכדיה: דן ורינה
וכל בני המשפחה

בית התפוצות
אבל על מותו של

אבא קובנר

יקיר בית התפוצות
ממניחי היסוד ומעצבי דמותו של הבית

הארון יוצב בבית התפוצות ביום ב' ה' בתשרי תשמ"ח 28.9.87
בין השעות 11.00—12.00 לפנה"צ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

פרופסור אברהם גאגין

אשר נלקח מאתנו בטרם עת

המשפחה

ההלויה תצא היום יום ראשון ד' תשרי תשמ"ח 27.9.87
מבית ההלויות בסנהדריה ירושלים בשעה 12.00 בצהרים

האוניברסיטה העברית בירושלים — הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
המכון למדעי כדור הארץ — המחלקה למדעי האטמוספירה
אבלים על מותו של

פרופ' אברהם גאגין

פרופסור בפיסיקת העננים והגשם, מחלוצי זריעת העננים

ומשתתפים בצער המשפחה

ההלויה תצא היום, יום ראשון ד' בתשרי תשמ"ח 27/9/87 בשעה 12.00 מבית ההלויות בסנהדריה להר המנוחות בגבעת שאול

כתב ספורט של "ידיעות אחרונות" נדקר כנראה ע"י אוהד בית"ר י-ם

התנכלות שניה לכתב צדוק יחזקאלי, שתוקפיו לפני חודשים אחדים – שטרם נעצרו – אמרו לו כי הוא מקבל את המגיע לו בגלל מה שכתב על בית"ר י-ם ★ התוקפים אמש נמלטו – העתונאי הועבר כשהוא סובל מחתכים עמוקים לטיפול בביה"ח

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בפעם השניה בחודשים האחרונים הותקף אמש באכזריות ונפצע כתב הספורט של העתון "ידיעות אחרונות", צדוק יחזקאלי. אחד מכיווני החקירה הוא, כי התוקף נמנה על אוהדי קבוצת הכדורגל בית"ר ירושלים.

אמש סמוך לשעה 18:00, כאשר סיים צדוק יחזקאלי לסקר את משחקי הכדורגל שהתקיימו באיצטדיון בלומפילד ביפו, (שבאחד מהם שיחקה קבוצת בית"ר ירושלים), הוא ניגש למכוניתו, שחנתה ברחוב שארית ישראל פינת רחוב התקומה, ביפו. אלמוני קרא בשמו של יחזקאלי, שכבר הספיק להתיישב במכונית. יחזקאלי נפנה לעברו ואז תקף אותו האלמוני בסכין. יחזקאלי נפצע מדקירות בידו וברגלו.

האלמוני נמלט מהמקום. חברו של יחזקאלי שהיה במקום, מיהר להעביר את העתונאי הפצוע לבית החולים וולפסון בחולון. בשעת מסירת הידיעה טופל יחזקאלי בחדר הניתוחים. כפי שנמסר, הוא סובל מחתכים עמוקים.

לפני חודשים אחדים, בעת שיצא מסניף מערכת עתונו בירושלים, בשעת לילה, הותקף צדוק יחזקאלי במגרש החנייה הסמוך על ידי אלמונים שהכו בו בעוצמה בכל חלקי גופו. הוא סבל מחתכים בראשו ונזקק לטיפול בבית חולים. לדבריו, תוקפיו אז צעקו לעברו שהוא מקבל את המגיע לו "בגלל מה שהוא כותב על בית"ר ירושלים". יחזקאלי פרסם לפני התקיפה כתבות שכנראה לא מצאו חן בעיני אוהדים חמומי מוח של בית"ר ירושלים. התוקפים לא התגלו עד היום. ההערכה היא שתקיפתו של יחזקאלי אמש ביפו היא על אותו רקע.

חוקרי המשטרה ביקשו אמש לקבל מיחזקאלי את תאורו של התוקף והמתינו לצורך זה לסיום הטיפול הרפואי בו.

מפ"ם תיזום דיון בכנסת בנושא אלימות נגד עתונאים

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם אמר בתגובה לתקיפת העתונאי צדוק יחזקאלי מ"ידיעות אחרונות" כי יש לראות בחומרה גילויים של התנכלויות בריוניות כלפי עתונאים. הכרח להגן על חופשת פעולתם של כלי התקשורת עשוי לגרום לכך שתועלנה הצעות להחמיר מאוד בענישה כלפי תופעות כאלה הן במישור הפלילי כלפי התוקף ובמקרים שבהם הוכח שהתוקפים הם אוהדי קבוצה מסויימת לנקוט בצעדים נגד הקבוצה. בפתיחת מושב הכנסת תיזום מפ"ם דיון בתופעה אלימות אוהדים נגד עתונאים.

חיילים מאבטחים את אזור העתיקות ונמל קיסריה, במהלך החג. (תצלום: עודי קרן)

ששה הרוגים בתאונות בחג

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בארבע תאונות דרכים שארעו במהלך החג באזור הדרום ורצועת עזה נהרגו ארבעה בני-אדם, בינהם ילדים. שלושה נפצעו.

משאית שנסעה לאחור ברצועת עזה פגעה בילד בן שנתיים, עלי אלרפידי, והרגה אותו. נהג המשאית נעצר לחקירה.

בתאונה נוספת ברצועה ניסה רכב פרטי נהוג בידי מקומי לפנות שמאלה, והתנגש חזיתית במשאית. נוסע במכונית הפרטית, מחמוד עזיז (27) משכונת מוראי נהרג, ונוסע נוסף נפצע קשה.

בתאונה שלישית פגע רכב פרטי באזור תחנת המתנות ברצועה בילדה בת 13, חניה אבו זואר, שנהרגה במקום. הנהג נעצר לחקירה.

בתאונת דרכים שארעה 7 ק"מ צפונית לעידגדי לכוון יהיזו נהרג אדם אחד ושניים נפצעו. התאונה ארעה כשהרכב הפרטי התדרדר לתוך תהום. במשך שעה וחצי עסקו כוחות חילוץ של מגן-דוד-אדום בחילוץ הפצועים.

בדרום הארץ ארעו במהלך החג תשע תאונות נוספות, כולן ללא נפגעים.

נפצע בכביש סדום

סופר "הארץ" מוסר כי יוסף הוד, תושב חולון, נפצע שלשום בתאונת דרכים בכביש סדום, ליד מצפה שלם. שלושה צעירים אחרים שנסעו עימו במכונית נפצעו. ממשטרת מרחב יהודה נמסר כי המכונית נסעה במהירות, והתהפכה באחד מהסיבובים בכביש.

הרוג ו-6 פצועים בתמרה

נורית כהנא, סופרת "הארץ", מוסרת כי תושב תמרה בגליל, שנסע מכפרו לשפרעם, התנגש מסיבה לא ידועה עם דופן טנדר שנסע מימינו, שבו נהג תושב הכפר ג'דידה. נוסע שישב ברכב הפרטי, עודד פריד (21) מתמרה נהרג במקום. שישה אנשים נוספים נפצעו קשה בתאונה, והועברו לבית החולים רמב"ם בחיפה.

הרוג ו-8 פצועים בצפון

מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון, מוסר כי בתאונת דרכים שארעה בחג בכביש ראש פינה–טבריה נהרג סיון שריקי (19) מזופה. מכונית פרטית נהוגה בידי תושב חצור הגלילית בן 25 נסעה ביום רביעי בכביש ראש פינה–טבריה, סטתה מנתיב נסיעתה והתהפכה ליד צומת עמיעד. שריקי נהרג במקום ושלושה נוסעים אחרים נפצעו באורח קשה – אורלי ביטון (18), מימון דעננו (25) ורחל בדסימון (20). אמבולנסים של מד"א העבירו את הנפגעים לבית החולים בצפת.

70 אלף נפשו בצפון; 20 אלף באילת

מאת מנחם הורוביץ
ואיתן רבין,
סופרי "הארץ"

כ-70 אלף מטיילים ונופשים ביקרו בימים האחרונים באתרי הנופש והקיט בגליל, סביב הכינרת וברמת הגולן. בתי המלון והאכסניות בטבריה, סביב הכינרת, בקיבוצים ובצפת היו מלאים עד אפס מקום, ורבים נאלצו לנדוד עד לחיפה כדי להשיג חדר, ומשם לנסוע ברכבם לטיולים בגליל ובגולן.

באמפיתיאטרון של צמח חזו אלפים בהופעתו של שלום חנוך, ובחוף צמח הסמוך הותקן מסך ענק, שם יכלו המטיילים לצפות בהופעתו של הזמר. עשרות אלפים שהו סביב הכינרת והאלפים ביקרו באירועי האמנות בתל-חי.

מפלס הכינרת גבוה בשני סנטים מהמפלס באותה תקופה אשתקד.

בבתי הכנסת בגליל ניכרה בשני ימי ראש השנה תנועה ערה של מתפללים. כמה בתי כנסת דיווחו כי לא היו מקומות ישיבה, ובמספר מקומות אולתרו בתי-כנסת בבתי ספר ובמוסדות ציבור, לשם הובאו ספרי תורה.

רבים מתושבי טבריה קיימו את תפילת "תשליך" לאורך חופי הכינרת.

20 אלף באילת

כ-20 אלף מטיילים פקדו במהלך החג את אילת, והתפרשו בחופי הרוחצה מהחוף הצפוני ועד לטאבה שבחוף הדרומי. בתי המלון באילת היו בתפוסה מלאה.

מרבית המבקרים בעיר – ישראלים. מהם מבי-עדר רבים שהתנהלו בחופי הרוחצה.

במהלך החג לא נרשמו אירועים מיוחדים בחופי הרוחצה, וגורמי התיירות באילת מעריכים כי בחג הסוכות יפקדו את העיר מטיילים רבים.

שניים טבעו בחופי ת"א: רק 4 תחנות הצלה אויישו בחג בשל חופשת מצילים

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל-אביב

שני בני-אדם קיפחו את חייהם אתמול ושלשום בחופי תל-אביב.

שלשום בשעה 8 בבוקר נכנס עודן תמרה (19) תושב ג'נין למים בחוף שרתון המערבי, במקום לא היה מציל. לפתע החל תמרה להטבע, וקרא לעזרה. דייגים שעמדו על המזח התעלמו מקריאותיו ולא קפצו למים לסייע לו.

כעבור זמן הוזעקו למקום מצילים, מהחוף הסמוך, שחילצו ומשו את הטובע, שכבר היה ללא רוח חיים. גם נסיונותיהם של אנשי מד"א להצילו עלו בתוהו.

אתמול בשעה 10.30 בבוקר טבעה בחוף הילטון צפורה ראובני (60) מתל-אביב. אזרחים שצפו בנעשה חשו לעזרתה, אולם מאמציהם להחיותה נכשלו.

אתמול אויישו רק ארבע תחנות הצלה בתל-אביב, על-רקע ריבוי חופשות השבת והחגים החודש.

שחרור בערבות למזכ"ל ההסת' הציונית החשוד בקבלת שוחד

(ע.) מזכ"ל ההסתדרות הציונית חיים זוהר (62), ואדווין שוקר (32), לשעבר מנכ"ל המרכז החינוכי הספרדי בירושלים, שוחררו בערבות ביום שלישי שעבר בבית-משפט השלום בתל-אביב, בהסכמת המשטרה.

השופט יצחק בראון הוציא את הוראת השחרור בשעה 10 בבוקר על-פי התנאים שביקשה המשטרה, וכעבור שלוש שעות הוציא השופט הוראת שחרור שניה, לאחר שהשניים לא שוחררו עד אז. בהוראה כתב השופט: "להפתעתי, נודע לי בשעה 13:00 כי השניים טרם שוחררו בערבות. נתתי אורכה של שבעה ימים להמצאת ערבות צד ג'. אני מצווה לשחררם מיד ללא כל דיחוי. כל מי שיחזיקם ולו דקה אחת מיותרת, מסתכן במעצר שווא".

זוהר, החשוד שבעה ימים קודם לכן בקבלת שוחד וטובות הנאה מן החשוד השני, שוקר. הוא חשוד כי בתמורה לכך סייע לשוקר בפעולות הקשורות בתפקידי קרנות שונות. זוהר ושוקר שוחררו בערבות בנקאית או הפקדה בסכום של 20 אלף ש"ח וערבות צד ג' של 50 אלף ש"ח. כמו כן הורה השופט שעליהם להפקיד את דרכוניהם במשטרה, ועיכב יציאתם מן הארץ עד תום ההליכים.

על השניים נאסר לבוא במגע עם שורה של אנשים, ועל זוהר נאסרה הכניסה למשרדי הסוכנות בירושלים עד 7 באוקטובר.

מפקד אוניית מעפילים מחפש סוכנת בריטית שהסגירה אותו והתאהבה בו

סיפור על סוכנת בריטית שהושתלה בספינת מעפילים, הסגירה אותה לידי הבריטים, הצביעה על אנשי הצוות אך לא על מפקד הספינה, שבו התאהבה – נגול אמש בתוכנית גלי-צה"ל "עושים מדינה".

יהושע (אוסי) רביד, שהיה מפקד ספינת המעפילים "אף על פי" (הגוזות המוצגת במוזיאון ההעפלה בחיפה) סיפר על נערה צעירה ויפה שהתגלגלה על סיפון ספינתו. היא עשתה מאמצים להתקרב אליו, והזדהתה עימו ושמרה על גשר הפיקוד. באחד הלילות נעצרה הספינה על-ידי משחתת בריטית, שהאירה את הספינה הקטנה, שהתחזתה לספינת משא.

בשעה שכל הנוכחים על הסיפון הסתתרו, הצליחה הצעירה – בטי פילד – לאותת סימנים מוסכמים למשחתת בפנסו של המפקד, מבלי שיבחינו בה. למחרת אותתה בראי למטוס סיור בריטי שחג מעל האוניה. כעבור זמן קצר הגיחו המשחתות, סגרו על האוניה, ולאחר מאבק קשה בלב ים, שבו נהרג מבחוריהם אחד המעפילים – השתלטו הבריטים על הספינה.

למרבה הפליאה ראו המעפילים את הנערה כשהיא מוליכה את החיילים ומסגירה את אנשי הצוות. מפקד הספינה הסתתר והתחזה למעפיל. כשגילו אותו החיילים היא לא הסגירה אותו. התעלומה נפתרה כעבור זמן קצר, כאשר העבירה אליו פתק שבו היא מציעה לו להצטרף אליה ולחיות באנגליה. רק אז הבין יהושע רביד מדוע לא הוסגר.

כשגורשו המעפילים לקפריסין, היא עברה שוב בפתח המחנה, זיהתה את המפקד אך לא הסגירה אותו, ומאז נעלמו עקבותיה. כיום, כעבור 40 שנה, נובר רביד בארכיוני הצי הבריטי ועוקב בקשרים אישיים כדי לאתר את הצעירה היפה, שאהבתה אליו הצילה אותו ממאסר. "היא בוודאי סבתא כבר. ואני סקרן לשמוע את הצד השני של הסיפור", אמר בסיום התוכנית.

סוהר ביצע מעשים מגונים בנוסעת אוטובוס לבאר שבע

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

סוהר המשרת באחד מבתי הכלא של קרית בתי הסוהר נעצר ערב החג על-ידי משטרת באר-שבע, כחשוד בביצוע מעשים מגונים בצעירה בת 24.

הצעירה והסוהר נסעו באוטובוס אגד בקו 370 מתל-אביב לבאר-שבע.

במהלך הנסיעה הרגישה הצעירה כי מישהו מלטף את רגליה, היא דחקה את הידיים הצידה אך, כעבור דקות חזר האיש ללטף את הצעירה. היא החלה לצעוק והנהג האוטובוס נאלץ לעצור את האוטובוס המהיר. שוטר שהיה באוטובוס עצר את המלטף, והתברר כי מדובר בסוהר. בחקירתו הודה ושוחרר בערבות.

מתח בכפר טובא בעקבות מות צעיר לאחר תגרה בחתונה

(ע.) מתח שורר בכפר טובא הסמוך לראש פנה, לאחר שצעיר בן 20 שנפצע אנושות בתגרת הדמים שהיתה ביום שלישי בסיומה של חתונה, נפטר בבית החולים רמב"ם בחיפה.

באותו אירוע נפצעו עוד שניים קשה ו-7 בינוני. המשטרה עצרה 12 חשודים.

עם היוודע דבר מותו של הצעיר, הזהירה המשטרה את הצדדים מפני נקמת דם והבהירה, כי תנקוט ביד קשה אם יהיו התפרעויות או מהומות כלשהן בכפר הבדואי.

נבון יצא לארה"ב ונצואלה

סגן רוה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, יצא ערב החג לביקור בארה"ב ובוונצואלה. על כך נמסר בהודעת דובר משרדו.

בארה"ב יבקר נבון לפי הזמנת הקרן הספרדית הבין-לאומית, העוסקת בקידום ההשכלה הגבוהה בישראל. השר ידון בתכנית הזהב של הקרן, ייפגש עם חברי מועדון הנשיאים של הארגונים היהודיים וכן עם קבוצת סנאטורים בוואשינגטון, וישוחח עם שר החינוך האמריקאי על הידוק קשרי החינוך בין ישראל וארה"ב.

בוונצואלה יהיה השר אורח הקהילה היהודית.

עורך את העמוד: אהד גונדר

פרקליט ישראלי של עציר מהגדה שלא הורשה להיפגש עם מרשו עותר לבג"צ

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

פרקליט המייצג עציר מהגדה המערבית עתר לבג"ץ במשותף עם האגודה לזכויות האזרח נגד מפקד כלא רמאללה והמפקד הצבאי ביו"ש, משום שלא הותר לו להיפגש עם לקוחו.

עתירתו של עו"ד מארק שרמן מירושלים, ושל עו"ד נטע גולדמן מהאגודה לזכויות האזרח אמורה לידון מחר בבית המשפט העליון, לאחר שהשופט התורן בבית המשפט העליון הורה להעביר את העתירה לדיון בהרכב של שלושה שופטים.

עו"ד שרמן מייצג את מוצטפא עטיה מהכפר סילוואד שליד רמאללה.

בעתירתו לבג"ץ נאמר, כי עטיה יצא מתחומי הגדה המערבית ב-1981 ושהה בירדן, כוויית ועיראק, ואחר כך התיישב בסעודיה. לפני כשלושה חודשים חזר לביקור בגדה, הגיש בקשה לשוב ולצאת את האזור בתום שהות קצרה, בקשתו נדחתה.

ב-1 בספטמבר נעצר עטיה, והדבר נודע לפרקליטו לאחר. עו"ד שרמן ביקש להיפגש עם לקוחו, אך נתקל בסירוב, בנימוק שהעצור נמצא בחקירה.

כעבור שבועיים, כאשר העצור הובא להארכת מעצרו, שוב ביקש עו"ד שרמן לשוחח עם העצור לפני הדיון, אך הוצג בפניו צו האוסר את הפגישה. במהלך הדיון בבקשה להארכת המעצר, נודע לעו"ד שרמן, כי העצור חשוד בהשתייכות לארגון בלתי חוקי בעת שהותו בחו"ל.

גם אחרי שאושרה הבקשה להארכת מעצרו של עטיה, ביקש עו"ד שרמן להיפגש עימו, ושוב נתקל בסירוב. מפקד הכלא סירב להיענות לבקשת עורך הדין, בנימוק שעטיה נמצא עדיין באגף החקירות, וכי לעצירים באגף זה אין מאשרים פגישות עם פרקליטיהם.

הסעיף בחוק המתייחס לנושא זה מעניק למפקד בית הכלא בשטחים את שיקול הדעת למתן אישור או סירוב לפגישה בין עורך דין ללקוחו: "ביקש כלוא להיפגש עם עורך-דין, ושוכנע המפקד כי הבקשה הוגשה לשם טיפול בעניין משפטי של הכלוא, יתיר פגישה עימו במתקן הכליאה, ובלבד שאין מניעה בטחונית לקיום הפגישה, ואין בפגישה כדי לפגוע בחקירה".

העותרים טוענים בעתירתם, כי מפקד כלא רמאללה "לא הפעיל את שיקול דעתו בדרך סבירה המתחשבת ומאזנת בין זכויותיו של העותר להליך הוגן מחד, וצרכי הביטחון והחקירה מאידך".

העותרים גם מעידים, כי גם המפקד הצבאי של אזור יו"ש הביע בעבר את דעתו שההסדר הקובע את הנורמות בפגישות של עורכי דין עם עצורים מהשטחים החשודים בעבירות בטחוניות אינו משביע רצון. לדבריהם, כבר הוחלט בעבר לשנות את ההסדר התחיקתי באזור בהקשר זה, ולגרום לכך שיהיה דומה להסדרים הנהוגים בישראל.

מת התינוק שהוצא מרחמה של הפרוצה שנרצחה בת"א

(ע.) בבית החולים ליולדות בתל אביב מת ביום רביעי לפנות בוקר התינוק, שהוצא בניתוח מבטנה של אמו, פרוצה בחודש השמיני להריונה, שנרצחה בתל אביב ביום שני בערב.

אמו של התינוק, פרוצה ערביה יושבת עכו, בת 20, נרצחה ברחוב פינסקר 5 בתל אביב. הרוצח, גבר אלמוני, דקרה כמה פעמים בחזה במכשיר חד.

למרות שמתה כבר מות קליני, הצליח צוות הטיפול הנמרץ של מד"א לשמור על פעולת ליבה על ידי מכות חשמל ועיסוי לב, שניתנו לה במקום הרצח במשך 45 דקות. במקום גם בוצע לפרוצה ניתוח לפתיחת בית החזה ושאיבת נוזלים מאיזור הריאות, אולם כל הפעולות הללו לא הצליחו להשאירה בחיים, מאחר ואיבדה דם רב.

דקה לאחר שהגיע האמבולנס עם הפצועה לבית החולים ליולדות נפתחה בטנה והוצא ממנה העובר, בחודש השמיני להריון. מהרגע הראשון סבל התינוק מנשימה ודופק חלשים ונשקפה סכנה לחייו. כאמור, ביום רביעי בבוקר מת התינוק לאחר שנכשלו כל המאמצים להצילו.

נהג הקטר בהבונים: אין לי רשיון נהיגה ברכב כי אין לי עניין בזה

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

התביעה במשפט אסון הבונים מסרה ערב החג לשופטת בית המשפט לתעבורה בחיפה, רחל חוזה, עדויות מהן עולה, כי לנהג הקטר, שלמה סומך, אין רשיון נהיגה ברכב.

בעדותו בכתב, שנמסרה לחוקר המשטרה, סגן ניצב מנשה תור במשטרת מרחב הירקון בפברואר 1986, אמר נהג הקטר כי "כדי להיות נהג קטר עברתי הכשרה של חוקי תנועה תקינה – תעבורה ברכבת בישראל". "אין לי עד היום רשיון נהיגה לרכב כי אין לי עניין בזה".

נהג הקטר מסר עוד בעדותו בכתב, כי זכור לו שמרדכי בלום, עוזרו, "צעק כמו משוגע, תוך קפיצה מכסאו, 'אוטובוס מתאבד', ואז האוטובוס היה ממש באמצע על המסילה".

סומך אמר, כי מעולם לא היתה לו בעיה קודמת במפגש זה – "זה מפגש נוח ושקט ביותר. הלוואי שכל המפגשים היו שקטים כמו מפגש זה".

עוד נמסרה לבית המשפט עדות בכתב של נהג הרכבת בפני חוקר הרכבות. תוכן עדות זו יתקבל כראיה רק לאחר שמוסר העדות, איש הרכבת, יעיד בבית המשפט. המשפט יימשך מחר.

שופט נזף במשרד חקירות שביצע האזנת סתר כדי לחשוף רשת גנבים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"לא יתכן לעבור עבירה פלילית אחת תחת כסות של ניסיון לחשוף עבירה פלילית אחרת, שלפעמים העונש הקבוע בחוק זהה לגבי שתיהן". קבע שופט השלום בבאר-שבע, צבי סגל, בסרבו להאריך במלואה התקופה המבוקשת את מעצרו של תושב שדרות, שחוקרים פרטיים חשפו את מעורבותו בגניבת מוצרים ממפעל "אגיס" לבשמים בירוחם.

נציג המשטרה ביקש אתמול להאריך את מעצרו של שלמה גבאי (34), בעל חנות פרפומריה בשדרות, כחשוד בהשתייכות לכנופיה מאורגנת שעסקה בגניבת מוצרים מהמפעל בשווי של מאות אלפי שקלים. לדברי המשטרה, שכר המפעל חוקרים פרטיים לחשיפת הגנבים, ובמהלך חקירתם מצאו בחנותו בשמים מתוצרת המפעל הנמכרים במחיר זול.

כן נודע כי בחנותו של גבאי בוצעה האזנת סתר שחשפה פרטים רבים על הרשת ושיטת הגניבות.

להגנתו טען גבאי, כי החוקרים הפרטיים עברו על חוק האזנת סתר, והמשטרה מתבססת על תלונתו בעניין זה. "זו אינה הפעם הראשונה שבה נתקל בית המשפט בתופעות של משרדי חקירות פרטיים, שלצורך השגת מידע עוברים על החוק, הגיע הזמן שהמשטרה תמצא איתם את הדין", קבע השופט. עם זאת קבע, כי אין זה רלוונטי לצורך הארכת המעצר, וציווה לעצור את החשוד ל-24 שעות.

שני ציידים נפצעו ממוקש בבקעת הירדן

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

שני ציידים מהכפר מזר שבגליל נפצעו ביום שישי בשעת ציד בבקעת הירדן. שני הציידים עלו על מוקש בשטח מגודר ומשולט.

למרות פציעתם הצליחו שני הציידים לנהוג ברכבם ממקום פציעתם לכיוון בית-החולים, אך התמוטטו בדרך. נוסעים שהבחינו ברכב ובו שני הפצועים הזעיקו ניידת לטיפול נמרץ של מגן דוד אדום, שהעבירה את הנפגעים לבית החולים בעפולה.

שני שוטרים נפצעו בסכסוך חמולות בגדה

מאת סופר "הארץ" בשטחים

שני שוטרים ערביים תושבי הגדה המערבית נפצעו קל שלשום, כשניסו להפריד בין עשרות מתקוטטים מקלקיליה, שתקפו אלה את אלה, על רקע סכסוך בין שתי חמולות.

הקטטה אירעה על כביש ג'לג'וליה-קלקיליה.

אם יש לך מניות בנקאיות חסומות, כדאי שתזכור כי נוספו להן יתרונות חשובים:

■ הגנת הצמדה
בתקופה שבין אוקטובר 1987 לאוקטובר 1989 תקבל הצמדה לדולר בצירוף תשואה של 9.4% או הצמדה למדד, לפי הסכום הגבוה.

■ נזילות
ב-7.11.87 תירשמנה המניות למסחר בבורסה לני"ע בת"א. כך יהיה בידך למעשה נכס כספי אותו תוכל לממש בכל עת ע"י מכירה בבורסה.

אל תפדה את המניות הבנקאיות לפני שבדקת מה טוב בשבילך

גזור ושמור לעיון לפני ההחלטה
משרד האוצר

גל ההתפטרויות בשירות בתי הסוהר לשיא:

סגן נציב שירות בתי הסוהר פורש – בכירים נוספים שוקלים עתידם

התאכזבו מתיפקוד השירות והתרשמו כי יש ניתוק בין המטה והפיקוד בראשות הנציב מיימון לבין השטח, ושאין גיבוי לפעילות מפקדי בתי הסוהר ★ בעיה באיוש תפקידי מפתח בבתי הסוהר

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

סגן נציב שרות בתי הסוהר, תת-גונדר שלום רוזיליו, החליט לפרוש מתפקידו. פרישתו תיכנס לתוקף בתוך השבועות הקרובים.

תת-גונדר רוזיליו (48), המשרת בשירות בתי הסוהר כ-30 שנה, נחשב לאחד הקצינים הבכירים והמקצועיים ביותר, שהתקדם בשרות מלמטה. הוא היה יד-ימינם של הנציב הקודם רפי סויסה ושל הנציב הנוכחי דוד מיימון. רוזיליו ביקש לפרוש משירות בתי הסוהר בשנה שעברה עם מינויו לנציב של דוד מיימון, אך גם שר המשטרה חיים בר-לב וגם מיימון ביקשו ממנו להישאר תקופה נוספת כראש מטה נציבות שירות בתי הסוהר, ולסייע למיימון להיקלט בתפקידו ולהכיר את שירות בתי הסוהר.

בעיות באיוש תפקידים

הסיבה לפרישה של רוזיליו אינה ברורה, אך נראה שהוא החליט לסיים את שירותו עקב הרגשה שהגיע למיצוי אפשרותו לתרום למערכת, לנוכח המצב השורר היום בשירות בתי הסוהר. פרישתו של רוזיליו באה בשיאו של גל התפטרויות ופרישות של קצינים בכירים ומנהלי בתי-סוהר, שחלקם פרשו בגלל אכזבות מהמערכת, וחלקם לאחר שהסתבכו בבעיות אישיות ומקצועיות.

כפי שנודע יש כיום עוד כמה קצינים בכירים בשב"ס השוקלים פרישה, לאחר שהתאכזבו מתיפקוד שירות בתי הסוהר, ובעיקר לאחר שהתרשמו שיש ניתוק בין המטה והפיקוד בראשות הנציב מיימון לבין השטח, ושאין גיבוי של מטה הנציבות והנציב לפעילותם של המפקדים בבתי הסוהר. הפרישה המוגברת של הקצינים שכבר פרשו ושל אלה המתכוונים לפרוש יוצרת כיום בעיה באיוש תפקידי מפתח בבתי הסוהר, לרבות במציאת מפקדים לבתי הסוהר.

נחשב למקצוען

תת-גונדר שלום רוזיליו החל את עבודתו בשירות בתי הסוהר כסוהר פשוט, ובמשך השנים מילא מיגוון של תפקידי מטה ופיקוד על בתי סוהר. הוא נחשב ל"מקצוען" של שירות בתי הסוהר, ורבים בשב"ס ובמשרד המשטרה התחשבו בדעותיו ובעצותיו המקצועיות. קצינים, סוהרים והאסירים רחשו לו אמון. בשרות בתי הסוהר ובמשרד המשטרה מעריכים כי פרישתו של רוזיליו היא אבדה קשה לשירות בתי הסוהר.

בשלב זה לא נקבע מי יתמנה כמספר שניים בשרות בתי הסוהר, ויש בעיה במציאת האיש המתאים שיוצב לצידו של הנציב דוד מיימון, החסר נסיון בניהול בתי סוהר. בין המועמדים ששמם הוזכר לתפקיד סגן נציב שרות בתי הסוהר – תת-גונדר יצחק ניר (כיום מפקד כלא מעשיהו ובעבר ראש מינהל ארגון בנציבות), גונדר-משנה טרצר (כיום ראש הכפקה לטיפול בבתי הסוהר הביטחוניים) ותת-גונדר משה יפה (כיום ראש מינהל האסיר בנציבות).

רוזיליו ממתין עתה להחלטת הפרקליטות באשר לתיק חקירה התלוי נגדו בקשר לרכישת דירה על-ידו מהקבלן שלום גניש בתנאים מועדפים, בעת שהאחרון היה אסיר. המשטרה המליצה להעמיד את רוזיליו לדין בפרשה זו, והפרקליטות נוטה לקבל את עמדת המשטרה, הסבורה שהיה ברכישת הדירה בתנאים האלה משום קבלת טובת הנאה על-ידי רוזיליו. רוזיליו טוען כי פעל בתום-לב, לא קיבל טובת הנאה ולא נתן כל תמורה לקבלן. לפרישתו של רוזיליו מהשרות לא יכולה להיות כל השפעה על ההחלטה של הפרקליטות בעניינו. אם יוחלט להגיש נגדו כתב-אישום, הוא יעמוד לדין גם אחרי פרישתו מהשירות.

הפורשים

הקצינים שפרשו או שוקלים לפרוש משירות בתי הסוהר בשלב זה הם: גונדר-משנה שבעיה רפנה (לשעבר מפקד בית המעצר המרכזי של שירות בתי הסוהר), גונדר-משנה יוסף פולק (לשעבר מפקד כלא איילון), גונדר-משנה סימון שושן (ראש מחלקת הביטחון בשירות בתי הסוהר), השניים האחרונים שוקלים פרישה בעקבות לחצו של נציב שירות בתי הסוהר, מיימון, לאחר הסרתם, יחד עם קצינים נוספים, לקבל את הפיקוד על כלא באר שבע הבעייתי.

עוד ברשימה סגן-גונדר זאב נגר (לשעבר מפקד בית המעצר הברכזי), גונדר-משנה פרץ חן (לשעבר מפקד כלא איילון והכלא המרכזי ליהודה ושומרון), ותת-גונדר מרדכי כפיר (ראש מינהל הביטחון בשירות בתי הסוהר), האמור לפרוש באפריל הקרוב.

לרשימה זו יש להוסיף את גונדר-משנה ברצל לבל שפרש לאחר שהודח מהפיקוד על כלא עזה בעקבות בריחת שבת המחבלים מהכלא בחודש מאי, ואת מפקד כלא נפחא, רב-כלאי חיים זוהר, שעתידו בשירות בתי הסוהר כעת בסימן שאלה, והוא כנראה יודח מתפקידו, לנוכח בריחת שלושת המחבלים מכלא נפחא בשבוע שעבר.

רז'ו רץ נפרד מאשתו, עקר מנהלל לת"א – ויאלץ לעזוב את הארץ

הפליט ההונגרי שגירושו מהארץ עוכב עם נשואיו לבת נהלל ולידת בתו הפר תנאי שחרורו בערבות; חרות לפיד שהכין את תוכנית שיקומו וערב לה הודיע לו כי אם לא ייצא מרצונו את הארץ – יגורש

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

רז'ו רץ, הפליט ההונגרי שסיים לפני מספר חודשים ריצוי שני שלישים מתקופת מאסר בת ארבע שנים, נישא לבת מושב נהלל נגה דרומי, וגירושו מהארץ עוכב, יאלץ לעזוב את הארץ כבר בתקופה הקרובה – לאחר שתוכנית שיקומו בנהלל נכשלה. הוא נפרד מאשתו ועקר מהמושב לתל-אביב, בניגוד לתנאי שיחרורו מהכלא.

רז'ו רץ נשפט בשעתו לארבע שנות מאסר על חלקו בהברחת זהב גנוב לארץ, בתקופה ששהה בכלא [illegible] השניים התאהבו ונישאו. עם סיום שני שלישים מתקופת מאסרו הוציא נגדו משרד הפנים צו גירוש מהארץ, בגלל היותו "גורם פלילי המסוכן לשלום הציבור", ובג"ץ אישר את הגירוש.

דרומי ורץ ניהלו מאבק ציבורי, שבסופו נעתר ממלא-מקום שר הפנים, רוני מילוא, לעכב את הגירוש מסיבות הומניטריות, לאחר שהוצגה בפניו תוכנית שיקום לרץ על-ידי משקם האסירים, חרות לפיד. לפיד התחייב לדאוג שרץ יהיה מיושב בנהלל. שיחרורו של רז'ו רץ מהכלא לפני כמה חודשים לווה בפירסומים רבים בכלי התקשורת ובתצלומים שבהם נראה יחד עם אשתו והתינוקת, שנולדה להם זמן קצר לפני שיחרורו מהכלא.

[illegible]

בינתיים התברר, כי רז'ו רץ ואשתו, (לה נישא בנישואים אזרחיים) נפרדו לפני חודשים, והם נמצאים בהליכי גרושין. רץ, שבתחילה עבד בהתלהבות במשק בנהלל, סרב להמשיך בעבודה במקום, התלונן על קשיים וטען שהוא אינו מסתדר, ועבר בסופו של דבר להתגורר בתל-אביב. שם הוא עובד בעבודות מזדמנות, בניגוד לתנאי שיחרורו. חרות לפיד, שערב בשעתו לשיחרורו ולמניעת גירושו, נפגש באחרונה לשיחות עם רץ, והבהיר לו, כי לנוכח המצב שנוצר עליו לעזוב מרצון את הארץ, ולא – ימומש צו הגרוש נגדו. רץ הסכים בלית ברירה לעזוב את ישראל. עכשיו מחפשים לרז'ו רץ, המבוקש על-ידי כמה משטרות באירופה, מדינה שאליה אפשר לגרשו. הובהר לו שאם יעזוב את הארץ מרצונו הוא יוכל לשוב לביקור מדי פעם, בהיתר מיוחד, לבקר את בתו.

אלמוזלינו מבקשת מבר לב להפעיל כל האמצעים נגד תוקפי רופאים

(עש"ת). שרת הבריאות, שושנה ארבלי-אלמוזלינו, פנתה בדחיפות לשר המשטרה, חיים בר-לב, בבקשה שהמשטרה תפעיל את כל האמצעים שבידיה כדי למנוע תקיפתם של עובדי רפואה – רופאים, אחיות ועובדי מינהל ומשק במערכת הבריאות. על כך מסר דובר משרדה.

בפנייתה אומרת ארבלי כי לא יעלה על הדעת שעובדי מערכת הבריאות יהיו נתונים לתקיפה מצד בני משפחות חולים.

"שרשים"
מרכז ללימודים יהודיים
"מועדון מטיילי מעריב"

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות ואמנות

על החזרה ועל ההחזרה בתשובה

סמינר עיוני בן יומיים (שישי-שבת) לבדיקה ולימוד רעיון החזרה בתשובה והבנתו. במהלך הסמינר יובאו דו"חות ונתונים מספריים וסוציולוגיים לגבי התופעה בישראל של 87, ותבחן משמעותה בהתייחס לרעיון הבסיסי במקורות. הסמינר יעסוק בפרשנות הדתית לרעיון התשובה ע"פ הוגי הדעות היהודים לדורותיהם ויבדוק גם את המימד הפסיכולוגי והתהליכים הנפשיים של 'חזרה בתשובה' ו'חזרה בשאלה' ביהדות, בנצרות ובאסלם.

משתתפים ומרצים

פרופ' יוסף דן	– החוג למחשבת ישראל, האונ' העברית
פרופ' מיכאל הר-סגור	– המח' להיסטוריה, אונ' תל-אביב
ד"ר מוחמד חוראני	– מרצה במכללה ע"ש דוד ילין, ירושלים – מרצה באונ' ביר-זית
גב' מאשה טרנר	– המח' לפילוסופיה, אונ' בר-אילן
מר יהודע עמיר	– החוג למחשבת ישראל, האונ' העברית
מר שלמה פישר	– חוקר במכון שון
גב' רינה רוזנברג	– החוג לפסיכולוגיה, האונ' העברית
פרופ' שלום רוזנברג	– החוג למחשבת ישראל, האונ' העברית
מר אלער שטורם	– מנהל אגודת "שרשים"

הסמינר יתקיים במלון "באזל" בתל-אביב, בימים שישי שבת (30-31/10/87)

ניתן להשתתף גם כאקסטרנים

פרטים והרשמה: אגודת "שרשים", טל' 02-286749, 02-280873
"מועדון מטיילי מעריב", קרליבך 2 ת"א, טל' 03-439207

הנחה לצעירים עד גיל 30

★ נמשכת ההרשמה לסמינר ז'בוטינסקי במצודת זאב בחוה"מ סוכות.
★ נמשכת ההרשמה לסיור הצלבנים בגליל באוקטובר.

صكنا من الاجل

חדשות כלכלה

האשראי לציבור יגיע בימים הקרובים לעשרה מיליארד ש"ח

במהלך שבוע אחד גדל האשראי ב־335 מליון שקל

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

האשראי השקלי לציבור עשוי להגיע בקרוב לשיא של קרוב ל־10 מיליארד שקל. כך מעריכים חוגים בנקאיים בעקבות נתונים מעודכנים של בנק ישראל על הגידול בהיקף האשראי.

על פי נתונים אלה, שפורסמו בערב החג, גדל האשראי בשבוע שהסתיים ב־16 בספטמבר ב־335 מליון שקל והגיע לשיא של קרוב ל־9.46 מליארד שקל. בראשית השנה הגיע היקף האשראי השקלי לכ־5 מליארד שקל בלבד.

השבוע עומדים הבנקים לחייב את לקוחותיהם בריבית עבור הרבעון השלישי של השנה, יולי־ספטמבר. חיובים אלה מוערכים בבי־400—450 מליון שקל, כך שהאשראי השקלי יגיע ל־9.8 מליארד שקל.

חוגים בנקאיים מביעים דאגה מהעלייה המואצת בהיקף האשראי, הבולטת בחודשים האחרונים, ומנוגדת לכוונות המדיניות הכלכלית.

מומחים בשוק ההון צופים ביקושים סלקטיוויים בפתח שנת המסחר החדשה

ממליצים על זהירות יתר בהשקעה במניות — מציעים להשקיע רק על בסיס כלכלי

מאת יהודה שרוני

מומחים בשוק ההון צופים המשך מגמת הביקושים ביום המסחר הראשון בבורסה של שנת תשמ"ח. אותם גורמים סבורים, כי עליות השערים שאפיינו את שוק המניות לפני כניסת החג צפויות להימשך גם היום, אם כי בצורה סלקטיווית יותר.

בשבוע שעבר הצטרפו למעגל המשקיעים מספר מנהלי תיקים הפועלים בעיקר באמצעות בנק הבורסה. היום צפויה כניסתם של משקיעים נוספים, ואם תימשך המגמה החיובית — צפויה בטווח הארוך יותר הצטרפות גם מצד הציבור הרחב.

סיבות אפשריות לחידוש מגמת עליות השערים הן רמת השערים הסבירה בחלק מהמניות, הנזילות הרבה בשוק ההון, ואפשרות לירידת ריבית הזכות בפקדונות השיקליים. בשוק ההון מציינים את רמות התשואה הנמוכות באפיקי ההשקעה הסולידיים, שימשיכו להיות נמוכות עד לפידיון הבנקאיות. רמות תשואה אלו מעודדות את ההשקעה בשוק המניות.

למרות תנאי ההשקעה החיוביים, קוראים מומחי הבורסה למשקיעים מקרב הציבור הרחב לנהוג בזהירות יתר בבואם להשקיע במניות. ההמלצה היא להיזהר ותשובית היא לפעול בעיקר באמצעות קרנות הנאמנות, ובכל מקרה לבסס את ההשקעה על־סמך קריטריונים כלכליים ארוכי־טווח.

משקיעים מחו"ל מגלים עניין בכניסה לשותפות לבנק הבנייה

הגבלות בנק ישראל אינן מאפשרות הגדלת תיק האשראי עד הגדלת ההון הצפויה בקרוב

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משקיעים מחו"ל מגלים עניין בכניסה לשותפות בבנק הבנייה, שבשליטת החברה לפיתוח של בנק הקבלנים. חלק מהמשקיעים מנהלים מגעים עם יו"ר מועצת המנהלים של הבנק, גיורא גזית, מי שעמד בעבר בראש בנק הפועלים. אחרים מנהלים מגעים בנושא זה עם מ"מ יו"ר הבנק, הקבלן אברהם שפרלינג.

לאחרונה גדל תיק האשראים של בנק הבנייה בשיעור של 40 אחוז. הגדלת תיק האשראים מחייבת את הבנק להגדיל את הונו. בנק ישראל הטיל הגבלות על בנק הבנייה, המונעות ממנו להגדיל את תיק האשראי וגיוס פקדונות, כל עוד לא יוגדל ההון. בקרוב, צפוייה הגדלת ההון של הבנק בכחצי מליון שקל, ממקורות של החברה לפיתוח מרכז הקבלנים. בעקבות כך, יוכל הבנק להגדיל שוב את היקף האשראים שלו.

טי־וו־איי תוסיף טיסה שבועית לארץ

מאת זוהר בלומנקרנץ

חברת התעופה "טי־וו־איי" תנהיג שורה של שינויים בלוח הטיסות הסדירות מישראל לארה"ב ובחזרה, לקראת עונת תיירות החורף הקרובה, ותוסיף טיסה שבועית אחת ישירה בין שני היעדים.

החל מ־1 באוקטובר תנפיק החברה תוכנית מיוחדת חדשה לטיסות פנים־ארציות בארה"ב, לנוסעים שירכשו כרטיסי טיסה בישראל. מדובר באפשרות רכישתם של מינימום שלושה שוברי טיסה לכל יעד בתוך ארה"ב, במחיר 120 דולר. נוסעי החברה מישראל לארה"ב יוכלו אף לרכוש שוברי טיסה נוספים לכל יעד אחר בתוך ארה"ב, במחיר 65 דולר. זוג נוסעים מישראל שירכוש כרטיס טיסה באמצעות החברה לארה"ב יהיה זכאי אף לקבלת רכב שכור למשך שבוע ימים בחינם. תוקף התוכניות החדשות יהיה עד 31 במאי.

על פי לוח הטיסות החדש של החברה לקראת עונת תיירות החורף, יתבצעו שתי טיסות סדירות ישירות בימי א' וד' מישראל לארה"ב. בימי ד' בשבוע לא יתקיימו טיסות כלל. בשאר ימות השבוע יתבצעו הטיסות עם חניית־ביניים בפאריס.

מחירו של כרטיס הטיסה "הרגיל" ("אייפקס") ירד מ־899 דולר ל־769 דולר.

גובש נוסח הסכם עבודה קיבוצי לטייסי ארקיע

יבוא במקום חוזים אישיים

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

הסכם עבודה קיבוצי חדש, להעסקת הטייסים בחברת התעופה "ארקיע", גובש ערב ראש השנה.

ניסוחו וליטושו הסופי של ההסכם הקיבוצי החדש הועבר לנציגים המשפטיים של הצדדים, לאחר שהושגה הסכמה לגבי סעיפיו השונים בין השותפים: הנהלת החברה ומנגד — ההסתדרות וועד הטייסים.

הסכם העבודה הקיבוצי הגובש יחליף את הסכמי העבודה האישיים שהיו נהוגים מ־1982 בחברת התעופה "ארקיע", בין הטייסים להנהלה. הסכם העבודה הקיבוצי החדש דומה בסעיפיו לתנאים שנכללו בחוזי העבודה האישיים, והוא מפרט ומסדיר בין השאר את תנאי השכר, ענייני חופשות, דמי הבראה, פיטורין וקידום מקצועי.

שלמה גרופמן ייבחר מחדש ליו"ר חברת הביטוח מגדל

מאת אריה לביא

שלמה גרופמן, מנכ"ל חברת אפריקה ישראל להשקעות, ייבחר מחדש כיו"ר מועצת המנהלים של הביטוח מגדל, הנמנית עם קבוצת בנק לאומי.

בעבר היה נהוג, כי יו"ר חברת אפריקה ישראל מכהן גם כיו"ר חברת הבת מגדל, אך הפעם הוחלט כי למרות שגרופמן פרש מתפקיד יו"ר אפריקה ישראל (במקומו נבחר שלמה שטנר), יכהן גרופמן כיו"ר חברת מגדל.

ערב החג התכנסה האסיפה הכללית של בעלי המניות של מגדל ונבחרו החברים החדשים במועצת המנהלים החדשה של החברה. לדירקטוריון צורפו עוה"ד בועז מאיר ורואי החשבון ישראל שחק, שלמה פטרקובסקי ואבי חפץ — מהפקידים הבכירים בבנק לאומי. חדלו לכהן יעקב סגל, משנה למנכ"ל איגוד הפורש מתפקידו, אודי גלילי, הממונה על הלקוחות הפרטיים בבנק לאומי ונדעון שטיאט.

רופאי קופ"ח משביתים היום את בילינסון וקפלן

העבודה תתנהל במתכונת שבת וחג ★ הרופאים תובעים מעבר לחמישה ימי עבודה והפעלת חדרי ניתוח ומרפאות חוץ במשמרת שניה

מאת עדנה אריהוד, סופרת "הארץ"

ארגון רופאי בתי החולים של קופת־חולים משבית היום את בתי החולים "בילינסון" בפתח־תקווה ו"קפלן" ברחובות. בבתי־חולים אלה יעבדו במתכונת שבת. מרפאות החוץ של בתי החולים יהיו סגורות. חדרי המיון יפעלו במתכונת שבת, ויבוצעו רק ניתוחים דחופים. מחלקות אונקולוגיה, פגים וטיפול נמרץ יפעלו כרגיל.

ההשבתה היא במסגרת עיצומים שהכריזו הרופאים כתגובה על סחבת במו"מ למעבר לחמישה ימי עבודה בשבוע, תוך מתן שירותים במשך שישה ימים בשבוע, והפעלה מיידית של חדרי ניתוח ומרפאות החוץ במשמרת שניה. הרופאים דורשים תאריך לתחילת הפעלת משמרת שניה בחדרי הניתוח, והקופה מוכנה להפעלה כזאת רק שלושה חודשים מיום חתימת הסכם.

המגעים יימשכו

בערב חג האמש נעשו מאמצים מצד הרופאים להידברות עם הנהלת הקופה, אולם ההנהלה לא היתה מוכנה לכל הידברות, כל עוד הרופאים לא יקבלו את התנאים שהיא הציבה — 25% תוספת עבודה ללא שכר, ועבודה של רופאים מקצועיים במרפאות החוץ בחלק מהזמן גם בסניפים. הרופאים דחו תביעות אלו.

דורון: "אל תשבתו ערב יום הכיפורים"

(עש"ת). בתגובה להודעת ועד רופאי בתי החולים של קופת־חולים על פתיחה בעיצומים מחר בבוקר והשבתת בתי־חולים לסירוגין יום אחר יום, יצא פרופ' חיים דורון, יו"ר הנהלת קופת־חולים, בפנייה נרגשת אל הרופאים ואל הוועד להימנע מנקיטת עיצומים בין כסה לעשור. ערב יום הכיפורים — עיצומים הנמצאים, לדבריו, "בדיספרופורציה מוחלטת לנושאים שנותרו לוויכוח במו"מ המתמשך בין קופ"ח לרופאים על הפעלת עבודה רפואית נוספת בבתי־החולים".

הוגשו ארבע הצעות לרכישת חברת פז; רשות החברות דורשת מחיר גבוה יותר

מחר המועד האחרון להגשת הצעות; דרישה לגלות זהותם המלאה של המתמודדים

מאת יהודה שרוני

מחר הוא המועד האחרון להגשת הצעות לרכישת חברת הדלק "פז", לאחר שכבר ניתנה ארכה אחת להגשת ההצעות. עד כה הוגשו הצעות מצד ארבע קבוצות של משקיעים: קבוצה ברשות איש העסקים גד זאבי, קבוצה ברשות המיליונר ג'ק ליברמן מאוסטרליה, קבוצה ברשות איש העסקים יולי עופר, וקבוצה ברשות איש העסקים ישעיהו לנדאו (השניים האחרונים הם בעלי מניות בחברת ההשקעות "גרנית", שהיא בעלת השליטה ב"סונול").

מרשות החברות הממשלתיות נמסר כי הצעות המחיר שהועברו לרכישת "פז" הן סבירות. אך הרשות ביקשה להעלות את המחיר לאור התפתחויות עסקיות שהתרחשו באחרונה ב"פז", ובהן הגשת המאזן השנתי של החברה.

עוד תובעת הרשות, כי נציגי המשקיעים השונים יגלו את זהותם של מגישי ההצעה במלואה, על־מנת לוודא שהחברה לא תיפול לידיים זרות, או שלא תירכש על־ידי מי שכבר מחזיק בנתח משמעותי ממניות חברות הדלק האחרות.

"פז" היא חברת הדלק הגדולה במדינה, וברשותה 200 תחנות דלק. נכסי נדל"ן שונים בלבד שברשות החברה מוערכים בכ־90 מיליון דולר, ומחזור המכירות שלה מתקרב למיליארד דולר. המשא־ומתן למכירת החברה מתנהל זה מספר שנים, אך בשנתיים האחרונות, עם מינוי של זאב רשאה כיו"ר רשות החברות הממשלתיות, האיץ הקצב.

השרות לאיכות הסביבה נגד כוונת שחל להתיר דיזליזציה ברכב פרטי

את אלי אלעד, סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

מנהל השרות לשמירת איכות הסביבה, ד"ר אורי מרינוב, הודיע כי השרות מתנגד נחרצות לדיזליזציה של הרכב הפרטי בארץ. דברי מרינוב נמסרו בתגובה על הודעת שר האנרגיה, משה שחל, כי ועדת מומחים במשרד האנרגיה גיבשה דו"ח, שהועבר למשרד התחבורה, הממליץ לאשר לייבא ארצה כלי־רכב פרטיים המונעים במנועי דיזל. שחל אמר כי בניגוד לעבר, כאשר במשרד התחבורה לא היתה נכונות על הסף לבדוק אפשרות כזו, אמר לו שר התחבורה, חיים קורפו, כי הנושא ייבחן עתה.

ד"ר מרינוב אמר כי לדעת השרות מוקדם מדי לבצע מעבר לדיזליזציה של רכב פרטי בארץ, בשל החששות הכבדים מהזיהומים הבריאותיים והסביבתיים של הנושא. "אנו לא רואים גם את התועלת הכלכלית בכך. כבר כיום אחוז הרכב בישראל המונע בדיזל הוא הגבוה ביותר בעולם", ציין.

הופקדה תוכנית מתאר לבתי הזיקוק בחיפה — מצמצמת פליטת גפרית בחצי

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

לראשונה מאז הוצא צו הציב העליון הבריטי ב־1938 שקבע כי שטח בתי הזיקוק במפרץ חיפה יהיה במעמד "אקסטריטוריאלי" מבחינה מוניציפאלית ומבחינה תכנונית, החליטה הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה בחיפה להפקיד תוכנית מתאר לשטח הזיכיון של בתי הזיקוק. התוכנית הוכנה על ידי הלשכה לתכנון בהליך יוצא דופן, מאחר ובתי הזיקוק נמנעו מלהיענות לפניות אליהם להכין תוכנית כזו.

התוכנית, המתייחסת לשטח של כ־3,000 דונם, שבהם ממוקמים כיום בתי הזיקוק ושורה של מפעלים פטרוכימיים אחרים, קובעת הוראות חמורות ביותר בתחום איכות הסביבה וצמצום משמעותי של פליטות מזהמים.

התוכנית מושתתת על "עקרון הבועה", לפיו נקבע שיעור של 1.5 טונות דו תחמוצת הגופרית שמותר לפלוט בשעה מכל המפעלים בשטח הזיכיון. כיום, פולטים מפעלים אלה, ובראשם בתי הזיקוק, כ־3 טונות דו תחמוצת הגופרית בשעה.

תוכנית המיתאר שהופקדה עתה מציעה שהקטנת הפליטות תתבצע בשלבים, על ידי שיקבעו תנאים מחמירים להקמת מפעלים חדשים וכן תנאים חריגים לגבי מתקנים קיימים הפולטים מעבר למותר.

הסדרי תנועה חדשים מהיום בצומת אלוף שדה בכביש גהה

הבאים מצפון — פרט לרכב ביטחון — יוכלו לפנות שמאלה אל בית החולים שיבא בתל־השומר רק בצומת בר־אילן ★ לבאים מדרום — נוסף נתיב לנסיעות צפונה

מאת סופר "הארץ"

בעקבות הניסיון שהצטבר מאז פתיחת מחלף מסובים החדש, והלחץ על צומת אלוף שדה שבכביש גהה, גם מכיוון צומת גבעת שמואל — החליטו במע"צ להקל על הנהגים על־ידי שינוי הסדרי התנועה בצומת אלוף שדה.

החל ממחר יעמדו לרשות הנוסעים בכביש גהה מדרום לצפון שלושה נתיבים, במקום שניים. הפניה בצומת אלוף שדה לרמת־גן תיעשה מעתה בנתיב אחד שהוארך, כדי לנצל טוב יותר את פעולת הרמזור.

לבאים בכביש גהה מצפון — אין פניה שמאלה בצומת אלוף שדה אל בית־החולים תל השומר, אל כפר אז"ר ואל רמת אפעל. הרוצים להגיע מצפון בכביש גהה ולהיכנס לישובים אלה, יוכלו לפנות שמאלה בצומת בר־אילן. פניה שמאלה בצומת אלוף שדה מותרת רק לרכב ביטחון: משטרה, מגן־דוד־אדום ומכבי אש.

מע"צ מקווה שהשינויים בהסדרי התנועה יקלו על התנועה בו, אך לנהגים תהיה הקלה משמעותית רק עם בניית המחלף במקום.

תוכנית שיקום למרכזים שכונתיים בת"א

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

עיריית תל־אביב וחברת "עזרה וביצרון" מגבשות בימים אלה תוכנית לשיקום והחייאת המרכזים המסחריים השכונתיים בתל־אביב. מנכ"ל "עזרה וביצרון", ליאור דושניצקי, מסר כי הרקע לגיבוש התוכנית הוא ההידרדרות הפוקדת מרכזים שכונתיים אלה עקב סיבות פיסיות, וכן כתוצאה משינוי בהרגלי הקניה. בסך הכל יש בעיר 35 מרכזים מסחריים, שמרביתם אינם במצב המניח את הדעת.

על־פי התוכנית ישופצו המרכזים, שאליהם יתווספו משרדים, מרפאות וכו'. המרכזים ישופצו, ויורחבו בחלקם. במקרים מסויימים, לכשיוברר כי אין מקום להמשך קיומו של המרכז המסחרי, הוא יוחסל ויאוחד עם אחר.

ערך את העמוד: אור גונדר

מגדל שני מעל לב דיזנגוף — בתוך שנה

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

בתוך כשנה עשויה להתחיל בניית מגדל המגורים השני מעל "דיזנגוף סנטר" — מסר אריה פילץ, הבעלים.

במגדל המגורים יהיו 100 יחידות דיור המוגדרות "מגורי יוקרה". פילץ מסר כי בתחילה תוכנן כי המגדל יהיה בניין משרדים, אולם משהתברר כי הביקוש למגורים גדול מהביקוש למשרדים, הוחלט לייעד את המגדל למגורים. בשלב זה לא ברור כמה תעלה דירה במקום. העבודות במקום יימשכו על־פי ההערכות כשנתיים ימים.

את מגדל המגורים מתכננים מרדכי בן חורין ויצחק ישר.

שריפה במפעל "ליר" ברמלה

(ע.) שריפה פרצה בערב החג במפעל לייצור לבידים "ליר" ברמלה.

כבאים שהגיעו במהירות למפעל הצליחו למנוע נזק כבד. ומנהל החברה יהושע דבית אמר, שהעבודה תתחדש כסדירה כבר ביום א'. הנזק טרם נאמד אך כנראה אינו גדול במיוחד.

אסיפות מחאה בחטיבת הנדסה בתעשיה האווירית ערב החג

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

עובדי חטיבת ההנדסה בתעשיה האווירית התכנסו ערב החג לאסיפות מחאה פנימיות, שנועדו ללחוץ על ההנהלה לגרום לנקיטת צעדים לוויסות עובדים, עם ביטול פרוייקט הלביא.

הטקס המרכזי של הרמת כוסית לרגל השנה החדשה, בהשתתפות ההנהלה והעובדים, לא התקיים ערב חג ראש השנה. ועד העובדים הודיע, בעצה אחת עם ההנהלה, כי הוא מבטל את קיומו של הטקס המסורתי, כיוון ש"אין זה הזמן המתאים לכך".

בשלב זה עדיין לא גיבש ועד עובדי התעשיה האווירית תוכנית פעולה לשבוע הקרוב. היום אמור הוועד להתכנס, כדי להחליט על המשך נקיטת צעדים. נראה כי אלה יתרכזו בהמשך מאמצי השכנוע ושיחות עם שרים ואישי ציבור למען מסירת החלק הארי של עבודות הכלולות ב"חלופת צה"ל", לידי עובדי התעשיה האווירית.

איסוף הנתונים במלונות לדירוג מחדש — לקראת סיום

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

מבצע איסוף הנתונים לדירוג מחדש של בתי המלון ברחבי הארץ הושלם ברובו ערב ראש השנה על־ידי משרד התיירות.

בתי מלון מעטים בנהריה ובטבריה עדיין לא נפקדו, והכוונה היא להשלים את מבצע הביקורת בהם בימים הקרובים, כדי שניתן יהיה להשלים עד סוף אוקטובר את המבצע הארצי כולו. במקביל הוחל בעיבוד הנתונים שכבר נאספו לשם קביעת דירוגם החדש של בתי המלון השונים ברחבי הארץ.

הפעולה מתבצעת באמצעות מדריכים שבמשרד התיירות, על־סמך מרכיבים שנקבעו מראש — נתונים פיסיים דוגמת גודלו של המלון ומספר חדריו, וכן הרמה וטיב השירות המוגשים בהם.

הכוונה להוסיף לדירוג הכוכבי הקיים רמה חדשה של בתי מלון "דה לוקס". על־פי התכנון ייכנס הדירוג החדש של בתי המלון לתוקף לקראת עונת התיירות בשנה הבאה.

מהנדס, ער"ד, רופא, מנהל, איש מחשבים

פתח יומן

ושריין זמן

להרצאות על

המערכת האישית יבמ/2 (PS/2)

במסגרת התצוגה הגדולה של המערכת האישית של יבמ/2, המתקיימת בבית אסיה בת"א, ייערכו הרצאות הבאות:

נושא	תאריך	שעה
המשרד הממוחשב	יום א' 27/9	16:30
ניהול מרפאות	יום א' 27/9	17:30
יישומים לאדריכלים	יום ב' 28/9	14:30
יישומים למהנדסים ANSIS	יום ב' 28/9	15:30
ישומים למהנדסים AUTO CAD	יום ב' 28/9	16:30
שרות טכני וניהול אחזקה	יום ב' 28/9	17:30
מערכת ההפעלה יבמ/2	יום ד' 30/9	14:30
ישומים לעו"ד	יום ד' 30/9	15:30
הרצאה לאור שולחנית	יום ד' 30/9	16:30
מחולל ישומים MAGIC II	יום ד' 30/9	17:30
המשרד הממוחשב	יום ה' 1/10	16:30
ישום משולב LAN-HOST	יום ה' 1/10	17:30

כל ההרצאות מתקיימות בבית אסיה, רח' ויצמן 4 תל-אביב.

הכניסה חופשית

יבמ IBM

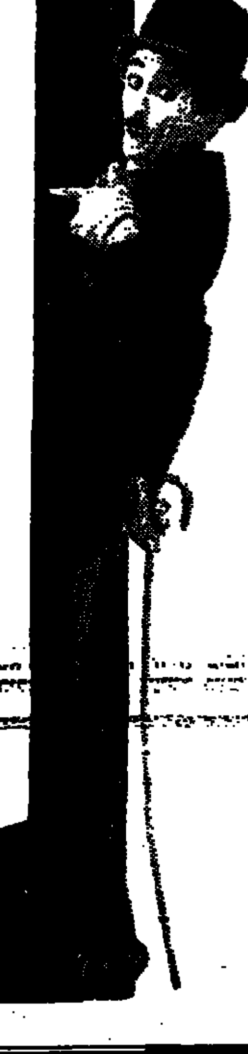

משרד האנרגיה והתשתית

מבקש להביא לידיעת הציבור

פרטים על תוכנית אב לשפור איכות האויר והסביבה באזור חיפה, המפרץ ואשדוד

התוכנית נועדה להביא להקלה מיידית ברמת זהום הסביבה ושפור לאלתר באיכות האויר והיא כוללת את הסעיפים הבאים:

1. יוגבר לאלתר השמוש בדלק דל־גופרית בבתי הזקוק ובתחנת הכח בחיפה באורך משמעותי.
2. יותקנו תחנות נטור חדשות במימון משרד האנרגיה והתשתית לשם צמצום זמן התגובה בשמוש בדלק דל־גופרית.
3. בתוך שנה אחת תתקבל החלטה על שמוש במזוט דל־גופרית בלבד או לחלופין יותקנו כל מנים למניעת פליטה של גופרית בבתי הזקוק בהשקעה של עשרות מליוני דולרים.
4. תיבנה ארובה בגובה של 250 מ' בתחנת הכח בחיפה במקום שתי הארובות הקיימות על מנת לשפר את איכות האויר בחיפה.
5. יבנו ארובות בגובה של 100 מ' בבתי הזקוק באשדוד.
6. יופעל מפריד חלקיקים במצנן הקיים בבתי הזקוק על מנת לעמוד בדרישות הצו האישי של בתי הזקוק.
7. יושלמו פעולות לטהור השפכים המוזרמים לנחל הקשון.
8. משרד האנרגיה והתשתית יפעל לאלתר להורדת רמת העופרת בבנזין בשני שלבים עד לרמה המקובלת באירופה ובארה"ב.

* * *

תכנית האב לשפור איכות האויר באזור חיפה, המפרץ ואשדוד גובשה במשרד האנרגיה והתשתית תוך שתוף, הסכמה ותמיכה של הרשות לשמירה על איכות הסביבה במשרד הפנים, משרד הבריאות, עירית חיפה וכן העיריות והמועצות המקומיות באזור חיפה והמפרץ.

התזמורת הקאמרית של ירושלים

מנהלת מוסיקלית: ארלט אברהם

מנצח: ז'ראר ולגוביץ', צרפת

סולן: גלעד מישורי, פסנתר

יצירות מאת: אלבינוני, מוצרט, אבני וגריג

ירושלים: אולם ימק"א
יום ד' 30 לספטמבר 1987 בשעה 8.30

רחובות: אולם ויסק
יום ה' 1 לאוקטובר 1987 בשעה 8.30

פתרון לכאבים!

במרכז כל־סיעוד מטפלים בכאבים שלך בגב או בברקים, בניאורולוגיות ובכאבי ארטריטיס. טיפול מיוחד בכאבים לסובלים מסרטן.

מרכז כל־סיעוד

מרכז כל־סיעוד, רח' באייר 30 (ככר המדינה) ת"א טל' 256963, 08־464636

הבריאות שלך תשובה לך. היא תשובה גם לנו.

יום ספורט ב"אופל"

במסגרת מבצע "יום ספורט באופל", זכתה גב' דני ג. מפתח־תקוה במכונית אופל קורסה GT ספורט. המכונית היא אחת מ־7 מכוניות קורסה ספורט עם מפרט, חידושים ושכלולים עשיר, שייבאה חברת "ליאו גולדברג בע"מ"־לישראל.

בתמונה: הזוכה המאושרת מקבלת את מפתחות המכונית מסמנכ"ל החברה מר איתן מרגלית.

בברכת דרך צלחה!

ליאו גולדברג בע"מ המניע להצלחת אופל בישראל

משרד ראשי ותצוגה:
פ"ת, ק. אריה, היצירה 6. טל' 9231873

OPEL

הארץ

יום א' ד' בתשרי תשמ"ח
27 בספטמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21. טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 02-224245-6 ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 04-661166-8 ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחוייבת לפרסמן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

זכות הגולה להביע דעתה

הקונגרס היהודי האמריקאי פרסם לפני כשבוע הודעה שבה תמך "בוועידה בינלאומית שתישען על הבטחות שבכתב, שהושגו בין שמעון פרס למלך חוסיין, ואשר תשרת שלושה אינטרסים: תזוזה אמיתית בכיוון השלום; יצירת מערכת ויתורים טריטוריאליים ופונקציונאליים שיסירו מישראל את הסטיגמה של כובש; ושר תשחרר את ישראל מן הצורך לברור בין היותה מדינה דו-לאומית או מדינה לאדמוקראטית".

הודעה זו עוררה את ראש הממשלה להביע מחאתו. התייצבותו של אחד מהמרכיבים הבולטים של הממסד היהודי האמריקאי לצדו של ממלא-מקום ראש הממשלה ושר החוץ עשויה להצמיד סימן שאלה להנחה המקובלת בממשל האמריקאי, שיהודי ארה"ב, הנמנעים מכל התערבות בוויכוחים פנים-ישראליים, מצדדים למעשה בעמדתו של יצחק שמיר והליכוד. הקונגרס היהודי-האמריקאי, שהרים קולו לצד אחד של ממשלת ישראל, לעומת צדה השני, יכול להפריך את ההנחה ההיא ולהביא, עקב זאת, להגברת המאמץ האמריקאי למען ועידה בינלאומית.

הסתייגות הובעה גם על-ידי איש מנגנון של הליגה למניעת השמצה. נציגה בירושלים חיווה דעתו כי ליהדות האמריקאית שמורה הזכות, ואפילו החובה, להתבטא בנושאים דתיים, חברתיים וכלכליים, ולהביא לידיעת מקבלי ההחלטות נושאים העלולים לגרום נזק ליחסי ישראל-ארה"ב, כגון פרשת פולארד היחסים עם דרום-אפריקה. לא כן, לדעתו של האיש, לגבי ענייני הביטחון והשטחים המוחזקים. לדעתו, "רק לאלה המוכנים להתמודד עם התוצאות יש זכות להתמודד פומבית עם סוגיות השנויות במחלוקת בישראל".

אם תעשיית הייצוא הישראלית תיפגע בעקבות הטלת עיצומים על דרום-אפריקה, ופועלים ומהנדסים כאן יהפכו למובטלים — כלום יהודי ארה"ב, שהשפיעו על ירושלים בכיוון של צמצום יחסי המסחר עם ממשלת פרטוריה, הם שייאלצו "להתמודד עם התוצאות"? ודאי שלא. אבל מר האריו ודאי רוצה לשמור ליהדות ארה"ב את זכות ההתערבות גם לגבי הנושא הדרום-אפריקאי. כלום הוא סמוך ובטוח כי התנגדותו התקיפה של יצחק שמיר והליכוד לוועידה הבינלאומית לעולם לא תגרום נזק ליחסי ישראל-ארה"ב?

אין דרך לשכנע את כל יהודי ארה"ב שעליהם לשתוק כאשר הקו הממשלתי בענייני מדיניות החוץ שנוי במחלוקת בארץ עצמה. ממשלת ישראל מצפה מיהודי ארה"ב שיפעילו את כובד משקלם בזירה הציבורית האמריקאית לטובת המדינה, ואין לשלול מהם, דווקא כשהם נתבעים ומוכנים לסייע, שיגנו על עצמם אלם בתוך הליך של עיצוב הקו המדיני של ישראל.

הרבי מליובאוויטש מספק השראה לחסידי ארץ-ישראל השלמה, אבל לא עלה על דעתו של יצחק שמיר לפסול את הטפותיו בטענה שהוא בחינת "התערבות". ראשי הקונגרס היהודי האמריקאי זכאים להביע דעתם למען הולדת הכיבוש בהסדר מדיני עם ירדן, לא פחות מאחרים הגורסים שלמות הארץ, והמצדדים עשויות לחזק בארץ את מחנה המתנגדים לוועידה הבינלאומית. אם עם אחד אנחנו, אין מקום לקבוע חלוקה לאישות בין שני חלקיו, ואל לו, לראש ממשלת ישראל לנסות ולסתום את הפה לחלק נכבד של יהודי ארה"ב.

התערערות קבוצות הלחץ

מאת זאב שיף

הבנקים, התעשיה הבטחונית והמתנחלים היו הקבוצות בעלות העצמה הרבה ביותר בישראל ושתיים מהן התערערו

מה שמתחולל בתקופה זו בתעשיה האווירית והתעשיות הצבאיות האחרות הוא התערערות של אחת מקבוצות הלחץ החזקות ביותר במדינת ישראל. תהליך כזה אירע כמה שנים קודם לכן לקבוצת לחץ אדירה אחרת — הבנקים בישראל. שני אלה והמתנחלים בשטחים היו במשך שנים את שלוש קבוצות הלחץ הגדולות של מדינת ישראל.

הבנקים שלטו במשך שנים בכלכלה ובבורסה, הצליחו לתמרן את המוני לקוחותיהם ואת הממשלה כאחת. מנהליהם חילקו לעצמם משכורות ענק גם במושגים אמריקאיים. הם ראו את עצמם כ"ממסד" של המדינה עד שבאה ההתמוטטות.

קבוצת הלחץ השניה, התעשיה הביטחונית ובראשה התעשיה האווירית, אגרה עצמה במשך שנים. זו הצליחה במידה רבה להכתיב לישראל את יחסי החוץ שלה. במקרים מסויימים, שימשו עסקות הנשק אמצעי למגעים חשאיים, אך בדרך כלל הכתיבה התעשיה הבטחונית למדיניות החוץ הישראלית מצבים רגישים ומסוכנים, כך בנושא האיראני וכך בדרום אפריקה. בהיפוכה אחרי טכנולוגיה אמריקאית נקטו נציגיה לא אחת בצעדים ללא תיאום מוקדם, שהדהימו אפילו את ראשי משרד הביטחון.

עוד לפני שפרשת הלביא הגיעה לעיצומה, הצליח הלובי של התעשיה הביטחונית להכתיב כמה מעסקות הרכש של צה"ל. העסקה הראשונה של מטוסי האף-16, למשל, עוכבה בגלל לחץ שהפעיל הלובי של התעשיה האווירית. לולא נפילת השאה והאפשרות לרכוש את מנת המטוסים הראשונה כאלה שהוזמנו על ידי חיל האוויר האיראני ונשארו ללא קונה, היתה ישראל מקבלת את מטוסי האף-16 שלה באיחור רב מאד.

תכתיב לצה"ל

פרשת הלביא לא היתה רק כאבק על פיתוחו של מטוס ויצורו. היה זה גם ניסיון של התעשיה האווירית להכתיב לצה"ל את מבנה כוחו ואפילו את תפישת הביטחון שלו. אחרי שהוחלט כי 550 מליון דולר יופרשו מדי שנה ללביא נעשה מאמץ לקבוע, כי מרגע שיתחיל יצורו של המטוס יועבר כשליש מהסיוע הצבאי האמריקאי אוטומטית ללביא. התעשיה הבטחונית החלה לסגל לעצמה נוהגים של התעשיה הצבאית הענקית של ארצות הברית. גם אצלנו, הוחל להפעיל "לוביסטים" בשכר, שתפקידם להשפיע על הכנסת, על העתונות, דעת הקהל ולקדם כל אחד את התעשיה שלו. ביום בהיר אחד מצא משרד הביטחון, כי רפא"ל הקים מפעל חדיש ללא אישור מוקדם, לייצור ריוק מפעל שהוחלט במפורש כי יוקם על ידי תדיראן. שני המפעלים, שאחד מהם חוסל לבסוף, היו יכולים לספק את התצרוכת של כל אירופה ויפאן כאחת.

הנפילה החלה משום שאל מול קבוצת הלחץ התייצבו צה"ל וגם שר הביטחון; ראשי הכלכלה וגם ארצות הברית. וגם בתוך התעשיה הביטחונית החל מאבק על חלקי העוגה התקציבית.

בכך לא תמה הפרשה והעיד על כך שר הביטחון עצמו עם שובו לאחרונה מביקור בגרמניה. רבין אמר, כי הוא חש עצמו כסוחר הנשק הגדול של ישראל והאחראי הראשי לתעסוקה.

פרשה בפני עצמה קשורה למה שתומכי הלביא היו מוכנים באמת להקריב למענו. יש לזכור, כי תומכיו הגדירו את פיתוח הלביא כציונות החדשה, מפעל שחיסולו יסכן את בטחון המדינה. אם אכן כך, הרי בשביל מטרה נשגבת כזו אומה צריכה להקריב הרבה, לוותר על תענוגותיה, למכור את תכשיטיה. אך הצעה כזו לא באה מצד תומכי הלביא — משום שבליבם ידעו אולי, כי אין זו ההגדרה המתאימה לפרוייקט הלביא או שאין סיכוי שהאומה אכן תסכים עימם להגדרה זו. הם לא הציעו לשפר את תקציבו של צה"ל — משום שלא היה מהיכן לקחת את הכסף. אך לא העלו אפילו הצעה שהציבור יממן את המטרה שהציגו כנשגבת מבחינה בטחונית וציונית. הוויכוח הפך למחלוקת, כיצד לחלק את כספי הסיוע האמריקאי, חלוקת שלל מסוג חדש. האם זוהי ציונות חדשה? אם כך, אין זו אלא מהדורה חדשה של ציונות השנור.

על קבוצת הלחץ הפוליטית, המתנחלים, נכתב הרבה. גם היא כתעשיה הבטחונית, ועוד יותר, הצליחה לבנות לעצמה לובי פוליטי אדיר, בין חברי הכנסת והשרים.

התעשיה הבטחונית והמתנחלים כאחד מאיימים להשפיע על הצבעתם של עשרות אלפי אזרחים. שתי קבוצות הלחץ כאחת מגדירות את הרמת כספי המדינה לקופותיהן כצורך "לאומי ואסטרטגי" וכמעשה ציוני עליון — אחרת תתמוטט המדינה. בשני המקרים חייבת הקצאת המשאבים לבוא על חשבון סקטורים אחרים. במקרה של המתנחלים על חשבון ההתיישבות בגליל ובערבה ועל חשבון חיזוק עיירות הפיתוח. במקרה של התעשיה הבטחונית על חשבון צה"ל.

משלוש קבוצות הלחץ התגלתה זו של המתנחלים כחזקה ביותר. למרות המחסור הבסיסי באנשים — יש בה עצמה פוליטית עצומה. אך גם בתוכה מופיעים כבר זרעי הרס עצמי. אחד מהם מתבטא בנטיה הגוברת של קבוצות מבין המתנחלים להתעמת עם צה"ל, להכפיש את מפקדיו, כפי שהדבר נעשה עם אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע וראש המנהל האזרחי תא"ל אפרים סנה. למרות שגם קבוצה זו דבוקה לפטמותיה של המדינה, יש בקרבה לא מעטים הנוהגים כאילו שאינם מכירים במדינת ישראל.

מי יחטוף את הטילים

מאת צבי בראל

קואליציה מוזרה הכוללת את שר ההגנה ויינברגר, סינאטורים מן הימין הרפובליקאי הקשוח ועד הליברלים שבסינאטורים הדמוקרטים, תנסה למנוע מרייגן ליהנות מפירותיו הפוליטיים של הסכם הטילים, שנחת לידיו ברגע השפל שלו כנשיא

וושינגטון

כדי למנוע הפגנות מול בניין מחלקת המדינה, בעת ביקורו של שר החוץ הסובייטי אדוארד שוורדנדזה, הכריזה מחלקת המדינה על עצמה כעל "משלחת זרה". הכרזה זו היתה נחוצה, כדי שהשוטרים העירוניים של וושינגטון יוכלו להשתמש בחוק האוסר עריכת הפגנות במרחק של 300 מטרים משטח משלחות זרות, ולבלום באמצעותו את ההפגנות שנועדו להתקיים בפתח הבניין. משנודע על כך בעיתונות, סבכה פקידיו הבכירים ראשים במחלקת המדינה סכנה לאוזניה שהאימנה נופלת מזו של משלחת סובייטית. העלתה על בסיס המהדרים של הבניין המהודר הוראה בזו הלשון: "בתגובה על הכרזה של מחלקת המדינה על עצמה כעל משלחת זרה הורה מזכיר ההגנה להוציא מחוץ לתחום עבור כל עובדי הפנטגון. הוראות על מגע עם פקידי מחלקת המדינה יבואו בהמשך השבוע".

רוח הליצנות הבדיחה שנחה על משרד ההגנה האמריקאי איננה אלא ביטוי חדש לקרע הבלתי נסתר בין שר החוץ ג'ורג' שולץ לכספר ויינברגר, במיוחד בכל הנוגע לכבאא ובתוו על חיסול הטילים לטווח בינוני. סיבה על הקרע ניכרה לעין עוד בוועידת הפסגה שנערכה ברייקיאוויק, אליה לא הוזמן ויינברגר. אז, הסתפק שר ההגנה במכתב לנשיא רייגן על עמדותיו. לוועידת הפסגה בריקיאוויק, באוקטובר אשתקד, הוזמן רק עוזרו, ריצ'רד פרל, כאשר השר עצמו וראש המטות המשולבים נשארו בבית. בהוראת רייגן. עכשיו, בעת הדיונים בין שולץ לשוורדנדזה, נדחק הפנטגון עוד יותר החוצה. לחדר הישיבות הראשי לא הוזמנו אפילו עוזריו של ויינברגר ואילו בכירים הבכירים הם זכו לשבת רק בספסלים האחוריים.

רייגן, שנזקק לסיכום הזה עם הסובייטים, ידע, כי השתתפותו של ויינברגר עלולה רק לסבך כל הסכם אפשרי. עמדותיו הנוקשות, התנגדותו לסילוק הטילים לטווח בינוני וקצר, הדרישות הנוקשות שלו בעניין הפיקוח על סילוקם, תביעתו לכלול בהסכם החלקי גם סעיפים הנוגעים להפחתת הכוח הקונבנציונאלי של ברית המועצות, גישתו העקרונית, המשותפת כנראה לכל שר הגנה המביט בחלחלה על כל חיסול של נשק אמריקאי, יחד עם נוקשותו הדיפלומטית המתבטאת בראיה "גלובאלית" צרת אופקים, הפכו את ויינברגר לפרסונה נון גראטה בשיחות השובות כל כך לעתידו הפוליטי של הנשיא רייגן, של המפלגה הרפובליקאית, וכן, גם של העולם.

ויינברגר: רוח ליצנות

לא בכדי ברך לו רייגן בך את סוד הנושאים. משום שהתנגדות זו בקשה אותה מציג ויינברגר להסכם, תהיה אולי החלק הקל עמו יצטרך רייגן להתמודד. ההתנגדות האמיתית, מנוחה, כצפוי, על גבעת הקפיטול.

ואמנם, שעות ספורות אחרי ההודעה המשותפת של שולץ ושוורדנדזה על "הישג אליו הגיעו", החלו כבר להשמע התגובות. ניתן היה להבחין בקואליציה משונה של שמרנים מן הימין הקיצוני ודמוקרטים מן המרכז והשמאל שהביעו חשש, מורת רוח, אי רצון ואפילו גינוי מסוים להסכמה שהושגה.

לשמרנים אין ההסכם נוח, משום שהוא מחייבם לוותר על האויב המסורתי, על הדימוי של ברית המועצות כ"ממשלת הרשע", על הבבנה הפשטנית, על פיה מול ארה"ב ניצב אויב אחד ונצחי הנותן לארה"ב הצדקה מלאה לפעול נגדו בניקראגואה, אנגולה, במפרץ הפרסי ובאירופה. היה מי שתאר את התנגדותם של השמרנים במילות שירו של פרנק סינאטרה: "אל תתעסקי עם זרים, מישהו מהם עלול להיות נחמד". את נימוקיהם הפומביים להתנגדותם להסכם הם מעגנים בסכנה שברית המועצות לא תעמוד בהסכם, שבנות הברית באירופה יעבדו עירומות מכל מגן גרעיני, שארה"ב תיאלץ עתה לתרום חלקה ב"בשר תותחים" באירופה כדי לחזק את הכוח הקונבנציונאלי. אך גם אם ברית המועצות תקיים את ההסכם במלואו היא עדיין נשארת בעצמה ביתרון יחסי עליו, לדעתם, לא נתן שר החוץ שולץ, שנוא נפשם, את דעתו.

הדמוקראטים מצידם, חלקם משמש בנימוקים דומים וחלקם מוסיף כי ההסכם הזה, כאשר ייחתם, יחול רק כשלושה אחוזים מכוחם הגרעיני של המעצמות. הוא לא יסלק מן העולם את הסכנה הממשית הטמונה בכוח ההרס של הטילים הבין-יבשתיים המותקנים על צוללות, מטוסים ובבסיסים קרקעיים — אבל יתן בידי רייגן הישג פוליטי חשוב מאין כמוהו דווקא בנקודת השפל שלו.

חמור מכך, חוששים הדמוקראטים, באמצעות הסכם זה עלול רייגן להיטור על מערכת ההגנה החללית כמורשתו הבטחונית, באשר הסובייטים לא התנו החתימה על ההסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני בחיסולה.

אך כאן נעוץ גם מלכודם של הדמוקראטים. בעוד הסנטורים יכולים להמשיך ולדבוק בעמדתם העקרונית המתנגדת מבלי לסכן את מעמדם הפוליטי. אין הדמוקראטים יכולים להרשות לעצמם בשנת בחירות התנגדות חריפה כדי להסכם בינלאומי חשוב כזה, שהרי בכך ישחקו לידי הרפובליקאים. האחרונים יטענו, כי הדמוקראטים הם המולמים שלום עולמי וכי שיקוליהם אינם נובעים מבחון האומה האמריקאית ושלום העולם, אלא מחשש לנצחונו של רייגן. זהו בוודאי שיקול המונה בראשו של כל פוליטיקאי דמוקראט. אך זהו גם נימוק שאסור כמובן להביעו בקול. הפתרון שנמצא למילכוד זה, בינתיים, הוא בדרך של התנגדות חריפה למערכת ההגנה החללית — תוך הבעת תמיכה מסויגת והסתייגויות בהסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני.

הסינאטור הדמוקראטי סאם נאן, יו"ר ועדת השירותים המזויינים של הסינאט, אף מצא דרך לכרוך את שני הנושאים יחד ולהתלותם אחד בשני. הוא מאיים עתה, כי אם רייגן לא ידבוק בפירושו הצר של ההסכם למניעת בניית טילים נגד טילים, שנחתם בשנת 1972 הוא, נאן, יעכב את אישור ההסכם לחיסול הטילים לטווח בינוני.

הפירוש הצר של ההסכם שנועד למנוע בניית מערכות נגד טילים אוסר גם על הצבת מערכות הגנה כאלה בחלל. רייגן שולל פרשנות זו, המאיימת על מערכת ההגנה החללית, וטוען, כי יש להתיחס לרוח ההסכם משנת 1972 ולא למילה הכתובה. נאן, כבכבא דוכי־כבר, משיב, כי כדי לדעת מה היתה רוח הדברים אז, עליו לעיין בכל חומר הדיונים בין אלפי העמודים. עיון העלול לארוך חודשים רבים. בינתיים, יתמוך הסכם חיסול הטילים לטווח בינוני בהקפאה עמוקה ובכך ישלל נצחונו של רייגן.

מאבקי הכוח הללו, בין רייגן לשמרנים ובינו לדמוקראטים, כאשר בתוך ביתו, במשרד ההגנה, מבתוך עוד "אויב", הפכו את ואשינגטון, כבר בימים שמים אלה, לזירה משונה בה כל צד מביט ישירות אל נובמבר 1988, מועד הבחירות, ומשתדל להיות זה שיחטוף את הטילים מריגן. אבל נראה, כי ככל שהולך וקרב נובמבר '87 ועמו ועידת הפסגה הצפויה בין רייגן לגורבצ'וב שבה יהיה חתימה על ההסכם, ישכנו הטילים לבטח בחיקו של הנשיא, גם לא התייעצו אפילו פעם אחת בהלך הדיונים.

איחויו של קרע היסטורי

מאת יהודית וינקלר

המהנדסים ויריביהם ההנדסאים הקימו ביחד אופוזיציה החובקת את כל האיגודים המקצועיים האקדמאיים ובכך המחישו את טיבו של הסכם השכר החדש, התפור לעובדי הדירוג האחיד

שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות הצליחו לקראת סוף המשאומתן על הסכם השכר במיגזר הציבורי, לאחות את אחד הקרעים הכמעט היסטוריים באיגוד המקצועי: המהנדסים ויריביהם משכבר הימים, ההנדסאים, השיטו יד זה לזה והקימו אופוזיציה, החובקת הלכה למעשה את כל האיגודים המקצועיים האקדמאיים ובכך המחישו את טיבו של הסכם השכר החדש שהוא תפור לעובדי הדירוג האחיד.

"נכון שיש לנו איגודים שאינם שלמים עם ההסכם. חליפה אחת לא מתאימה לכל אדם". הסביר-רינק את המשבר ישראל קיסר, ערב החג, בכנס עובדי הוועד הפועל. הוא הקדיש חלק ניכר מדבריו בכנס הזה לצורך לעשות התאמה מבנית למודים נמוכים ולמשתמע מהם ביחס לתביעות השכר. לא במקרה. עם תוספת של 75 ש"ח לכל הדרגות אחרי משאומתן מתיש שנמשך חצי שנה, קיסר יצטרך עוד זמן רב להסביר לקבוצות שונות של עובדים, גם אלה שנציגיהם רואים בהסכם את הרע במיעוטו, מה משמעותה של תוספת אחידה מיוזרית במורדים הדיספרוטיים.

המשאומתן השנה היה שונה מבחינות אחדות, בעיקר בעמדות הפתיחה. שר האוצר שלל תוספות גלובאליות, גם אם לא היה ויכוח בינו לבין ההסתדרות על כך שעובדי המיגזר הציבורי עדיין גורדים שחיקה של כ-11% בשכרם, לעומת השכר ערב הנהגתה של תוכנית הייצוב הכלכלית.

אקורד של אחדות

מבחינת ההסתדרות, המשאומתן השנה נפתח באקורד של אחדות בין האיגודים. האקדמאים המקצועיים, מצד אחד, הדירוג האחיד, מהקצה האחר, עשו יד אחת תוצאה כי המשותף ביניהם רב על המפריד. הלכה למעשה, בחמישה מתוך שש חודשי המשאומתן, תמונת המצב הזו נשתמרה. הסדק הראשון באחדות הסתמן בשביתת האזהרה עליה הוכרז בשירות הציבורי. האקדמאים גרסו שההשבתה לא היתה מוצדקת.

גם אם לכאורה נוצר הרושם שהאוצר מתמרן את ההסתדרות לעמדות קיצוניות. הם לא שכחו, התיירו את הדירוג לדירוג האחיד, ומיהרו להבהיר כי הפעם צריך להסתפק בתביעות מציאותיות.

למעשה, הדירוג האחיד הטביע את חותמו על המשאומתן מראשיתו. עובדי המדינה "פרשו" מהמשאומתן ותבעו לנהל אותם דיונים נפרדים על תביעות ייחודיות. הפקידים ועובדי השירותים המינהל בשירות הציבורי, האחד התואם של עובדי המדינה, תמכו בהם תמיכה שקטה.

ההסתדרות הנ"ל תתאימה להנהגת ההסתדרות, למהלך המתוכנן שעיקרו בא עתה לידי ביטוי מוחשי בסעיפי ההסכם החדש. המטרה העיקרית היתה להעלות עד למקסימום את השכר בדרגות הנמוכות, בכדי להגיע ליעד "פברואר 88", מועד בו ועדת זוסמן, הבודקת את מבנה השכר בשירות הציבורי, אמורה לפרסם את המלצותיה, עם מקדמת שכר מירבית בתחתית הסולם. שיפור נקודת הזינוק, גם אם לשכירים אבוד לכאורה ששה חודשים של תוספת שכר במהלך המשאומתן, עדיפה לטווח הארוך, על-פי תפישה זו, על-פני הסדר מוקדם, תשלום רטרואקטיבי ועשיית צדק יחסי עם כל האיגודים.

בסקירה לאחור, מתברר שההסתדרות היתה עקבית במדיניות זו: שכר תחילי ושכר מינימום נועד לשרת את המטרה, כשם שמחיקת שלוש דרגות בתחתית סולם השכר באה להשלים את המהלך.

מכלול השיקולים הנ"ל היו נהירים לאיגודים המקצועיים האקדמאים. הקרע בינם לבין צמרת ההסתדרות אירע בשל שתי סיבות. ראשית, משום שברגע המכריע קיסר הברגלד הפקיד את הבריות בחברות הממשלתיות והעסקיות ונכנעו לתביעת האוצר לא לכלול אותן בהסכם השכר בשירות הציבורי. שנית, משום שהם חשו עצמם כגלגל חמישי בעגלת המשאומתן בשלבים המכריעים, כאשר קיסר, הברגלד ועוזריהם סיכמו בישיבה הלילית את עיקרי ההסכם, בעצה אחת עם הסתדרות הפקידים, בלי לשתף אותם בשלבי הליטוש הסופי של הסעיפים השונים, ליטוש המעניק לעתים קרובות, כפי שכל מזכיר איגוד מקצועי יודע, את ההישגים הייחודיים החשובים.

לאיגודים המקצועיים האקדמאים כ-40 אלף חברים בחברות הממשלתיות העסקיות. למעשה הם נשארו מחוץ להסכם וייאלצו מעתה לנהל מאבקים מפעליים. אך ראשי האיגודים חוששים לנתק את העובדים מהמסגרת הארצית, שכן דבר זה מחליש את המעמד המונופוליני של ראשי האיגודים הנ"ל. מצד שני, הם יודעים כי הוצאת החברות הממשלתיות העסקיות ממעגל ההסכמי המסגרת בשירות הציבורי, משרתת בעת ובעונה אחת גם את חברת העובדים. קיימת זיקה בין הסכמי השכר במיגזר הציבורי לבין הסכמי השכר ב"כור" ובמפעלים ההסתדרותיים אחרים. בשנים האחרונות חוזרים ותובעים ראשי חברת העובדים לנתק את הזיקה הזאת. עתה נפתחה הדרך בפניהם, ובכך הניח ישראל קיסר את היסודות לפתרון בעיות השכר בחברת העובדים, השרויה עדיין, ברובה, בקשיים כלכליים ניכרים.

"כמו באירופה"

הקואליציה המפתיעה בין המהנדסים לבין ההנדסאים, אינה מושתתת רק על זהות אינטרסים בנושאי שכר. שני איגודים מקצועיים אלה יצטרכו בתקופה הקרובה להתמודד גם עם פיטורים המוניים בתעשיה האווירית, הם הם שיצטרכו להתמודד עם בעיות התעסוקה של אלפי מהנדסים הנדסאים וטכנאים. לאחר שהוברר חד-משמעית כי אין בכוונתו של ישראל קיסר להוביל מהלך הסתדרותי נרחב בעניין זה.

הוסף לכך את העובדה שהמהנדסים לא מימשו את הפריצה שהיתה אמורה להתבצע בקיץ השנה, והרי הטוהה העשויה לשפר את תדמיתו של האיגוד המקצועי שלהם, בכי שבכל זאת דבק, לפתות לכאורה,

פציעה עצמית

מאת משה ארנס

"תרעם בשבט ברזל ככלי יוצר
תנפצם:
ועתה, מלכים, השכילו
הוסרו, שפטי ארץ"
תהלים ב, ט־י

בלהט הוויכוח על הלביא נאמרו דברים רבים, חלקם לא מדויקים, חלקם לא נכונים. יתכן ששיקולי היסוד, שלפיהם צריכה היתה להיות תקבל ההחלטה, אף נעלמו מעיני הציבור. מחייבי הלביא טענו שהוא מטוס טוב בהרבה מהמטוס אף-16 החשוב לטוב בעולם. שוללי הלביא טענו שהוא עולה עליו רק במעט. על-פי מה מודדים איכותו של מטוס קרב מודרני? בעבר, המהירות קבעה את האיכות. לא כך היום. מהירותו של מטוס הכפיר מעל פי שתיים ממהירות הקול, לעומת מהירותו של מטוס ה-אף-16 — מאך 1.6. אך ברור שאף-16 עדיף על הכפיר. גם ללביא מהירות מירבית של מאך 1.6.

תקופה ארוכה ראו בכושר התמרון של המטוס תכונה עיקרית המאפשרת לטייס לתפוס עמדת יתרון כלפי מטוס היריב, שתאפשר את הפלתו באמצעות התותח או בטילי האוויר שברשותו. קרבות אוויר הוכרעו על-ידי הטייס שהצליח "להתיישב" על זנבו של היריב. יתרונו הגדול של המטוס אף-16 על מטוסי הדור הקודם היא קודם-כל בכושר התמרון. בתחום זה מטוס הלביא שווה לכושרו של אף-16. אך לאחרונה כושר התמרון מתחיל לאבד משמעותו. קרבות אוויר מתנהלים מרחוקים. לעתים קרובות מעבר לטווח הראיה של הטייס, תוך שימוש טילים ארוכי טווח. כאשר אין עוד צורך להתיישב על זנב היריב כדי לפגוע בו.

בשדה-הקרב האלקטרוני, שבו התהליכים הקובעים הם גילוי, נעילה, ועקיבה של מערכות בקרת האש המוטסות, התכונה שתקבע יותר מכל את איכות מטוסי קרב העתיד היא ההישרדות. בתחום זה הלביא, לא רק שאינו שווה לאף-16, אלא מהווה קפיצה של דור מעליו. קשה לגלותו, קשה לעקוב אחריו, קשה לנעול עליו ולכן קשה לפגוע בו. הוא קטן מאף-16, וחתך המכ"ם והחתימה האינפרה-אדומה שלו קטנים מאלה של אף-16. מערכת הלוחמה האלקטרונית שלו מתקדמת וחדשנית. בנוסף, הלביא מצויד במעקף יחודי של התרעה כל-כיוונית המודיעה לטייס על התקרבות מטוסים מאיימים, וכן יש לו מערכת המבוססת על בינה מלאכותית המקלה על עומס ההחלטות הרובץ על הטייס בעת ביצוע משימותיו.

הלביא תוכנן בתעשיה האווירית הישראלית על-פי אפיון של חיל-האוויר הישראלי. שבועון התעופה המוסמכותי "אוויאיישן ויק", בגליונו מה-7 בספטמבר, כותב: "אם הלביא עם חליפת האוויוניקה המתוחכמת שלו, יצדיק את השם שיצא לו כדור חדש של מטוס לתקיפת מטרות קרקע, לא צריך לפסוח עליו כמועמד לדרישה המתגבשת של חיל-האוויר האמריקאי למטוס לסיוע אוויר קרוב".

אפילו שוללי המשך פיתוחו של הלביא לא ביקרו את ביצועי המטוס. לפיכך, ברור שהמבחן העיקרי שלפיו צריכה היתה ליפול ההחלטה היה המבחן הכלכלי. ההשקעות בפיתוח הלביא ההתחלות הראשוניות לייצורו מסתכמות כיום ב-1.3 מיליארד דולר. ראוי לציין כי סכום זה אינו על חשבון אוצר המדינה. כולו הועבר על-ידי ארה"ב על-פי חוק מיוחד שנחקק בקונגרס האמריקאי בנובמבר 1983, תקציב לשנת התקציב 1984 — 550 מיליון דולר לפרויקט הלביא הוסיף את ההרשאה שאין לה תקדים, להמיר 250 מיליון דולר לכסף ישראלי, למימון הפיתוח בישראל. מאז חזר הקונגרס על אישורים אלה מדי שנה. מסכומים אלה הוחזר לאוצר המדינה את כל ההשקעות בפרויקט מאז תחילתו ב-1980. משרד האוצר ניכה מע"מ של קרוב ל-50 מיליון דולר לשנה על כספי התמורה. ואף סירב להעמיד לרשות הפרויקט את כל היתרה.

הסיוע האמריקאי שיועד לפרויקט הלביא היה תוספת מיוחדת שלמעשה התוספה לסיוע שהתקבל עד אז. בשנת התקציב 1984, היה הסיוע הביטחוני מורכב מ-850 מיליון דולר מענק ו-850 מיליון דולר הלוואה בתנאים מסחריים. בשנים 85, 86, ו-87 הסיוע הביטחוני ניתן כולו כמענק ועלה ל-1.4 מיליארד דולר ב-1985 ול-1.8 מיליארד דולר ב-1987. ברור שבקביעת היקף הסיוע בשנים אלו הובא בחשבון ש-550 מיליון דולר יוקדשו ללביא, ולכן הכרחי להעלות את תקרת הסיוע בהתאם.

אם היה הגיון בהצעה לעצור את הפרויקט, כאשר כבר עבר מחצית דרכו מבחינת ההשקעות הדרושה ומעבר לזה מבחינת הוכחת ביצועי המטוס — הרי הוא התבסס על שתי הנחות:

א. רכישת מטוסי אף-16 במקום מטוסי הלביא תביא חיסכון ניכר.

ב. היה אפשר להשיג את אישורו של הקונגרס האמריקאי להמרת חיסכון זה לשקלים לצורך ביצוע פרויקטים בארץ, שכונו "החלופות".

ההנחה הראשונה קשורה בשלוש הערכות:

א. עלות גמר פיתוח וייצור מטוס הלביא.

ב. עלות סגירת פרויקט הלביא.

ג. מחירו של מטוס אף-16 בשנות התשעים.

כל אחת מהערכות אלה כרוכה באי-וודאויות ניכרות. אך דווקא העלויות הקשורות בגמר פיתוח הלביא וייצורו ניתנות לקביעה בביטחון רב יותר. כיוון שהפעילות הכרוכה בתהליכים אלה נמצאת בשליטת התעשיה האווירית וסעיפי ההוצאה מוכרים היטב. לעומת זאת, עלות סגירת הפרויקט, המותנית בדרישות קבלני-המשנה הרבים שאתם נחתמו חוזי פיתוח, קשה להגדרה בשלב זה. כבר היום ברור שמדובר בהוצאה של מאות מיליוני דולרים שאין להם כל תמורה. גם מחירו של מטוס אף-16 בשנים הבאות אינו ברור. ניסיון העבר מלמד על עלייה תלולה במחיר מטוס זה במשך השנים. הקבוצה השנייה של 75 מטוסי אף-16 שנרכשה באחרונה עלתה בדיוק פי שניים ממחיר הקבוצה הראשונה של 75 מטוס שנרכשה לפני מספר שנים.

כאשר מביאים איפוא בחשבון את עלויות סגירת פרויקט הלביא והעלייה הצפויה במחירי מטוסי אף-16, אין זה ברור שביטול פרויקט הלביא יביא חיסכון כלשהו.

לעומת אי-הוודאויות בתחום העלויות, כבר ברור כי ביטול הלביא יפגע באמינותו של הממסד הביטחוני הישראלי בארה"ב בכלל ובקונגרס האמריקאי בפרט. כאשר הושג הסיוע המיוחד ללביא, התרשמו חברי הקונגרס שהמטוס הנבנה על-פי הדרישות של חיל-האוויר הישראלי יהיה המטוס הטוב בעולם, והפנטגון יוכל ללמוד ממשרד הביטחון הישראלי איך מקבלים החלטות בתחום הפיתוח והרכש של מערכות נשק.

בנוסף לשיקולים הטכניים והכלכליים אסור להתעלם מהשיקול האנושי. אלפי מהנדסים, טכנאים ופועלי ייצור הגיעו משך השנים לדרגת מיומנות המתאימה עם העשיות האווירונאוטיות המתקדמות בעולם. אין ספק שביטול הלביא יוריד לטמיון חלק גדול מההשקעות במשאבים האנושיים של המדינה בתחומים השונים המתקדמים.

מצב-רוח / ב. מיכאל

נעדרים-נוכחים

בהפתעה מסויימת, אולי אפילו בשמחה, דיווחו העיתונים כי מר מנחם בגין ניאות להצטרף אל אותה עמותה העמלה על ניסיון לגלות מה עלה בגורלם של נעדרי מלחמת-לבנון. ובאמור להלן כדאי להדגיש כבר עכשיו, בכל לשון של הדגשה, אין לראות בשום פנים טרוניה, או עקיצה, או טענה כנגד העמותה עצמה. בכל ליבי אני מאחל לה הצלחה מהירה.

ובכל זאת, גרגור מסויים של צחוק מריר מבעבע בפאתי הקרביים: מר בגין נרתם לחיפוש נעדרי מלחמת-לבנון?! והלא הוא עצמו אחד מגדולי חשובי הנעדרים של המלחמה הזאת. אין יודע דבר על מקום הימצאו האמיתי, על מצבו, על תחושותיו, על הרהוריו, על הנסיבות שהביאו להיעדרו. כמו שאומרים — הוא אחד הבולטים ביותר בנעדרים.

ומכיון שמותר בהחלט להתעלם מכל אותם דיווחים דליליים על גיחותיו הרקיקות אל העולם שמעבר לכותלי מבצרו — מותר לומר גם על הנעדר מנחם בגין כי "שום אות-חיים ממשי לא נתקבל ממנו מאז העדיר את עצמו".

למען האמת, הצלחתה של העמותה להלך מכתב-תמיכה ממר בגין, יכולה להיחשב להצלחה ראשונה באיתור נעדרי-המלחמה. מכתב ראשון. אות חיים. עתה נותר רק לנסות וליצור מגע עם שוביו של מר בגין, ואולי ניתן יהיה, במשאומתן מייגע, להביא גם לשחרורו.

אין, כמובן, כל טעם, או אפשרות, להציע למר בגין חילופי שבויים, על-מנת שישחרר את מר בגין. גם עסקות כספיות הן חסרות-סיכוי. לא נותר אלא לפנות אל מצפונו. לומר לו, כי על אף העובדה שהוא הנעדר היחיד שנעדרותו לא מדאיגה את משפחתו הוא, חשוב שיחזור על-מנת להעניק למדינה סיכוי (קלוש למדי, יש להודות) להבין סוף-סוף מה אירע באותה מלחמה עגומה. לתרום, אולי, לכך שדווקא כמה מאלה הסובלים בעקשנות להיעדר מן החיים הציבוריים בעקבות אותה מלחמה — ייאלצו סוף-סוף להפוך לנעדרים, ובהיעדרם המיוחל יתרמו לא-מעט לשלוות-הנפש הציבורית.

מותר להבין את הרהורו של מר בגין לגבי איכות-הבחירה. סביר בהחלט להניח כי אפילו ייצור השובה לשחרר — ישוב הטבי להסתתר. ולא נותר אלא לבקש מן העמותה הזאת, או מכל גוף מוסמך אחר, שיציעו למר בגין את ההצעה האחת והיחידה העשויה להקל עליו את איכות-הבחירה: מעמד של נעדר-מרצון.

صكنا من الاصل

هكذا من الاجل

שלום לברלין

העיר החצויה מספרת (במערב) את תולדותיה בתערוכה מרתקת

אחד הדברים שתייר המגיע לחגיגות לציון 750 שנה לקיום ברלין רוצה לדעת, הוא: איך קבעו את התאריך. התשובה היא שבשנת 1237 מוזכרת קלן (לא העיר קלן של היום, שלה היסטוריה ארוכה הרבה יותר) כמושבה מסחרית, במכתב להגמון אקהרט. הכפר ברלין מוזכר בראשונה רק ב-1244, ועצם הדבר הזה מלמד שאת חגיגות 750 השנה אפשר היה לחגוג באותה מידה של דיוק היסטורי בשנת 1994.

כל ברלינאי יספר לך בקריצה עצובה, שעכשיו חוגגים 750 שנה לקיום ברלין, כי לפני 50 שנה ציינו שליטי גרמניה דאז מלאות 700 שנה לעיר. אבל הממונה על יחסי הציבור של החגיגות, ד"ר אנדריאס נחמה (בנו של חזן הקהילה בברלין, נשוי לישראלית), מסביר שהנאצים רצו לבנות היסטוריה חדשה, ולכן חגגו את 700 השנים של ברלין כשכפאתם ההיסטוריה הישנה. איך שלא יהיה, ברור שמדובר בתאריך שרירותי לגמרי. סיבה למסיבה.

אבל לזכותם של הגרמנים צריך לומר, שהם יודעים איך לעשות מסיבה. תחת הכותרת של "750 שנה לברלין" מתקיימים מאות מופעי תרבות המוניים וראוותניים, שעליהם נשפך כסף כמים.

אבל השפע הזה מוליד גם עושר תרבותי מרהיב, שאחת מתופעותיו הבולטות והמרתקות היא תערוכת "ברלין, ברלין" ב"מרטין גרופיוס באו".

זו תערוכה של תולדות העיר. ב-36 חדרים גדולים, מלאי מוצגים. חלק מהמוצגים הם היסטוריים ממש: כתבים, חלקי לבוש, ממצאים ארכיאולוגיים. חלקם הגדול הוא מר־דאוני בבתכנות של בית התפוצות: בחזור מרתק של קטעים ובגורים של הוי תקופה. המוצג הראשון שמ־קבל את פני הנכנס לחדר כספר אחת, המגולל את תולדות עיירת המסחר של ימי־הביניים, היא מצבה שעליה חרוטות אותיות עבריות. זו המצבה של יונה בן דן, משנת 1244. מה שמלמד שיהודים היו בברלין עוד מלפני ראשיתה.

היהודים הם גורם בולט בתערוכה הזו גם בהמשך תולדות ברלין: הבניינים המפוארים הראשונים היו של יהודים, כמובן (ארמון משפחת אפרים), כמו שבתי־המסחר הגדולים של ראשית המאה הזאת היו שייכים ליהודים. ההשכלה הברלינאית מב־ליטה דמויות כמשה מנדלסון, והתערוכה אינה מתעלמת משנות ה-30 וה-40, ומספרת בפירוט רב את משקלם של היהודים בחיי ברלין ותולדותיה, וגם את תולדות הי־שמדתם.

קשה לתאר את מידת הפירוט והדיוק, היופי וההקפדה שהושקעה בשחזור הזה. האכסדרה של ה"גרנד־הוטל" הנמצא היום במזרח־ברלין, שוחזרה כאולם מרכזי, שממנו מסתעפים החדרים הנוכים. עושר מדהים של תמונות, פסלונים, שחזורים של מעמדים בתולדות קרובים ורחוקים.

אתה מוצא את עצמך מטייל בתוך 750 שנים של היסטוריה ברלינאית, בין העשירים ובין העניים, בין הנוצרים והיהודים. אתה אפילו יכול לטפס אל תוך מבנה דמוי תא מטילן הפצצות במפציץ אמריקאי ולראות בתחתיך, על מסך טלוויזיה, את רחובות ברלין שהפצצת זה עתה, המתרחקים ממך.

לצד תערוכה זו מתקיימת תערוכה חשובה לא פחות, כשהפעם יש למוצגיה גם ערך אמנותי לכשעצמם. תערוכה זו נושאת את השם "אני והעיר". הכותרת נלקחה מציור של לודוויג מיידנר, בשנת 1913. תמונה אחת של מיידנר הגיעה לתערוכה מאוסף מוזיאון תל־אביב.

התערוכה הזו אינה עוסקת בגופים עירוניים ובנייניים, אלא בגופי הנפש של האמנים שבחרו לחיות בברלין, וגם לעזוב אותה. שורה מרהיבה של סצינות אורבניות, פורטרטים ואוטופורטרטים של יותר מ-40 אמנים. ביניהם שמות כמו קירכנר, בקמן, גרוס, דיקס, שאד, הפר, הלדט או בולין. ולצידם אמנים ידועים פחות. שציוריהם, לכל אורך המאה ה-20, מראים כיצד הגיבו אל ברלין ונפגעו. בתערוכה 212 יצירות, הנמצאות ב-12 חדרים. "הרחוב" ובו תמונות־רחוב מפורסמות של קירכנר "אפוקליפסה". בה מוצגות הסצינות האפוקליפטיות של מיידנר "קפה וקברט". עם תמונות הווי בתי־הקפה של קרל שמידט רוטלוף ואמיל נולדה: "בג'ונגל הערים". עם "ההווי" תמונות של בקמן, גרוס ושליכטר. ועוד ועוד: "דמויות בהכרכה". "ירידי, מועדון־לילה, קברט". "אמנות ואמנים". "סופרים" ודבלין, כפי שצויר על־ידי קירכנר, ברכט על־ידי שליכטר, מקס הרמן־נאיסה על־ידי גרוס, "בית עיוור", "ברלין על הים", "האספקט העירוני" ו"רגעיים לוצר". המדור האחרון הזה, שצייר כולו במבנו, מסתיים בתמונתו של דיטר האקר שכותרתה "גסטאפו".

שתי תערוכות אלה תימשכנה עד נובמבר. קשה להעלות על הדעת איך מסוגל מישהו להחליט לפרק אותן, בעוד שעל־פי ערכן עליהן להמשיך להיות מוצגות כתערוכות קבע, כי הן באמת חותך אמיתי ומרתק לאופיה ותולדותיה של ברלין. המגרעת היחידה שאני יכול למצוא בתערוכות אלה היא, שאין בכל החומר הכתוב בהן ועליהן מילה אחת בשפה שאינה גרמנית.

נכון שכל בן תרבות צריך ללמוד לקרוא גרמנית, אבל ניתן היה לצפות לקצת סובלנות אינטרנציונלית דווקא מברלין, הרוצה להיות בירה לאומית.

ליד ה"מרטין גרופיוס באו" ניצבת תערוכת "טופוגרפיה של הטרור". אלה הם מרתפי הגסטאפו ברחוב הנסיך אלברכט. מה שנשאר בהם הפך לרקע לתערוכה מצולמת של אותם ימי טרור. גם אתר זה, שהוא מרשים ומבעית, אמור להיעלם עוד מעט, ובמקומו עומדים להקים אתר־זיכרון של קבע. בין תצלומי האסירים הפוליטיים של הנאצים מתנוסס תצלומו של אריך הונקר המזרח־גרמני.

תערוכה שנפתחה כבר, ב-20 בספטמבר, היא "מיתוס ברלין". עבודות של פיסול סביבתי באתר שהיה פעם תחנת־הרכבת המרכזית של ברלין, ה"אנהלטר־בנהוף". מן התחנה נותרו אחרי המלחמה רק הריסות אולם־הכניסה. עד ראשית שנות החמישים עוד התנהלה תנועת הרכבות בשם. אחר־כך התחילו להרוס את התחנה, כדי לנסות ולמחות את זכר העבר. על מה שנשאר הוקמה תערוכה שצריכה לשחזר את "הברלין שבראש". מול הריסות הכניסה לתחנה הוקמה קשת מתכת גדולה, המסמנת על רקע השמיים את סוף בניין התחנה. קטר גדול מונח על גבו, בפרויקט של וולף פוסטל.

עבודות סביבתיות מנסות להחיות את מה שאנשים ראו בברלין, מה שהגשימו ומה שלא יכלו להגשים. אתה יכול לראות מעבר לקיר־זכוכית את הספרים שנשרפו ולשמוע הקראה מתוכם. קרון הרכבת של נשיא רפובליקת ויימר ניצב בשטח התערוכה. ועל פסים חלודים ניצבים אנשים קטנים מחומר, במצעד ארוך. גם הקרוניות המעוררות אסוציאציות ברורות מאוד ניצבות בתערוכה. העבודה שבה אתה נתקל מיד בכניסה היא של הישראלי אילן אוורבוך: בתקר ממלחמת־העולם השניה נשא עליו כתובת של צייר גראפיטי אלמוני – "מי שבונה בתקרים יזרוק גם פצצות". הקיר הפונה אל התערוכה נושא כתובות וציורים שונים. לכל תערוכה כזאת יש קטלוג מפורט, שהוא ספר עב־כרס אשר הוכן בקפידה מירבית, ובעיצוב מרשים ביותר.

אלה הן רק ארבע תערוכות מתוך העשרות בהן העיר חוגגת את עצמה. באחרונה נפתחה תערוכה של ציורי העיר עצמה, בידי ציירים מתקופות וסגנונות שונים. זו אחת הדרכים של מערב־ברלין להדגיש שזו חגיגה שאינה ממלכתית. את זה הם משאירים, בהנאה מסוימת, למזרח־ברלין, שבשטחה, יש להודות, נמצאים רוב האתרים החשובים באמת של ההיסטוריה הגרמנית מלפני ימי הרייך השלישי. הרייכסטג עצמו, לעומת זאת, וגם מרתפי הגסטאפו, הם במערב ברלין.

זו גם הסיבה שמארגני חגיגות ה-750 הקדישו תשומת־לב רבה מאוד לארגון אירועי חוצות המוניים. כך נערכו בחודש אוגוסט אירועי "אמנות" בכיכרות, וגם מפגן מרהיב־עין של זיקוקי די־נור יפאניים. המארגנים שמחו שהצליחו להוציא מאות אלפים לרחובות והדבר לא הפך למצעדים גרמניים. הם יודעים ש-750 שנה זה לא הרבה. לא רק בהשוואה לירושלים בת שנות האלפיים, אלא אפילו לקלן. אבל מה שהם בעצם רוצים זה לא כל־כך להחיות את ההיסטוריה הרחוקה, כמו ליצור אסוציאציה גרמנית־ברלינאית כמו זו שהיתה לברלין לפני הרייך השלישי.

מגדל של קאסל

אופרה חדשה של יוסף טל קיבלה ביקורות פושרות

אחרי שהפילהרמונית ו"הבימה" נסעו מברלין, נותר שם המלחין הישראלי יוסף טל. טל, שלמד מוסיקה בברלין לפני שעלה לארץ, משתלב בפסטיבאל ברלין בנושא הכללי "מוסיקה בגלות". מלבד אופרה מיוחדת שהוזמנה על־ידי הפסטיבאל לציון 750 השנה, השמיעה הפילהרמונית את הסימפוניה הרביעית שלו, שנכתבה ליובלה, ובמוזיאון הכלים בוצעו יצירות קאמריות שלו. טל היה בהחלט הגיבור הישראלי בפסטיבאל ברלין.

את העניין הרב עוררה כמובן האופרה שלו, "המגדל". התיאטרון של קאסל, שאינו הגדול או העשיר בערי גרמניה, השקיע בהפקת האופרה הזאת את מיטב המשאבים. שני בימאים, שנובאום ורינטר, ומעצב התפאורה, אברהארד מתיאס, בנו חלל המתחלף על־ידי מראות העולות, יורדות או זזות לצדדים, ומערכת התאורה חשפה וצבעה את הבימה בחלקיה או בשלמותה. הצופה לא יכול היה שלא לראות כמה ההפקה הזאת עלתה.

הליברית, שנכתב על־ידי הנס קלר (דבר יוצא דופן לגבי טל, שאת רוב האופרות שלו כתב עם ישראל אליהו) מספר, כצפוי, את מעשה מגדל בבל המודרני. מכיוון שבמגדל בבל מדובר, הרי המלל המושר הוא בגרמנית ובאנגלית. זה פרויקט ביד לאומי, והמנהיג מכריז עליו בנוכחות נציגי מדינות אחרות. מדובר במדינת משטרה, ויש גם קשר לפוצץ את המגדל. חוץ מזה יש אמא ואבא וילד, נערה נוצריה ונער יהודי המבלים יחד במיטה, בעוד אבותיהם משוחחים ביניהם למטה על הבימה באמצעות טלפונים ציבוריים. יש גם דרשות בין רב למדען, שניהם בכיסאות־גלגלים, משום־מה) על נושאים ברומו של עולם המדע, הדת והאמנות. המגדל מתפוצץ, כצפוי. ואז חוגגים את זכרו: הארכיטקט שתכנן אותו, הצייר שצייר אותו ואת התפרקותו (זוכה לביקור של פורץ שהוא, במפתיע, האלוהים בכבודו ובעצמו).

הגיבור של החלק השני של האופרה (חילוף התפאורה נמשך כ-45 דקות בין המערכות, כדי לבנות רצפה משופעת) הוא המלחין, האמור לכתוב יצירה לזכר המגדל. הוא נראה כמו גזוף בריס, חוץ מהקלידים המצוירים על בגדיו. הוא מדבר אנגלית, ומסביר לכל האחרים שהמגדל שנבנה ונהרס היה התחליף לקשר אמיתי, ואילו זה יכול להיות מושג רק באמצעות האמנות. הוא אומר על המוסיקה שלו: "הצליל שלי אינו קיים בנפרד מהמשמעות. צליל 'טוב' או 'רע' לכשעצמו הוא לא עוד רלוונטי." אבל זה עוד לא הכל. הרגעים האחרונים של האופרה מיוחדים להשמעת יצירתו של המלחין.

וזוהי רביעיית מיתרים. לפני שהיא מבוצעת (וזו רביעיה קיימת של טל, בגירסה מקוצרת) מכריז הכרוז שעתה ישמעו דבריו של המלחין. דמות המלחין שעל הבימה מוציאה נייר מכיסה, ומן הרמקולים נשמע קולו המוקלט של טל עצמו, בקריאה ולא בשירה. והוא מסביר לקהל שרק האזנה פעילה יכולה להפוך את היצירה האמנותית למשהו בעל ערך ומשמעות. אחרי כך שרה המקהלה על כך שהמגדל קרס ונפל, ורק האמנות יכולה למלא את מקומו של מגדל האשליות הזה.

הופעתו של המלחין כגיבור האופרה של עצמו יש בה מידה מסויימת של היעדר צניעות. אם אירוניה עצמית היתה מכוונת כאן, הרי שהיא לא באה לידי ביטוי. באשר להפקה – לא אתייחס למוסיקה, אלא לצד התיאטרוני שבעניין. הבימוי היה דוגמה מובהקת של עבודת אנשים שלא חלות עליהם שום מגבלות, לא תקציבית ולא של טעם טוב.

הביקורות בברלין היו מנומסות, בעיקר כלפי טל, שנהנה בברלין ממעמד מכובד הרבה יותר מזה שהוא זוכה לו בישראל. אבל הן לא חסכו מילות ביקורת ממעשה ההתרפקות העצמית של הצגת האופרה הזאת.

אומר דברי שירה

זהר (מימין) ולונדון: "הופעה" במקום שיר

ירון לונדון וזוהר לוי בערב שירה. מועדון צוותא תל אביב.

לא הרבה אנשים יודעים לקרוא שירה באמצעי התקשורת ובוודאי לא על הבימה. השירה היא צרה: או שהמלים מדברות בעד עצמן, ואז מוטב שתינתן להן להיאמר ולא תפריע. או שאישיותו של הקורא מעצבת אותן, ומה שאתה מקבל אינו השיר עצמו, אלא בעיקר הקורא, והשיר נהפך לכלי שרת לאישיותו.

נחוץ אומץ לעלות על בימה ולקרוא שירה. כי בנסיבות כאלה אישיות הקורא חשופה לגמרי. אם אתה בוחר במשוררים כמו רטוש, אלתרמן, חלפי, אצ"ג, פגן, אורלנד, זך, אבידן, דן פגיס, דליה רביקוביץ', יונה וולך ויוסי שרון (והבחירה של נסים קלדרון), הרי שרק אם אתה ירון לונדון יש לך סיכוי כלשהו להצליח.

לונדון מעמיד (בעקבות עריכתו של קלדרון) את הערב בין קוטבי השירה רבת הפאתוס הלאומי שליוותה את ילדותו, לשירה האישית־אירונית המלווה את בגרותנו ונהפכת בעקבות האירועים לשירה פוליטית. איכשהו קשה היה להשתחרר מן הרושם שבשירה הלאומית, זו של הפאתוס, המקצב, המלים היפות והגבוהות והכוונות המבריקות, שירת "הפה הצועק", עם מעט מאוד אירוניה והרבה מאוד שכרון מלים, מרגיש לונדון נוח ובטוח. הוא מתבשם במלים, נסוף אתן ויודע להגיש אותן.

החוט המקשר בחלק הראשון של הערב היו חוויותיו של לונדון הילד בעולם שבו חיו ופעלו המשוררים של פעם. תענוג לשמוע אותו אומר שירה וקורא את אלתרמן. או בעיקר את אורלנד על אלתרמן, באותו שיר שבו מתוארת תגובתם של אלתרמן ולאה גולדברג לשירת רטוש, או שירו של פגיס, המלמד את הקהל הקורא שיעור בעברית בסיסית של קלישאות.

בחלקו השני של הערב צריך לונדון להתמודד עם אנדרסטייטמנט, והצופה יחוש כבר שאת זה־לא־למד־בבית ("למה אתה משקה אותי" קובעת "הפעל" היתה אמא לונדון שואלת את בנה כשהביא תעודה רעה הביתה). הצרה עם אנדרסטייטמנט היא שכשאתה משתדל להבליט אותו, ולא מניח למלים – באמת למלים – לדבר בעד עצמן, הומקים הדברים מאיזון ושליטה, ופתאום יש הפרדה בין לונדון והשיר, והר "עניין", "הופעה" של לונדון, ולא שיר.

בחוכמה רבה עשה לונדון כשהעמיד לצדו על הבימה את זוהר לוי, המשתמש במכשור בעיקר ככלי הקשה. אך שוב, כשלוי משמש כרופי קצבי לקריאת שירה (בשיר של רטוש או אצ"ג) אין הוא מהווה קונטרפונקט לקצב המוזיקלי של המלים, אלא הדגשה נוספת להן. אכן נחוץ איזה קונטרפונקט בערב כזה, אך הוא מושג בצורה הטובה ביותר כשלוי משמיע קטע סולו, ללא ליווי מילולי, בראשית החלק השני. אז אתה רואה שעליך להתמודד עם השירה עצמה, אולי כמלחין, ולא עם קריין שירה – מרתק ככל שיהיה.

תוכניות שאפתניות

הפלקט של הפעילות החודשית, התלוי על הלוח במשרדה של המנהלת האמנותית החדשה של תיאטרון בית לסין עדה בן נחום, מספר את הפרובלמטיקה של הפעלת המקום: יותר מ־20 פעילויות שונות באולם, ב"מרתף עליון" ובמקומות שונים ברחבי הארץ, ורק מבט שני מגלה שחמש מן הפעילויות הן באות גדולה קצת יותר. אלה הן הצגות התיאטרון, שמתוכן ארבע הן קו־פרודוקציות: שתיים עם תיאטרון חיפה (הצגות "מכס, מוריץ, מרדוך הערבי", בלה ובישק הסוס" ירדה לאחרונה השניה "הקיץ של אביה" שממשיכה להיות שלאגר) ושתיים עם תיאטרונו של אילן אלדד.

לכן אומרת בן נחום ש"אין שום סיבה לקיום תיאטרון בית לסין, אלא אם כן הוא הופך להיות אבן שואבת למבצעים ויוצרים טובים, שימצאו כאן תנאים שונים ומרענים לעומת התנאים בהם הם רגילים לעבוד." היא לא מתכוונת להקים להקה קבועה. בוודאי לא בשלב ראשון, ויתרונה של האבן השואבת עליה היא מדברת הוא גם באינטימיות של האולם הקטן, וגם בעובדת היותו מצוי בלב תל אביב.

לפיכך מה שעשתה בארבעת השבועות מאז נכנסה לתפקידה, לצדו של המנכ"ל צחי בקר, הוא להתחיל לגבש תוכנית רפרטוארית, שתהיה מושכת הן לקהל (ולתיאטרון הזה יש 9000 מנויים, שהם המון בהתחשב בגודל האולם) והן למבצעים. ההצגה הראשונה שאמורה להיכנס לחזרות במחצית אוקטובר היא "אחד משלנו" של בני ברבש, בבימויו של איציק ויינגרטן. הצגה זו היתה בתוכניות של "הבימה" בעונות הקודמות, והיא עוסקת ביחידה צבאית, שמישהו בה הרג מחבל שבוי (על פי הסיפור היה אכן מחבל אשם שהודה ברצח והתעללות בחייל) ונערכת בה חקירה פנימית כדי לגלות את האשמים. תוך הדגשה שהכל – המעשה והחקירה כאחד, ומה שנובע בעקבותיה – מבוצעים על ידי "אחד משלנו", שפירושו הוא שלא מדובר באנשים מושחתים, אלא בעצם מעצמנו. הצגה זו מתוכננת על ידי "בית לסין" לייצג את התיאטרון בפסטיבאל המחזה המקורי במסגרת חגיגות הארבעים של המדינה.

ההפקה הבאה המתוכננת בבית לסין אחרי "אחד משלנו" היא "נידוני אלטונה" של סארטר, שהבימאי המיועד שלו הוא יורם פאלק. כאן מתנהל עדיין המו"מ עם השחקנים, אבל מה שכן ברור הוא שאת דמות האב ישחק יוסי ידין. אחרי סארטר מתכוננת בן נחום את "מי מפחד מווירג'יניה וולף". הזכויות נרכשו, אך הבמאי והליהוק עוד לא נקבעו. מחזה מקורי אחד ושני מחזות של קלסיקה מודרנית הם מחצית עונה מכובדת מאוד. שאר התוכניות לשאר העונה מגובשות פחות. לתיאטרון הזה יש מערכת הפצה טובה, ומה שיצליח במסגרת הביתית יוכל להמשיך לרוץ היטב ברחבי הארץ.

במקביל, עד שהתוכניות תתחיל להגיע, מתכוונת בן נחום שהאולם הקטן של בית לסין ישמש את התיאטרונים שמחוץ לעיר, שלהם בדרך כלל אולמות קטנים בעירם, והתקווה היחידה הטובה שלהם בתל אביב היא אולם "הבימה" הקטן. באוקטובר יוצג ב"בית לסין" "רק בימי ראשון" של תיאטרון באר שבע, ובנובמבר "רופא בעל כורחו" של מולייר בביצוע תיאטרון חיפה.

חוץ מזה מתכוונת בן נחום להמשיך ולעודד את הפעילות העניפה המתנהלת בבית הזה כל הזמן, נוסף על הפעילות התיאטרונית, האמורה להפוך מרכז הכובד. ב"מרתף העליון" היא מתכוונת תוכניות של שירה, בשיתוף עם "עיתון 77", בימי שישי אחה"צ, וסרטים לקהל צעיר ימשיכו להיות מוקרנים באולם הגדול עם תום הצגת התיאטרון בכל ערב.

בן נחום מודעת היטב לציפיות הקיימות ממנה בתפקידה החדש. תיאטרון "בית לסין" לא הגשים עצמו עדיין כתיאטרון, לא בימי אגמון ולא בימי צחי בקר. היו בו הפקות, חלקן מוצלחות יותר וחלקן פחות. אבל לא היתה פעילות תוססת ורציפה בתחום יצירת התיאטרון, למרות שהיתה נוכחות תוססת של קהל צעיר ורב באולם, גם בצורת "ימי תיאטרון ארוך" בבקרים. "בית לסין" הוא אמנם מקום קטן, לכאורה, לשני מנהלים – אחד כללי והשני אמנותי. אבל לבן־נחום ניסיון לא קל מאולם קטן בירושלים, בו לבשה היא עצמה את שני הכובעים, אמנם בנסיבות מוניציפאליות אחרות. היא מאמינה ביכולתה להצליח, אבל כל מי שמכיר אותה יודע שאי־פסימיות היא אחת מתכונות היסוד שלה.

הבטחה והתגשמות

מאת אורנה לנגר

התזמורת הקאמרית הישראלית בקונצרט פתיחת העונה לסדרה "קולות ונוגים". תיאטרון ירושלים. מנצח ופסנתרן: כריסטוף אשנבאך. מנצח ופסנתרן צימון בארטו. בתוכנית: באך, קונצ'רטו כפול מס' 1 ברו־מינור ש' 1060, קונצ'רטו כפול מס' 2 בדו־מז'ור, ש' 1061. מוצארט, קונצ'רטו מס' 20 ברו־מינור לפסנתר ולתזמורת ק' 466. מוצארט, קונצ'רטו מס' 24 בדו־מינור לפסנתר ולתזמורת, ק' 491.

הרדיפה אחר השלמות האסתטית הביאה את הפסנתרנים המנצחים כריסטוף אשנבאך וצימון בארטו לחגיגה מפוארת של פתיחת העונה בתזמורת הקאמרית. מחו"ל יובאו במיוחד לצורך הקונצרטים שני פסנתרי כנף שטיינוי מפוארים ודגש הושם על תוכנית "מושלמת" וגדושה מדי, שנפתחה בקונצ'רטו הכפול ברו־מינור של באך ונחתמה בקונצ'רטו הכפול בדו־מז'ור של באך. זאת, לאחר שלכל סולן היתה הזדמנות להעניק לקהל פרשנות שונה של מוצארט.

הקונצ'רטו הכפול ברו־מינור של באך זכה לביצוע תוסס כמעט בלטף ואטי מדי, אך הפאתטיות הלידית החזוקה המבנית הדורגת והברורה, העניקו לביצוע מימד כובד באותנטיות האפשרית על שני פסנתרי שטיינוי.

פחות משכנעת היתה פרשנותו של צימון בארטו לקונצ'רטו ברו־מינור של מוצארט, היה זה מוצארט איטלקי – נטול כל דרמה ועומק. שנוגן בפיסוק מהוקצע, מודגש ויקר מדי. שבא להחליף את השקט שלפני הסערה. חוץ מהקדנצות, שאותן ניגן בזוויות בהירה ומשכנעת, וכמה רגעי התייחדות של מגע מבריק – תפסה ההצטעצעות וההשתחררות מעצמו כמנצח וכסולן מוכשר את מקומו של מוסיקאי בעל עומק. נותר כאן הצד של מוצארט כאיש רוקוקו ותו לא.

לביצוע מופנם, מוכד וחושב לעומת זאת, זכה הקונצ'רטו ברו־מינור תחת מגעו השקט, האישי והמופנם של אשנבאך. פשטות מקצבי והחלטיות מגעו הבשל והעמוק יצרו חוויה קוהרנטית בהירה של שלמות מוצארטית. אף התזמורת ניגנה תחת ידו כאילו היתה גוף אחר. פגמה בשלמות בהירה זו, בבחינת כל המוסיף גורע, ה"משימה" לסיים את הערב בעוד קונצ'רטו כפול של באך. גם למרדף אחר שלמות המעמיד על הבימה סולנים מנצחים, ופסנתרי כנף משוכללים, יש לתחום גבולות, על מנת שיהיה אפשר להתענג על יופיו.

משאבות סלע בע"מ

(חברת בת של אורדן תעשיות בע"מ)

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזאת הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח–1968 בדבר פרסום תשקיף בגין:

הנפקה של

עד 673,600 מניות רגילות, רשומות על שם, בנות 1 ש"ח, בערך נקוב כולל של 673,600 ש"ח, המוצעות כדלקמן:

הנפקה לציבור של

640,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח במחיר רכישה של 2 ש"ח (200%) למניה.

והנפקה לעובדים של המנפיקה של

עד 33,600 מניות רגילות בנות 1 ש"ח במחיר רכישה של 1.33 ש"ח (133%) למניה.

המניות הרגילות בנות 1 ש"ח המוצעות על פי תשקיף זה יהיו החל מתאריך הקצאתן שוות זכויות למניות הרגילות בנות 1 ש"ח הקיימות בהון החברה.

להלן סכומי הרווח (הפסד) לשלוש שנים ושישה חודשים שנסתיימו ביום 30.6.87 (מותאמים לש"ח של יוני 1987):

30.6.87	30.6.86	31.12.86	31.12.85	31.12.84
50,264	(60,007)	218,122	(30,611)	(146,350)

(פרטים בקשר למעבר מהפסד לרווח ראה סעיף 6.9 לתשקיף).

פתיחת המסחר במניות בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור. אם לא יתקיים פיזור מינימלי של המניות, הרי על פי הודעת הבורסה לניירות ערך היא לא תרשום את המניות למסחר ואזי תבטל המנפיקה את ההנפקה לציבור ובמקרה זה תחזיר למבקשים את הכספים ששולמו עבור בקשותיהם (ראה פיסקה 2.4.2 לתשקיף).

לאחר רישומן תסחרנה מניות המנפיקה במסגרת "הרשימה המקבילה" (ראה פיסקה 2.4.4 לתשקיף).

ההנפקה לעובדים אינה מובטחת בחיתום.

הנפקה זו הינה הנפקה ראשונה לציבור על ידי המנפיקה.

לגבי הסכם בין בעלי המניות הנוכחיים של המנפיקה בקשר להצבעה באסיפות הכלליות של המנפיקה, בחירת דירקטורים, הגבלות על מכירת מניות, זכות קדימה לרכישת מניות ואופציית מכר ראה סעיפים 4.9–4.5 לתשקיף.

ליום 30.8.87 מסתכם סכום חובות המנפיקה לבנק דיסקונט לישראל בע"מ ולבנק הפועלים בע"מ בסכום של 30,000 ש"ח.

סכום כל עמלות החיתום, ההפצה, הניהול וההוצאות האחרות של הנפקה זו לא יעלה על סך של כ־193,000 ש"ח, המהווה כ־14.6% מתמורת הנפקה זו.

רשימת החתימות תיפתח ביום 4.10.87 בשעה 8.30 לפני הצהריים ותיסגר ביום 20.10.87 בשעה 12.30 בצהריים.

הזמנות למניות המוצעות בצירוף התמורה המלאה בעדן, תוגשנה לבנק דיסקונט לישראל בע"מ, לסניפי הבנקים ולחברי הבורסה לניירות ערך בתל אביב.

עותקים מן התשקיף ניתן לקבל בסניפי הבנקים, אצל חברי הבורסה ובמשרדה הרשום של המנפיקה בבית שמש.

התשקיף וההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את המניות המוצעות.

מנהלי קונסורציום החתמים:

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ (בעל עניין במנפיקה)

החברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ (בעלת עניין במנפיקה)

תאריך התשקיף: 27.9.87

שטיחים פרסיים

(במיוחד גדולים)

במחירים נוחים

קניה • החלפה

ניקוי • תיקון

לפנות: **שילוני**

ת"א ליליינבלום 28, טל' 657064

03-735588

03-727630

03-738707

לבעלי כרטיסי אשראי

מכון שוקן למחקר היהדות

ע"י בית המדרש לרבנים באמריקה

רח' בלפור 6, ירושלים טל' 634540, 631288

הראשונה בסדרת הרצאות שנתית

תתקיים ביום שני, ה' תשרי תשמ"ח (28.9.87)

בשעה 20.00

במכון שוקן למחקר היהדות

הנושא: **"ארעי וקבע במחזור המועדים"**

מרצה: **פרופ' יונה פרנקל**

דברי פתיחה: **פרופ' שמא. פרידמן**

בתום ההרצאות יתקיים ביקור מודרך במערכת כתבי יד והדפוסים נדירים אשר טרם ראו אור

הציבור מוזמן

הודעה בדבר הגשת בקשה לבית המשפט לפירוק חברה

בבית המשפט המחוזי – בירושלים

תיק 761/86

בענין: פירוק החברה ר.ב. קבלנים בע"מ (בפירוק זמני)

המבקש: "טפחות" בנק משכנתאות לישראל בע"מ

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 19.5.86 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תישמע בבית המשפט ביום 21.12.87 בשעה 10.00.

כל נושה או משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך דין שלו. לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.

את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען: "טפחות" בנק משכנתאות לישראל בע"מ רחוב הלני המלכה 9 ירושלים 91902 לא יאוחר משעה 10.00 ביום 14.12.87

לנושה או למשתתף שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

"טפחות" בנק משכנתאות לישראל

תגמולים במושבים בע"מ

הזמנה לאסיפה כללית

(רגילה ובלתי רגילה)

החברים מוזמנים בזאת לאסיפה כללית שתתקיים ביום שלישי כ"ז תשרי תשמ"ח, 20.10.87 בשעה 10.00 בבית הפרקליט, רח' דניאל פריש 10 ת"א.

על סדר היום:

1. דוח הנהלה
2. אישור מאזנים
3. מינוי מבקרי חשבונות
4. בחירת מוסדות החברה
5. תיקונים בתקנות החברה
6. שונות

ההנהלה

עירית שפרעם

טל. 966050, 966049, 965494

הארכת מכרז מס' 4/87

עירית שפרעם מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים

לביצוע עבודות ביוב

הכוללות הנחת ביבים גרביטציוניים

בוואדי סקיע ובוואדי אבו־עפן

את מסמכי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 500 שקל חדש (התשלום לא יוחזר) במשרד מהנדס העיר.

המעוניינים להשתתף במכרז יגישו את הצעותיהם בשני העתקים על גבי הטפסים שיוצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.

את ההצעות, בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה, לתקופה של 90 יום מתאריך פתיחת המכרז, יש להכניס לתיבת המכרזים, הנמצאת במשרד מזכיר העיר, או לשלוח בדואר רשום עד יום 15.10.87 שעה 12.00 בצהריים. יש לציין על המעטפה – מכרז מס' 4/87 עירית שפרעם.

הצעות שתתקבלנה מכל סיבה שהיא לאחר התאריך הנ"ל, וכן הצעות שלא צורפה אליהן ערבות בנקאית לא תובאנה לדיון.

במכרז רשאים להשתתף קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט–1969" בסיווג כספי ב־2 ומעלה מורשים בענפים ראשיים במקצועות ביוב, ניקוז ומים (הסימול 400). העתק תעודה על רישום הקבלן המציע בפנקס הנ"ל יצורף להצעה. הצעות ללא צירוף תעודה כזאת לא תובאנה לדיון.

סיור קבלנים יתקיים ביום 8.10.87. יציאה בשעה 10.00 בבוקר ממשרדי עירית שפרעם.

המזמין שומר לעצמו את הזכות לבטל את המכרז ו/או לחתום על החוזה עם הזוכה במכרז, ו/או לא לבצע את העבודה על פי המכרז מכל סיבה שהיא ובהתאם לשיקול דעתו.

אם יחליט המזמין כאמור לא תהיה למשתתפים במכרז כל תביעה ו/או דרישה מכל סוג שהוא כלפי המזמין ו/או גוף אחר הפועל בשמו ו/או מטעמו, לרבות ההוצאות בגין הערבות הבנקאית ורכישת טופסי המכרז, שתוחזרנה לזוכה במכרז בלבד.

איברהים נימר חוסיין

ראש עירית שפרעם

מחיר קומפקטי לקומפקט דיסק

COMPACT disc DIGITAL AUDIO

החל מ־

25

ש"ח לדיסק

מבצע מיוחד לדיסקים קלאסיים ופופ, בתוקף עד 15/10/87.

בית התקליט – מרכז למוסיקה עדכנית

פתוח רצוף מ־10 בבוקר עד 7 בערב וביום ו' 9.00 עד 14.30.

רח' פינסקר 41 תל־אביב טל': 03-297566

סופר תקשורת

אוניברסיטת חיפה

טקס חנוכת המכון ע"ש

גוטליב שומאכר

לחקר תרומת העולם הנוצרי להתפתחותה של ארץ־ישראל במאה ה־19

ייערך ביום שני, ה' בתשרי תשמ"ח, 28.9.1987, בשעה 10.00 באולם המצפור, קומה 30, מגדל אשכול

ברכות: **מר אפרים עברון**, נשיא האוניברסיטה

מר משה שחל, שר האנרגיה והתשתית

מר וילהלם האס, שגריר הרפובליקה הפדרלית של גרמניה

דברים: **ד"ר מנפרד גנץ**, נציג התורמים, חבר הנהלת דיימלר־בנץ, שטוטגרט

אלכס כרמל, ראש המכון

דברי סיכום: **פרופ' גבריאל בן־דור**, רקטור האוניברסיטה

– הציבור מוזמן –

שופר־סל בע"מ

הודעה

על תוצאות הנפקה לציבור במכרז

בתאריך 15 בספטמבר 1987 פרסמה החברה תשקיף על־פיו הוצעו לציבור בדרך של מכרז 78,000 יחידות המורכבות כל אחת מ־150 ש"ח ע.נ. אג"ח (סדרה א) ו־1 כתב אופציה (סדרה ד). משקיעים מוסדיים התחייבו מראש לרכוש 31,200 יחידות. לציבור הוצעו, איפוא, 46,800 יחידות (להלן: "היחידות המוצעות לציבור").

המכרז התקיים בתאריך 22 בספטמבר 1987, ואלו תוצאותיו:

1. עבור היחידות המוצעות לציבור הוגשו לחברה הזמנות למספר כולל של 1,304,014 יחידות; דהיינו חתימה פי 27.86 מכמות היחידות המוצעות לציבור.
2. מחיר ההנפקה שנקבע במכרז היה 223 ש"ח, שהוא המחיר המקסימלי שנקבע בתשקיף.
3. במחיר ההנפקה ומעלה נתקבלו 7,238 הזמנות למספר כולל של 1,282,800 יחידות, דהיינו, חתימת הציבור במחיר זה היתה פי 27.41 מכמות היחידות המוצעות לציבור.
4. על־פי התשקיף יקבלו המשקיעים המוסדיים רק 20% מהזמנותיהם, דהיינו 6,240 יחידות, ואילו הציבור יקבל מספר כולל של 71,760 יחידות.
5. כל אחד מן המבקשים מבין הציבור במחיר ההנפקה ומעלה יקבל 5.93% מתוך ההזמנות (מעוגל כלפי מטה) ועד למקסימום של 220 יחידות.
6. בקשותיהם של מזמיני יחידות במחירים נמוכים ממחיר ההנפקה לא נענו.
7. בקשותיהם של מזמיני יחידות שהזמינו 17 יחידות ומטה לא נענו.

לעובדי החברה הוצעו על־פי התשקיף 25,000 כתבי אופציה (סדרה ד). כל כתבי האופציה שהוצעו לעובדים נרכשו על־ידם.

החברה מודה לציבור הרחב על היענותו להצעה על־פי התשקיף ומאחלת לציבור לקוחותיה ולכל בית ישראל שנה טובה ומבורכת וגמר חתימה טובה.

פתרון למצוקת הדיור בכנסת

מאת עמוס בדרוד

כשתכננו את משכן הכנסת לא הניחו כי חבריה זקוקים לחדרי עבודה או למשרדי מזכירות ועוזרים. עתה מתחילים להשלים את החסר: מבנה בן 48 חדרים ואולם כינוסים, חדרי פגישות ומחסנים יוקם מדרום לבניין הקיים

לאיזה אדם המקבל משכורת מכובדת למדי ממדינת ישראל אין חדר עבודה, אין מזכירה, אין טלפון לעצמו בשעות העבודה ואין שירותי משרד שבהם הוא יכול להדפיס את מכתביו עד כמה שמחיר הדבר, נוכח הדברים. הרבים המתפרסמים על תנאי עבודתם בכלי התקשורת, התשובה היא: לחברי הכנסת. אלה דברים שלא הובאו בחשבון על ידי המתכננים של בנין הכנסת הנוכחי, בראשית שנות ה־60.

אז גם לא ידעו, כי יו"ר ועדה של הכנסת יזדקק לחדר בשביל מזכיר הוועדה ובשביל פקיד הוועדה. לא ידעו, שלמזכיר הכנסת דרוש חדר בשביל שתי פקידות המנהלות את עבודתו השגרתית. לא הבינו ש־לח"כ, מלבד "חדר מנוחה" שבו יוכל לשכב חצי שעה על הספה, דרוש גם חדר עבודה שבו יוכל לדבר בטלפון, להכתיב מכתבים ולקבל אנשים לשיחות בענייני תפקידיו. לא הבינו, שחדרי סיעות צריכים לכלול לא רק חלל אחד, בשביל חברי הסיעה, אלא עוד חלל בשביל פקידיה. לא תפסו, כי מנגנון הכנסת, הממונה על העבודה הסדירה וגם על בטחון הבניין והבאים בו, יזקק לחדרים במספר שאינו קטן מזה שיש במב־גנתים מקבילים במשרדי הממשלה.

עתה, נחפרים יסודות ראשונים לתיקון. מדרום לבניין הכנסת הקיים, במרחק 100 מטרים מחלונו־תיו, יוקם מבנה נוסף, שימלא את מוזנת החסר: 48 חדרים, אולם כינו־סים של 300 מ"ר, כמה "חדרי תה" וקומת מחסנים. סה"כ 5,000 מ"ר שטח רצפה. זוהי התוכנית הקטנה, שאותה מתחיל לבצע היו"ר שלמה הלל, לעומת התוכנית הגדולה שעובדה בזמן כהונתו של היו"ר הקודם מנחם סבידור, ובה פי שנים שטח־עבודה ותחום־מחיה לח"כים ולבאי הבית.

הפרעות הדדיות

השנה מתוקצבת חפירת היסודות בלבד. התקציב הוא כמיליון וחצי שקלים, והחפירה מתבצעת על ידי הקבלן הירושלמי הוותיק זלמן בראשי, שזכה במיכרז מטעם מע"צ. הבנייה כולה צריכה לעלות 15 מי־ליון ש"ח לפי מחירי היום, אבל התקדמותה תלויה בהקצבות, ואולי בתרומות שיתקבלו לצורך זה — כפי שהבניין הראשי נבנה מתרומת משפחת רוטשילד.

בעת הקמת הבניין הנוכחי לא היה קיים תפקיד הנקרא "עוזר פרלמנטרי". כיום, יש לח"כים רבים עוזרים כאלה, העושים בשבילם בין השאר את עבודת הספריה המחקר.

ומרווחים להם את מה שנכתב ונאמר בתקשורת. אבל לכל שני ח"כים ביחד יש "חדר מנוחה" אחד, וגם זה לא לכולם. רק לבעלי תפקידים מיוחסים כמו יו"ר של ועדה או סגן יו"ר הכנסת יש חדרים משלהם. הח"כ הרגיל מכניס לחדר את העוזר הפרלמנטרי. מקיים משם שיחות טלפון, והצר בכך את רגליו של שותפו לחדר. השני, בדרך כלל נאלץ לעזוב אפילו אם התכוון רק קצת לשכב על הספה. הרי כמה מן הח"כים באים מעפולה ומדימונה. יש גם ארגון אחר לשניהם. ל־15 מבין חברי הכנסת אין בכלל חדרים בבניין: בשעת התכנון סברו שלפ־חות הירושלמים יכולים "לעבוד" מחוץ לבניין. זאת, כאשר במשרדי הממשלה מקובל שכבר לסגן מנהל מחלקה יש חדר משלו, טלפון ועב־קורי הכמובן חדר נוסף למזכירתו.

גם לשרי הממשלה אין חדרים בכנסת, פרט לחמישה — כמו ראש הממשלה, ושר האוצר — שלגביהם סברו המתכננים שיש להם קשר מיוחד לבית המחוקקים. לשר המש־פטים למשל, יש חדר בשותפות עם היועץ המשפטי לממשלה. חוסר המקום הפריע במיוחד בכנסת הקודמת, כאשר היחס המספרי בין הקואליציה לאופוזיציה היה כזה שתמיד היה צורך בנוכחות השרים בהצבעות. הם עשו חלק ניכר מעבודתם מתוך בניין הכנסת. כאשר אירחה הכנסת ועדות של הפרלמנט האירופי שקיימו כאן את ישיבותיהן, לא היו לאורחים חדרי מזכירות ולפ־קידים שבאו אתם לא היה היכן לשבת. אם ירצו, למשל, למנות יועץ משפטי לכנסת, הצעה שעולה מדי פעם בפעם, "פשוט לא יהיה מקום להושיב אותו" אומר מזכיר הכנסת שמואל יעקבסון.

48 חדרים ואולם

48 חדרים בבניין שיסודותיו נחפרים עתה, ישלימו את אלה העומדים עתה לרשות הח"כים, כך שלכל חבר כנסת יהיה חדר משלו, על שטח של 16 מ"ר. בין כל שני חדרים יוצב חדר למזכירות מ־שותפת, אך לכל ח"כ יהיה טלפון משלו מחדרו. כן יהיו כמה "חדרי תה" שבהם אפשר להכין ארוחות ביניים. עוד יהיה בבניין החדש אולם כינוסים ובו 300 מקומות. יהיה בו מקום גם למתרגם סימולטאני, חדר טלוויזיה, ולכסאות יוצמדו מסעדי כתיבה.

לאולם ההרצאות הנוכחי אפשר לדחוס קצת יותר ממאה אנשים, אך באי־נוחות ניכרת.

בקומת המרתף של הבניין החדש יהיו המחסנים, כיום יושבים בשטחים. שיועד למחסנים בעלי ה־מלאכה המתחזקים את הכנסת, כגון חשמלאים וגרים.

אך לא בהיקף גדול.

העבודה תתבצע בפיקוח מע"צ. האחראי לתכנון החיצוני הפנימי הוא האדריכל הראשי שלה, ארנסט ערמן: באפריל 1988 אמור להתחיל שלב הבנייה. על פי התוכנית המקורית (של היו"ר הקודם) צריך יהיה להרחיק גם את המזנונים מאולם המליאה, כדי שהח"כים לא יוכלו בקלות לעבור מכאן לשם, ולמ־עשה לבלות את רוב זמנם במזנון תוך שהם נכנסים למליאה רק לנאום או להצביע. התוכנית ה־מקורית כללה גם "חדרי מפגשים" לח"כים שבהם יוכלו לקבל אורחים. השטח שיועד לכך בבניין הקיים נלקח כולו על ידי פקידים ה־מבלאים פונקציות שלא הובאו בחשבון בעת התכנון. יש, למשל, כמה חדרים לוועדת הבחירות ה־מרכזית. יש חדר לקשרים בין פרלמנטאריים, ועוד.

הכניסה ללשכות יו"ר הכנסת, למזכיר ולקצין הכנסת כיום היא דרך המזנונים או דרך חדר מאורך, שבמקורו היה מיועד למלתחה. זאת, משום שבתוכנית המקורית של מהנדס, רעיון שנפסל על ידי גורמי הביטחון בגלל הסכנה של הפגנה מכיוון בית־לחם ובית צ'אלא. ה־עברת הכניסה לא הביאה לשינוי גמור של כל המבנה הפנימי. שנה אחרי פתיחת הבניין, במלחמת ששת הימים, הוסר השש ההפגנה — אך את הבניין אי אפשר היה להפוך, וב־מיוחד לא ניתן היה להזיז לדרום את רחבת המסדרים והכניסה.

קבע השלמת הבנייה תלוי, כאמור, בכסף. בתקציב הבא ייועד כנראה 4 מיליון ש"ח להמשך הבנייה, ה־אמורים להביא את המבנה עד גג השלד.

תעבור לשם כנראה גם המזכירות של "דברי הכנסת" וכמה משרדים קטנים שנבנו על חשבון פרוזדורים ועל חשבון חדרי עבודה. רבים הכנסת נערכים זה כמה שנים בבניין עצמו, עד שלב ניידות התצלום בסורי־צילום. הם מעוניינים עד העברת העריכה אל הבניין. פיגור במשהו כמו שנתיים, מזכיר הכנסת אומר, כי הבניין החדש כמעט לא יצריך את הגולת המגבנות, כיוון שכוח האדם שיפעל בו לא יהיה של הכנסת. ייתכן שצוות המחוקקה יגדל, וכן יגדל מספר השומרים — הבניין אמורה היתה הכניסה להיות

העורבים ישובו

כאשר הוקם בניין הכנסת הנוכחי, לפני קצת יותר מ־20 שנה, נדרעקו חובבי הטבע.

בשטחים הירוקים שעליהם עמד הבניין לקום קיננה להקת עור־בים אפורים, כנראה הלהקה הגדולה ביותר באיזור ירושלים. חובבי הטבע חששו, כי העורבים הרגילים להמצא במקום זה, לא ישובו להקים את קיניהם נוכח המולת הבניה ופיצוצי הסלעים בחומרנפץ. ואכן, בזמן הבניה לא נראו עוד העורבים. אבל שנתיים אחרי שהבניין הושלם, חזרו לפתע העורבים אל המדשאות הירוקות שבדרום הבניין, ואל העצים בתוך השטח המגודר, שם הם מהווים חלק מהנוף.

הפעם, אומרת צפורה רוז, מזכירת החברה להגנת הטבע, לא חזרה על עצמה הצעקה.

תוכניות הבניה אושרו בלי שהחברה להגנת הטבע הגישה התנג־דות, כפי שהיא רשאית לעשות מזה כמה שנים. מי שדואג לטבע כיום יודע, שהעורבים הם בעלי חיים חזקים מאד, ויש להם חלופות. בגן הכנסת הסמוך, על גגות בתיה של קרית הממשלה, ואפילו על גגי בניין הכנסת עצמו. גם אם שוב יעלמו מן הדשא ומן העצים בסמיכות מיידית לכנסת, יש להניח שישובו לשם ברגע שתתסיים הבניה, והשטח יחזור לשיגרה שקטה.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

העבודה בעקבות מפא"י

את הידיעה לפיה יש במנגנון מפלגת העבודה "מומחים", הרואים את סיכויי המפלגה לחזור ולשלוט בבגזר הערבי באמצעות רשימה ערבית "עצמאית", שמעתי לפני מספר שבועות והדחיתי אותה כבלתי ראויה לפרסום. הייתי משוכנע לחלוטין, כי המקור לידיעה זאת מנסה לשתול ברוח עתונאי מתוך כוונת זדון נגד מפלגת העבודה והמבנה, המבונה משעמה על הנושא הערבי. עתה מתברר, כי סעיתי. היועצים לענייני ערבים במפלגת העבודה משוכנעים, כי יוכלו לחזור כקדם את פני מפלגתם, בהורה לשיטות שהיו נהוגות בשנות החמישים.

ביימים ההם הצליח המערך — על רשימותיו השונות — לגייס בין 80 אחוז (בבחירות לכנסת השלישית, בתקופת השיא של הממשל הצבאי שהגביל עד מאוד את תנועתם וכלל האפשרויות של האזרחים הערבים) ל־55 אחוז בבחירות שנערכו שנ־תיים אחרי מלחמת ששת הימים וש־לוש שנים אחרי ביטול הממשל הצבאי ובשיא מלחמת ישראל נגד אש"ף, ב־1969. אפילו לאחר מל־חמת יום הכיפורים הצליחו מרכיבי המערך כיום לגייס קרוב למחצית קולות הבוחרים הערבים (כ־48 אחוז). מאז הוסיף המערך לאבד גובה וקולות במיגזר הערבי. בב־חירות 1977, שהעלו את הליכוד לשלטון, היה חלקו של המערך בקו־לות הערבים קרוב לשלושים וש־לושה אחוז. בבחירות 1981 היה חלקו של המערך 29 אחוז, ובב־חירות האחרונות ניתנו למערך 24 אחוזים בלבד. ל"יחד" של עזר ויצמן ניתנו ששה אחוזים נוספים.

ניתן איפה לקבוע, כי המערך הפסיד קולות באופן עקבי מאז ראשית שנות החמישים, אבל ב־עשור האחרון ובשלוש מערכות בחירות התייצב וחלקו סביב 30% חד"ש, שהפכה למפלגה המובילה במגזר הערבי, הגיעה ב־1977 לכדי מחצית הקולות, אחרי תהליך של עליה בלתי מופרעת שהחל ב־1959 וטיפס מכעשרה אחוזים בלבד. ב־1981 ירדה חד"ש ל־37 אחוז, וב־1984 שוב ירד כוחה ל־33 אחוז בלבד.

מה משפיע על ההצבעה

מדוע יורד המערך ומתגבר מעמדה של חד"ש, ומה מביא את הערבים להצביע כפי שהם מצ־ביעים: ד"ר אלי רכס, ממכון דיין באוניברסיטת תל אביב, רואה תהליך של פלשתיניזציה העובר על ה־ערבים בישראל. לעומתו, משוכנע ד"ר יוסף גינת מאוניברסיטת חיפה, שהוא גם יועץ מ"מ ראש הממשלה לענייני ערבים, כי על אזרחי המדינה הערבים עובר תהליך של פיתוח תודעה לאומית ייחודית. של ישראלים ערבים האוהדים את הפלשתינים ורוצים לראות בהקמת מדינה פלשתינית. אך לנגד עיניהם בראש וראשונה האינטרס הכלכלי פוליטי חברתי בישראל. להערכתו, עמדותיהם נובעות מתיסכולם כי העוד הנכונות בחברה הישראלית לקדם אותם ולערב אותם. תיסכולם מהסכך בו הם נתונים מכתיב את הצבעתם.

גינת סבור, כי אש"ף קרא בב־חירות 1984 לבוחרים הערבים בישראל להצביע "לבענו" וכי רק שליש הבוחרים נענו והצביעו לרשימה המומלצת על ידי אש"ף. האמת שונה. רק"ח/מק"י קיימת בשטח חוכה למצביעים ערבים שנים רבות לפני הקמת אש"ף, ואין ליחס את ההצבעה לרק"ח לטובת אש"ף. מצד שני יש לציין כי אש"ף, בארגון, לא קרא לבוחרים הערבים להצביע לחד"ש ב־1984. לאש"ף שבועון הנושא את השם "פלשתין אל־תורה" (כלומר פלשתין ה־מהפכה) והוא מתפרסם בקפריסין והתפאר בהיותו "הבטאון המרכזי של אש"ף", אבל לאמיתו של דבר מהווה עתון זה בקלם לקומוניס־טים ואוהדי הקומוניזם באש"ף. עיקר תוכנו של שבועון זה לקט של דברים שהופיעו קודם לכן ביומון רק"ח המופיע בחיפה, או הנכתבים במיוחד ל"בטאון אש"ף המרכזי" על ידי חברי מערכת בטאון רק"ח. שבועון זה פרסם הרבה דברי תמיכה בחד"ש, ועתון חד"ש ביחד ל־העתיקם בתקפה, כי ייצרו את הרושם שהתקבל על ידי ד"ר גינת, לפיו תומך אש"ף ברק"ח.

מצד שני, מפרסם אש"ף עתונים אחרים, רשמיים או מטעים, בקפרי־סין, פאריס, לונדון, תוניסיה ובקו־מות אחרים. בעתונים אלה התפרסמו דברים מפורשים בזכות הרשימה המתקדמת לשלום (ובעיקר בחתימת עו"ד צברי ג'ריס, אזרח ישראל עד 1970 וממיסדי הנועת "אל ארד", וכיום מנהל מרכז המחקר של אש"ף ועורך הרבעון "שואון פלשתיניה" (ענינים פלשתינים). כך ניתן לטעון, כי גם המתקדמת נהנתה מחסותה של אש"ף.

בדיקת העובדות בשטח תאשר, כי רבים ממצביעי "המתקדמת" — כמצביעי חד"ש — עשו זאת מטעמים "מקומיים", ללא כל קשר עם שיקולים חיצוניים. כאן, צודק יוסף גינת: לגורם המקומי ולאישיות המועמד יש בהחלט השפעה לא מבוטלת על הצבעת הבוחרים ה־ערבים.

מותר לאנשי מפלגת העבודה, או כל מפלגה אחרת, להאמין כי הם יכולים לנגוס ב־300 אלף הבוחרים הערבים שיצביעו בבחירות לכנסת הקרובה. אבל כדי שמפלגת ה־עבודה תוכל להקים מחדש את הרשימות הערביות כחסו בצילה — חייבים להתקיים תנאים שקשה לראותם במציאות.

מרגניות של נכבדים

סיפור "הנכבדים" שנתנו יד למפא"י בהווה אוסף של מרגניות. אחד נראה בפתח בית המלון שלו, ובנו של חברו לסיעה מרצים תקר־פות באסך ברחובות, לאחר שהוד־עו כי רצחו אותו. חבר כנסת אחר היה מנוה לפטרייה אנשי מס הכנסה, ממש ביום בו החליט כי ברצונו להרוץ ברשימה עצמאית ב־עוד לעבודה פקידי הכנגנון ה־מפלגתי. כן הואר, הוחרמו מביתו את הרובה שניתן לו במשנה דיין בתרומה על סוע שהגיש לכוהות הביטחון במלחמת השחרור. חבר כנסת אחר נשכה כאשר באו להקים את הרשימה "שלו" לבחירות ה־מתקרבות. כאשר שאלתי מדוע החליף האיש אמרו לי בהוהב הירוקן כי הוא הגיש לאורחי מטוך ההון כגבות מוזהבות בבקום כפיות צחורות.

קשה לציין, כי אחד מתריסר הערבים שנבחרו לכנסת ברשימות מפא"י או המערך הצליח לסיים את הקריירה שלו ככנסת כידיד של המפלגה, וקשה עוד יותר להבחין באיש מתוך החבורה הזאת שנבנה מקשריו עם השלטון עד כדי כך שיעורר קנאת הבריות.

חבר תלאלילה, כוזה ועובד ה־הסתדרות בעבר, שנבחר כראשון הערבים ברשימת המפלגה נזרק כעבור ארבע שנים — והוא נקם במפלגה. עבד אל הזאב דראושה נבחר במועמד המפלגה לפני ארבע שנים והצליח לבלוס בכנסת כפעיל בנושאים פוליטיים יותר מכל חבר כנסת מטעם מפלגה זאת בעבר — וקל כיום לראות את פעילי המפלגה משוחחים סבינים כדי לחסלו.

קשה להאר כיצד הציבור שיפו לתקרב למפלגה הטורפת את גד וליה. קשה לראות כי יתגבר בגד תאבדים אלה. הערבים המבציעים מחאה נגד מדיניות הממשלה יצביעו לאופוזיציה — כלומר לחד"ש ו־למתקדמת. הרוצים נציג בכנסת המסוגל לסייע ביום לטיפור תנאי חייהם ודמות הסידורים במיגזר הערבי יצביעו עבור המפלגות ה־מעוניות לכינון קואליציה כמשל־תית, כאשר העדפה הטבעית היא לטובת מפלגת העבודה וגם ה־מערך עקב מדיניותם המוצהרת בד־כות השלום. אבל יש להזהיר את אנשי המערך: עליהם לכלכל את מעשיהם בתבונה וללמוד מנסיונם.

ההצהרות במערך בזכות השלום ועידה בין־לאומית אינן משכנעות עד כדי לשמש דבק להבוחר המצביעים הערבים.

מיהו אדם בהולנד

מאת הנדגבנה ברעז

משפחת ברוקר והקהילה היהודית הליברלית באמסטרדאם רוצים להפוך למקרה מבחן את פרשת הילד ארם ובית הספר המסרב לקבל אותו

אמסטרדאם

שמו ופניו של ארם ברוקר, בן 13, מוכרים כיום לכל אחד בהולנד. הם הפיעו דרך קבע בכל אמצעי התקשורת: בטלוויזיה, ברדיו ובכל עיתון יומי ושבועי. ארם צולם לבד, מוכזה עם עורך דינו במסדרון בית הדין או יושב עם אביו או עם סבו באולם בית המשפט ועוד תמונות רבות. להצגה את יורש העצר, הנ־סיך ווילאם, יכולים כל שאר הנסי־כים הצעירים של משפחת המלוכה, לעסוק ברחוב מבלי שאיש יזהה אותם. אך את ארם, עוד במשך זמן רב כנראה, כל אחד יזהה ברחוב אם יתקל על פניו.

בשבוע האחרון של אוגוסט, כאשר שוב עמד במוקד תשומת לב ציבורית, הוא כבר היה בן 13 על פי לוח השנה הכללי. אולם חגיגת בר המצווה שלו בבית הכנסת היהודי הליברלי באמסטרדאם אמורה ל־היערך רק באמצע ספטמבר. הסיבה בגללה נמצא ארם במוקד תשומת הלב הציבורית זו הפעם השלישית, היא רצונו ללמוד בבית הספר התי־כון האורתודוכסי רמב"ם באמסטרדאם, בית הספר התיכון היה־הודי היחיד בהולנד. ביה"ס מסרב לקבל את ארם כיוון שלומדים בו רק ילדים שאמם היא יהודיה על פי ההלכה.

אביו של ארם, הנריט ברוקר, הוא יהודי על פי ההלכה. אמו נולדה כנוצריה, השניים נישאו בבית הכנסת היהודי הליברלי ב־אמסטרדאם על ידי הרב דאז של בית כנסת זה, יעקב סטאנדורפ המבוגרת לפי האורתודוכסים, לא האם ולא הבן הם יהודים ולכן סירב בית הספר לקבל אותו. לפני שנה הגיש האב תביעה כנגד בית הספר לבית הדין המחוזי של אמסטרדאם. הוא טען כי אי קבלתו היא אפליה גזעית.

בית הדין בערכאה נמוכה פסק לטובת בית הספר. האב ערער בפני בית הדין המחוזי העליון ב־אמסטרדאם, שהורה לבית הספר לקבל לשורותיו את ארם, שכן האינטרס של הילד הורה ללמוד בבית ספר יהודי גובר על האינטרס של בית הספר. נוסף על כך, פסק בית הדין, דחיית הילד כיוון שאמו לא נולדה יהודיה, אף כי היא רואה עצמה כיהודיה רפורמית, הוא אכן מקרה של אפליה גזעית.

עורך הדין של המשפחה, בתמיכת הרב הליברלי הנוכחי של אמ־סטרדאם, דויד ליליאנטל, ציין כי כמה ילדים להורים החברים בקהילה הליברלית כן לומדים בבית הספר ומב"ם מאחר והאימהות שלהם הן יהודיות על פי ההלכה. דחיית ארם היא איפוא מקרה של אפליה גזעית. בית הדין המחוזי העליון גם פסק כי תמורת כל יום שבית הספר מסרב את ארם, עליו לשלם קנס כס־פם המקביל ל־500 דולר ליום.

בית הספר היה בצרה. קבלת הילד, צעד שלא רצה לעשות, היתה גורמת לכך שכמה משפחות אורתו־דוכסיות היו מוציאות מכנו את יל־דיהן. כבר עתה מספר התלמידים בבית הספר נמוך במידה ניכרת מהמינימום הדרוש לבוטר כדי לקבל סובסידיה ממשלתית. אך בהיותו בית הספר התיכון היהודי הי־חיד בכל המדינה, מוכן בהדרד הוותיק לוותר על עיקרון זה. יתר על כן, כמה מוסדות אורתודוכסים יהודים הכסבכסים עכשיו את בית הספר היו מפסיקים לעשות זאת, אם הילד היה מתקבל.

אי לכך ערער בית הספר בפני בית הדין העליון, אך הזלכות של בית הדין העליון בהולנד אורכות בד"כ חודשים רבים. היה ברור הפעם שהילד לא יתקבל לפני תחילת שנת הלימודים הנודשת ב־24 באו־גוסט. אם, לכשל, היה בית הספר צריך לשלם 500 דולר ליום במשך 100 ימים, הוא היה בצרה מתבוסס ונאלץ להיסגר. הועלתה גם הטענה שאין זה צודק כי בית דין חילוני יתערב בענייני אמונה דתית ויכנה אותם אפליה גזעית.

בית הדין המחוזי העליון קיבל אל נכון את טענת עורך הדין של משפחת ברוקר שהזהווה את בית הספר לפרשת בני הזוג נגדי הי־הודים לשמצה, שני מכיפים פרוטסי־טנטים המודים כי הטואה היתה עונשם של היהודים על ישהו את ישו בתור המשיח. בני הזוג הורשעו על כך בבית דין חילוני הולנדי. אך הם ורבים אחרים טענו שלבית דין חילוני אין זכות לפסוק בענייני אמונה דתית.

מקרה מבחן

בדיון המשפטי על הקנס הצמוד לבית הספר צד נוקט, הרב הראשי לשעבר, באיר יוסף שויער מטעם הרבנות הראשית בהולנד. בין השאר אמר כי זו הפעם הראשונה בהיס־טוריה בת 400 השנה של יהודים בהולנד שבית דין חילוני אמר ליהו־דים את מי עליהם לראות כיהודי. אב בית הדין המחוזי האן בראארג, לא זו בלבד שפסק על ביטול הקנס עד להחלטת בית הדין העליון. אלא גם החליט כי האינטרס של בית הספר גובר על האינטרס "הלא הראי" של הילד. הוא כינה אינטרס זה "לא הראי". שכן הרב באיר יוסף יעץ להורים התלמידים נוצרים יהודיים לא לקבל את הילד ל־שיעוריהם, וכיוון שידוע כי תלמידים רבים בבית הספר מתכוונים להציק לארם אם ילמד אתם.

האב וככל הנראה גם הקהילה היהודית הליברלית, רוצים להפוך את הפרשה למקרה מבחן. בקרב חברי קהילה זו יש רבים שבעמותיהם אינן יהודיות על פי ההלכה. כך שהילדים אינם יכולים לבקר בבית הספר רמב"ם. לפני כמה שנים פתחה הקהילה הליברלית בית ספר עממי וגן ילדים על שם ליאו באק. כעם זאת אין בו יותר מ־50 הלמי־דים בכל תקע כיתותיה. הורים רבים בקהילה מעדיפים לשלוח את יל־דיהם לבתי ספר חילוניים. ברוך אפוא שאין לקהילה הליברלית די תלמידים כדי לפתוח בית ספר תי־כון משלה.

בעיתונות ההולנדית עורר הנושא תשומת לב אדירה. שכן בעיני חלק גבנה הוא מזכיר פרובוקציות הנא־ציזם היהודים. היגלו. עם זאת, גם דעות אחרות. העיתון היומי הי־פרוטסטנטי "טרוב", שקיבל בכבית את ההלכה וזאת בחדה הזכיר בהקשר זה את גזרת פיקציה של בתים הי־רוקכיסאיים בבתי בתי ספר פרוטסטנטים קלעיניים קרובות הענהולות, מהנגדות להכפלקם.

שחפית וגוזלה: בחירוף נפש

תוקפי הקומנדו

מאת אלי אלעד

אנשי הקומנדו הימי התלוננו לא מכבר על שהם מותקפים בצורה פרועה על־ידי "עופות מסוימים" הצוללים עליהם בעת שהם מוציאים את ראשיהם מהמים, במהלך אימוניהם. ה־בעיה הוצגה אז בפני מנהל אגף הגנת חיות הבר ברשות שמורות הטבע, הזאולוג אביגדר לוריא. הדבר כי מדובר בשחפיות ים — עופות חוף, שהיו באותה עת בעונת הקינון וגידול גוזליהם. אנשי הקומנדו הימי סיפרו כי עופות אלה צוללים עליהם בזר־גות, תוך השמעת צריחות וקר־יאות מחרישות אוזניים שמפחי־דות אותם. מדי פעם העופות אף מנקרים בראשיהם.

בבדיקה שנעשתה הוברר שס־מוך למקום האימונים התגולה זוגות של שחפיות ים. הפכו אותו לאזור קינון. שחפית הים ידועה כציפור המגנה בחירוף נפש על ביציה וגוזליה, אינה סובלת זרים סמוך למקום קי־נונה. ועושה הכל כדי להרחיק פולשים למיניהם. הקינון עצמו מתבצע במושבה צפופה מאד.

לאנשי הקומנדו הימי המליץ להתרחק באימוניהם, בעונה זו, ממקום הקינון, וכך למנוע הפרעות משני הצדדים. לקראת עונת הקינון הבאה המליצו אנשי רשות שמורות הטבע להציב באזור דגלים, שעליהם מוטבעות עין גדולה של דורס. על־פי ניסיון שנצבר, מהוות העיניים עבור העופות סימן המעיד על נוכחות דורסים בסביבה — דבר שמרתיעם.

מעבר לסיפורם של אנשי הקומנדו הימי, יש בעצם האירוע כדי להפנות זרקור מחודש לבעי־יותיהן הקיומיות של שחפיות הים בארץ. חלק מאתרי הקינון המסורתיים של השחפיות נפגע עם השנים, והדבר הביאן לחפש אחר אתרי קינון חדשים. טרם שנסקור את בעיותיה הקיומיות של ציפור עדינת גוף, זו נצייין שממדי גופה קטנים למדי: אורך גופה מגיע לכ־35 ס"מ, משקלה — כ־130 גרם. צבע גוזלה לבן וגבה אפור. זו צפור נפוצה למדי, בעיקר באזורי אקלים ממוזג וקריר.

גוזלים מורעבים

בארץ הוכרו שני אזורים כשר־מורה טבע — בשל חשיבותם כאתרי קינון ייחודיים לשח־פיות בתחומי ישראל. לקראת עונת הרבייה מתלוקת השח־פיות במקומות אלה במושבות רבייה צפופות במקומות קבר־עים. שחפיות הים מטילות את ביציהן, בדרך כלל תשע במספר, בגומה שטוחה על־פני הקרקע. ההטלה מתחילה במחצית הרא־שונה של חודש מאי, והדגירה נמשכת כשלושה שבועות.

ביולוג מחוז המרכז ברשות שמורות הטבע, זאב קולר, מספר כי במהלך מעקבים אחר הצלחת הרבייה שקיימו אנשי הרשות ב־1986, נמצא שמספר האפרו־חים שהגיעו לבגרות באחד המקומות היה זעום. ואילו במ־קום אחר לא פרח אף אפרוח בוגר אחד. בבדיקה נמצאו במ־קום הקינון כמויות גדולות של ביצים וקיני יונים. העלתה את הסברה שריבוי היונים מפריע לרביית השחפיות. לאחר התייע־צות הוחלט לאמץ את הרעיון שהעלה פקח הרשות באזור, אריה קלר, להביא אל המקום ני־מיה ממין זכר, כדי שלא יתרבו הנימיות במקום למשך הסתיו התורף. הנצחה היתה שנוכחותו של טורף קטן זה, הנפוץ למדי בארץ, תמנע את רגירת היונים ותקטין את מספרן.

הנימיה הורדה אז מהמקום בראשית מאי (1986), ובאותו מועד בוצע גם דילול והצמדה להכשרת שטחים חשופים ל־קינון השחפיות. זאב קולר מציין שלמרות הדירה הניכרת ב־מספרי היונים שנגנו מעל למקום וקיננו בו, לא גדל הניסיון הצלחה. התברר שאפרוחי השח־פיות מתו שם בגיל צעיר ולא הגיעו לבגרות. הסיבה לתמותה אינה ברורה.

בבדיקה שנערכה באותו זמן במקום השני, נמצאו גוזלים טרופים וביצים מנופצות. על־פי העקבות הרבים הגדולים של חולדות שאותרו בכל השטח, הועלתה הסברה שחולדות היו הגורם לאי הצלחת הרבייה של שחפיות הים. בביסוי לכידה אמת. החשש שמספר רב של חולדות, צאצאי מתנחלים לא ידועים, השתלט על המקום תוך שניזון בהבאה מאפרוחי ה־שחפיות.

משכבת החולדות התחסלה

בהמלצת הזאולוג, איש רשות שמורות הטבע, פנחס גורלניק, הניחו אנשי הטבע בראשית הסתיו אשתקד צינורות פלסטיק באורך כ־1.5 מ', שרפנתיהם הפנימיים רופדו באבקת רעל בשם "אנטיקואגולנט".

ההערכה היתה שסקרנותן של החולדות לבדוק כל חור תוליכן אל תוך הצינורות, ובפעולת ליקוק בפרווה יבלעו את הרעל שידבק בה. כך ניתן להשיג הדברה סלקטיבית של החול־דות. המסתמכת על הכרת דרכי התנהגותה של החולדה. צינורות הרעל הושארו במקום למשך כל הסתיו והחורף.

ואמנם, בניסוי לכידה שעשו אנשי הטבע בסוף החורף האחרון, כדי לבדוק את יעילות ההדברה, לא נלכדה אפילו חולדה אחת. משבת החולדות חוסלה.

כמו בכל סיפור טוב, גם כאן יש "הפי־אנד" למאמצים ה־ניכרים שמשקיעים אנשי רשות שמורות הטבע בהבטחת המשך קינון המוצלח של מושבות הקינון המסורתיות של שחפיות הים בארץ, תוך שבמקביל נב־קטות פעולות נוספות לשמתן, ודוגמת הקמתם בשמורת החולה של מקומות מיוחדים עבורן. ואמנם, באמצע מאי האחרון הוחלה כרגיל פעילות החיזור וה־קינון של השחפיות. אנשי הטבע האגו המתינו בתקווה לתוצאות עונת הדגירה. ביום א', 28 ביוני 1987, עלו פקח הרשות, אבנר סופר, חובב הטבע, חבר קיבוץ מעגן מיכאל, יגאל ליבנה, אל המקום, לשם סיבוע אפרוחי שחפיות. כמו במקרה של לחמי השייטת, שחפיות הים לא קיבלו בסבר פנים יפות את הפולשים, וחבטו בהם עד זוב דם. לפני שנ־סוגו, הספיקו סופר וליבנה לטבע 69 אפרוחים. לספור כ־40 נוספים ולאתר כ־30 קינים חדשים שהוכנו על־ידי זו־גות השחפיות לשם הטלת מי־לואים. עוד הצלחה "קטנה" בפי־עולה הבלתי־פוסקת של שמירת הטבע בארץ.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

בית הקברות העתיק בכפר יאסיף

עם חידוש הישוב בארץ, העלתה לא אחת השאלה כיצד קרה שבכפרים בגליל, שהיו מיושבים דורות רבים ביהודים, נעלמו, ורק שרידי בית כנסת או בית קברות נשארו לעדות. בוועד הלאומי של הישוב הילכה המחשבה שיש לחדש את הישוב היהודי בכפרים אלה. המניע העיקרי שלה היה יו"ר הוועד הלאומי, יצחק בן־צבי. האיש שחקר את תולדות הכפרים האלה וישוב ארץ ישראל בגליל. בגיל מבוגר הוא נוכח, תוך התרגשות רבה, שאף ישוב יהודי פקיעין הולך ומע. שק־הילת פקיעין הגדולה והידועה התפוררה בכל הארץ, רק שריד משפחת זינאתי שמרה על המסורות היהודיות. הנשיא השני התנהם בעבודה שליד פקיעין ההיסטורית הוקם מושב פקיעין החדשה, כי המשך לקהילה הנודעת בכפר ה־גלילי הציורי.

גם מבלי להיכנס לבדיקת המסמ־כות שבסביבת יהודים את כפרי הגליל לשפרעם, כפר יאסיף, פקיעין וכפר הבניה, ברור מעל לכל ספק שהישוב היהודי בכפרים אלה גלותן על־ידי סיבות, מי תתות איזב־פרעות, האשם באחריות לבאסונות כבע ומחלות מדבקות שפקדו את המקומות הוו קשים מאוד. כי לא היו תרופות או עזרה.

עתה, לקראת יום הכיפורים, יום הזכרון ויום העלאת זכר קהילות וק־דושים שהושמדו ונהרגו בכל התקו־פות כבר בימי הרומאים. כאשות התפילות המרגשות של יום הצום היא "אלה אזכרה", אנו מעלים זכרה של הקהילה בכפר יאסיף, יותר ידוע הוא בית הקברות היהודי באותו הכפר, המשמש עדות אחרונה של חיי יהודים במקום הזה.

הכר קבר בית העמק, אחרי כהנא, בעזרת החוג האחורי לידיעת הארץ במטה אשר וקרן המילגות על־שם עמירי עקיבא, פירסם באחרונה מחקר על "הישוב היהודי ובית הקברות היהודי בכפר יאסיף". כשמו של כפר יאסיף הוא נמשך לנושא. המעובד עין רב בידיעת הארץ. יצוין, כי בית הקברות הפך כבר מזמן לאתר עתיקות, שאותו מוני־חים הגורמים שהיו חייבים בטיפולו. עוד בשנות ה־50 וה־60 טיפלו בנושא כאב זה. הבאנו צילומים מבצבות שנמצאו משהו מצבות סיג. עודים המולכים בחולקת בית ה־עלמין זעזה. כהנא חזור לנושא כגם ומקיף הארץ השונים סיפלו בו. על־פי הכתובים הקודמים יכול היה לערוך השוואות בין המצב לפני עשרות שנים היום.

החוקר סוקר את תולדות כפר יאסיף ליצים, שלפי המסורת נקרא על שמו של יוסף בן מתתיהו, הוא סבור שלא היתה רציפות ישוב יהודי בכפר, אלא חידוש במאה ה־16. היו עליות וירידות לישוב חקלאי זה, שבשיא בבאה הקודמת, שרידי בית כנסת קדום — שעל רצפתו הוקם בתקופת מדינת ישראל בית מגורים, על אף היות זה אתר ארכיאולוגי האסור לבנייה — מצ־ביעים על ישוב יהודי גם במאות האחרונות לספירה.

כהנא מבקש, על־פי עדויות (לקצתים קלושות) בבית הקברות, לכחזר את קהילת כפר יאסיף. הוא מגיע למסקנה שיהודי צפת וחידשו את היישוב בגין תנועות פוליטיות בהולפת מושלים. אבן בית הקברות ידוע במיוחד. בהיותו שוה קבורה ליהודי עכו שביקשו להיקבר ב־אדמת א"י ולא בשטה מחוצה לה. גם הדימוה אם הרמח"ל (לוצאטו) קבור במקום זה או בחיפה. לא נפתר על־ידי החוקר. המעלה את תולדות במשפחות פינטו, מזרחי, צורי ונתן, שמצבות נפטריהם עדיין ניכרות בכפר יאסיף.

האם קבר של משה מלכי, הרב מצפת, יליד ירושלים, יכול לאשש את הסברה שיהודי צפת חידשו ישוב כפר יאסיף? כהנא, שהכתבים גם בעדויות אנשים חיים וסתובים, לא העלה במחקרו את גבולות בית הקברות היהודי בעבר, שפורסמו ב"הארץ" בעבים אחרות.

במחקר בערכתי אחרי הקמת המדינה, הוברר שבית הקברות היהודי נבעם שימש רק בשעת הדחק: נשים או ילדים שנפטרו בחג או ער־לים בלתי־חוקיים שטבעו או נפטרו. נקברו בעבר. את האחרים העבירו לכפר יאסיף, בזמנו סיפר גם בן עם כי אביו נקבר בבית הקברות לטרגלות תל אלפוהאר. כיוון שלא שמר את הכבוד. החברה קדישא לא היתה מוכנה לטרוח לבעצו. מחקר חדש זה הראוי יתרום לתיעוד תקופתי של האתרים היהודיים בגליל.

הכינוס ה־40 לידיעת הארץ

בנ' הול המוסד סוכות ייפתח ביר־ושלים הכינוס ה־40 לידיעת הארץ בשנים החברה להקירות א"י ועתיקו־תיה. שיוקדש כולו להישגי ה־ארכיאולוגיה ב־20 שנות איחוד העיר. ייערכו שני ימי סיורים ביר־ושלים, ולראשונה יפתח אתר "בית הכזונות" שבתחתית לישיבת המתל. שנחפר ושוחזר בידי פרופ' נחמן אביגד והאה נחזר זה מיום 29.3.87. כוטבי ההרצאות ייערכו בבצורות ירושלים ובנוסר ההרבה יצחק קולג' — כמותר אולם לביטב. נרשמו לבעלה מ־800 משתתפים, שייעבדו את המסלולים ב־16 קבוצות.

... כי צריך להתקדם בחיים

נמשכת ההרשמה ללימודי תעודה בקורסים הבאים:

מינהל עסקים דרשנתי

ניהול סחר בינלאומי

חשבות וניהול כספים

יועצי השקעות

ניהול משאבי אנוש

שיווק ומכירות

פירסום ויחסי ציבור

מועד פתיחת הקורסים - אוקטובר '87

ייעוץ, פרטים והרשמה:

תל־אביב טל. 219958, 210390, 2־03־218291

ירושלים טל. 690130, 666380, 02־668383

חיפה טל. 9־8־04־512277

רחובות טל. 2־08־458451 (אחה"צ)

- מינהל עסקים בלבד -

המכללה למינהל — מיסודה של הסתדרות הפקידים

נתיב בטוח - לעתיד בטוח

חשבשבת

מי.סי.סופט בע"מ

אלפי ממליצים אינם יכולים לטעות

דרך פ"ת 65, ת"א טל: (03)261146

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

[illegible]

שלמה בונשטוק
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
בת — ים

17.9.87

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי — בית שמש

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

[illegible]

עמוס קלצקי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה - מחוז

תאריך: ט' באלול התשמ"ז
3 ספטמבר 1987

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר שינוי תכנית מתאר

[illegible]

9.9.1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי קרית גת

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

זקוק דחוף למודעה?

מודמכון

לשרותך 24 שעות ביממה

03־38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

صكنا من الاهل

"אפרוחי התאלידומיד"

עופות חסרי כנפיים, בעלי מקור מעוקל כחולץ פקקים ואפרוחים הבוקעים מן הביצה ללא עיניים הם התוצאה של עליית ריכוז הסלניום — יסוד קורט מסוכן שנשטף ממערכות ההשקיה אל שמורות טבע בארה"ב

בין קבוצות הרעלים השונות נראה כי אחת האיומות ביותר היא זו של החומרים הטראטוגניים: חומרים הגורמים לעיוותים בהתפתחות עוברים ובמהלך הגדילה של ילדים. המוכר בכולם אולי הוא התאלידומיד, שגרם ללידתם של ילדים חסרי גפיים ומעוותים לאחר שנלקח כתרופה על ידי נשים בהריון. אך התאלידומיד אינו היחיד הגורם להופעות נוראות אלה. אחד הרעלים הטראטוגניים המוכרים מזה שנים רבות הוא הסלניום: יסוד קורט המצוי בריכוזים זעירים ביותר בקרום כדור הארץ. עתה, כך נראה, הפך האיום בהרעלת סלניום למוחשי באזורים נרחבים בדרום מערב ארצות הברית.

ציפורים רבות בשמורות בעלי החיים בדרום קליפורניה פיתחו בשנים האחרונות עיוותים ומומים בלידה שנוצרו לדעת מדענים כתוצאה מריכוזים גדולים והולכים של יסודות קורט ובהם סלניום, בורון וכספית. ההנחה הרווחת היא כי ריכוזי הרעלים נובעים משטיפה מתמשכת של קרקעות המעובדות על ידי חקלאים כאשר החומרים נסחפים עם המים.

עמק סאן־חואקין הוא אחד האזורים החקלאיים העשירים ביותר בעולם, וכמעט כולו מעובד בהשקיה. בתוך העמק נמצאת שמורת הטבע קסטרסון, שבה מסתיימת מערכת ניקוז השדות. ריכוזי סלניום במי הניקוז גרמו בשנים האחרונות למותם של מאות ציפורי מים ולבקיעת אפרוחים בעיוותי צורה: ציפורים שנבקעו עם גדמים במקום רגליים וכנפיים, מקורים מעוותים כחולצי פקקים וציפורים חסרות עיניים.

תרנגולת בצה (coot) שכנפיה עירומות מנוצות וגדולה כשליש מן המקובל, נמצאה לא מכבר בשמורה. שלטונות הבריאות של קליפורניה הזהירו בתחילת החודש כי לנשים בהריון, נשים מיניקות וילדים מתחת לגיל 15 אסור לאכול תרנגולות בצה לאחר שבדיקות העלו ריכוז של 6 עד 11 חלקים למיליון של סלניום בבשר של תרנגולות ביצה שנצודו באיזור אגם טולאר. ריכוז כזה משמעותו שדי ב־110 גרם של בשר עוף זה בשבוע כדי לגרום לסיכון. מה גם שגם באיזור זה התגלו ציפורים בעלות מום. דיווחים דומים אודות מומים מולדים וביצים עקרות שלא בקעו בשמורות טבע נוספות, במדינות יוטה, ... נוספת, נבונים עתה. כדברות מורה ארה"ב אינן סובלות מבעיית ריכוזי סלניום כתוצאה מהשקיה — אך גם שם קיים חשש לעליית ריכוז הסלניום כתוצאה מפליטת פיח מתחנות כח מוסקות בפחם.

מינהלת ההשקיה של קליפורניה מבקשת עתה לפעול כנגד ריכוזי הרעלים בקרקע בשמורת קסטרסון ולצורך זה הוקצו לא פחות מ־50 מיליון דולר. השיטה שנבחרה היא הסרת 15 הס"מ העליונים של כל הקרקע הנגועה בשמורה וריכוזה בגבעה מלאכותית מרופדת בורדיות וביריעות פלסטיק. בבצע הניקוי יחל בפברואר 1988 והנהלת השמורה מקווה להשלימו בשישה חודשים. עם זאת מודים מנהלי השמורה כי אינם יכולים להבטיח שהטיפול שנבחר אכן יציל את בעלי החיים. התקווה להצלחה טמונה במדידות שהראו כי מאז הופסקה הזרמת מי הניקוז אל השמורה לפני שנה לא עלתה רמת הסלניום.

במקביל מממן הממשל הפדרלי תוכנית מחקר שנועדה לבחון את היעילות בשימוש בתנאי שדה בבקטריות שהוכחו כי הן הופכות סלניום מתרכובות סלניט רעילות לתרכובת גזית בלתי רעילה ומנקות בכך את הקרקע. בתנאי מעבדה הצליחו כבר החוקרים לגרום לעליית יעילות הבקטריות תוך שימוש בחומרים כגון אבץ וניקל, והשיגו סילוק מהיר פי עשר של תרכובות סלניום רעילות, מקצב הסילוק הטבעי של אותן בקטריות. מפתחי השיטה עושים עתה מאמצים להוכיח כי היא זולה ויעילה יותר מהשיטה היקרה של הסרת הקרקע.

600 מטר מתחת למים במעבדה

סימולטור חדש מאפשר לבחון טכניקות לפעולת צוללנים בעומקים של מאות מטרים ולהפעלת מיכשור בלתי מאויש בעומק 2,000 מטר

השיפתם של שרידי הטיטאניק, צילומה ואף העלאת הכספת שלה הם אחד השיאים שהושגו באחרונה במחקר הטכנולוגי האוקיאנוגרפי — אותו תחום הנדסי המפתח את הכלים לעבודה בעומק רב מתחת לפני הים. פעילותן של צוללות בעומקים של 250 מטר מתחת לפני הים נחשבת היום לשגרתית. אך נראה שהשגרה מתייחסת יותר לצלילה ופחות לפעילות שהכלים אמורים לבצע בעומק רב.

עם פיתוחה של הטכנולוגיה החדשה נראה כי עומקי הפעולה הולכים וגדלים — ואתם הבעיות. בפיתוח האמצעים הטכניים האלה היא הצורך לנסותם בתנאים אמיתיים, ומסוכנים. מי שביקשו לפתור שאלה זו הם החוקרים במעבדות GKSS בגיסטהאכט מערב גרמניה. במוקד הניסויים עומד מדמה צלילה המאפשר בחינה של ציוד מאויש עד לעומקים של 600 מטר ושל ציוד בלתי מאויש עד לעומקים של 2,000 מטר.

לבו של מיתקן ההדמיה הוא תא הניסוי הראשי: גליל בקוטר של 3.5 מטר ובאורך 11 מטר, שאפשר להגיע בו ללחצים שעד 100 באר. התא הוא גדול דיו כדי להכיל חלקים של כלי צלילה, כמו רגלי מגדלי קידוח, במשקל שעד 120 טון — ואף צוללות שלמות. לצדו של התא הראשי מופעל תא ניסוי קטן יותר שם אפשר ליצור הדמיית עומק של 2,000 מטר (בלחץ של 200 באר).

הלחצים נוצרים באוויר — אך תאי הניסוי יכולים להיות מלאי מים, יבשים או מוצפים חלקית בהתאם לצורך. שאר הניסויים בהתקן הן ה"צלילות". כאשר למשל בוחנים ציוד לתיקון חיצוני של צוללות והצוללנים מצויים ליד הכלי מתוך התא המוצף שהלחץ בו מועלה לדרגה הנדרשת. התא כה גדול עד שאפשר לערוך בו במקביל חמישה ניסויים שונים, ואף לעבור מניסוי לניסוי תוך כדי המשך הדמיית הצלילה.

בסדרות הניסויים הראשונה, עליה דיווח לא מכבר שירות המחקר המערב גרמני, נבחנו טכניקות של הלחמות בגופי צוללות בעומק רב. צוותי העבודה מתגאים בכך שהיו הראשונים — והיחידים עד כה — שפעלו בתנאי לחץ המקבילים לעומק של 600 מטרים, וזאת תוך כדי עבודה במשמרות ובהזנת תהליכים וציוד חדש. הלחמת גופי לחץ מתחת לפני הים יכולה להיעשות הן בטכניקה "רטובה" והן בטכניקה "יבשה". מכשירי הלחמה הפועלים מתחת למים מוכרים מזה שנים אך איכות החיבור שלהם אינה מושלמת. ריתוכים "יבשים" מבוצעים כאשר סביב האיזור המולחם מונחת יריעה דקה מחומר פלאסטי ה מנופחת בגז בלחץ, העולה אך במעט על הלחץ השורר מסביב.

הקשיים בטכניקת הריתוך היבש נובעים מהחשש להיפגעות הצוללן מחומרים הנפלטים בתהליך. בניסויים התברר כי קיים בטכנולוגיה זו סיכון נוסף: יתכן כי בעת ההלחמה נלכד בכיס זעיר גז המצוי בלחץ הסביבה (נאמר 100 באר), כאשר תעלה הצוללת המתוקנת אל השטח יכול כיס כזה לגרום לפיצוץ ולפתיחת הריתוך.

.בטיפוס של מטוס מונע שרירים. ה"לייט איגל", ערך בשבוע שעבר טיסת ניסוי ליד העיר שרלוט־טאון ברוד־איילנד. המטוס, שתוכנן ונבנה על־ידי מחלקת האווירונאוטיקה והאסטרונומיה של המכון הטכנולוגי של מאסצ'וסטס, אמור לבצע שיחזור "היסטורי" של טיסת דאידלוס מהאי כרתים בעוד כמה שבועות. (אי־פי)

עין הציפור – מיקוד מורכב

לעומת מערכת המיקוד של עין האדם, המשנה רק את קימור העדשה, משנות הציפורים בו זמנית את קימור העדשה ואת קימור קרנית העין

עדשת העין, בניגוד לעדשת מצלמה, היא איבר גמיש ומערכת השרירים שסביבה מאפשרת את שינוי דרגת הקימור שלה כך שאורך המוקד של העדשה משתנה — ומיקוד הראיה מותאם למרחק קצר או לטווח ארוך. עם הגיל, הופכת העדשה לקשיחה יותר והשינוי קשה יותר — תופעה המביאה במרבית המקרים לצורך במשקפי קריאה, כדי ליצור מערכת אופטית שבמשולב עם העדשה הטבעית המטוקדת למרחק מאפשרת מיקוד בעצמים קרובים — כגון דפי העיתון.

שינוי מידת הקימור של העדשה בעין הוא רק אפשרות אחת לשינוי המבוקש באורך המוקד של העין. עתה טוענים ארבעה חוקרים, דוד טורילו וג'וש והאלמן מאוניברסיטת ניו יורק ופרנק שפל והווארד האולנר מאוניברסיטת קורנל, כי בידם הוכחות חותכות לכך שציפורים (או לפחות יונים ותרנגולות, בהן נבחן הנושא) מסתייעים בדרך נוספת לשינוי מיקוד הראיה.

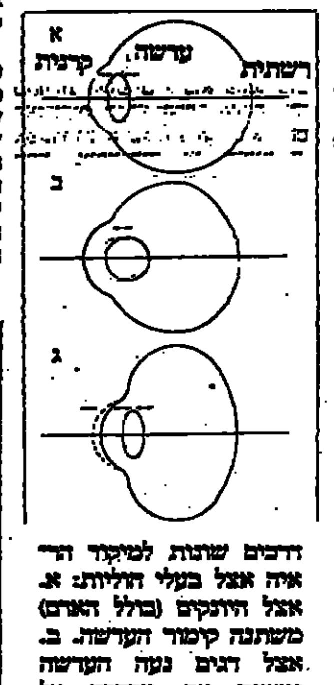

דרכים שונות למיקוד הראיה אצל בעלי חוליות: א. אצל היונקים (כולל האדם) משתנה קימור העדשה. ב. אצל דגים נעה העדשה ומשנה את מרחקה אל הרשתית. ג. אצל הציפורים משתנה בו־זמנית קימור העדשה וקימור הקרנית.

בסקירה אודות מחקריהם של הארבעה, שהתפרסמה בשבועון נייצ'ר (גליון 6129 עמ' 383), מוצגת מערכת מיקוד המסתייעת גם בעיוות הקימור של קרנית העין המצויה לפני העדשה. כאמור, שינוי קימור העדשה (המוצג בציור א') הוא רק אפשרות אחת. העדשה והקרנית מהוות יחד את עיקר המערכת האופטית ושינויים בשתיהן יכולים לשנות את אורך המוקד. בכמה דגים נמצא, כי שינוי המיקוד מבוצע על ידי שינוי המרחק בין העדשה לקרנית. בעיניים אלה, נעה העדשה בעלת הצורה הקבועה ומתקרבת או מתרחקת מן הקרנית תוך שינוי אורך המוקד. (כפי שמוצג בציור ב').

הקרנית עצמה היא עדשה קמורה פשוטה, המצויה בגבול שבין תווך אופטי אחד (אוויר) לשני (נוזל העין). שינוי בקימור הקרנית יכול לשנות את אורך המוקד. אצל היונקים לא נמצא מקרה בו משתנה קימור הקרנית — ובעין של יונקים — כולל האדם — אין מערכת שרירים היכולה לגרום לשינוי כזה. לעומת זאת, בעין הציפור מצויה מערכת שרירים היכולה לשנות את קימור הקרנית, בנוסף לקימור העדשה (ציור ג').

ההוכחות ליכולת הציפורים לשנות את קימור הקרנית הובאו לראשונה כבר בשנת 1892, כאשר טי ביר ערך ניסויים, בהם נמצא, כי הייתה תנועה של פני הקרנית אצל יונים, תרנגולות, ניצים וינשופים. תוצאות דומות הוצגו על ידי ר' גאנלאר, ב־1945. אך בשני המקרים לא עמדו הניסויים בסטנדרטים מדעיים המקובלים היום.

בעיית ההוכחה הסתבכה, כאשר ניסויים אחרים לא הצליחו להוכיח את שינוי קימור העדשה ביונים ובינשופים.

שני המחקרים החדשים עשו שימוש בידע ובטכנולוגיות שונות. במחקרם של טורילו והאלמן כלל העבודה גירוי עצבי ישיר למוח הציפור. ואילו שאפל והאולנר מדדו את עקמומיות הקרנית באמצעות כיוון מדוייק — כאשר השינוי במיקוד — וכפי שהתברר גם בקימור — נעשה על ידי הצגת "מטרות" בטווח קצר שעוררו את עניין הציפורים, כגון מזון.

התוצאה החד־משמעית של שני המחקרים היא, כי הציפורים שנבדקו מקמרות את הקרנית, כדי להתאים את אורך המוקד של העין. מעניין לא פחות לציין כי שינוי קימור הקרנית בא בנוסף לשינוי קימור העדשה (המוכר ביונקים) — כאשר השינויים בקימור הקרנית גדולים יותר יחסית כאשר הטווח קצר יותר.

התאמת מיקוד הראיה אצל הציפורים כפי שעלה ממחקרים אלה, מורכבת יותר מזו הקיימת בעין האדם, שכן מדובר בשני שינויים המתרחשים בו זמנית במערכת האופטית המורכבת של קימות העין. עתה נראה, כי מחקרים נוספים יבקשו לעמוד בעיקר על מערכת הבקרה העצבית של המיקוד הכפול אצל הציפורים.

חוטי חשמל מפלאסטיק

פולימר אורגני שפותח במעבדה מוליך זרם חשמלי טוב יותר מנחושת

אין מדובר במוליך־על, אך נראה שהחומר החדש שפותח במעבדות המחקר של BASF בלודוויגסהאפן, מערב־גרמניה, עתיד להפוך ללהיט בתחום הולכת החשמל. מדובר בפולימר אורגני שהוא מוליך זרם חשמלי, בטמפרטורות החדר, טוב יותר מכל חומר אחר המוכר כיום ביחס למשקלו.

הירחון סאיינטיפיק אמריקן (גליון 257/3 עמ' 22) המוסר אודות התגלית, מציין כי למרות שהמצאת החומר החדש עומדת בצילם של ההישגים בתחום מוליכי־העל, משמעות ההמצאה לצורכי יישום יכולה להיות פריצת־דרך לא פחותה.

אלן היגר מאוניברסיטת קליפורניה, שבחן את החומר החדש, אומר כי יתכן שהוא התשובה לחיפושים הארוכים אחר חומר פלסטי מוליך — שיהיה זול יותר, קל יותר ונוח יותר לעיבוד מאשר מוליכים מתכתיים.

בסיס המוליך הפולימרי, שפותח על־ידי הרברט נאורמן ונ. תאופילו ממעבדות BASF, הוא פוליאצטילן המורכב משרשרות של אטומי פחמן ומימן.

כשהחומר "מוספג" ביוד — יש לפוליאצטילן הזה מוליכות של 150 אלף סימנס לסנטימטר, (סימנס היא היחידה ההפוכה ליחידת ה התנגדות החשמלית — האום). זוהי מוליכות המגיעה רק לרבע מן המוליכות של נחושת, כאשר משווים את החומרים על בסיס נפחם, אך בשל משקלו הקל של הפולימר החדש, מוליכותו ביחס למשקלו כפולה מזו של נחושת.

החוקרים באוניברסיטת קליפורניה, ובהם היגר ואלן מקדיארמיד, גילו כבר לפני 10 שנים כי פוליאצטילן מוספג ביוד הוא מוליך טוב — לעומת פוליאצטילן נקי המשמש כמוליך למחצה. ההסבר הפיסיקלי־כימי הוא כי היוד תורם למשיכת אלקטרונים מהמוקדים בשרשרת הפולימר, ומשאיר פרצות ה מאפשרות הולכה חשמלית.

הפולימר שעובד על־ידי היגר ועמיתיו לפני 10 שנים, היה, עם זאת, בעל מוליכות נמוכה יחסית של 200 סימנס לס"מ בלבד. חומרים אלה היו גם בלתי־יציבים והתפרקו באוויר הפתוח לאחר כמה שעות. החומר שפותח במערב־גרמניה הוא לא רק מוליך טוב בהרבה, אלא גם יציב ואינו נפגע באוויר במשך יותר מחודש.

נראה כי המוליכות הטובה יותר ויציבותו של החומר נובעים מ תהליכי סינתזה שפותחו בBASF, שאינם גורמים לריסוק ולעיוות במולקולות, כך שהחומר מתבצע לאורך מולקולות ישרות וארוכות — מבנה חומר העמיד טוב יותר בפני חימצון. נסיונות לקירור החומר החדש לטמפרטורות נמוכות במיוחד לא הביאו לתופעה של מוליכות־על, ולדברי היגר נראה כי החומר אינו טהור לחלוטין.

בדיווחים נוספים ממעבדות ה מחקר בגרמניה טוענים המבצעים שגירסאות חדשות של הפולימר הראו מוליכות טובה יותר מזו של הנחושת, אפילו בהשוואת נפחי החומר.

למרות יתרונותיו של הפולימר החדש אין המוצר שבידי החוקרים עונה על דרישות השוק לשימוש כפלסטיק מוליך — בעיקר כיוון שאינו "מתנהג כפי שפלסטיק צריך להתנהג": החומר אינו מסיס לא במים, לא בממיסים מוכרים ואף לא בהמסה, ולכן אין הוא ניתן בחימום אלא מתפרק. נראה שמחקר נוסף בפולימרים קרובים בתכונותיהם לפוליאצטילן יביא בסופו של דבר ליצירת הפלסטיק המוליך המבוקש. או כפי שמציג זאת היגר: "אין שום סיבה להאמין שמוליכות גבוהה היא ייחודית רק לפוליאצטילן".

מתמטיקה למתן תרופות

שיטה העשויה לשפר את דרך התגובה של חולי איידס לאזידותימידין (AZT), ושל חולי סרטן לכמה צורות של כימותראפיה, פותחה לאחרונה על־ידי ד"ר צביה אגור, מומחית לביולוגיה מתמטית במכון ויצמן למדע.

ד"ר אגור הסתייעה במחשב ובמודלים מתמטיים לשם ניתוח אירועים ביולוגיים מסויימים, תוך זיקה להשפעותיהם על פעילויות ביולוגיות אחרות, ומצאה את מה שנראה לה כגורם הקריטי בקביעת לוח הזמנים הנכון למתן יעיל של התכשירים הרפואיים.

הפעילות של AZT ושל כמה תכשירים אנטי־סרטניים מבוססת על הרעלת תאים בתקופות החלוקה שלהם. במילים אחרות, תכשירים אלה יכולים לקטול לא רק נגיפים או תאים ממאירים אלא גם תאים נורמליים, המתרבים במהירות (ר בכלל זה תאים של מוח עצם ושל כבד).

למרבה המזל מתברר שאורך מחזור הרבייה של נגיף האיידס ושל תאים סרטניים שונה מזה של תאים נורמליים. לא זו בלבד, השונות באורכי מחזור הרבייה בתאים נורמליים נמוכה מזו שבתאים ממאירים. מכאן משתמע שאפשר לספק את התכשירים למטופלים לא באקראי או בקצב אחיד אלא במנות גדולות ובמועדים מחושבים מראש, כך ששלבי החיים הרגישים של התאים הנורמליים יחפפו לפרקי הזמן שבהם אין חשיפה לתכשירים המרים.

אם אכן יימצא העיתוי המתאים, יהיה בכך כדי לצמצם את הפגיעה בתאים הנורמליים.

AZT ותכשירים אנטי־סרטניים ניתנים בדרך כלל במועדים שרירותיים או בצורה המבטיחה רמות גבוהות וקבועות לאורך זמן ממושך — די הצורך — כדי לקטול כל תא סרטני או כל נגיף איידס בעת שהם נכנסים לשלבי החלוקה שלהם. כשפועלים בדרך זו, אין כמעט שום הבחנה בין תאים נורמליים ובין תאים ממאירים. יתר על כן, אם מקטינים את גודל המנה, כדי להקטין את הנזק לתאים הנורמליים, הדבר עלול להקנות לתאים הממאירים עמידות ביחס לתכשיר.

אפשרות כזאת מתממשת, לדבריה של ד"ר אגור, כאשר הסביבה עשירה בתכשיר, אך לא במידה מספקת להשמדה של כל האוכלוסיה הממאירה. בתנאים שכאלה, משגשגים דווקא תאים מוטנטים שהם עמידים לתכשיר.

בהתבסס על חישוביה של ד"ר אגור, החלו ד"ר בלהה שכטר ופרופ' רות ארנון, מהמחלקה לאימונולוגיה כימית במכון ויצמן, להפעיל את התכשיר ציטוזין ארבינוזיד, הידוע בפעילותו האנטי־סרטנית, על תאים ממאירים בלוקמיה. תוצאות הניסויים הללו עולות בקנה אחד עם המודל התאורטי והתשובות מעודדות מאוד. בהמשך לכך נערכים עתה ניסויים דומים בעכברים. ד"ר אגור, ד"ר שכטר ופרופ' ארנון עורכות במקביל גם ניסויים על מנת לקבוע אם מתן AZT בפרקי זמן מוגדרים, בהתאם למחזור החיים של נגיף האיידס, אכן יקטינו את פגיעתו של החומר בתאי הפונדקאי.

לדבריה של ד"ר אגור, היישום של מודלים מתמטיים לצרכים רפואיים אינו בגדר חידוש. המתמטיקאים גילו זה מכבר שיש מקום לתיאור פורמלי של תהליכים המתחוללים בתוך הגוף באמצעות משוואות, ושתוצאות המשוואות הללו יכולות לשמש כבסיס לחיזויים מועילים.

ד"ר אגור היתה סבורה שהמודלים המסורתיים הוליכו מעט יישומים קליניים נרחבים, כיוון שהיו מקיפים מדי ולפיכך גם קשים לאנליזה ולשימוש. הבחנה זו גרמה לה לנקוט בגישה מינימליסטית. היא מנסה, אפוא, להשתמש במתמטיקה כדי להעריך את החשיבות היחסית של גורמים ביולוגיים שונים בתוך המערכת וכדי להדגיש רק את הגורמים החשובים ביותר. "ברוחה לפסלים יפאניים", היא מסבירה, "מודלים מינימליסטיים מדגישים את הפרטים החשובים והחיוניים ביותר, שכן המתבונן משלים מעצמו — כבמנה תחילה — את כל השאר".

ד"ר אגור מקווה שהמשך המחקר בלוקמיה ובחוקים מתמטיים פורמאליים, במקום באינטואיציה ובכוונת לב, יאפשר חשיפה של אסטרטגיות נוספות להקטנת הסיכונים הכרוכים במתן תכשירים לחולה.

ניקוב מחשבים (ישראל) בע"מ

הודעה בדבר פירסום תשקיף

ניתנת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח כי ביום 31 באוגוסט 1987 פורסם תשקיף בדבר

הנפקה של

עד 148,720 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א בערך נקוב כולל של 148,720 ש"ח ומחזורה של עד 32,000 כתבי אופציה (סדרה 2) רשומים על שם הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1 באוקטובר 1987 ועד ליום 30 בדצמבר 1989. למניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. רשומות על שם, כך שכל כתב אופציה (סדרה 2) ימומש לשש מניות רגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. (30 ש"ח ע.נ.) כפוף להתאמות, כנגד תשלום במזומן של "מחיר המימוש" כאמור להלן:

מחיר המימוש של כל כתב אופציה (סדרה 2) יהיה 70 שקלים חדשים, צמודים לשער היציג של הדולר ארה"ב כך שלמחיר המימוש יתווסף הפרשי שער הנובעים מעליית השער היציג לתאריך המימוש, ביחס לשער היציג של הדולר של ארה"ב ליום 21.12.86 (1.4935 ש"ח).

כתב אופציה אשר לא ימומש עד ליום 30 בדצמבר 1989 יפקע ויהיה בטל ולא יקנה לבעליו זכות כלשהי. התמורה ששולמה בעדו לא תוחזר.

ניירות הערך הנ"ל מוצעים כדלקמן:

הנפקה בדרך של זכויות של

עד 29,744 יחידות המוצעות לכל בעלי ניירות הערך של החברה, במחיר של 70 ש"ח ליחידה לפי היחס של יחידה אחת בגין כל 24 ש"ח ע.נ. מניות החברה (מכל סוג) או בגין כל 0.8 כתב אופציה (סדרה 2) שיהיו מוחזקים על ידם בתום יום העסקים של ה־4 בספטמבר 1987.

כל יחידה כוללת 5 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. במחיר כולל של 20 ש"ח (400%)
רו כתב אופציה (סדרה 2) במחיר של 50 ש"ח (1000%)
מחיר היחידה 70 ש"ח

והנפקה לעובדים של החברה

עד 2256 כתבי אופציה (סדרה 2) מוצעים לעובדי החברה הזכאים במחיר רכישה של 50 ש"ח לכל כתב אופציה (1000%), תוך אפשרות של הלוואה עודפת כמפורט בסעיף 3.3.2.

בעלי ענין בחברה התחייבו לנצל 5406 יחידות, המהוות כ־18% מהיחידות המוצעות בדרך זכויות.

המניות הרגילות בנות 5 ש"ח ע.נ. והמניות הרגילות בנות 1 ש"ח מקנות למחזיקיהן קול אחד בגין כל מניה מבלי להתחשב בערכן הנקוב ולפיכך קיימת עדיפות למניות הרגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. בהצבעה.

כתבי האופציה (סדרה 2) המוצעים במסגרת הנפקה זו הינם בתנאים זהים לכתבי האופציה (סדרה 2) הקיימים כיום בהון החברה.

בשנת 1982 רכשה החברה מבעלי מניותיה, מניות בחברות בנות שהיו בשליטתם. כתוצאה מהרכישה נרשם "הפרש מקורי". עובר לתאריך התשקיף בא לידיעת החברה שרישום ההפרש המקורי כאמור אינו עולה בקנה אחד עם כלל 16 לכללי ההשתבנאות האמריקאים. החברה תיקנה למפרע בדרך של הצגה מחדש (Restatement) את דו"חותיה הכספיים החל משנת הרכישה כאמור על ידי קיזוז ההפרש המקורי מההון העצמי. כתוצאה מכך קטן ההון העצמי של החברה ליום 31.12.86 בסך של 2,011,544 ש"ח והסתכם לסך של 1,241,344 ש"ח. ראה באור 1 לדו"חות הכספיים.

בעלי ענין ערבים אישית להתחייבויות החברה. בבעלות החברה לשחרר. מכספי תמורת ההנפקה, את בעלי הענין מערבויותיהם האישיות. (ראה סעיף 8.2.2 לתשקיף).

החברה ערבה ביחד עם אחרים לבנקים שונים בגין חברה שלובה, קידרון מערכות סיפרותיות בע"מ, עד לסכום מירבי של 1,250,000 דולר ארה"ב (ראה עמוד 65 לתשקיף).

רווח הפסד במאוחד מתואם לשקל של חודש דצמבר 1986

	לתקופה של 9 החודשים שהסתיימה	לשנה שהסתיימה ביום 31 במרס		
	ב־31.12.1986	1986	1985	1984
רווח (הפסד)	640,328 ש"ח	(836,244) ש"ח	(681,164) ש"ח	(1,400,138) ש"ח

יתרת ההפסד המצטבר המתואם (במאוחד) ליום 31.12.1986 הסתכמה בסך של 1,370,910 ש"ח. בדבר פרטים על התוצאות העסקיות ראה סעיף 6.3.6 לתשקיף.

סך כל עמלות ההפצה וההוצאות הנלוות לא יעלה על כ־3.6% מתמורת ההנפקה, דהיינו סך של כ־80,000 ש"ח.

הזכאים הרשומים, כהגדרתם בתשקיף, זכאים לנצל את הזכויות או להורות על מכירתן בהודעה בכתב שתימסר לא יאוחר מיום 27.9.1987 בשעה 12:00 הזכאים הלא רשומים, כהגדרתם בתשקיף, זכאים לנצל את הזכויות או להורות על מכירתן בהודעה בכתב שתימסר לא יאוחר מיום 28.9.87 שעה 10:00.

את הבקשות לניצול הזכויות המוצעות לבעלי המניות של החברה יש להגיש ישירות לחברה במשרדה הרשום או באמצעות בנקים או חברים אחרים בבורסה.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל בנקים וחברי בורסה אחרים.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

תאריך התשקיף 31 באוגוסט 1987.

המשביר לצרכן

27.9.-2.10.87

מחאת השבוע

3 ימי מוצר 3 ימי מוצר 3 ימי מוצר

יום שני 28.9.87
גרביים לנשים גברים וילדים
25% הנחה

יום שלישי 29.9.87
מזוודות
25% הנחה

יום רביעי 30.9.87
תחתונים גופיות לנשים גברים וילדים
25% הנחה
כולל כל התוצרת

Baruch
חולצות לנשים שרוול ארוך
15% הנחה

סריגי ליז
רק 39.90 ש"ח
רק 49.90 ש"ח

נעלי ספורט
15% הנחה

פיז'מות מודפסות לילדים VANESSA
רק 29.90 ש"ח

נעלי בד לגברים VULCASSA
40% הנחה

הקונה במשביר לצרכן חוסך כסף,חוסך זמן!

כלכלה ועסקים

הערכות ראשונות ב"כור":
ההפסד של הקונצרן בחצי השנה יגיע ליותר מ–25 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

הערכות ראשונות שנעשו ב"כור" מורות, כי ההפסד של הקונצרן במאזן החצי שנתי יעלה על סכום של 25 מיליון דולר.

הקונצרן עדיין לא סיים את הכנת הדו"ח החצי שנתי, אשר יוצג רק בתחילת חודש אוקטובר, אך גורמים בכירים בקונצרן סבורים, כי ההפסד של הקונצרן יסתכם בסכום של עשרות מיליוני דולרים, בהשוואה להפסד של 13 מיליון דולר במחצית הראשונה של שנת 86'.

סכום זה נמוך מהתחזיות הראשונות של "כור". ראשי הקונצרן חששו לפני מספר חודשים, כי ההפסד בדו"חות החצי שנתיים יהיה גבוה בהרבה, אך בנתיים התברר כי "תדיראן" סיימה את מחצית השנה באיזון ולא בהפסד כפי שצפו לפני מספר חודשים.

ההפסדים בקונצרן נובעים בעיקר ממפעל "סולתם" וכן מספר מוקדים בעייתיים אחרים ובכללם מפעלי השמנים של "כור", קבוצת השי־מורים של הקונצרן ובמיוחד מפעל "גולדפרוסט", מפעל "תגל", חברת "יובל גד" ומפעלי קבוצת המתכת.

גם פעילות הסחר של הקונצרן אינה מניבה רווחים ברמה המקובלת בעבר.

גורמים ב"כור" ציינו עוד, כי הקונצרן לא יוכל לשנות את השיטה החשבונאית בהצגת הדו"חות הכספיים, כפי שעשה לקראת הכנת הדו"חות הכספיים של שנת 86'. אז עבר הקונצרן מדו"חות דולריים, שבהם היה צפוי הפסד כבד ביותר לדו"חות שקליים, שבהם הוצג רווח מתואם של 5 מיליון שקלים.

הקונצרן מתכוון לפעול לארגון מחדש של מפעלי "כור" בחודשים הקרובים ובימים אלו שוקדת הנהלת "כור" על תוכנית חדשה בנושא זה, אשר אמורה להביא את המפנה ואת הרווחיות לקונצרן. יצויין, כי רק בחודש ינואר הוחלה תוכנית ארגון מחדש קודמת, שבה פורקו קבוצות גדולות לקבוצות ביניים ושונתה הנהלת "כור".

חברת "כור" סירבה להתייחס לנושא זה באומרה, כי הדו"חות הכספיים של הקונצרן לא הושלמו ולא נמסרו עדיין לידי הבורסה.

ד"ר שמחה סדן בתצהיר לבית המשפט:
הטלת ארנונה על מתקני החשמל עלולה לגרום לזעזוע משקי

מאת אריה לביא

הטלת ארנונה כללית על מתקני החשמל צפויה לגרום לזעזוע משקי, במיוחד אם תעריפי הארנונה יגיעו לרמות המירביות, קובע ד"ר שמחה סדן מאוניברסיטת ת"א, בתצהיר שה־גיש לבית-המשפט העליון.

תצהירו של ד"ר סדן צורף כנספח לעתירה לבג"ץ שהגישה חברת החשמל נגד 9 עיריות ורשויות מקומיות שמתכוונות להטיל ארנונה על עמודי החשמל, השטח שמתחת לחוטי חשמל ומתקנים אחרים של החברה הפזורים ברחבי הארץ.

חוות-הדעת של ד"ר סדן קובעת, שאם חברת החשמל תחוייב במסי הארנונה בשיעור הגבוה ביותר המותר על-פי החוק, תצטרך החברה לשלם יותר ממיליארד שקל בשנה, בהשוואה לארנונה של 13.5 מיליון שקל שהיא משלמת כיום.

עוד קובעת חוות-הדעת שאם החברה תחוייב בשיעורי הארנונה אלה, חברת החשמל צופה כי היא תצטרך להעלות את התעריפים בשיעור של 75%.

ד"ר סדן מציין עוד שהמגמות הללו שליליות מנקודת-ראות משקית ומנוגדות למדיניות ה־כלכלית המוצהרת של הממשלה של בלימת האינפלציה.

דנים ביצירת שוק משני לבנקאיות שייפדו ב–88'

יירשמו למסחר לאחר חלוקת מניות הטבה נטולות הגנה

מאת יהודה שרוני

משרד האוצר החל בדיונים על האפשרות לרשום למסחר בבורסה את המניות הבנקאיות אשר ייפדו באוקטובר 1988. לצורך העניין נפגש לא מכבר חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, ויהודה דרורי, הממונה על שוק ההון באוצר.

רישום המניות ייעשה בדרך של חלוקת מניות הטבה, בשיעור של עד 5%, לכל בעל מניות בנקאיות, האמורות להיפדות באוקטובר 1988.

מניות ההטבה לא יהיו זכאיות לכל הגנה ממשלתית, ורישומן למסחר נועד לסייע לאוצר לבחון את שווין הכלכלי האמיתי של הבנקאיות. בחינת הערך האמיתי של מניות הבנקים תסייע לאוצר לגבש את שיעור ההטבה שיש להעניק למחזיקי הבנקאיות, כדי לעודד את מניעת פדיונן. עוד נועד הרישום למסחר, למנוע את מחיקת המניות מהמסחר בבורסה, מיד לאחר הפידיון הסופי באוקטובר 1988.

המניות הבנקאיות הנפדות באוקטובר 88', הן בהיקף של 3.6 מיליארד דולר, ורובן מוחזקות על-ידי הגופים המוסדיים (השקעונות "נר סטור", קופות גמל וקרנות נאמנות). מצב דומה לזה שהאוצר מתכוון ליצור, קיים במניות בנק כללי, שם גבוה מחירן של המניות הזכאיות להסדר הממשלתי פי עשרה ממחיר המניות חסרות ההגנה הממשלתית.

מנכ"ל הבורסה: פוטנציאל גיוס ההון לתעשיה עדיין אינו מנוצל

[illegible] פוטנציאל גיוס ההון של התעשיה באמצעות הבורסה עדיין אינו מנוצל, אומר מנכ"ל הבורסה יוסי ניצני בראיון לרבעון התאחדות התעשיינים.

ניצני מוסיף ואומר, כי לדעתו לשלושת המרכיבים העיקריים במשק — הממשלה, חברת העובדים והסקטור הפרטי — אין ייצוג נאות בבורסה. מנכ"ל הבורסה הוסיף עם זאת, כי מתוך 270 חברות שניירות הערך שלהן רשומים למסחר, כ–40% (106) הן תעשייתיות, וכ–40% מכלל גיוס ההון מתחילת השנה בוצע באמצעות חברות [illegible] 1982 הצטרפו לבורסה 70 חברות תעשייתיות חדשות, ובסוף מאי היה ערך השוק של חברות התעשיה 2.6 מיליארד דולר.

בהתייחסו לתפקיד החתם בשוק ההון גילה מנכ"ל הבורסה כי באחרונה הופנתה קריאה לרשות לניירות ערך להטיל על החתמים אחריות במסגרת החוק לבדיקת תשקיפי ההנפקה. לדבריו, מדיניות הבורסה היא לעשות הכל למען הרחבת מעגל המנפיקים, ושמירת רמת הסיכון של המכשירים הפיננסיים המונפקים.

מנרב אינטרנשיונל תרחיב את פעילותה בדרום־אפריקה

מאת אריה לביא

חברת "מנרב אינטרנשיונל" מתכננת להרחיב את פעילותה בדרום אפריקה, למרות החלטות הממשלה בדבר צמצום הקשרים עם ארץ זו.

חברת "מנרב אינטרנשיונל" היא בבעלות חברת הבניה "מנרב", שמניותיה נסחרות בבורסה בתל-אביב והנשלטת על-ידי אברהם קוניצקי (80%) ואיש העסקים אפרים הניג, שעמד בעבר בראש חברת יובל גד (20%).

ל"מנרב אינטרנשיונל" סניפים ביוהנסבורג ובבלומפונטיין, שם עוסקת החברה בהקמת דירות לשחורים.

החברה הקימה סניפים בקימברלי ובוולקום. בסך הכל, אמורה החברה לבנות, על־פי החוזים שבידיה, 1.900 יחידות־דיור בהיקף של כ–95 מיליון ראנד. במהלך 1987 תקים החברה דירות בסכום של 22 מיליון ראנד.

בשלב זה נמצא במו"מ מתקדם, הסכם לבניה משותפת עם חברת אפריקה־ישראל, שעל פיו יבנו מאות דירות נוספות, אך עדיין לא ידוע אם מו"מ זה יעלה יפה.

מפעל ערבי משווק פסטה בארץ תחת שם פיקטיווי

מאת יונתן שרמן

מפעל ערבי בכפר בית סחור, מדרום לירושלים, החל בשיווק מוצרי פסטה תחת המותג א. לנול, למרות שאין חברה כזו הרשומה אצל רשם החברות.

האריזה של מוצרי הפסטה אינה מזכירה את מקום הייצור, אלא מציגה את המוצרים כאילו הם מתוצרת חברה ישראלית.

המפעל עצמו פועל בבית סחור מזה שנים, אך רק באחרונה החל בניסיונותיו לשווק מוצרים בשוק הישראלי באריזות הדומות לאריזות ישראליות.

ל"הארץ" נודע כי השיווק עצמו נעשה על-ידי משווקים יהודים ובימים אלו מנסים להחדיר את המוצר לרשתות השיווק הגדולות.

ענף הפסטה נשלט היום בד בבד על-ידי חברת "אסם", מאחר שאין יבוא של מוצרי פסטה.

"נשר" בודקת כדאיות יבוא פחם מסין, אוסטרליה וקולומביה

במקום רכישת פחם מדרום־אפריקה באמצעות חברות סחר

מאת יונתן שרמן

חברת "נשר" בודקת בימים אלו שורה של מקורות חדשים ליבוא פחם בשנת 88', במקום יבוא פחם מדרום־אפריקה. "נשר", שאינה מ־ייבאת את הפחם בעצמה, אלא רו־כשת אותו באמצעות משתי חברות־סחר זרות, מבקשת להחליף את מקורי הפחם בגלל הרגישות הפוליטית של נושא זה. "נשר" התקשרה לפני כשנה עם שתי חברות זרות, "פריימרי קול" מארה"ב ואס.אס.אם מהולנד, שבאמצעותן היא רוכשת את הפחם לו היא זקוקה. התקשרות זו היא שהביאה גם לרכישת הפחם הדרום־אפריקאי, עקב מחירו הנוח והוצאות ההובלה הנמוכות יחסית.

היום מבקשת "נשר" למצוא מקורות חלופיים ליבוא פחם, שוב באמצעות חברות־הסחר הזרות. הד אפשרויות הנשקלות הן יבוא פחם מסין, אוסטרליה או קולומביה. איכות הפחם של שלוש המדינות האלו מתאימה לשימוש במיתקנים של "נשר", והבדיקה מתמקדת בעיקר בשאלת המחיר של פחם כזה.

רשת "שופר־סל" תקים מפעל מזון ומאפיה מרכזית

מאת יונתן שרמן

רשת השופר–סל החליטה להיכנס לתחום הייצור והיא מקימה שני מפעלים: מפעל לייצור מזון ומאפיה מרכזית. שני המפעלים יוקמו על ידי החברה הבת "גידון תעשיות", המרכזת את הפעילות התעשייתית של הרשת. תוצרת המפעלים תשווק בחנויות הרשת.

המפעלים מצויים בהקמה והכוונה היא להעיד כמיליון דולר מכספי הנפקת האג"ח של הרשת, למטרה זו. שאר תמורת ההנפקה, ש־במסגרתה יגויסו בסך הכל כ–10 מיליון דולר נטו, ישמשו להקמה השלמה של מספר סניפים חדשים של הרשת ומתקן מרכזי לאחסון והפצת פירות.

פרטים אלו נמסרו בתשקיף. עוד נמסר, כי פלח השוק של רשת השופר–סל מוערך כיום בכ–7 אחוזים מכלל המסחר הקמעונאי בארץ.

גם רשת הקו אופ החליטה בשנה שעברה להיכנס לתחום הייצור. על ידי הקמת מפעל לייצור אריזות פלסטיות, שישווקו בחנויותיה.

חברת "ישקו" לעסקי הבניה

ריה לביא

חברת התיווך "ישקו", לה מספר סניפים במרכז הארץ ובירושלים, עומדת להיכנס לתחום הבניה ר קבלנות.

הפרוייקט הראשון של החברה יהיה בשיתוף עם חברתם של האחים קוזמן. ל"ישקו" ולאחים קוזמן מגרש בשטח של שני דונמים על שפת ימה של בת־ים. על מגרש זה ניתן להקים בניין של 3.000 מ"ר, שיועד להקמת מלון־דירות או מרכז רפואי.

המגרש נרכש לפני זמן רב, אך רק כעת הוחל בפיתוחו. חברת "ישקו", בבעלותו של איש העסקים יהודה שגיא, מנהלת באחרונה מו"מ עם מספר קבלנים בדבר כניסה לפרוייקטים נוספים בענף הבניה.

יוזם הצעת חוק להשוואת זכויות ההצבעה

מאת יהודה שרוני

חבר ועדת הכספים של הכנסת, דן תיכון, מתכוון ליזום הצעת חוק לפי ישוו זכויות ההצבעה בכל המניות הרשומות למסחר בתוך 5 שנים. תי־כון התייחס לדברי חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, שפורסמו ב־שבוע שעבר ב"הארץ" ואמר: "אם רוצים בשוק הון יעיל ובשכלל, אזי חייבים להקנות זכויות הצבעה שוות לכל המניות, וכל תירוץ לאי־שיוויון בזכויות ההצבעה, מונע את פיתוחו של שוק הון מודרני. החברות הגד־לות במשק מפעילות על לחצים למניעת חקיקה ראשית בנושא, אך זה לא יעזור להן, כי בכוונתי לפעול בנחרץ".

דיוקן של חברה במצוקה

אלקול ביצעה מהפך ייצורי ושיווקי מן השוק המקומי ליצוא בלא להביא בחשבון את כל המשמעויות

דו"ח על דו"ח / אברהם מירון

אלקול נוסדה ב־1966, והפכה לחברה ציבורית ב־1982. עיסוקה העיקרי הוא בייצור, הרכבה ויצוא של רצפת צפת, ייצור פרופילים ומוצרים שונים לענף הבניה, וייצור תקרות אקוסטיות - כפת ואביזרי להאי להתקנת התקרות. בשנתיים האחרונות, הסבה החברה את מרכז הכובד של פעילותה משיווק תקרות אקוסטיות לשוק המקומי, לשיווק רצפת צפת לשווקי היצוא.

מהפך זה חייב את החברה להשקעות נרחבות בתשתית ייצורית ושיווקית, בפיתוח מוצרים חדשים ובהתארגנות ניהולית. החברה לא הביאה בחשבון את כל המשמעויות הדרושות לבנית תשתית זו, וכתוצאה מכך נקלעה להפסדים כבדים מאוד, ולקשיי נזילות חמורים מאוד.

במאי 1987 יצאה החברה בתשקיף בדרך של זכויות וכן בהצעה לאופציות, תוך הכנת תוכנית להבראת החברה. התמורה שהיתה צפויה מהנפקה זו היתה כ–1.5 מיליון ש"ח מהזכויות, ו–6.6 מיליון ש"ח ממימוש האופציות בין יולי 1987 ויולי 1990.

תוכנית ההבראה של החברה כוללת, בין השאר, פעילות מרכזית בתחום השוק לחו"ל, ייעול מערך הייצור ושינויים במערך הניהולי. כמו כן, החליטה החברה למכור את כל נכסי דלא ניידי שלה, המוערכים ב־3 מיליון דולר.

עם הוצאת הדוחות הכספיים של החברה לשנה המסתיימת ב־31.3.87 הוברר, כי החברה כבר החלה בצעדי לותה לביצוע תוכנית ההבראה:

* הנפקת הזכויות נתקבלה במלואה.
* לחברה אושרו הלוואה ומענק מקרן הסיוע למפעלים במצוקה בסך 1.6 מיליון ש"ח.
* החברה מכרה נכס אחד, ונותרו לה עוד 3 נכסי דלא ניידי העומדים למימוש.
* החברה סגרה חברת בת בארה"ב אשר הסבו לה הפסדים כבדים.
* נקבעו חוזים לשווק בארה"ב.
* הוחל בטיפול בהעברת החברה לאזור פיתוח.
* החברה מתכננת הנפקה נוספת לגיוס עוד כ־1 מיליון דולר.

השליטה בחברה ע"י בעלי ה־מניות העיקריים, לפני ההנפקה ואחריה, ולאחר שיומשו כל האופציות, מתחלקת כדלקמן:

	לפני ההנפקה %	אחרי ההנפקה %	אחרי מימוש כתבי אופציות %
משפחת אביצוק	31	16	5
משפחת שניידר	17	8	3
משפחת גפן וברנס	7	4	1
משפחת רוזנבק ולוין	—	27	46
	55	55	55

לחברה התחייבויות נוספות לזמן ארוך בסך 1.9 מיליון ש"ח. הרכוש הקבוע במותאם של החברה מגיע ל־7.4 מיליון ש"ח לאחר פחת, אך החברה יצרה הפרשה של 0.7 מיליון ש"ח, כהפסד צפוי ממימוש הנכסים.

החברה הפסידה השנה 5.1 מיליון ש"ח, ובכך עברה מהון עצמי חיובי של 3.2 מיליון ש"ח להון עצמי שלילי של 1.9 מיליון ש"ח.

מאזן ההצמדה של החברה מראה על עודף התחייבויות על נכסים במט"ח בסך של 8.3 מיליון ש"ח.

החברה לא איחדה השנה את חברה הבת שלה בארה"ב, עקב הפסקת פעילותה. הפסד חברה הבת בשנה זו הגיע ל–2.1 מיליון ש"ח, אך מחוסר נתונים לא ידוע מה היו הפסדי חברת בת זו בשנה קודמת.

הפסדי הקבוצה מפעולות (כולל הפסדי הבנות), הגיעו 4.4 מיליון ש"ח לעומת 2.6 מיליון ש"ח בלבד בשנה הקודמת. מכירות הקבוצה ירדו מ–11.1 מיליון ש"ח ל–8.5 מיליון ש"ח, ברווח הגולמי, בסך 0.9 מיליון ש"ח, אין כדי לכסות אף על הוצאות המכירה והכלליות, שהגיעו ל–1.5 מיליון ש"ח, והוצאות המימון, שהגיעו ל–2.1 מיליון ש"ח. הוצאות ההנהלה קטנו השנה ב–0.4 מיליון ש"ח עקב השתתפות חברה בעלת עניין.

כלפי החברה תלויה תביעה מב־פסית בסך 0.8 מיליון ש"ח ודרישת תשלום מצד האוצר לתשלום מס שבח בסך 0.9 מיליון ש"ח. החברה טוענת, כי אין צורך בהפרשות כל שהן בגין תביעות אלה.

דוחות כספיים

לחברה התחייבויות שוטפות של 10.5 מיליון ש"ח לעומת רכוש שוטף של 3.3 מיליון ש"ח בלבד. בהתחשב בכך שסעיף הרכוש ה־שוטף כולל מלאי בסך 1.9 מיליון ש"ח, ראו רואי החשבון של החברה לציין בדין וחשבון שלהם, כי יכולתן של החברות לפעול כ"עסק חי" (GOING CONCERN) מותנית בהתממשות התוכנית להבראת ה־חברה.

שווי החברה:

	מיליוני ש"ח
שווי מניות החברה בבורסה	
מניות רגילות	3.34
אופציות	2.50
שווי בבורסה	5.84
הון עצמי ליום 31.3.87	(1.90)
תמורה מהנפקת מניות	1.60
הון עצמי מתואם אחרי הנפקה	0.30

דו"ח רווח והפסד מתואם

	1986/7	1985/6
הפסד מפעולות	(2.3)	(2.6)
הפרשה להפסד צפוי ממימוש נכסים	(0.7)	
	(3.0)	(2.6)
מסים על ההכנסה	—	(0.3
	(3.0)	(2.3)
הפסדי חברה בת שאיחודה הופסק	(2.1)	
	(5.1)	(2.3)

דו"ח רווח והפסד נומינלי

	1986/7	1985/6
הכנסות	8.5	11.1
עלויות	(7.6)	(9.5)
הוצאות מכירה הנהלה וכלליות	1.5)	(2.8)
הוצאות מימון	(2.1)	(1.8)
אחרות	(0.1)	0.3
	(2.8)	(2.7)
הפסדי חברה בת שאיחודה הופסק	(2.2)	
	(5.0)	(2.7)

תמצית מאזן מתואם ליום 31.3.87

	31.3.87	31.3.86		31.3.87	31.3.86
רכוש שוטף	3.3	6.1	הון עצמי	(1.9)	3.2
נכסי דלא ניידי	6.7	8.0	התחייבויות שוטפות	10.5	9.0
הוצאות נדחות	0.1	0.2	התחייבויות לזמן ארוך	1.5	2.1
	10.1	14.3		10.1	14.3

הזמנות יצוא ראשונות הגיעו למפעל "פולירם"

מפעל "פולירם" ממושב רם און, צבר הזמנות ראשונות ליצוא בסכום של 700 אלף דולר. המפעל, שרק בימים אלו סיים את הרצתו, מייצר תרכובות חומרים תרמופלסטים, המשמשים בתעשיית הפלסטיק, לדוגמה, בתעשיית הרכב, כלי עבודה ומכשירי חשמל. [illegible]

בהנהלת המפעל צופה כי היקף מכירותיו יגיע ל–5 מיליון דולר. מרבית התוצרת תיוצא למפעלים באירופה המערבית.

ללקוחות מסחריים:

הלוואה דולרית לטווח ארוך בריבית הנמוכה ביותר במשק 13.5% בלבד

בנק לאומי מציע לך הלקוח המסחרי, הלוואה דולרית לטווח ארוך בריבית כדאית במיוחד ופטורה מהיטלים.

תקופת ההחזר	ריבית	סכום ההלוואה
תשלום אחד אחרי 39 חודשים	• ריבית משתנה LIBOR+5.5$ (כיום 13.5% לשנה)	$ 50,000–500,000
או בתשלומים לתקופה של 78 חודשים	• ריבית קבועה 15% לשנה (נכון להיום)	

חברי התאחדות התעשיינים יוכלו לקבל את ההלוואה בתנאים מיוחדים במסגרת ההסדר עם ההתאחדות.

הבנק רשאי לשנות את תנאי התכנית או להפסיקה בכל עת.
מתן ההלוואות מותנה בבטחונות כמקובל.

פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

Eldan Tech אלדן־טק בע"מ

ניתנת בזאת הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968

בדבר תשקיף הנפקה של

600,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 שקל חדש ערך נקוב כל אחת בערך נקוב כולל של 600,000 שקלים חדשים (להלן – "המניות").

המניות האמורות מוצעות כדלקמן –
הצעה לציבור בדרך של מכרז של –

600,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 שקל חדש ערך נקוב כל אחת במחיר מינימלי של 2.40 ש"ח לכל מניה, (להלן – "המחיר המינימלי"), מחיר המניות שיקבע במכרז יכול ויהיה גבוה מן המחיר המינימלי. יתרת המניות, שלא תמכר במסגרת המכרז תוצע לציבור בשלב־ב' של ההצעה, במחיר המינימלי (ראה לענין זה סעיף 2.3 בתשקיף).

רישום המניות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל־אביב מותנה בפיזור מינימלי של המניות, הכל כמפורט בסעיף 2.4.5 (ב) בתשקיף. אם לא יושג פיזור מינימלי תבוטל ההנפקה ויוחזר למזמינים כספם.

99% מכלל עסקיה של החברה מתבצעים באמצעות חברת הבת שנרכשה בסמוך לפרסום תשקיף זה.
82% ממכירות חברת הבת הם למוסדות ציבור התלויים בתקציב ציבורי וכן במענקים ותרומות.

החברה רכשה את חברת הבת בעיסקה שכללה החלפת מניות לפי סעיף 95 לפקודת מס־הכנסה, שנחתמה בסמוך לפרסום תשקיף זה. (ראה סעיפים 5.7 5.8 בתשקיף זה). לכן כלולים בתשקיף שלושה סוגי דוחות כספיים של אלדן־טק על בסיס פרופורמה המתייחסים למצב שהיה קיים לו בוצעה העיסקה ביום ה־30.6.87. דו"חות כספיים של אלדן־טק ללא התייחסות לחברות בנות ודוחות כספיים מאוחדים של חברת הבת.

כל מוצרי החברה הם פרי פתוחו של פרופ' עמירם רז מדען, ביוכימאי שהתחייב לעבוד בחברה לפחות חמש שנים נוספות ולעסוק בייצור בשכלול בפיתוח מוצרים. כן התחייב שלא להתחרות בחברה משך שנתיים נוספות לאחר תום העסקתו. על פרטי ההתקשרות ראה עמוד ד'־3.

הנפקה זו הינה הנפקה ראשונה לציבור על ידי החברה.
המניות תיסחרנה ב"רשימה המקבילה".

יו"ר הדירקטוריון משמש גם כמנכ"ל החברה ומנכ"ל בחברת הבת.

החברה תשלם בהנפקה זו עמלת חיתום, הפצה, וריכוז ההנפקה והוצאות נוספות בשיעור כולל של כ־13% מתמורת ההנפקה (ראה לענין זה סעיף 2.5.3 בתשקיף).

עותק מן התשקיף והעתק מהתיתר לפרסומו נמסרו לרשם החברות.
עותקים נוספים מן התשקיף ניתן להשיג במחלקות לניירות ערך של סניפי בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנקים האחרים וכן אצל סוחרי בורסה מורשים.

הזמנות למניות המוצעות ניתן להגיש באמצעות המחלקות לניירות ערך של סניפי בנק דיסקונט לישראל בע"מ, הבנקים האחרים וכן אצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בע"מ

המכרז יפתח ביום 4.10.87 בשעה 8.30 ויסגר באותו יום בשעה 12.30

החתמים:
בנק ברקליס דיסקונט בע"מ (מנהל הקונסורציום)
בנק למימון וסחר בע"מ
בנק כללי לישראל בע"מ
בנק הספנות לישראל בע"מ
בנק מרכנתיל לישראל בע"מ
עתרת ניירות ערך (2000) בע"מ
בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ
מוריץ את טוכלר בע"מ
אי.בי.אי. שרותי בורסה והשקעות בע"מ
יוניטרסט חברה להשקעות בע"מ
"איול" אנגלו־ישראל להשקעות וניירות ערך בע"מ
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ

תאריך התשקיף: 27 בספטמבר 1987

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

על פולחנים וכפייה

השר זבולון המר פנה בתביעה לשר הביטחון לבטל את האיסור שהוצא על־ידי הרמטכ"ל לכתיבת "בעזרת השם" ו"בסייעתא דשמיא" על מכתבים רשמיים של צה"ל: השר טוען שהחלטת הרמטכ"ל היא בעלת אופי של כפייה אנטי־דתית ("הארץ" 21.9).

לפנינו זווית חול בעיניים, כאשר בצדקנות ובקריאות שבר של "כפייה אנטי־דתית" מחפה השר על כפייה דתית מובהקת חורקת לעין כל. הגיע הזמן שיבינו כולם, כולל השר לענייני דתות, שגם "אי־אמונה באלוהים" היא אמונה, לא פחות הטובה ולא פחות קדושה מ"אמונה באלוהים". מי שאינו רוצה שיפגעו ברגשותיו, חייב להיות עיקבי ושהור בצביעות, ולשמור גם את זכויות והאמונה של זולתו.

מעולם לא נכתבו סיסמאות פולחניות דתיות על מכתבים רשמיים של צה"ל, והעניין שלצורך זה לא קיים ה"סטטוס־קוו" המקודש. השיטה בעולה זה בוצעה על־ידי הדתיים כאשר הם הוסיפים שעומדים לגזול מהם בשהו. זו הדגמה מובהקת של השיטה הדתית: נגבים, מתחילים, וכשבאה דרישה לביטול העשה, זועקים חמס על גזל שגזלו מהם.

מלילה בן־פורת
עמותה למניעת
ההשתלטות החרדית
בת־ים

*

מכתבה של מלילה בן־פורת ("הארץ" 16.9) מעיד על בורות והו קנאה עיוורת גם בקירבנו — החילוניים. אינני יודעת מה המניע של בן־פורת במלחמה נגד כפייה דתית. אבל ידוע לי עד כמה ברוכה פעולת חב"ד בקרב המשפחות השכולות והיתומים.

כאלמנה מאז מלחמת ששת הימים זכור לי היטב כיצד החלה פעולה זו. אבל בן־פורת לא טרחה לגלות שהיוזמת והכוח המניע למפגשים, קייטנות, מסיבות־חנוכה, חגיגות בר־מצווה היא שפרה, שהתאלמנה במלחמת ששת הימים.

זה שנים אני מקבלת מחב"ד הזמנות לאירועים שונים, ותשורת תשומת־לב צנועה, אך חמה, בערב חג. מעולם לא נעניתי להזמנתם כי דרכם אינני דרכי. אך איש לא כפה עלי או על משפחות שכולות אחרות להשתתף באירועים אלה. יחד עם זאת, אל לנו לזלזל במעשיהם או לחשוד במניעיהם. שפרה ואנשי חב"ד הקרובים לה, ראויים להערכה ולהודיה על מאמציהם לקרב, ולא למכתבי שטנה כמו זה של בן־פורת.

יונינה בן־אור
רמת־השרון

*

אינני רואה פגם בחב"דניקים הערטים על אחינו בני ישראל בתחנות, ברכבות ובאוטובוסים, ומציעים להם לקיים מצוות הנחת תפילין. אף אני נעניתי וקיימתי את המצווה בכבוד הדבורות.

אבל, השבוע הייתי עד לתופעה האומרת דרשני. נסעתי לחיפה ביום ב', 14.9. ברכבת שיוצאה מתל־אביב בשעה 9 בבוקר. כשנכנסתי לקרון המזנון ראיתי סרן צעיר של חיל האוויר. בעל זקנקן נהיר, לבוש מדים. עטו דרגות ועל החזה כנפי צנחן. שלוף מתיק שחור תפילין וכורך אותם על זרועותיהם של נוסעים צעירים שהסכימו להתחהנות. והזוהר עצם מלה במלה על הברכה. בין הצופים במחזה הבהור היו שני אנשי ביטחון של הרכבת.

אהרן אבן־חן
נתניה

רומי ו"חיפה"

ברית ערים תאומות נכרתה בין חיפה לבין רומי העתיקה. בבחינה היסטורית פער שנים גדול. אם כן הכיצד?

קיסרי רומי נתנו לעם לחם ושעשועים. ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, נותן לחיפה מזרקות.

בימים האחרונים הופעלה מזרקה ענקית בכיכר ליד האיצטדיון בקריית־חיים. האם הקמת מונומנט נוסף תחת הסיסמה "דברים זזים בחיפה" היא הפרוייקט ברכת העדיפות החיונית עתה?

אולי יש מעט עדיפות להסדרת התנועה, על־ידי תשתית מתאימה, שתאפשר להגיע מקריית־חיים לחיפה, במחצית הזמן הנדרש להגיע מחיפה לתל־אביב? ואולי לבנות כמה מעברים תת־קרקעיים ברחוב העצמאות עבור הולכי רגל, כך שהתנועה תוכל לזרום? ואולי חשוב מעט יותר לקדם את עניין החינוך בתחומים שונים, לנוכח קיצוץ התקציבים על־ידי משרד החינוך?

אפשר כמובן להציג עוד שורה ארוכה של עניינים בעלי עדיפות חיונית וקודמת לאנדרטאות ראוותניות. גם אם חלק מכספי הקמתה, או כולם ניתנו על־ידי תורם. (אני מקדים ומעלה נושא זה, נגד טיעון אפשרי של תרומה), היה הכרח לשכנע את התורם להקדיש את תרומתו על־ידי "הנצחה" מתאימה, לעניין חיוני יותר כיום.

ליד המזרקה הוקמה סככת מתכת, פסלים ותאורה. לא נתפלא אם נראה בערבים את גוראל יושב וכותב פואמה או בלדה. כמו ברומי.

אברהם חיים
קריית־חיים

יחיד בדורו, לא בדורות

בכתבה המעניינת על הרב י. ד. סולובייצ'יק (מוסף "הארץ", גיליון ראש השנה) הובאו דברים מפי הטעונים תיקון.

בשיחתנו עמדתי על השילוב הנדיר המתגלה באישיותו של הרב, בין גדלות הלכתית והעמקה פילוסופית. ציינתי כי שילוב זה איפיין חכמים קדמונים, ובראשם הרמב"ם. הזכרתי כי בדורות האחרונים נמצאו רק דמויות מעטות שאיחדו בין התחומים. וכי הרב הוא כיום יחיד בדורו באיחוד מעין זה.

בכתבה הנ"ל נצטרפו כל האמירות הללו למשפט אחד, ומעתה נמצאו כל חכמי הדורות מתגמדים לעומת הרב סולובייצ'יק.

לא כך היא דעתי; מעודי נזהרתי מפני הכללות ומפני דירוגים מעין אלה. יתר הדברים שהובאו מפי — נאמנים.

אביעזר רביצקי
ירושלים

שתהיה "שחורה" מאשר בכלל לא

אם אמנם "53% מתינוקות הנולדים בארץ ישראל המערבית הם ערבים", כפי שכתב דן מרגלית במאמרו "הזמן הצהוב אינו נצחי" ("הארץ" 10.9), עדיף שתהיה ירושלים "שחורה", אבל שתהיה ירושלים.

הכוונות של החוגים הדתיים פסולה לחלוטין, אך הם הם המגדלים את שומרי הדת היהודית שמתוכה צמחה התרבות היהודית.

לאחר שנגיע ל־53% של ילודים יהודים בארץ ישראל, תיפתר מאליה הבעיה של החיים ביחד.

יונה אבן
ירושלים

רק ב"לוח העיר" תקבל
מודעה באחריות
לא מכרת-לא שילמת
קבלת מודעות
20:00-8:00-מ
03-371261

קולנוע / רחל גורדין

טרייסי קמילה ג'ונס: משחק חינני ב"לא יכולה בלי זה"

נערה ושלושה גברים

"היא לא יכולה בלי זה", קולנוע פריז, ת"א

מ.ת רחל גורדין

היא לא יכולה בלי מה? בלי סקס, בלי אהבה, בלי שלושה גברים ואשה אחת המסתרים אותה ומתחרים על חסדיה. נולה דרלינג (טרייסי קמילה ג'ונס) היא נערה שחורה נאה, המחלקת את מיטתה, ואת ליבה, בין שלושה גברים. ג'יימי (טומי רדמונד היקס) — רגיש, עדין, מבין — סבור כי נולה נועדה להיות אחת־ונשמה שלו. גריר (ג'ון קנדה טרל) אמנם מאוהב רק בעצמו, אך רואה בנולה השלמה מוצלחת לדמותו האתלטית כשהוא עובר ברחוב. מארס (ספייק לי, הבימאי של הסרט הזה) משעשע את נולה בלהגו הזריז והמלגלג. איש מהם אינו מבין מה היא מוצאת באחרים, וכולם סבורים כי ליקוי נפשי כל שהוא, סטיה מן הטבע, מונע בערה מלבחור באחד מהם כשותף קבוע לחיים. בשולי חייה ההברתיים של נולה סובבת גם אופאל (ריי דוול), האורבת לרגע של חולשה, שבו תהיה חברתה מוכנה להתנסות בחוויה לסבית.

"היא לא יכולה בלי זה" הוא סרט של בימאי כושי, בהשתתפותם של צלם, מלחין, מפיק ושחקנים שחורים. מצולם בשחור־לבן עם סצינה אחת בצבעים. אף כי הרעיון המרכזי יפה, הצילום מקצועי, המוסיקה ערבה לאוזן, הדיאלוג טבעי, והשחקנים טובים ובעלי נוכחות קרנבעית — הסרט נראה כסרט סטודנטים. לא רק משום שהופק בתקציב נמוך וצולם ב־12 ימים בלבד. הוא סובל גם מבעיות אחרות האופייניות לסרטי סטודנטים. הרעיון המרכזי, לבנות את הסרט כסדרה של ראיונות אישיים המדוברים ישר למצלמה, מתחיל לשעמם ולייגע כעבור זמן־מה. נושא הסרט, ואופיין של הדמויות, מתברר סמוך להתחלה, ולאחר מכן הכל אינו אלא בבחינת חזרה על המובן מאליו. יש כאן מספיק חומר לסרט קצר, משעשע וחינני. כסרט ארוך, והמעייף. מראה גם כי הבימאי ספייק לי מנסה להיות מקורי בכל מחיר. המצלמה, בידי ידידו ארנסט דיקרסון, נעה הרבה, ולא תמיד בשירות החומר שהוא באה לבטא.

מוסיקת הג'אז, שחוברה על־ידי אביו של הבימאי, המוסיקאי ביל לי, יפה להפליא, ומוסיפה לסרט אווירה מיוחדת, מפזרת מעט, לא ממוקדת. היא אולי הדבר היפה ביותר בסרט. גם הסצינה הצבעונית נוסח "הקוסם מארץ עוץ", שבה מוצגת פארודיה על המחזמר ההוליוודי, עשויה יפה מאוד. השחקנית הראשית, טרייסי קמילה ג'ונס, היא חיננית. אך כל זה אינו מספיק כדי להחזיק סרט באורך מלא.

נראה כי הצלחתו של הסרט בארה"ב ובעולם נובעת, בחלקה, מן התקווה שיצר "זריס" של ג'ים ג'ארמוש ("נרדפי החוק") — סרט סטודנטים דל־תקציב שזכה בהצלחה מפתיעה, ובחלקה מן העובדה ש"היא לא יכולה בלי זה" נעשה בידי צוות כושי, כשהמדוברות בו מדברות בעגה של הרחוב הכושי בארה"ב, ויש לזה חן מיוחד. מצורף לב.

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית

פתיחות העונה הנ"ב
תשמ"ח 1987/88

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוברטה אלכסנדר
סופרן
התכנית:
אורגר: "בלדה"
ברליוז: "לילות־קיץ"
ברהמס: סימפוניה מס' 2
סדרה א: יום א, 4.10.87
סדרה ב: יום ב, 5.10.87
סדרה ג: יום ה, 8.10.87
סדרה ד: מוצ"ש, 10.10.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א: יום ג, 6.10.87
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוברטה אלכסנדר
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב בסדרות א־ד

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאורייט
סופרן
התכנית:
קמינסקי: פתיחה סימפונית
ברליוז: "מות קלאופטרה"
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5
סדרה ו: יום ב, 12.10.87
סדרה ז: יום ג, 13.10.87
סדרה ח: יום ה, 15.10.87

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה: יום א, 11.10.87
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאורייט
סופרן
התכנית:
מוצרט: סימפוניה מס' 36 ("לינץ")
ברליוז: "מות קלאופטרה"
הינדמית: הפתיחה לאופרה "חדשות היום"
הינדמית: "מאתיס הצייר"

ירושלים, בנייני האומה, יום ג, 20.10.87 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאורייט
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב בסדרה ה'

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה
מנצח
רוזלינד פלאורייט
סופרן
התכנית כמו בתל־אביב בסדרה ה'
סדרה ב: יום ד, 21.10.87
סדרה ג: יום א, 25.10.87
סדרה ד: מוצ"ש, 17.10.87

זמרי קאמרן
קול המקהלות
סדרת קונצרטים למנויים מיסודם של זמרי קאמרן ומוזיאון ת"א
קונצרט מס' 1
מקהלת מונטוורדי — המבורג
תל אביב מוזיאון ת"א
יום ב' 5.10 שעה 20.30
יום ג' 6.10 שעה 20.30
כרטיסים במשרד קאמרן
כפר־סבא אודיטוריום ספיר
יום ה' 8.10 שעה 20.30
כרטיסים בקופת יד לבנים.
חיפה אולם מכללת ויצו
רח' חנה סנש 12
מוצ"ש 10.10 שעה 20.30
כרטיסים בקופת חיפה
בראוולד 11
טל: 668296, 662244
ובערב הקונצרט בכניסה לאולם.
ירושלים תיאטרון ירושלים
אולם רבקה קראון
יום ב' 12.10 שעה 20.30
כרטיסים בקופת התיאטרון
שד' בן גוריון 62 ת"א
טל' 220221, 225871

בבית משפט המחוזי בבאר־שבע
ת.א. 410/87
בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש)
התשמ"ג — 1983
ובעניין: פירוק חברת ק.מ.
שעונים בע"מ
והמבקש: הקבוץ הדתי מרח'
רחובת צפת 14/18
באר־שבע
ע"י ב"כ
עו"ד סימונה חיים
העצמאות 40
באר־שבע

נמסרת בזה הודעה כי ביום 3 לחודש יולי 1987 הוגשה לבית משפט המחוזי בבאר־שבע לפרק את החברה הנ"ל וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 29/12/87 בשעה 8.30. כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, העתק מן הבקשה יתנן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

ב"כ המבקשת
סימונה חיים, עו"ד

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח ע"י הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובוד תימתם או בחתימת באי כוחם, צריכה להמסר או להשלח באופן שתגיע אל החותם לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 28/12/87.

לא מכרת
לא שילמת
"לוח העיר"
"פרסום און"
885-685

הארץ ממליץ

האלמנה השחורה (תל־אביב, חיפה) — הוא סרט מתח פסיכולוגי של בוב רפלסון, על קשר רגשי הנוצר בין רוצחת (תרזה ראסל) ובין חוקרת פדרלית היוצאת בעקבותיה (דברה וינגר).

בלוז להופש הגדול (ת"א, ירושלים, חיפה) — "החופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צנוע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ירושלים, ת"א) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודיה בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זבן וזבנית בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות")

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ארמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את החיים בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה דרומית.

שם הורד (תל אביב) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההיסטוריון אומברטו אקו.

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדן.

ז'אן דה פלורט (תל אביב, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על פי ספרו של מרסל פאניול "מהגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלובלבות (ירושלים) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטי בידור

בייבי אריזונה (ת"א) — קומדיה אמריקאית מטורפת של האחים כהן, על פרחח לא יוצלח הנשוי לשוטרת לשעבר וגונב תינוק כדי לאמצו כבן.

לבירינט (ת"א) — פרנק עוז ("החבובות") עיצב אגדה על נערה המוסרת את אחיה התינוק למלך הגדונים ואח"כ נאלצת להושיעו במבוך. דיוויד בואי מככב ושר בשירה.

רק התיאטרון הקאמרי
מתנת חג לגילאי הזהב של תל־אביב

מנוי זהב ב־55 ש"ח בלבד
מבצע לשבועיים בלבד בשיתוף עם עיריית תל־אביב־יפו
- מנוי ל־6 הצגות ב־55 ש"ח (במקום 90 ש"ח).
- המנוי מבטיח לכם מקום קבוע בהצגות אחה"צ (שעת ההתחלה 16.30).
- מספר המנויים מוגבל. כדאי להזדרז.
- המבצע מיועד לגימלאים תושבי ת"א ולבעלי תעודת קשיש.
- לשרותכם מחלקת המנויים של התיאטרון הקאמרי בתל־אביב, רח' דיזנגוף 101, (קומת הביניים - פסגי הוד). טל. 03-245211.

10% הנחה* לגילאי הזהב הגרים מחוץ לתל־אביב
* על מחיר 90 ש"ח.
הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.
שירה • מאיר • שוב־עמי • שקולניק

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות רח' הוברמן 1 טל 03-202333
נפתחה ההרשמה
למקהלת הנערים
שליד הנוער המוסיקלי
החזרות מתקיימות בימי חמישי אחה"צ
מתקבלים נערים בגיל 8 — 13 יודעי תווים. בעלי רגישות מוסיקלית וכושר ריכוז. (נסיון קודם בשירה איננו הכרחי).
המועמדים יוזמנו לראיון
פרטים במשרדנו בין השעות 8.30—15.00

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 27.9
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת: 20.30
הפרדס: 20.30
תיאטרון הקאמרי:
חבלי משיח — בקאמרי
אני לא רפפורט — בת' ירושלים
פולה — בת' ירושלים
תיאטרון העירוני חיפה:
הלילות הפליזים של פרנקפורט — לסדרה: מ"ב

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־5 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052"541333
נהריה 823333
רחובות 08"451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08"221022
באר שבע 057"74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00—20.00
ביום ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03"433300
שיר"ן - שירות רפואי ביתי
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום " 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג " 226191 כנור טל' 1788 (ולהשאיר הודעה לרופא תורן) תל־אביב, מוקד יום " 218820, 218898 מוקד לילה " 631011, מנוי 3752 להשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב'ד שלום — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03"7549111 "שקט" קוד מנוי 222
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822—03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות מתאם טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03"284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ח לבית —
שרות מיכויים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איתורית 1500 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222 .3
נתניה 053"35316
באר־שבע 057"418111
מרכז רפואי באר־יעקב, 08"223958
מרכז סיוע לקרבנות אונס
24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"660111
יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילד "226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00 222732.
ירושלים " 243358
חיפה והגליל — 229488
הגליל המערבי " 04"922222
מרכז מידע למבוגרי לחץ במבצע "מעגלים"
א' רה 11.00"13.00
ב' רד 16.00"18.00
טל: 220031
רח' מאזו 13 תל־אביב
קו אלי"ן — האגודה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00"20.00 א'־ה' 261070
אדם לשירות אדם — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03"5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות טיפול נמרץ לחולי לב בגוש דן 330848
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות, טל: 5461133 .03—550506־08
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101 .03—203121 .03. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—25.00. ת.ד. 35602 תל־אביב.

תורנות בתי־חולים

ת"א אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדית, עיניים, אא"ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: בני דיזנגוף 174 222386
פלור כול 44 5462878
ירושלים אליסון ישעיהו 10 232553
חיפה: הנשיא שד' הנשיא 33 333312
רמת־גן אסותא ז'בוטינסקי 41 7511874
חולון: אברון הופין 52 889153
בת ים מוזר הבנים רייך 20 583360
נתניה קופ"ח כללית בורוכוב 31 61123
הקריות ביב ק. אתא הנקין 18 ק. אתא
רחובות כללית בני משה 452381
הרצליה צליק מ. הנשיא 322126

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושאי חברה, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00"19.00. רמב"ם 9, 5101511/2. חיפה ימים א' רד' 16.00"19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304504 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.01 צלילי בוקר
☐ 07.09 בהאזנה נינוחה.
☐ 09.00 קונצרט בוקר.
☐ 11.57 פינת השיר. אבות ישורון
☐ 12.00 אמנים באולפן.
☐ 13.05 בהאזנה נינוחה.
☐ 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו.
☐ 16.00 מוסיקה ליום ראשון.
☐ 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
☐ 20.05 אינטרלוד. רגע מוסיקאלי
☐ 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי.
☐ 22.30 קונצרט קצר
☐ 23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

☐ 07.30 רדי־קל. עברית קלה
☐ 08.05 חוגה. עם בני הגדול
☐ 09.05 סלורדיו. שירות מידע
☐ 10.05 שירקפה. מחולות ושירים
☐ 11.05 פניני בוקר
☐ 12.05 מעורב ים־תיכוני
☐ 14.06 בראש צעיר
☐ 15.30 האוניברסיטה הפתוחה
☐ 16.05 רדיו־עשרה. מאגאזין נוער
☐ 17.10 שירי עמים
☐ 18.06 מנחת ערב. הווי דתי ומסורת
☐ 19.05 סיכום המשנה היומית
☐ 19.10 דף גמרא יומי
☐ 19.20 פרקי היום בתנ"ך
☐ 19.30 שירורים לעולים
☐ 22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

☐ 18.06 מסיבת עיתונאים
☐ 18.45 היום בספורט
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 עם ישראל
☐ 20.05 אומר בשכרון
☐ 22.05 בינינו לבין עצמנו
☐ 00.05 יומן חצות
☐ 00.15 להאזין בחלום. שירים

רשת ג'

☐ 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
☐ 21.05 ארוק עתיק
☐ 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

☐ 18.05 שעה קלה על כלכלה
☐ 18.45 משולש. עימות יומי
☐ 19.05 רדיו ספורט. מאגאזין ספורט
☐ 20.05 גבול
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 לילה לא שקט
☐ 22.05 על הרגש ועל הביטאק
☐ 23.05 עשרים וארבע. היום שהיה
☐ 23.55 שירות חצות
☐ 00.00 ציפורי לילה
☐ 02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
☐ 05.05 צלילי בוקר

טלוויזיה

לימודית

☐ 08.00 טלטקסט. חדשות קול ישראל
☐ 08.05 שעת כושר
☐ 08.15 תלמוד (כ)
☐ 8.40 ספרות יסודי. כל שנבקש (כ)
☐ 09.00 אנגלית ד'
☐ 09.20 חינוך מיוחד. השעה שלנו. מבוך הקסמים (כ)
☐ 10.00 שעת כושר
☐ 10.10 אנגלית ד'
☐ 10.30 פרשני מחמד
☐ 11.00 חשבון ה. שברים שקולים (כ)
☐ 11.15 צרפתית על־יסודי
☐ 11.30 גאוגראפיה ה־ד'. יפאן, כפר
☐ 12.00 ספרות ד'—ט'. הגו והגרי (כ)
☐ 12.25 אנגלית ט'
☐ 13.00 אנגלית י'
☐ 13.30 היסטוריה כללית. קארל הגדול, מאמר אוניפון.
☐ 14.00 טלטקסט. חדשות קול ישראל
☐ 14.05 האוניברסיטה הפתוחה. חיים על הנצאים: אמא, אבא, לבין ומאה מהם
☐ 15.00 רכבת ההפתעות. אנימאציה
☐ 15.20 גבורת פלפלת
☐ 15.40 שעת כושר
☐ 15.50 מאתיים שניות לקופ"ח. איידס
☐ 15.55 רחוב סומסום
☐ 16.25 ילדת הפלא
☐ 17.00 ערב חדש

כללית

☐ 17.30 תהילות. סדרה
☐ 18.20 סרט הנפשה
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) רוצה מהרון
☐ 18.45 (ע) חידושים והמצאות. ביד באו מן הים. חלק ב'
☐ 19.00 (ע) יומן השבוע
☐ 20.00 מהדורת מבט
☐ 20.02 להיט בראש. מהשירים הבולטים והפופולאריים של השנה האחרונה: זמר וזמרת השנה שנבחרו על־ידי רשת ג'
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 תשדירי שירות
☐ 21.35 לקראת שידור
☐ 21.50 שושלת.
☐ 22.40 סוף ציבוס
☐ 23.20 אלפרד היצ'קוק. "נקמה"
☐ 23.55 מבזק של יום החדשות

ערוץ 2

☐ 19.00 החתול שמיל
☐ 19.30 בידור 2: ביאו 20.00 מבט שני
☐ 21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

☐ 16.30 סרט קולנוע צרפתי
☐ 18.00 חדשות בצרפתית
☐ 18.15 סרט תיעודי
☐ 18.30 חדשות בעברית
☐ 18.45 לקט שירים
☐ 19.00 חדשות בערבית
☐ 19.30 סכון הבית (סדרה קומית)
☐ 20.10 סרט תיעודי
☐ 21.00 חדשות באנגלית
☐ 21.20 האגבור (בלשי)
☐ 22.10 פתוח כל שעות היממה (סדרה קומית)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.30 חיים אחרים (סדרה)
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 מעשיות משמונות (ערבית)
☐ 15.00 ודול גמידוד
☐ 15.30 הבית המעופף (מצויר)
☐ 16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
☐ 16.30 סרט (ערבית)
☐ 18.00 משפחת הולסון (סדרה)
☐ 19.00 60 דקות
☐ 20.00 מופעים קלאסיים (באלט בלשי)
☐ 21.00 סרט. "שער הזהב" עם ג'ין סימונס
☐ 22.30 מעשיות משמונות (ערבית)

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 חוגה
09.05 סלורדיו. שירות מידע
10.05 שירקפה. מחולות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ים תיכוני
14.06 בראש צעיר — מאגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
19.30 שירורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 כוכב הבוקר
10.05 כל צבעי הקשת־מאגאזין יומי
12.10 אלף־אלף בכל
13.05 כוכבי הכותרות הפזמונים
14.06 לראות לאו לא—תרבות ואמנות
14.30 בת צחוק—הווי והומור
15.05 רגעי קסם
16.05 זמן לכלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 שירים ושיעורים
17.35 קראתי ספר. קוראים ממליצים

רשת ג'

06.05 בחזרה לאורה־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פיזמונים
09.05 צא כבר תשמע עם אבי אתגר
10.05 רקמים מוגים. עם שמירה איסטר
11.05 שבעים כי יודע, שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.06 לי ולך שיר הברכה
15.05 חרש. חרים ומיחוד
16.05 הצגה יומית
17.05 משקפיים — עם מיכל שמואלי

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים
06.30 פוקוס עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילהבוקר. עם אלי יזראלי
10.05 שעה עם אורלי יניב
11.05 נבגן לעכשיו
13.05 אחי אחי — להיטים עבריים
14.05 דרדה יומי
15.05 מה איך. עם ארז טל
16.05 ארבע אחרי־הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו. רדיו
20.05 סאבאבה בבסים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבא'או הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — משפחת פלורד 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — הסורף 5.00, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה — יומן האבות 7.15, 9.30
בית לסין — מנגני פיטון — צחוק הקוץ 21.30, 23.15 בלילה
בן יהודה — סודך לוחם 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — לא גן עדן 5.00, 7.30, 9.30
גת — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.20, 9.45
דיזנגוף 1 — שם הורד 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דיזנגוף 2 — גבר מאוהב 11.00, 13.00, 3.00, 5.15, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — שירותים אישיים 11.00, 13.00, 3.00, 5.15, 7.30, 9.45
דקל — האלמנה השחורה 7.15, 9.30
הודייב און — ילדים חורגים לאלוהים 7.30, 9.45, סקס 12.15
הוד — השוטר מבברלי הילס מס' 2 5.00, 7.15, 9.30
החוזה הישראלית — בודיל 9.30
חן 1 — פגישה עיוורת 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — ליבו של אנגל 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — הנוכל האוהבת הטאפבת 5.00, 7.35, 9.55
חן 4 — נשק קטלני 11.00—2, 5.00, 7.30, 9.40
חן 5 — אני התמנה 11.00—2, 5.00, 7.35, 9.50
ליסוף — מעקב חשאי 5.00, 7.15, 9.30
סכרון חרשים 12.00 חצות
לב 1 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.15, 9.50
לב 2 — גברים גברים 2, 5, 8, 10
לב 3 — ימי הרדיו 7.50 משפחת המלוכלכים 2—5, 9.45
לב 4 — נרדפי החוק 2—5, 7.50, 10
בן המוזיאון — בית האמיצים 9.00
סינמה 1 — סוד הצלחה 5.00, 7.30, 9.40
סינמה 2 — ילדים חורגים לאלוהים 5.00, 7.30, 9.40
סיון — בייבי אריזונה 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — קפאה נוסח איטליה 7.00, אורדט 9.30
פאר — לא עם זין 5.00, 7.30, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12—2—4, 7.15, 9.30, מציצים 11.30 בלילה
צפון המוזיאון — ז'אן דה פלורט 4.30, 7, 9.30
שחף — השוטר מבברלי הילס 5.00, 7.15, 9.30
תמר — בליטוס 7.30, 9.40
תכלת — חנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — רובוקופ 5.00, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — שם הורד 7.00, 9.30
חד — סוד הצלחה 7.15, 9.15
חן — איגוד. חבר מכוכב אחר 4.30 הסורף 7.15, 9.15

ירושלים

סמדר — אני ההבורה 7.00, 9.15
אריסון — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.15
אוריגיל — בייבי אריזונה 4.30, 7.15, 9.15
אור 1 — מעקב חשאי 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — לא שם זין 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — מרדף לוחם 4.30, 7.00, 9.00, קרוז ואש 11.15 בלילה
אור 4 — לא יכולה בלי זה 4.30, 7.00, 9.00, ליקוויד סקאי 11.15 בלילה
אורנע — לוחם עם כבוד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — בילבי 4.00, עלובי החיים 5.30, בערי הכרך 8.00, קוקון 9.45
כביר — סוד הצלחה 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — המשפחה 7.00, 9.30
סינמטק 1 — מלך הקומדיה 7.00, שני שלד ביאלים באפריקה 9.30
סינמטק 2 — רוצב בקפות השוחדים 7.00, אשת הבמאי 9.00
רון — האלמנה השחורה 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — מותו של סוכן 7.00, 9.30
עדן — רובוקופ 4.30, 7.00, 9.15

רמת גן

אוהלים — פגישה עיוורת 7.30, 9.40
אורדע — השוטר מבברלי הילס מס' 2 152 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הסורף 5.00, 7.30, 9.45
הדר — רובוקופ 5.00, 7.15, 9.30
לילי — לא שם זין 7.15, 9.30
רב גן 1 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.25, 9.30
רב גן 2 — הנוכל האוהבת הטאפבת 5.00, 7.30, 9.40
רב גן 3 — אני התמנה 5.00, 7.30, ליבו של אנגל 9.45
רב גן 4 — מעקב חשאי 5.00, 7.30, 9.45
שביט — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30

נתניה

סבוריץ — תחיד אפריקאי 5—7, 9.15
שרון — רובוקופ 5—7, 9.15
דור — גבי בלד 7.15, 9.30

עפולה

סינמה־רן — חנות קטנה הנסריפה 9.00
היכל התרבות — הבינג'ה האמריקאי 7.00

חדרה

חדרה — ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.15
חדר — סוסר הנמן 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — זכרונות אהבה ספרנצה 7.00, 9.30

הרצליה

כלין דניאל — ספור מתהרים 7.15, 9.30
חד — לא שם זין 7.15, 9.30
היכל — השוטר מבברלי הילס 2 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — בלוז לחופש הגדול 7.15, 9.15
ק אבריה — ימי הרדיו 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — השוטר מבברלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — חנות מעבר לפינה 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — כלא הילטון 4.30, 7.00, 9.15
חן — האלמנה השחורה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 — רובוקופ 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — גבר מאוהב 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — ילדים חורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
קרן אור המוזיאון — לא שם זין 4.30—7, 9.15
פאר — הסורף 4.30—7, 9.15
רון — משפחת פלורד 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — פגישה עיוורת 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — אני התמנה 4.30, 7.00, 9.15
אורות — סוד הצלחה 7.00, 9.15
בית חגם — שרותים אישיים 9.15
הוצל — שומר הראש 9.15
ספיר — הסורף 7.00, 9.15
סינמטק — סליחה, שכי רוקי 9.30
סביון — בלוז לחופש הגדול 7.00, 9.15
אור 5 — צעיר מכדי לכות 4.30—7—9, רצי דות פשוטות 11.15 בלילה

חולון

מתנס קרית שרת — חוות הקסמים 4.00, מישיבה 7.00, 9.30
מגדל — הסורף 4.30, 7.30, 9.30
ארמון — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
סביר — רובוקופ 5.00, 7.15, 9.30
רינה — השוטר מבברלי הילס 2 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — סוד הצלחה 5.00, 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום — ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — השוטר מבברלי הילס 2 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — רובוקופ 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — משפחת פלורד 5.00, 7.15, 9.30

רמלה

היכל התרבות — תורה לנעורים 9.00

ראשל"צ

גבעון 1 — השוטר מבברלי הילס 5.00, 7.15, 9.30
גבעון 2 — משפחת פלורד 5.00, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — לא שם זין 7.00, 9.15
בית ביל — שודדי הקשת
עבל — שם הורד 7.00, 9.30